

**NOTICES
OF
SAṆSKRIT MANUSCRIPTS**

Sharada Oriental Series No. 1 : XIV

**NOTICES
OF
SANSKRIT MANUSCRIPTS
Vol. XIV**

**RAJA RAJENDRALALA MITRA
MM. HARAPRASADA SASTRI**

Biographical Sketches
SATKARI MUKHOPADHYAYA

Sharada Prakashan
DELHI-110052
1990

First Published : 1871 – 1911
Reprinted : 1990
ISBN : 81- 85320 - 11 - X (Set)

THE ASIATIC SOCIETY
CALCUTTA-700016
ACC NO S 3009
DATE 24.9.91

Published by :
SHARADA PRAKASHAN
E-239, Shastri Nagar,
DELHI - 110052, Ph: 7231820

Printed at :
NEW GIAN OFFSET PRINTERS
495, D.D.A. Complex, Shahzada Bagh,
Inderlok, DELHI - 110035

SL no 83294

PREFACE

There are altogether 366 MSS. described in this volume. The MSS. were examined in various parts of Bengal and in Benares. A new feature of this volume is the description of a large number of Jaina MSS. An analysis of the contents, arranged according to subject-matter, is given below.

The Vedas. The Vedic works in this volume are mostly liturgical. There are, however, commentaries by Sayan (1) on the Uttaragrantha of the Sāmavedasaṃhitā and (2) on the Sāmavidhāna Brāhmaṇa. The value of the MSS. is enhanced by the fact that they belong to the collection of Pandit Govinda Bhaṭṭa Solapurkar, a well-known Vedic scholar of Benares. (3) Devatā-brahmaṇabhāṣya is a commentary on the Devatā-brāhmaṇa or Devatādhyāya, the fifth brāhmaṇa of the Sāmaveda.

Slaughter of animals for sacrificial purpose was a common practice in ancient India. But with the spread of Buddhistic and Vaishnava ideas, slaughter of animals was regarded as sinful, and instead of living animals, a section of the Brahmins began to sacrifice animals made of flour. Piṣṭapaśukhaṇḍanam by Tīkākāra Śarmā, the son of Garjara Bhaṭṭa, a worshiper of Kālī, shows the futility of the practice. The author combats the theories of the Vaiṣṇavas of the Mādhva sect. Piṣṭapaśu-Khaṇḍanavakyārtha-dīpikā, by Rakṣapāla, is a commentary on the above. Piṣṭapaśu-pratipādaka-Vidhivākya-prakaraṇam is a treatise current among the Mādhva sect. It attempts to find out injunctions from the Vedas against the killing of living animals and for sacrificing their images. Piṣṭapaśujīvanam, by Tumhara, the disciple of Tīmājī Raghunātha, refutes the theories of the Mādhvas in the matter of sacrificing objects shaped as animals. The writer speaks of Mādhvas as treading the wrong path--Unmārga.

The Rudrādhyāya of the White yajurveda is extensively used upto the present day by the followers of that Veda. They think that the Rudra praised in these chapters is the terrific deity Rudra of the tantras; so the Rudra worship is a curious medley of Vedic and Tantric rites. An illustration of this will be found in the Rudrapaddhati, by Viśvanātha, the son of Śambhudeva, and the younger brother of Rāmadeva.

The pronunciation from the Saṃhitā to the Brāhmaṇa is so marked that it attracted the attention of scholars at a very early age. There is a short work entitled Bhasikasutra. The Bhāṣikasūtravyākhyā, by Ananta Bhaṭṭa, is a commentary on that ancient work.

It is well-known that the sacred fireplaces and sacrificial sheds engaged the attention of the writers of the Kalpasūtras, and the later authorities have written many special treatises on these subjects.

Kuṇḍakalpadruma, by Mādhava, composed in 1712, Vikrama Saṃvat, and 1533 saka, *i.e.*, 1658 A.D., is noted for accuracy of mathematical calculations. It has been printed in the Kuṇḍagranthavimśati.

Kuṇḍamaṇḍapavidhanam treats of sacred fireplaces and sacrificial sheds of the followers of the Atharvaveda only.

The sacrificial altars of the Vedic age had a variety of shapes and considerable geometrical skill was necessary in the construction of these altars. This also engaged the attention of the early writers of the Kalpasūtras. The portion of these sutras treating of the construction of altars are known as Śulvasūtras. Kātyāyana has a special treatise on them. Āpastamba, Baudhāyana and Mānava Sūtras have chapters allotted to them. A follower of the Āpastamba Śākhā, named Ārya Mādhava, performed many sacrifices and found it difficult to collect from the Bhāṣyas and other commentaries all that was said about altars. So he, son of Sundararāja, prepared a special treatise entitled Śulvaprādipavivaraṇam. It is complete in six chapters called Paṭalas.

Mayūreśa Upadhyāya, the son of Puruṣottama, and the grandson of Gopāla, surnamed Dūpanamogha, belonging to the Maudgalya Gotra, wrote a commentary on a work on the formation of altars, entitled Vedipaddhati-ṭīkā. The work commented upon seems to be Vedipaddhati, and the colophon makes it probable that the commentator was also the author of the work.

Before the compilation of a comprehensive work on Grammar by Pāṇini, the Brahmins resorted to various shifts to preserve the purity of the pronunciation and grammatical construction of the Vedas. They sometimes counted words ending in particular letters, Visargas, Anusvāras and so on. They counted the number of compound words and words of peculiar construction, and embodied the result of their counting in the form of books to be memorised. One such work is described in this volume entitled Caturjñānam, viz., the knowledge of four things : (1) Visarga Sandhi; (2) Sandhis resulting in diḥthongs; (3) words ending in the letter *N*; and (4) the distinction of simple and compound words, throughout the whole Ṛgveda. The extent of the work is 600 slokas. See p. *jai* preface to the Nirukta edited by Acharya Satyavrata Sāmaśramī.

The rest of the works on this subject are liturgical, e.g., Cayanaprayoga, on the kindling of sacred-fire; Pākatantra - kuśaṇḍikāprayoga, on the use of ordinary 'Homa' in sacrificial cooking; Taittriya-homa-paddhati on homa according to the black Yajurveda; Yajmana-patny-anyatara-sannidhāne Darśapaṇamās-prayoga on the question how the fortnightly ceremonies of those who keep up the sacred fire throughout their lives are to be performed in the absence of either of the householder or of his wife; Ṛgvedīya śrāddha-prayoga treats of the performance of the Śrāddha ceremony by the followers of the Ṛgveda; Samantraka-yajurvedi-grahayāga-agnisthāpana-vidhi treats of the kindling of fire for the purpose of propitiating the planets by the followers of the Yajurveda; Āhitagnicrādāhāgni-nirṇaya deals with the question of the kind of sacrificial fire by which the dead body of a sagmika brāhmaṇa is to be burnt; Āpastamba-sūtroka samskara-prayoga treats of sacraments according to the sūtras of Āpastamba; Apatnikadhariagihotrādinirṇaya

treats of Agnihotra by one who has no wife; Sāgnikāpastambadhavidhi treats of the cremation of Sāgnika brāhmaṇas according to Āpastamba; Sāmavedīya-Saṃskāra-vidhi treats of the sacraments of the professors of the Sāmaveda. Vrātyastoma-paddhati treats of the process of admitting into the caste system those who have lost their caste by the non-observance of the essential ceremonies. The work was composed by Madhavācārya, who obtained his livelihood from Balarāma of Benares. The Vrātyastoma was a potent machinery in the hands of the Brahmins for giving powerful warriors and chiefs the status of a kṣatriya.

Śrautopayogikārikā contains a number of anonymous couplets helpful to the performances of Śrauta sacrifices.

The Pavamāna sacrifice is the modification of the Paurṇamāsa of full-moon sacrifice of those Brahmins who keep up a sacred fire.

Pavamānayantra treats of the invocation of gods and placing them in the sacred shed.

Pavamānanyāsa treats of protecting the person of the worshipper by placing different letters of the Pavamāna mantra in different parts of the body.

Samhitā-sūtraḥ in 150 slokas, appears to be a short work on pronunciation and sandhi. This is a different work from that described by Weber in his Berlin Catalogue.

Mūlyādhyāyavivaraṇam appears to be an amplification by Kāmadeva Dīkṣita in anuṣṭubh verses of the pariśiṣṭa entitled Mūlyādhyāya, belonging most probably to the Kāṇva śākhā of the white Yajurveda. It treats of the prices of objects to be used in vedic sacrifices.

Upaniṣads. Advaya-tāra-kopaniṣat treats the process of perceiving the "self" by means of yoga.

Avadhutopaniṣat or rightly Tuṛiyāṭita Avadhūtupaniṣat seems to develop a higher stage of yogi's progress towards liberation than contemplated in the work of the same name described by Eggeling. It, in fact, concerns itself with the last stage of progress.

Number 23 contains a Bhāṣya commentary on the Atharvaṇopaniṣat, unknown to Aufrecht, by Ānandatīrtha, the founder of the Mādhva sect.

Number 97 and 98 contain description of two Bhāṣyas on the well-known Chāndogyopaniṣat, (1) by Anandatīrtha, and (2) by Sāyana.

Number 168 contain a Bhasya by Vidyāraṇya Muni on the Paramahamsopaniṣat, which treats of the renunciation of the world for the acquisition of true knowledge, and which begins with the words *atha yoginām* etc.

Number 196, Bahvṛcopeniṣat, is the same as Eggeling No. 132 B.

Bilvopaniṣat, No. 271, on the subject of worshiping Śiva by means of leaves of the Bilva tree, appears to have never been described before.

Vaiśvānaropaniṣat, No. 289, is a brand new discovery.

Śukarahasyopaniṣat, 304, appears to be an interlocution between Vyasa and Suka, and the subject seems to be the mystery of the world.

Number 317 is a Vivaraṇa commentary by Śaṅkarabhagavat on the Sihitopaniṣat or what is called the Aitareya or Bahvṛcopeniṣat. See Eggeling, P. 117, No. 12. This is not a commentary on the Bahvṛcopeniṣat mentioned above, which begins differently.

Gopālottaratāpanivivṛti is a commentary written in the interests of the followers of Caitanya by four great divines of the sect:

Viśveśvara, Janārdana Bhaṭṭa, Prabodhyati and Jīva Gosvāmī, the last of whom seems to have edited the work.

Smṛti. Āpastamba's Kalpasūtras are represented in this volume by eight works, Nos. 25-30, 149 and 254. The first is anonymous; it is a collection of couplets on the domestic by Apastamba; the second is composed by Yopana Bhaṭṭa, an inhabitant of the, Āndhra country; the third is a liturgical work on the same by an inhabitant of Tālabhṛta; the fourth is by Govardhana Bhaṭṭa, who was surnamed Kavimaṇḍana, the decorator of poets; it treats of the daily duties of Brhmins; the fifth is by Haradatta and on the exposition of Dharmasūtras; the sixth is by Siṃha Bhaṭṭa on the peculiar process of performing sacraments according to Āpastamba; the seventh is by Dhūrtasvāmī, but unfortunately, it proceeds upto the 6th patala of the 11th Praśna, relating to domestic rites.

Rāmāgnicit commonly called Ramandara, wrote a commentary on the bhāṣya of Dhūrtasvāmī, on the Āpastamba śrauta sūtras. The MS. described in this volume contains the 9th Praśna only, that on the expiations.

Pitṛmedha Sūtra speaks of the last rites, *i.e.*, cremation of father. The work is attributed to Bharadvāja.

Hārītasṁṛti is the same as the Bṛddha- Hārītasamhitā in the Calcutta collection of Smṛtis. Hārīta is one of the recognised twenty Smṛti authors of the Hindus. But the Vaiṣṇavas of later times have added to his work a complete system of rituals of their own. In the colophon the work is ascribed as the Viśiṣṭa-Dharmaśāstra or a Smṛti work current among the the followers of Rāmānuja.

Smṛti-bhūṣaṇa, by Koneri Bhaṭṭa, is a complete digest of Vaiṣṇava rituals of the Mādhva sect. The author's Guru, Kṛṣṇācārya, made an extensive compilation entitled Sārasaṅgraha. The author makes an abstract of his *guru's* work and describes himself as descendant of Padmanābha.

Kṛṣṇāmṛta-mahāmāva and not Kṛṣṇa, Kaṛṇāmṛta-mahāmāva, Aufrecht says, in an original work by the founder of

the Mādhva-sect, treating of the conduct of the followers of that sect.

Padyamālā, by Jayatirtha, treats of the worship of Hari according to the rituals of the Mādhva sect.

Viṣṇutattvaprakāśa, by Vanamālī, who lived at a place 12 miles to the east of Vṛndāvana, is a work on Smṛti for the use of the Vaiṣṇavas of the Mādhva sect.

Viṣṇutattva-vinirṇaya, by the founder of the sect, and its commentary, called Tīkā-vinirṇaya, are to be found in this volume.

Smṛtyarthasāgara, Nos. 859 and 860, by Mallāri Nṛsiṃhācārya, the first treating of Kāla and the second of Ahnikā. This also is a standard work of the Mādhva sect.

Rājadharmā Kaustubha is part of the Smṛti Kaustubha, compiled by Anantadeva, the son of Āpodeva, under the patronage of Baj Bahadur of Malwa.

Tithyarkaprakāśa, by Divākara, of the Bhāradvāja family of Benares. His father was Mahādeva, and his mother, Bālā, the great-grand-daughter of Bhaṭṭa Nārāyaṇa of the Kauśika gotra, who settled at Benares shortly after the downfall of the Nizām Shāhi dynasty of Ahmednagar. The author's son, Vaidyanātha, prepared an index to this work. See No. 132.

Durgotsavaviveka, by Śrinātha Ācāryacūḍā-maṇi, is unknown to Aūfrecht. It is based on Kālaviveka of Jīmūta vāhana.

Nirṇaya-sindhu is a well-known compilation of Smṛti by Kamalākara Bhaṭṭa, made in the early part of the seventeenth century. No. 158 is a description of a commentary on it by Kṛṣṇa Bhaṭṭa, entitled Ratnamālā.

Divyānuṣṭhānapaddhati, by Bhaṭṭa Nārāyaṇa, the son of Bhaṭṭa Rāmeśvara, treats of the administration of various forms of oaths current in India.

Dattakavidhi, and Putraparigraha-vidhi, are two works on adoption, described in this volume. The first is by

Vācaspati Miśra, and, therefore, of some importance, and the second is anonymous.

Prayogasāra, complete in two Nos. 191 and 192, appears to be a new work, for Aūfrecht mentions many works of the same name, none of which agree with it.

Numbers 228 and 229 treat of the Smṛtis of the Mādhva sect. The first explains the mantras, and second the method of worship.

In modern times, MSS. being rare, the paṇḍits of Bengal cannot and do not study many works on the same subject, but they indulge to a very great extent in dialectical disputations on technical terms of Smṛti. Two such works have been described in this volume, viz., Vivāha-vādārtha, and Śrāddha-vādārtha.

The seven Pākayajñas are treated of in three books, Saptasamsthā-prayoga, Saptapāka-samsthā-prayoga, and Prayogarātrīya Saptasamsthā prayoga; the first is by Ananta Dikṣita, the son of Viśvanātha Yajñopavita; the second is by Viśvanātha, born of a family famous for their proficiency in Smṛti, and the third is by Nārāyaṇa Bhaṭṭa, the famous son of Rāmeśvara.

The consecration of the images of gods is represented by two works, No. 384 by Vāsudeva, and 385 by Mādhavācārya. The consecration of the image of Hanumān is represented in No. 362.

There are two works on Sthālipāka: Nos. 356 and 357. The last is by Kamalākara.

When the study of Smṛti became very elaborate, works were written for the use of non-experts, in the form of collections of Vyavasthās or expert-opinions. The present volume contains two such works, being Nos. 291 and 292; one is by Aniruddha and the other by Rāmanātha. They contain expert opinions on all subjects treated of in ordinary Smṛti works, in fact all subjects in which lay-Hindus might ask questions to learned brāhmins.

Śaṇḍa-kalpa-latikā, by Sadāśiva, whose other name

was Āpodeva, whose father's name was Śrīpati, and whose grandfather's name was Nilakaṇṭha, and who lived at Devālayapura, is an useful work. It gives in 86 verses a list of all kindreds who participate in the same funeral cake.

Kurukṣetramāhātmya is a compilation of the religious rites peculiar to Kurukṣetra. The author appears to be Harigiri, who derived his knowledge of the holy places at Kurukṣetra and the rites to be performed there, from Rāma-candra Sarasvatī. The work is written in modern Naiyāyika style, as it defines a pilgrim—Samyatendriyatve sati tīrthābhigamanakāmaḥ.

Vratodyāpanopayogīpadārtha-nirṇaya treats of the articles used in the concluding ceremony of a Vrata, which is performed at stated intervals for several years.

Rāmānuja-mata-khaṇḍanaṃ is a refutation of the theories of Rāmānuja, in the interests of the followers of Smṛti.

Avadhūtāśrama is an anonymous work, giving the denominations of various classes of Sannyāsis and their respective duties. The householders are enjoined to serve these Sannyāsis as the supreme God, and thereby gain all the merit of charity, pilgrimage, fast and austerity.

Mukticingtāmaṇi, by Gajapati Puruṣottama-deva, a king of Orissa, treats of the religious duties on pilgrimage at Puri. It is a compilation from various sources and has been printed and published from Orissa.

Grammar.—The Kātantra system of grammar is represented in this volume by three works; the first is Padāvalī, the second is the Kātantra Pañji-vyākhyā, a commentary by Rāmakṛṣṇa on the Pañji by Trilocana Dāsa; and the third is the Kalāpa Vyākaraṇotpatti prastāva. The last gives the following history of the composition of the work.

King Śālivāhana, one of the rulers of the Andhra dynasty, was a Dravidian by race. He had many wives of diverse races. Once on a time he was sporting with his wives in a tank, and throwing water at them. One of the

queens, apparently of Aryan origin, told him, "Modakam dehi," i.e., do not sprinkle me with water. The king without understanding her, sent for some balls of sweetmeat and presented them to her. The queen railed at him for his want of knowledge of Sanskrit, and the humiliated king made up his mind to study that language and requested Sarvavarmācārya to teach him grammar within as short a time as possible. The Ācārya in this extremity worshipped Śiva and got the sūtras from the tail of the peacock belonging to Kārttika. As the peacock's tail is known as Kalāpa, the book was called Kalāpa. It is called Kātantra because it was for a long time the shortest grammar in Sanskrit.

The Saṃkṣipta-sāra school is represented by six works, from Nos. 318 to 323. Of these Nos. 319 and 320 are by Vamśivadana, a celebrated writer of this school; Nos. 321 and 322 by Gopāla Cakravartī, and No. 323 by Rāmeśvara Tarkālaṅkāra.

There are two works on Śikṣā described in this volume; one is a commentary on the Pāṇiniya Śikṣā and the other is a commentary on Piṅgala's Śikṣā, which is based on Pāṇini. The names of the commentators in both cases are absent. The commentator on Piṅgala's Śikṣā says that he has written a commentary on the celebrated Chandah Sūtras of Piṅgala.

Pāṇini's grammar is represented in this collection by three works: (1) Pūrva-pakṣa-samādhānam by Horila; (2) Siddhānta-kaumudī-vilāsa by Bhāskara; and (3) Jñāpakasa-muccaya or a collection of Jñāpakas or indications of general principles from the use of redundant words in the Sūtras, by Puruṣottamadeva, whose commentary on the Paribhāṣā is well known.

The Saupadma school is represented in this volume by two works, (1) Supadma-Ṭīkā by Rāmaśaṅkara Tarkapañcānana, and (2) Supadma-makaranda-prakāśa by Viṣṇu Miśra.

The Śārasvata system has been represented in three

works. Raghunātha, the son of Vināyaka, an inhabitant of Hātakeśapura, wrote a commentary on the Sarasvatī sūtras entitled Laghubhāṣya. There are two MSS. of this Bhāṣya in this collection, yet it is not complete.

Sārasvata bhāṣyam, by Rāmanārāyaṇa Śarmā, is a new commentary on the above Sūtras.

Siddhānta candrikā Vyākhyā, by Lokeśakara, the son of Kṣemaṅkara, was completed in samvat 1741, i.e., 1685 A.D.

Purāna.—Vināyaka-māhātmya, also called Gaṇeśa Māhātmya, has been noticed in pp. 1844-45 of the India Office Catalogue. But the opening verse of the present MS. differs from that in the India Office, and the number of chapters are twenty-four in the India Office MS., while the codex under notice contains twenty-two chapters only.

Gopīpremāmṛta forms a part of the Ādityapurāṇa according to Ulwar No. 785, but, according to No. 81, it forms a part of the Āgamapurāṇa. It is an interlocution between Arjuna and Kṛṣṇa and written in imitation of the Bhagavat-gītā.

Caṇḍivādārthamālā is a work on modern dialectics applied to the elucidation of the text of the Devīmāhātmya.

Janmarahasya from the Bhaviṣyapurāṇa is an interlocution between Kṛṣṇa and Nārada, on the various Avatāras of Kṛṣṇa, stress being given to the Kṛṣṇa incarnation.

Mahālakṣmīvratakathā, is the same work as Sanskrit College Catalogue 2. 512, the only difference being that here it has been said to be from the Bhaviṣyapurāṇa, instead of from the Bhaviṣyottara.

Brahmakhaṇḍa, belonging to the Bhaviṣyapurāṇa, gives in the prophetic tone a topographical description of Bengal and the surrounding countries. The topography is very recent as it describes Jessore, Burdwan, Candradvipa, etc.

Jñānacandrodaya, otherwise called Mahābhārata Sāra, was compiled at Benares by Rāmacandra, a Brāhmaṇa. He makes his obeisance to the goddess Mahākālī consecrated by Rāṇī Bhavānī, a powerful Zemindar of Natore, and a

contemporary of Lord Clive. It treats of moral and religious topics culled from the Mahābhārata.

Sītākavaca is an amulet from the Brahmāṇḍapurāṇa. It forms part of an interlocution between Dharaṇī and Śeṣa.

Asura-Khaṇḍa forms a part of the Śaṅkarasaṃhitā of the Skandapurāṇa. It is complete in fifteen chapters. Aūfrecht makes it a part of Saurasaṃhitā. It describes the adventures of Tāraka, the lion-faced demon.

Ayodhyā-Khaṇḍa, a part of the Skandapurāṇa, is complete in ten Adhyāyas. It was spoken at a great sacrifice at Kurukṣetra, by Rāma. The description of Ayodhyā comes in the last chapter.

Dvārakā-Khaṇḍa is a misprint for Dvārakāmāhātmya, a part of the Prahlādasamhitā of the Skandapurāṇa. The present MS. appears to be complete in 46 chapters, while those in the Bodleian Library and India Office have 34 chapters only. The Calcutta Sanskrit College MS., though it professes to be the same as this, appears to be a very different work.

Śaṅkarasaṃhitā is a part of the Skandapurāṇa. No. 297 is a MS. of the Sambhavakāṇḍa of the Śivarahasyakhaṇḍa of that Samhitā. It is complete in fifty chapters. It deals with the story of Tāraka and the birth of the war-god.

Bhūkhaṇḍa is a part of the Skandapurāṇa. The MS. is complete in twenty-four chapters. The colophon says: "Iti Śrīskandapurāṇo Bhūkhaṇḍe Śambhala-grāma-māhātmya" though Śambhalagrāma has been treated of only in the first three chapters.

Vīramāhendra-kāṇḍa forms a part of the Śivarahasya khaṇḍa of the Śaṅkarasaṃhitā of the Skandapurāṇa. It is complete in seven chapters.

An incomplete copy of the Setumāhātmya from the Skandapurāṇa contains 35 chapters. For the complete work containing 52 chapters, see India Office Catalogue, pp. 1880-31.

R̥ṣabhagītā is a panegyric upon R̥ṣabha, a R̥ṣi, who is called here the 8th incarnation of Viṣṇu.

Mokṣopāya appears to be an old and dilapidated copy of the Yogavāsiṣṭha Rāmāyaṇa. In the colophons it is called :—

Iti Vāimikīye Mokṣopāye . . and sometimes Iti Mokṣo pāyo.

Vedastuti-bhāvārthadīpikādīpanaṃ, by Rādhāramaṇa, Dāsa, a follower of Caitanya. In the tenth skandha of the Bhāgavatapurāṇa there is a hymn entitled Śrutistuti or Veda-stuti. Śrīdharasvāmī commented on the whole of the Bhāgavata, and his commentary is known as the Bhāvārtha Dīpikā. The present work is a commentary on the Bhāvārtha dīpikā on the Śrutistuti hymn.

Rādhāṣṭamīvratakathā is a part of the Bhaviṣyottara-Purāṇa. It is an interlocation between Kṛṣṇa and Nārada.

Rādhāṣṭamīpūjāvidhiḥ and Rādhikājanmarahasyaṃ, Nos. 219 and 252, are both from the Brahmavaivarttapurāṇa.

Rāmarakṣāstotra, the extent of which is 146 ślokaḥ only, is commonly styled Mantrarāmāyaṇa. Portions of it are written in Vedic style. The MS. has been noticed in No. 215. It is commented upon by Nilakanṭha, the son of Govindasūri of the Caturdhara family of Benares. The commentary is called Mantrarahasyaprakāśika noticed in No. 216.

Similarly there is a work called Mantra-kāśī-khaṇḍa, a commentary on which by the same Nilakanṭha is noticed in No. 213. Both the texts were restored by the commentator himself.

There are two new commentaries on the Devīmāhātmya unknown to Aūfrecht; one is by Kevala and the other by Mādhava Śarmā. The last was composed in 1531 Śaka.

Nāgojibhaṭṭa wrote a commentary on the same work, and along with it he wrote a short treatise on the method of using the Devīmāhātmya, under the title of Saptasatī-prayoga, which is noticed in No. 327.

Mahābhāgavatapurāṇa is one of the three claimants for the fourth position among the **Mahāpurāṇas**; the other two are **Śrīmad Bhāgavata** and **Devī Bhāgavata**. It is curious, however, that the name of the fourth purāṇa in the authoritative list of **Mahāpurāṇas** is **Bhāgavata** only; and it is difficult to say which of the three claimants is the real **Bhāgavata**. The MS. under notice appears to be the same as I. O. No. 3547, but it shows varieties of reading.

How unprofitably and uselessly Indian paṇḍits used their time and scholarship, will be apparent from a consideration of No. 296. In the **Devīmāhātmya** there is a hymn beginning with “**Śakrādayaḥ sura gaṇāḥ**,” which is called the **Śakrādistuti**. It is a hymn to the **Devī**. But in the MS. under notice it has been explained as praising **Viṣṇu**.

Muralīcandrikāguṇjamālā-Prādurbhāva, a modern work on **Vaiṣṇavism**, is said to be a part of the **Pātālakhanda** of the **Padmapurāṇa**, the interlocutors being **Brahmā** and **Nārada**. It deals with the meritorious deeds performed by the flute, the **Guṇja** wreath and others in their previous existences, which enabled them to be so intimate with **Kṛṣṇa** in their present existence.

Mīmāṃsā.—**Pūrva-Mīmāṃsā-paribhāṣā**, by **Kṛṣṇayajvan** or **Kṛṣṇa Dikṣita**, explains sacrificial terms and the uses of objects indicated by them.

Vidhirasāyaṇa, No. 269, should more properly be **Vidhirasāyaṇasukhopajivini**, a commentary on the **Vidhirasāyaṇa** by the author himself.

Nyāya.—**Trisūtrī-nibandha-vyākhyā** by **Śaṅkara Miśra**. It is a commentary on **Trisūtrī-nibandha**, i.e., the commentary by **Udayana** on the first three **Sūtras** of **Gotama** and on subsequent commentaries on them. Thus in the extracts are explained not only the commentary on the three **Sūtras** by **Vācaspati Miśra**, but also the **Vārttika** and the **Bhāṣya** on them. **Śaṅkara** says that he is not himself responsible for this work, but the real responsible person is his father, whose words and

explanations he has simply copied. He speaks of three commentaries previous to his own, viz., Prakāśa, Darpaṇa and Udyota. Of these the Prakāśa by Vardhamāna is well known.

Gangeśa, to be distinguished from the writer of the Tattva-Cintāmaṇi, wrote a short work on certain topics of modern Nyāya. Two copies of this work have been described in this volume, one from Dinājpur and the other from Comilla. One is called Lakṣaṇamañjarī and the other Lakṣaṇātattva. But they are substantially one and the same work.

Āloka is the name of a commentary on Gangeśa's Tattvacintāmaṇi by Jayadeva Miśra *alias* Pakṣadhara Miśra. Devanātha wrote an appendix to the Āloka. In the year 443 or about 1556 A.D., the work was copied by Rāghava under the orders of Devanātha.

Muktivāḍārtha is really Muktivāda by Gadādhara.

Vedānta.—The works on Vedānta noticed in this volume mostly belong to the Mādhva sect.

Tattvaparakāśikāvivarāṇaṃ, Tattvavivekaṭīkā, and Tattvasaṅkhyānavivarāṇaṃ are commentaries by Jayatīrtha on works written by or attributed to Ānandatīrtha.

Mandāramañjarī by Vyāsayati is another commentary on Tattvaparakāśikā.

Tattvasudhānidhi is by Ānandatīrtha himself. One of his commentaries on the Brahmasūtras has been named Anuvyākhyāna. A commentary on this, entitled Nyāyasudhā, by Jayatīrtha, will be found in this collection.

Tarkatāṇḍava also belongs to the same sect.

Dvaitaviveka, an anonymous work, treats of a sort of duality which is peculiar to the Mādhva sect.

Vedāntasiddhāntamuktāvalī, by Vanamālī, who has already been mentioned in the Smṛti section, is a compilation of the philosophical tenets of that sect.

Siddhānta Jāhnavī, by Devācārya, belongs to the Nimbārka sect. The Vedāntasūtras were commented upon by

the founder of the sect, Niyamāditya. The name of the commentary is Vedāntapārijāta Saurabha. Śrinivāsa wrote a commentary on this, entitled Nigada. The Siddhānta Jāhnavi is an abstract of Śrinivāsa's commentary. The Siddhānta Setukā again is a commentary on the last by Sundara Bhaṭṭa.

Laghusaṃkṣepa-Śārīraka-Kutūhalam by Mahādeva Vedāntin, is a short work on the Advaita School of Vedānta. This is perhaps the second work of the author, the other being his commentary on the Sāṃkhya-sūtras.

Ānandalaharīdīpikā, by Raghunandana Cakravartī, is a new commentary on that work, unknown to Aūfrecht. His father was Candramauli Vācīndra-Tarkācārya.

Tantra.—Kumārītantra. The MS. under notice contains nine Paṭalas only. The first part of the work is called Kālīkalpa.

Tārāpradīpa is a modern tāntrika compilation by Yādava Ācārya Paṇḍita. It is complete in six paṭalas. It belongs to the left-handed school of Tantra, and in one paṭala treats of the six destructive rites.

There is a hymn addressed to Tārīṇī. It contains one thousand, one hundred and eight names, all beginning with *Takāra*. Its recital is credited with conferring emancipation and leading to the knowledge of Brahma. It is said to belong to the last part of the Nilatantra, and curiously enough the tantra is spoken by Kṛṣṇa and not by Śiva. The present MS. No. 129 seems to contain the 33rd paṭala only.

Tṛca-Bhāskara, by Bhāskararāja, the son of Gambhīrārāja, a wellknown author. It is a tāntrika compilation, the prominent feature of which is a diagram, is used as an amulet for the cure of all diseases. The present MS. seems to be defective in the beginning, while the MS. in the Sanskrit College library is defective towards the end.

Tvaritarudraavidhi treats of the formula "Om namo Rudrāya. Kṣipraṃ Kāryasiddhirastu." It leads to speedy success. Two works Nos. 187 and 188 treat of this mantra.

Tantrakōṣa is a work on the power and significance of the fifty letters of the Sanskrit alphabet.

Vijavarṇābhidhānaṭīkā, by Gauramohana Bhaṭṭa, is a work of the same nature. Mātrkā Nighaṇṭu by Paramahansa Ācārya is another work of the same class.

Tantramāṇi is a tāntrika compilation by Kāśisvara. The present MS. contains four paṭalas only.

Tantrarāja by Kāśirāma Vācaspati is another compilation. Kāśirāma is well known as a commentator of Raghunandana.

Tantrasārapariśiṣṭam by Yativara is a third compilation. The author mentions Āgamatattvavilāsa which is a very modern work.

Vāñchākalpalatāmanuvidhānam and Vāñchākalpalatāvidhi are works treating of the tāntrika worship of Gaṇeśa. The one is from the Kumārasaṃhitā and the other is from the Ātharvaparashya.

Rasamañgala by Gahanānanda Munī treats of the use of mercury, which in Sanskrit is sometimes called "rasa," for medicinal purposes.

Rasakarmamañjarī by Rājārāma Tarkavāgīśa is a work on the six occult practices of the Tāntrikaṣ.

Ṣaṭkarmalakṣaṇa also treats of the same. See page 561 of Rasikamohan's edition of the Tantrasāra.

Śrīvidyāyāḥ Aisvaryādi Svarūpākhyam stotram is from the Śrīkrāma.

Śivaśatanāmastotra is from the Mahāliṅgeśvaratantra and Śivasahasranāmastotra is from the Umāyāmala.

Bhairavastavarāja is from the Viśvasāroddhāra, an original tantra. It praises Baṭuka Bhairava.

Gauramohana Vidyālaṅkāra wrote a commentary on the hymn to Bhuvaneśvarī beginning with Ānandamayīm.

Sarvvānandatarāṅgiṇī by Śivanātha Bhaṭṭācārya. Maher in Noakhali is one of the chief seats of Tāntrikism in Bengal. It is said that Sarvvānanda or Sarvvānandanātha had an interview with the great Devī Bhavānī. His descendants

are still living and are spiritual-guides to a great many families in Eastern Bengal. The present work is a sort of biography of Sarvvānanda, composed by his son Śivānātha.

Rudrākṣaphalaṃ appears to be a work different from Rudrākṣamāhātmyam, for which see page 621 of the Tantrasāra, Rasikmohana's edition.

Kāmyayantrodhāra, by Mahāmahopādhyāya Pārivrājakācārya, is a collection of Tāntrika diagrams resorted to for votive purposes. The MS. is dated 1297 Śaka, i.e., 1375 A.D. If the statement of the travelling paṇḍit is true, it is one of the oldest MS. written on paper in Bengal. It is also one of the oldest MS. written in Bengali character.

Prthvivarāha-sṃvāda appears to be a work written in the interest of the Caitanya sect. It relates to the sacredness of Vṛndāvana and professes to form a part of the Ādivarāha tantra.

Nityānuṣṭhānaṃ seems to be the 26th paṭala of the Janatkumārīya tantra. Like the preceding work it was written in the interest of the Caitanya sect.

Jñānaratnaśa is a work on Tāntrika architecture and sculpture. It professes to be a part of the Aparājita-prcchā.

Vaiṣṇava Works:—Kisorakaumudī is a modern work on Vaiṣṇavism, inculcating the worship of the boy Kṛṣṇa. It is an interlocution between Sanatkumāra and Janaka.

Cittāmodasindhu, a poem by Śaṣṭhīdāsa Kavirāja, son of Tarkavāgīśa, written in the interests of the followers of Caitanya, at Gaṅgāpura, in the śaka year 1601.

Caitanya had his greatest opponent at Benares, in Prakāśānanda, a follower of the non-dual theory of Śaṅkara. But Prakāśānanda in the course of a controversy was so charmed with the excellence of Caitanya's theory and Caitanya's bearings upon his opponents that he became a disciple of Caitanya, changed his name into Prabodhānanda Sarasvatī, and wrote several works, one of which is Caitanya-candrāmṛta. A commentary on this work has been noticed in

this volume in number 95. The commentator's name is lost by a lacuna. He seems to have had a cognomen Dāruyantra.

Vaiṣṇavacandrikā is a work giving the rules of conduct of a Vaiṣṇava. It has been compiled from various sources. The author Rāmānanda Nyāyavāgīśa nearly completed the work, one day before his death. The work was subsequently completed by his pupil Vanamālī Vasu.

Sārasaṃgrahadīpikā by Rāmaprasāda Devaśarmā is another work on Vaiṣṇava rituals.

Harismṛtisudhāṅkura is a work containing songs in praise of Kṛṣṇa, attributed in the colophon to Raghunandan the great Smṛti compiler, but in the introduction the author calls himself Gauḍavāsī Raguṇanandana, a Vaiṣṇava born and bred up on the Ganges.

Govindavṛndāvana appears to be a work on Vaiṣṇava tantra. It is based upon Śrīkṛṣṇopaniṣad and composed by Nāgarakṛṣṇadāsa. It deals with the advent of Kṛṣṇa's flute and of Rādhā. It also gives some reason why the images of Kṛṣṇa with a flute in his hand are bent in three places.

Jyotiṣa :—Āṅkacūdāmaṇi by Varāhamihira is a short work on the reconstruction of a lost horoscope.

Bhāvārthamañjari by Acyuta is a commentary on the Jātakapaddhati of Śrīpati. The MS. was copied in Śaka 1571, by Mahādeva. Acyuta describes himself as belonging to Gautama gotra and as Mihirācārya, meaning astrologer. His father was Sāgara Bhaṭṭa and his grandfather Vāmana.

Jyotirahasya by Harihara Nyāyālaṅkāra has for its epoch the śaka year 1598.

Siddhāntamakaranda, by Makaranda, was composed at Benares. The author in his calculations follows the Sūrya-siddhānta.

The following works noticed in this volume treat of Jyotiṣa as applied to Smṛti, viz., (1) Jyotiṣkaṇikā by Kṛṣṇānanda Cakravartti, composed under the patronage of Vikramāditya, probably the father of Pratāpāditya, who flourished in Akbar's time (The MS. was copied in Śaka 1887); (2)

Jyotiḥsaṃkṣepa by Kṛṣṇadāsa Cakravartī, the son of Rāmacandra Cakravartī, a Vārendra Brahmin of Dinajpur; (8) **Jyotiḥsaṃkṣepasāra** by Kṛṣṇacandra; (4) **Jyotiḥsārasaṃgrahaḥ** by Śrīpati; (5) **Jyotiḥsāra** by Dharmakhāna composed about the year 1777 Samvat = A.D. 1721, and copied in Śaka 1670 = 1748 A.D.; the author Dharmakhāna belonged to the Simhavaṃśa of Rādhā.

Āyuhprabodhini by Rādhākṛṣṇa is on the astrological calculations on the longevity of men.

Sāmudrikacintāmaṇi, by Mādihava Grāmakara, is a work on divination.

Bṛhatsaṃgraha is a compilation of astronomical, astrological and other subjects, by Revatī Śarmā, the son of Devidatā, the son of Caitanyakṛṣṇa, the son of Nārāyaṇa Tripada, belonging to the Śāṇḍilya gotra and professing the Kauthumī sākḥā of the Sāmaveda. Revatīśarmā compares himself to Hanumān and was an inhabitant of Prakhyāyikāpura, otherwise known as Paṇḍitaṭola.

Praśnavidyā by Caṇḍeśvara is a work on divination.

Erotics:—**Manmatha Saṃhitā** is the only book on erotics in this volume. Rati and Madana have been introduced here as interlocutors. The present MS. containing five chapters appears to be the Phālgunamāhātmya of the Saṃhitā.

Drama:—There are three dramatic works noticed in this volume. The first is **Bhartṛharinirveda** by Harihara Upādhyāya, dealing with the renunciation of the world by Rājā Bhartṛhari on the death of his wife Bhānumatī. It is written in the interest of the Śaiva sect, at the festivities in honour of Bhairaveśvara, and Gorakṣanātha comes at the end to pronounce the epilogue. The second is **Prabodhodaya**, an allegorical representation by Śukleśvaranātha, enacted at the court of Bhagavantarāya of the family of Sagara, who flourished in the 17th century. (See pp. 38, Vol. II., of the Sanskrit College Descriptive Catalogue.) He ordered that the whole performance should be in Sanskrit. The subject-matter of the drama is the dispute between the

professors of various systems of philosophy on the eternity or non-eternity of sound. This may be an imitation of the Vidvanmodatarāṅgiṇī by Cirañjīvaśarmā.

The third is a comedy entitled Gauridigambaraprahasana, by Śaṅkara Miśra, the commentator of the Vaiśeṣika-sūtras. It was enacted under the orders of Bhavanātha Miśra the father of the author. The drama treats of the marriage of Pārvatī with Śiva.

Kāvya:—A number of new commentaries on well-known Kāvya have been described in this volume. Kumārasambhavatīkā by Bhagīratha Pītamunḍi, a Bengali Brāhmaṇa of the Rāḍhiya distribution; Kāvyaḍarsa-Ṭīkā by Tribhuvanacandra, a paṇḍita belonging to the Jaina religion, on two of the three chapters of the book; Kāvyaaprakāśatīkā, by Śrīkṛṣṇa Śarmā, entitled Rasaprakāśa, ends with the fifth chapter; two commentaries on Ghaṭakarpura by Rāmānātha and Devīdāsa, and two commentaries on Nalodaya, one by Vāgīś and the other by Rāmanārāyaṇa Siddhānta, composed in Śaka (?) 1635; Padyāvalī-ṭīkā, by a disciple of Dāmodara Gosvāmī, who on his turn was a distant disciple of Śyāmānanda Gosvāmī, who was one of the three leaders of Vaiṣṇavism who ruled the Vaiṣṇava society in the generation succeeding Caitanya.

Nandikeśvarastavavṛtti is a commentary on the Jaina hymn of Nandikeśvara, by Jinavallabha Sūri. The commentary is by Somagaṇi.

Nemicarita is a part of the Triṣaṣṭi-salākā-puruṣa-carita by Hemacandra. It belongs to the eighth Parva of that work and treats of the emancipation of Nemi. It is a Jaina work.

Mahimnastavatīkā, by Vācaspati, is a brand new discovery.

No. 26 is a commentary on the Mahimnastava by Madhusūdana Sarasvatī. Śrīkṛṣṇa stotra, No. 310, by Bilva-maṅgala or Līlāśūka, has the same commencement as No. 1198 of Raj. Mittra. But the two works appear to differ in various respects.

Śaṅgīta-Raghuṇandana with a commentary entitled *Vyaṅgārthacandrikā*, No. 824, is by Viśvanātha Śiṃha, who was at once a Brahmin, a Śiṃha and a Mahārājādhirāja. The text of the present work was written when Viśvanātha was a kumāra. But the commentary was written when he was a Mahārājādhirāja. In the present work Viśvanātha, who must have flourished within the last two hundred years, attempts to propagate the cult of the combined worship of Sītā and Rāma, following the example of the combined worship of Rādhā and Kṛṣṇa by the followers of Caitanya. He attributes to Rāma and Sītā all those phases of love sport which form so prominent a feature of the worship of Rādhā Kṛṣṇa. The work seems to have been written in imitation of the *Gītagovinda*. From No. 2829 of Rāj. Mitra we know that Candralāta was the founder of this system of combined worship of Rāma and Sītā. Priyadāsa wrote a work on the succession of the teachers of this cult, and Viśvanātha Śiṃha was a pupil of Priyadāsa. Jayasīṃha was the father of Viśvanātha. Viśvanātha had for his minister Bhodulal who was an expert in Vedānta. Aufrecht seems to interpret the words *Sītārāmacandra-kṛpāpātra* in the colophon of No. 78 Rāj. Mittra by saying that Viśvanātha was an officer of Sītārāmacandra Bāhādur. But another and a better interpretation is possible. Viśvanātha was a missionary of Sītārāma worship, and as such he thought he was an object of special favour of Sītārāmacandra. The idea of a Mahārājādhirāja being an officer of a Bahadur does not commend itself.

Stotravivaranam, No. 855, is a commentary on a stotra or hymn of Viṣṇu commencing from his feet and ending in his hair. The text is attributed to Śaṅkara and the commentary is by Ānandagiri.

Hariharasubhāṣitam is an anthology divided into chapters dealing with training, advice, sojourn in foreign countries, panegyrics of kings, politics, erotics and spiritual excellence.

Meghadūta Tīkā by Divākara Upādhyāya, appears to be

a commentary of some merit, as it attempts to give the poetical meaning of particular words and phrases.

Yamakabhārata is one of the thirty-seven genuine works of Ānandatīrtha, the founder of the Mādhva system.

Sāra-mañjari, No. 247, a commentary on the Rāghava-Pāṇḍaviya of Kaviraja Paṇḍita, by Jitāmitra, is to be differentiated from the commentary of the same name on the same work described in Eggeling, p. 1442.

Śāntisātaṭika Tīkā by Vidyāvinodācāryacūḍāmaṇi is unknown to Aufrecht. Vṛndāvana kāvya is well known. No. 282 describes a commentary on it by Rāmanārāyaṇa, the son of Candrasekhara, written in seven years, from 1655 śaka to 1661 śaka, under the patronage of Rājā Kṛṣṇa Candra of Nadia, the well-known patron of literature. This is unknown to Aufrecht.

Vṛttaratnāvalī, No. 280, by Cirañjīva, is a panegyric on Yaśovanta Siṅha, the Nāyaka-dewan of Dacca, under Sujā-uldaula, the Nawab of Bengal. He was an inhabitant of Western Bengal and patronized literature, both Vernacular and Sanskrit, and he was the Dewan who opened the gate closed by Sāyestā Khan at Dacca, because he was equally successful with that renowned Nawab in getting rice sold at eight maunds per rupee. The author is Cirañjīva, the son of Rāghavendra Bhaṭṭācārya Śatābadhana, a pupil of the great Naiyāyika Bhavānanda Siddhāntavāgiśa. Cirañjīva wrote many works both in Nyāya and in Kāvya, one of which is Vidvanmoda-taraṅgiṇī. The panegyric appears to have been composed in śaka 1658 about 1731 A.D., while Yaśovanta's reputation was at its height.

Bhramaragīta No. 209 with its commentary No. 210 are two unique works in which a bee is threatened and coaxed as a messenger from Kṛṣṇa by Rādhā. It describes ten different stages of love in absence. The ten stages are described in ten Anuṣṭubh verses, and ten examples are given in Mālinī. The commentary follows the method of Ujjvala-Nīlamaṇi.

Bhāvaśatakam, a century of verses on the sentiments of love by Nāgarāja. See *Kāvya-mālā*, Part IV., p. 87.

Kumārapālacarita or **Kumārapāla-prabandha** was composed from oral tradition in the year samvat 1492 by Jinamaṇḍaṇagaṇi or Upādhyāya.

Upadeśa-samuccaya, by Sonaphūla Upādhyāya, the son of Rāmaśekhara, the son of Ananta, the son of Kṛṣṇadeva, the son of Dāmodara, the author of *Darpaṇa*, perhaps the *Saṅgitadarpaṇa*. The MS. is defective in the beginning. The advices given are both on spiritual and temporal subjects.

Medicine.—**Rasaratnasāra**, by Narasiṃha Kavirāja, a disciple of Rāmakṛṣṇa, the son of Nilakaṇṭha belonging to the *Dākṣiṇātya Vaidika* class, is a modern compilation of Hindu medicine, in which metals play an important rôle.

Vaidyakasāra (Śaṅkarākhyā) by Rāmacandra is a short treatise on Hindu medicine. The author says that he received his inspiration from Pārvatī.

Pathyāpathyanighaṇṭu is a work on sick-diet. Anonymous.

Apathyaśamanam, the cure of diseases produced by indigestible food. It appears to be only a part of a larger work entitled *Bhojanakautthala*. It was confined to a few physicians and therefore the name *Vaidyavaiśeṣika*.

Buddhist.—**Āryavasudhārā** is the only Buddhist book in this volume. It is in the form of a complete *Māhāyāna sūtra*. *Vasudhārā* or *Vasundharā* is still extensively worshipped in Nepal.

Jaina works.—**Nirayāvalī Sūtram**, the eighth upāṅga of the Jains, has been edited by S. Warren, Antwerp, 1879. For the contents see *Ind. Ant.*, Vol. XXI, p. 21.

Oghaniryukti, the fifth cheda sūtra in Dr. Rājendralal's list (see *Notices*, Vol. III, p. 68), but not included in the list given by Weber in *Ind. Ant.*, Vol. XVII, p. 285A. For a description see p. 79 of Peterson's fourth report on the search for Sanskrit MSS.

Vyavahāra Sūtram is the third chheda sūtra, according to Weber, but according to Dr. Rājendralal, the fourth kalpa-sūtra. For the description see Ind. Ant., Vol. XXI, p. 210.

Thānāṅga-Sūtra-Vṛtti is a commentary on the third Aṅga of the Jainas, by Abhayadeva Sūri. In the MS. under notice the first 55 leaves are missing. The work is divided into ten Adhyayanās.

Sāmayikaṭīkāvārttikam appears to contain a Gujrāti and a Sanskrit commentary on the Sāmayika Nirukti which forms the 10th part of the Āvaśyaka Sūtra, the second Mūla Sūtra of the Jainas. See Ind. Ant., Vol. XXI, p. 386.

Pratyākhyānabhāṣyavandanakabhāṣyāvācūrṇi by Soma Sundaragaṇi. The Pratyākhyānasūtra and the Vandanaka Sūtra are parts of the Āvaśyaka Sūtra, the second Mūla Sūtra of the Jainas. See Ind. Ant., Vol. XXI, p. 389.

Navalīṅga Sūtram appears to be a short treatise on the determination of gender, attributed to Hemacandra. It has a commentary entitled Avacūrī.

Gautamī Sūtram, a work on Jaina ritual and Jaina yoga, in Sanskrit verse.

Gurvāvalīnāma Mahācchandaḥ by Muni Sundara is a paṭṭāvalī of the Tapāgaccha.

Vijayatīlaka Mahopādhyāya wrote a hymn to Rṣabha Jina in imitation of Śatruṅjaya Śṛṅgārahāra. No. 155 is a commentary on it.

Laghusaṃgrahaṇi :—Peterson thinks it to be the same as Saṃgrahaṇīratnaṃ. See Peterson, Vol. III, Index of books.

Prasnottararatnamālā appears to be the same as Peterson Palmleaf, 218. 4. It is a small work in 86 Ślokaś, by Amoghavarṣa Nṛpatuṅga of the Rāṣṭrakūṭa dynasty, after his abdication (see Journal Bo. As. Soc., Vol. XX, p. 29). It appears that for a long time the book was attributed to Vimala, a Jaina monk of the Svetāmbara sect, and it has been so recorded in the MS. under notice.

The Kammaṇayaḍi is a work in Prākṛt. The Tīkā No. 49 is by Malayagiri; see Peters, Vol. III, pp. 49-50.

Lokaṇāladvāṛṣikā, in Prākṛt, contains description of the fourteen worlds in 82 verses.

Lokaṇālikāvacurni is a commentary in Sanskrit on the above. See Peterson No. 61, p. 228, Vol III.

Puṣpamālā according to Weber is a Jaina kathānaka. It is substantially the same as the story of King Śivi and the pigeon. See Weber, p. 1099.

Yoga Śāstram by Hemacandra. The first four out of the twelve prakāśas has been published by Dr. Windisch in the Journal of the German Oriental Society.

Upadeśataranginī contains a number of moral stories of the Jains.

Bṛhacchāntiṭīkā has been twice noticed in Nos. 197-198. There is a hymn called Śāntistotra or Śāntistava, attributed to Śānti, perhaps Śāntinātha. The commentary entitled Subodhā was composed by Haṛṣakīrtti, pupil of Candrakīrtti of the Nāgapuriya Tapāgaccha.

Śatakaṣaṭkalyāṇikanibandhastavanam is a hymn to Mahāvīra giving the story of his life.

APPENDIX.

NEW MANUSCRIPTS IN NEPAL.

In 1897, I visited the Darbar Library of H. E. the Maharaja of Nepal, which then contained about 4,000 MSS. both on palm leaf and paper. I was, at an interview with the then Prime Minister and Commander-in-Chief, Sir Bir Sham Sher Jang Bahadur, informed that all possible efforts were being made to complete the Library by collecting all other MSS. available in Nepal. A subsequent visit in 1898 resulted in an account being given by me of the entire collection in an Extra volume of the "Notices of the Sanskrit MSS." entitled "A Catalogue of Palm-leaf and selected paper MSS. belonging to the Darbar Library, Nepal." A notice of about 100 MSS. added to the Library in 1897-1898 will be found on pp. 89-98 of this Report.

The present Prime Minister, Sir Chander Sham Sher Jang Bahadur Rānā, an able and energetic statesman and a great lover of lore, has, by his laudable and indefatigable zeal, added some more MSS. since 1898, and the Nepal Darbar has sent through the Government of India a list of this subsequent collection.

The collection contains 279 manuscripts of which three are Tibetan. A complete collection of the Kal-gur and of the Pang-gur is to be found among the additions. The Sanskrit manuscripts belong both to Buddhists and to Brahminists. One of these manuscripts, a copy of the Pañca-Rakṣā, was copied in Nepal, Samvat 86, i.e., 916 A.D. Two works, Catuspīṭhāloka and Sarvavajrodaka, are dated in letter numerals: these belong to the eleventh century. Two manuscripts are dated in Nepal Samvat 315, i.e., 1195 A.D. One was copied during the reign of Kāmadeva, but without

seeing the manuscript it is difficult to determine which of the kings bearing this name is referred to. Some of the Buddhist and Tāntric works mentioned in this list are extremely rare.

The *Pramāṇabhāṣya* *Pramāṇavārtika*, in one manuscript, appear to be commentaries on *Pramāṇasamuccaya* by *Diṇnaga*, for which so much unsuccessful search has already been made. Several copies of the *Buddhacarita Kāvya* are mentioned, but it is impossible to say whether they are complete.

The list has been copied for the Press by Pandit Govind Lal Bannerji, Board of Examiners, Calcutta.

BRAHMIN AND BUDDHIST.

*A list of Sanskrit Works recently added to the
Durbar Library, Nepal.*

<p>कमसारमहातन्त्रम् [ग्रन्थात्माव्युक्ते वसौ ज्येष्ठे मासे सिते पक्षे सम्पूर्णं मंगलदिने] १</p>						
कमवेधसंहिता	१
महायुग अष्टपञ्चिका	१
कुमारार्चवतन्त्रम्	१
अष्टाविंशति	१
दशभूमौचरः	१
बोधिवर्णावतारः	१
जोकेन्दरपाराजिका	१
महायुगः	१
सङ्कीर्णपुष्परीकम्	१
जातकमाणा	१
देवप्रतिमापञ्चकम्	१
सुश्रवणार्चवतन्त्रम् (?)	१
<p>मनुष्यजातकम् [समरसिंहकुमारविरचितम्— सं १८६० आश्विन सुदि ६ रोज ५] १</p>						
संगीतसारः	१
नित्यप्रयोगरत्नाकरः	१
सङ्कीर्णकोशः [भवदेवज्ञतः]	सं १८७७	...	१
सारावली	१
तारिखीपारिजातः	१
कुलिकातन्त्रम्	१

शैवसर्वस्वसारः [विश्वनाथविरचितः] ...	ने सं ८३८	१
वैद्यसारचिकित्सा [मुत्तादीकृता (?)]	१
रससारः [गोविन्दविरचितः]	१
ओमतसारः	ने सं ८३०	...	१
अष्टसाहसिका	ने सं ८६३	...	१
अष्टावतारः	ने सं ८६६	...	१
अथितविकारः	॥ ८६८	...	१
समाधिराजः	॥ ८६९	...	१
गुह्यसमाधिः	॥ ८६८	...	१
दशभूमौश्वरा	॥ ८६९	...	१
सुवर्गप्रभा	॥ ८६९	...	१
तथागतगुह्यकम्	॥ ८६९	...	१
मन्त्रकूटः	॥ ८६६	...	१
गुह्यकारककूटः	१
कारककूटः	॥ ८८८	...	१
शोकेश्वरप्रत्यम्	॥ ८८८	...	१
मिथ्यासंयहः	१
अपरमिता (?)	१
मन्त्रमन्त्राक्षराक्षरम्	१
अवदानमात्रा	१
प्रतावदानम्	१
द्वहृत्धारबीजसंयहः	१
बीजसंयहः	१
तारामूलनोद्यः	१
मन्त्राप्रवर्गमिरा प्रथमः पादः	१
समन्तभद्रमन्त्राप्रविधानम्	१
प्रज्ञाधारमितामूलकद्वयं	१
अन्तर्धोवनोदिसावः	१

बृहज्जातकमाषा	१
गुह्यातिगुह्यं	१
चैत्यप्रतापुशंसा	१
सप्तशती प्रज्ञापारमिता	१
वप्वाराहोरहस्यम्	१
सुभाषितसंग्रहः	१
पञ्चरत्नासूत्राशास्त्रम्	१
बोमिनीजातकम्	१
सत्यम्बूचैत्यप्रविधानं	१
वीर्यमाहात्म्यम्	१
धर्मसंग्रहः	१
सूर्यस्तकम्	१
शतवर्षविवरणम्	१
कुशाभावदानम्	१
अष्टोक्तदेशना	१
महासंवत्सर्गकाव्यम्	१
बोधिचर्यावतारापुशंसा	१
वीतशोकः	१
अजातशत्रुः	१
सुवर्णकुमारावदानम्	१
प्रकमेठ(?)प्रकाशः	१
विश्वभद्रबोधिचर्याः	१
अयोवावदानम् (?)...	१
जमदीयिका	१
पूनाखंडम्	१
विवाहिकतिथिकम्	१
गीतायाः शास्त्रभाष्यम्	१
सत्यमहाव्यसः	१

साधनमाणा	१
चक्रहोमविधिः	१
चतुर्वेदः	१
माससंज्ञकम्	१
दुर्गतिपरिग्रोधनम्	ने सं ७८३	१
जातकमाणा	॥ ८६५	१
मेघसूत्रम्	॥ १५८	१
शङ्खमेरो अवदानम्	१
कपिश्रावदानम्	१
वसुधारावदानम्	१
धौमस्रवदानम्	१
उपोषधावदानम्	१
वक्षसत्पाराजिका [अथ नेत्रमूल्याद्योमैकसंख्ये भाद्रपदे]	१
मंजुश्रीपाराजिका	१
मिष्टपात्रावदानम्	१
बुद्धोक्तसंसारामयः	१
चतुष्पठतंत्रस्य योगीश्वरविधिः (?)	१
वसुधारावदानम्	१
वागार्जुनकृत-धौमस्रावदानम्	१
सङ्ख्येयपाराजिका	१
वसन्ततिथकम्	१
महापारशुभाकंकारः	१
शविंशतिष्वावदानम्	१
जालचक्रम्	१
वारापाराजिका	१
शक्रार्चवः	१
मक्षविंशतिका	१
दिवावदानम्	१

प्रतापदानमात्रा	१
जातकमात्रा	१
पिण्डपात्रावदानम्	१
समाधिराजः	१
बोधिवर्णावतारः	१
सिद्धसूत्रम्	१
क्रियासमुच्चयः	१
सुभाषितरत्नाकरः	१
बुद्धचरित्रकाव्यम्	१
अभिष्मकीकोषः	१
अवदानप्रतकम्	१
विनयसूत्रम्	१
गुह्यसमाजः	१
अष्टोक्तावदानम्	१
अभिधानोत्तरः	१
वसुन्वरायाः कथा	१
मंजुकीशानतन्त्रम्	१
हैहयतन्त्रम्	१
दानरत्नाकरः	१
संमोहनतन्त्रम् [विमलप्रबोधविरचितम्]	१
काशीकृष्णकर्मार्चनम् (तद्वत्)	१
संप्रटोद्भवमहातन्त्रराजः	१
वसन्ततिथिकम्	१
साधनसमुच्चयः	१
कारकसूत्रः	१
हारावली तन्त्रम्	१

तालपत्रे—ग्रन्थाः ।

नवग्रथनामकम्	१
भारतं (विराटपर्व)	१
भगवतोत्तुदयोपायान्धराजः	१
उत्थीयविजयो-नामधारणी [राजकण्ठी कामदेवराज्य]	१
चतुष्पौठनिबन्धः	१
अष्टसाहसिका	१
द्वाविंशतिशतवदानम्	१
नालकामाणा	१
वद्यावली तन्त्रम्	१
तत्त्वदर्शकम्	१
किन्मन्त्रचक्रम्	१
संमन्त्रचक्रः (?)	१
शकुन्तलदेवपुत्रः	१
सर्वदेवतशिवदानम्	१
महासर्वतन्त्रकथा	१
हरिश्चन्द्रोपाख्यानम्	१
महाकौण्डिन्यानिर्घणः	१
दुर्गतिपरिग्रोधनम्	१
कामशास्त्रम्	१
जीतगोपाकः	१
आदिक्कमविधिः	१
वेणीसंहारनाटकम्	१
कल्याणकामधेनुः	१
मन्त्रेशसत्वरजः	१
चिकित्सा	१
नामानन्दनाटकम्	१

कन्यासाधनविधिः	१
संश्रवपरिच्छेदः	१
देवप्रतिमापूजायाम्	१
पारमेश्वरमतम्	१
समयविचारः	१
योगरत्नमाषा	१
तत्त्वज्ञानसिद्धिपञ्जिका [पञ्चितभिष्ववीर्यश्रीमन्विरचिता ब्रह्मण्ड- विन्द्वीर्ये ? माघेऽसितभूतिथौ—मिथुने दशम्या	१
बुद्धचरित्रमहाकाव्यम्	१
अनन्ता प्रथमर्धनम् (?)	१
पाकविधिः	१
तिथिनिर्णयः	१
श्रवणतन्त्रस्य टीका	१
महाभारतम्	१
सप्तकुमारिकावदानम्	१
सिद्धवीरमहातन्त्रम् (?)	१
अमरकोषटीका	१
रूपकालकाविकाविवेचनम्	१
सद्वर्तनविधानम्	१
ब्रह्मोपासविनिश्चयः	१
मितपदा पञ्जिका [महाप्रज्ञाकाव्यविरचिता, ने, का पू १ चैत्र कृष्ण सं ११ (?) वैशाखदिने २०]	१
योगावरसाधनम्	१
वासवदत्ता	१
अमरकोषः	१
पञ्चरत्ना [ने १६ पाषाणशुद्ध १० रोजे]	१
चण्डी	१
शैतनिर्णयः	१

कवचाराध्यायः	१
ब्रह्मसामयः	१
भागवतम्	१
विश्वित्वा	१
कामन्दकीयवैतिसारः	१
नैषधकाव्यम्	१
बालमुद्रवयोगशास्त्रम्	१
शतपथः	१
कवसारः	१
प्रमाद्यभाष्यप्रमाद्यवार्तिके	१
षट्चक्रं	१
तदे	१
पूजाप्रवृत्तिः	१
पिङ्गकामततन्त्रम्	...	ने सं २८५	चैत्र शुक्ल १५	१
सम्भृतिसमुच्चयः [श्रीविवरित ने सं ३८१ माघ शुक्ल]	१
निष्ठाश्रितिकवचनम्	...	ने, सं ५१५	१
सङ्गीताशोकः	...	ने, सं ३१५	१
मतसारः	१
वामकेन्द्रीयदीपिका	१
पूजाप्रदीपप्रतिष्ठाविधानम्	...	ने सं २१५	१
ब्रह्मोक्तसंहिता	१
बालसाहचिका	१
योगशतकं नाम वैद्यशास्त्रम् [नागार्जुनकृतं ने, सं ३५२]	१
पञ्चरत्ना	ने सं ५००	१
धन्याशोकटीका	१
चन्द्रपरिभाषापाठ टीका	१
पञ्चरत्ना	१
निपुणसुन्दरीप्रवृत्तिः	१

चतुष्प्रीठाशोकाः [श्रीकल्याणवर्त्मविरचितः सं अक्षर भाग]	१
चट्पत्रम्	१
सर्ववर्षोदकम्	१
चण्डीपाठः	१
पद्मनाभसंयहः	१
भित्तचित्रा	१
शामकेहरः	१
नागाविषयविधिः	१
गङ्गाविचारः	१
रश्मिस्तवसंयहः	१
रश्मिस्तव देवीप्रशंसा	१
वसवोमिनीसाधनम्	१
काचसाधनम्	१
जीवराहस्य विवाहसंयहम्	१
काचगुणोत्तरः	१
शिवधर्मः	१
सर्वसाधनम्	१
सम्पत्तिवारः	१
विष्णुपूजाकल्पवृत्तः	१
ज्योतिष सारावली	१
कातन्त्रे दुर्मुखविचारम्	१
सम्पत्तेः साधनम्	१
वासुशास्त्रम्	१
वैष्णवान्तसारोद्धारः	१
धातुपाठवृत्तिः	१
विष्णुमार्गप्रकाशिका	१
वसवोमी	१
चर्चावर्षटिका	१

पद्मावताः पञ्चिका [महापञ्चिकवचनपादप्रता वे, ८१७]	१
माधवाचम्	१
वीरवाचस्पतिः	१
प्रबोधचन्द्रोदयटीका	१
रत्नावलीनाटिका	१
कर्पूरमञ्जरी	१
हिरण्यपादिनाल	१
चन्द्रतर्किका	१
नीलतन्त्रम्	१
वचपिठ (१) द्वितीयः कल्पः	१
ताराकल्पः	१
हयग्रीवकल्पः	१
वसुपादुका	१
प्रसीवनो (१)	१
कल्पद्रुमारोहकम्	१
कल्पद्रुमावदानम्	१
लज्जवन्दारोपनिषद्	१
ज्ञानोदयग्रन्थमाषा	१
भास्करप्रकाशः	१
संस्कृतभाष्यम्	१
प्रबोधनिषद्	१
विद्योत्तरीयग्रन्थकम्	१
वाचस्पतेनोपनिषद्	१
सत्त्वार्थप्रकाशः	१
सूचीपत्रम्	१
संस्कारविधिः	१
वेदप्रकाशः	१
प्रज्ञावाक्यः	१

कठोपनिषद्	१
आर्यभट्टसिद्धि	१
मुद्रारूपनिषद्	१
आर्यभट्टसिद्धि	१
कठोपनिषद्	१
आर्यभट्टसिद्धि	१
मुद्रारूपनिषद्	१
कठोपनिषद्	१

भोट्टे ग्रन्थ ।

कठोपनिषद्	१०८
मुद्रारूपनिषद्	११८
कठोपनिषद्	१

NOTICES OF SANSKRIT MSS. 1894.

No. 1. **বসন্তকুড়মবি:** By বরাহমিহিরাচার্য্য: Substance Teret leaves, 8 x 1½ inches. Folia 47. Lines 5, on a page. Extent 225 folios. Character Bengali. Date, Sk. 1572. Place of deposit, Zilla Medinipur, Post Office Garvetā, grāma Khunverā, late Pandit Rāmatārṇava Ćiromani. Appearance old. Generally Añka. Correct.

Beginning.

ॐ नमः श्रीसूर्याय ।

प्रथम भागोः पदपङ्क्त्यातं विश्लेष्य ग्रन्थं निश्चितं तदुक्तं ।

चौमद्वरादेव वितन्वतेऽमावहस्य शुद्धामधिरहमेतोः ॥

प्रयोगवसुखोदेवसुखेव x x x x x माह ।

विमलकोट्टावरचप्रह्लादः शुक्ला शकं मासमपि ज्ञानेश ।

कुजादिषु सेषरथं x x x x x x । इत्यादि ।

End.

ॐ । म । म । म । न । न । न । न । न । न । न । न । न । न । न । न । नौः ।

इति वराहमिहिराचार्य्यं विरचिताङ्गुलमणिः समाप्तः ।

बुद्धासिद्धिभिर्द्वयमद्वयसूत्रेण नृभिस्तं

कण्डेऽप्येत यत्नेन सुधियोऽमत्सरः स्वयं ॥

शुभमस्तु शकान्दाः १४७९ ।

विषयः । महकोट्टार विषयकोऽयं प्रथः । क्रमेण मासादीनां भवनं ॥

No. 2. अक्षयतारकोपनिषत् . Substance country-made paper, 10×3 inches. Folia 2. Lines 12 on a page. Extent 50 śloka. Character Nāgari. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bharti. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning. कथानोऽहयतारकोपनिषद् व्याख्यासः यतयोऽभितेन्द्रिया यन्नासादिषड-
नुपपरिपूर्वाय चिन्मकपोऽहमिति सदा भावयन् । सम्यक् विनीक्षिताः
किञ्चिदुनीक्षिताः शोभानाहं ह्य भू ... दुपरि कविदाजन्मदेजः कूटकं परं
प्रज्ञावलीकयन् । इत्यादि

End. यः सकलदुःखारयति, तस्मात्संसारमोचनं भवति, सर्वज्ञात्मकं वाचं तत्सुखवा-
देन नमस्कति, सर्वान् कामानवाप्नोति, सर्वगुणवार्त्तविशिर्भवति च सर्वं
वेदेत्युपनिषत् ।

Colophon. × × × ×

विषयः । योगेश्वरसाम्प्रदायकारकचमत् ।

No. 3. अध्यात्मवहोतरी. Substance country-made paper, 10×4½ in-
ches. Folia 11. Lines 26 on a page. Extent 330 ślokas. Character
Nāgara. Date, Sm. 1871. Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalā
cāryya Mahārāja Bala Candra Śūri. Appearance old. Verse. Correct.

Beginning. राज देवा उक्त ।
स्वा सोमे उति काम वाउरे अज्जस्र जस्र म्मु वायु वटत वे देत पोहरियः
वरिय वाउरे ।

End. कामन्दन प्रभु तु स्वारं मिलनकुं जाय कवचत म्मुं कामौ । इति पश्य ।

Colophon. इति श्रीकामन्दनजीहृत अध्यात्मवहोतरी समाप्ता ।
सम्पन्न १८०१ । साङ्गम्य सुदि

विषयः । जैमिनी आत्मविचार कचमत् ।

No. 4. अन्त्येष्टिप्रयोगः. Substance country-made paper, 8×2 inches.
Folia 107. Lines 7 on a page. Extent 1498 ślokas. Character Nāgara.
Date, Sm. 1919. Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Ap-
pearance new. Prose. Correct.

Beginning. श्रीमद्देवाय नमः ।
अथ अस्त्राभावे पाश्चात्तविधिर्लिख्यते । ज्ञानं अथ × × अक्षपरिधानम्,
आचम्य प्र. वाचायस्य देवकाहो उहोर्त्त।पस्यं जोषस्य प्रेतस्य प्रेतमनुज्ञये
अनमज्जोकाप्रानवे अस्त्राभावे पाश्चात्तविधिना श्रीर्द्धेष्टिककर्मांश्च करिष्ये ।

End. मयामहेषु निष्ठानि भुवनानि चतुर्दश ।
अस्त्रात्मकास्त्रिंशं मे स्त्रादिष्टकोटौ परस्य च ॥

Colophon. इति प्रयोगदर्पणे अन्तरकर्म समाप्ता । सम्पन्न १९१९ ॥

विषयः अन्त्येष्टिप्रयोगां श्रीर्द्धेष्टिकवहतिः ।

No. 5. अम्लेष्टिकाशः By दिवाकरः. Substance country-made paper, 10×3 inches. Folia 25. Lines 11 on a page. Extent 600 slokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning. **जीमवेष्टाय नमः. नीधरिः ।**

सद्यः सकृदाद्यां सदाचित्ताग्निना निर्देष्टव्यं यत्तावावीर्भेदेष्टव्यप्रयोगः,
 यौवायस्यायां सर्वत्रायचित्ताग्निनाष्ट + भूतः शक्नोत्यस्यां पूर्वोक्ताग्नि
 भूयवादीनि दद्यान्नि दक्षीत्युक्ताग्निभेदे दद्यात् ।

End. निहोष्य मेतत्पुनः × येन तुषानि सुहरं,
तेषां निह्ना भवेदेह भवाभुवापि हृष्यते ।

Colophon. इति श्रीभारद्वाजद्विवाकरविरचिते क्षत्रोद्विप्रकाशः समाप्तः ।

विषयः आश्वलायनब्राह्मणानां अन्त्येष्टिविधिः ।

No. 6. अपलोकाधानाभिज्ञोच्चादिनिर्णयः By **प्रह्लादभट्टः**. Substance country-made paper, 8×3 inches. Folia 2. Lines 14 on a page. Extent 60 ślokaś. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose. Incorrect.

Beginning. जीमवेत्ताय नमः ।

वाचिनाग्नेर्धेयस्यैषतो जना नोताग्निभिर्दम्यन् वाचिनाग्निभिर्दग्नि
वज्रपापैवेत्यग्निवज्रपापवरदकदाहेनाचिनाग्निरीदंस्त्वारविषा वाचिनः-
ग्निपदे छिन्नस्याग्निरचितमान् जिवा अप्याचिनाग्निपदेभ्योः ।

End. तद्वदेव चत्वारिंशदध्यायपरमेव भवति । आरम्भाजस्त्यक्तुं पक्षीप्राधान्यव्यवहार-
मिति सर्व्वं विरचयम् ।

Colophon. इति श्रीमत्पद्मनाभप्रसादपाराशरपाटीयधुरीय-श्रीभाषाद्वैतशास्त्राचार्यवर-
श्रीमद्भारवाद्याख्य भट्टमंकरकृते द्वैतभिर्यने अपलोकाध्यानाग्निहोवादि
भिर्यवः ।

विषयः पञ्चदशे अष्टाध्यायं विज्ञायावेव कर्मणं तद्विषयः ।

No. 7. अपव्यग्रमनम् . Substance country-made paper, 6×4 inches. Folia 3. Lines 15 on a page. Extent 43 çlokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhatta. Appearance old. Verse. Incorrect.

Beginning. अवातोऽपव्यग्रमनं व्याख्यातानः
 अपव्यग्रमनं वक्ष्ये रोजिवां च वरं चितम् ।
 दुष्टेन पच्यते देन जायते जीवमायते ।
 गोप्यतां वैद्यसर्वं ... न प्रकाशं कथंचन ।
 ज्ञातं पक्षं ह्यन्यज्ञानात्तत्र नास्तिबोधनम् ।
 सर्पिर्बन्धतेह मयोव्यग्रोत्तं चाराक्षमपावनायवच ।
 एतेषां परिपाकं च वचा भवति रोजिवाम् ।

End. अन्धेन पच्यते ज्ञीतं ज्ञीतेभ्योऽपि विपच्यते ।
 एतन्ने कश्चित् सम्यक् अपव्यग्रमनं कृतं ।
 चित्ताय च ज्ञानार्तायां भिषजां जीवमाय च ।
 कोटूदसं नरेन्द्राणां अपव्यग्रमनं कृतं ॥

Colophon. इति जीवेद्यपैद्येविके मोक्षदुभोजनकोटूदसं अपव्यग्रमनं समाप्तम् ।

विषयः अवाक्य परिपाकोपावकचनम् ।

No. 8. अपराजितास्तुतिः (जेलोक्कविजयानासो) विष्णुधर्माचरोवा . Substance country-made paper 11×3 inches. Folia 4. Lines 7 on a page. Extent 90 çlokas. Character Bengali. Date Sk. 1753. Place of deposit, Zilla Medinipura, Post Office Garvetā, grāma Khunvorā, Late Pandit Rāmatāraṇa Siromani. Appearance fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमोऽपराजितायै ।
 ॐ नोक्षीत्यक्षिभां देवीं विद्मःकुम्भिनकोचमाय ।
 नोक्षकुम्भिनकोचमायं निम्नवाभिं वक्षिषयाय ।
 नानाभरवसंयुतां चक्रवाक्यैश्च वेदिताय ।
 वराभयकराभोजां प्रवृत्तार्तिविनाशिन्यै ।
 पादयोः द्दंष्ट्रापूषीं वक्षिष्येद्वदेवताय ।
 अतीतां पीताम्बरोदयितां × × × नमस्कोचमाय ॥

वीरवत्सलाहतां देवीं परस्मैव्यवहृतिवतीम् ।
 मङ्गलमङ्गलद्वयं भिन्नवत्सलां विहीनवाम् ।
 आवेदपरामितां देवीं सम्यक्कामवत्सलाम् ॥ इत्यादि ।

End. ॐ भूः कादा । ॐ भुवः कादा । ॐ स्वः कादा । ॐ भूर्भुवः स्वः कादा ।
 यत इवामतं पारं तत्रैव मन्त्रस्तु कादा । ॐ यसे कादा । ॐ ययसे कादा ।
 ॐ यजिसे कादा । ॐ यपरामिसे कादा । ॐ यविदरायनीं कादा ।

Colophon. इति विष्णुपञ्चोत्तरे वृत्तीयकाव्ये वीरवत्सलाहताः परामिता वमात्रा ।
 ॐ नमस्तु । अकार्याः १०११ । ४ । १८ ।

विषयः । यपरामितायाः सुनिकषणं प्रवीनय ।

No. 9. यमरकोव टीका (वामचिह्नकौमुदी) By रामकृष्ण . Substance
 Palm-leaves, 13x2 inches. Folia 116. Lines 5 on a page. Extent
 2000 ślokaś. Character Bengali. Date Sk. 1644. Place of deposit,
 Dinājapura, Babu Girīṣacandra Cakravartī (Vakil). Appearance old.
 Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमो विपिहन्त्रीराय ।
 प्रथमं मन्त्रमयं वाचं सकलमात्मभिः ।
 मन्त्रये रामकृष्णेन वामचिह्नकौमुदी ।

प्रत्यारम्भसमये विज्ञानाशाय मङ्गलमाचरति । यस्मैति यस्मा विष्णोर्मुखा
 यमया दीवास्तुष्टिताः, स भगवान् देवतां यवादिह्नाभिः । देवा भक्ति-
 यदागंवा इव मङ्गलं प्रकृते च यस्याकं तत्र भवमिति यावत् ।

End. “प्रतिबोध्यप्रसिद्धान् प्रविष्टं यच्च वाक्यान्तरे प्रबोधयुक्तमाभावः स
 इति वाच्यं मन्त्रः समाप्त इत्यपान्मवापत्तेः । अन्त्ये प्रकृते समाप्तिवक्ते
 सङ्ख्ययुक्तवाचकात्मकं इति वाच्यः । समाप्तवान्मन्त्रवचस्तु निष्पन्नं
 यावत् सकलं यथा वाच्यमात्राः । अद्याभारतमयं समाप्तं इति ।

Colophon. इति वीरवत्सलाहता मङ्गलवाच्यविरचिता वामचिह्नकौमुदी समाप्ता ।
 शक्ये देवतर्कैश्चन्द्रमिदं लिखितं । १६४४ अक्ष ।

विषयः । यमरकोवकाव्यात्मः ॥

No. 10. अमरकोषपञ्जिका (पदचन्द्रिका) By दक्षस्यतिः. Substance country-made paper, 10×4 inches. Folia 220. Lines 12 on a page. Extent 5000 ślokaś. Character Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājapura. Babu Giriṇa Candra Cakravartti Vakil. Appearance old. Prose. Generally correct.

Beginning.

‘नमो भगवते वासुदेवाय ।

अध्यासे यः सर्वं भुवं (ईदम् इत्यमरः वचसः),
अचमिति संविद्विषयः पुनश्च य परं पुरातनो जयति ।
अभीष्टदेवताममकाराद्युपनीतमद्वयं हि विज्ञापयमानकथाप्रतिबन्धका-
धर्मेतिरोधानद्वारा प्रारिचितं परिसमापयति इति प्राणाधिकमनो
निष्पत्त्युपारिचितपरिसमाप्तिहेतु-सेहदेवतासङ्कीर्णमाद्विज्ञिह्यद्वयं सुविवाद-
यिषुः पन्थकारः प्रथमं पथं निववन् व्यस्यति । चे जीराः च भगवान्
सेवतामाराधयतां इत्यादि ।

End.

नैष्ठिको राक्षसः दृक्कमसि सुसमं क्लीब इत्यस्य विषयः । इदमोजः इदं
यश्च इमोभयं प्राप्नोति इदं रक्षः परमात् क्लीबं ज्ञेयमिति । इह पन्थ-
विशारमभ्यान् यज्ञिदं नाममेवोक्तं मच्छिहानां पूर्वापायाणां महाकवी-
नाश्च प्रयोगान् ज्ञेयं, यथा मोधा पुंस्त्रिय क्ली पोढा नपुंसकेऽपि क्लीत्यादिक-
मुचनीयमिति ।

Colophon.

इति मच्छिनापनीय कविचक्रवर्ति राजपण्डित पण्डितसर्वभौम कवि
पण्डितज्ञानवि महाचार्य्यं रायमुकुन्दसि श्रीमद्दक्षस्यतिज्ञनायाममर
कोषपञ्जिकायां पदचन्द्रिकायां छिन्नादिमंघ्रवर्गविषयं समाप्तम् ।
समाप्तेयं अमरपञ्जिकेति ॥

विषयः । अमरकोषस्य वाक्यान्वयः ।

No. 11. अमरसेन वैरसेनकथा . Substance country-made paper, 10×2½ inches. Folia 7. Lines 12 on a page. Extent 280 ślokaś. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācārya Bālacandra Sūri. Appearance old. Prose. Incorrect.

Beginning.

अथ अमरसेन वरसेनयोः कथा निम्नपूजा उपरि पारश्वे भवा
नतो ज्ञाय इत्युपनयनं भोजनं कारणं निवृत्तं च अथ × ×
भाषायां लुप्राय निवृत्तं लुप्राय ।

End. तत्र देवकीकवीश्वरमुपसृज्य ततः पुनः समुत्पत्तीक्यानि भुक्त्वा क्रमेण बहवश्चे
विदिं वाञ्छतः ।

Colophon. रति नी अमरदेवमयदेवमकावचं समुपैयम् ।

विषयः जैनधर्मेमाहात्म्यकथनप्रसङ्गे अमयोः कथा ।

No. 12. अयोध्याखण्डम् (स्कन्दपुराणीयम्). Substance country-made paper, 14 x 5 inches. Folia 30. Lines 9 on a page. Extent 1000 ślokas. Character Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājapura Rājavāṭi. Appearance fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
हिमवद्वायिनः सर्वं मुनयो वेदपारजाः ।
विकाशश्च महात्मानो वैमिशारण्यायिनः ।
यतश्चान्यथ बहवः सन्निधौ बहवो जनाः ।
कुवच्छेने मचाच्छेने तत्र द्वादशवर्षिणे ।
प्रवर्तमाने रामस्य जितौजस्य महात्माना ।
इत्यादि ॥

End. पुष्यार्धे लभते पुषं वनार्धे वनमाप्नुयान् ।
मोचार्धे मोचमाप्नोति (भक्तिवदि विषये)
... .. सर्वभोजाय भुक्त्वा ।

Colophon. रति नीस्कन्दपुराणे अयोध्याखण्डे द्वादशोऽध्यायः । ॐ ॥

विषयः । १ अध्याये विष्णुहरिप्रभावादि कथनम् । २, २ अध्याययोः कर्महारमहिमादि-
कथनम् । ३ अध्याये स्कन्दहारमहिमादि कथनम् । ४ — १० अध्यायेषु अयोध्यामाहात्म्यादि
कथनम् ।

No. 13 अवधूतावधमः . Substance country-made paper, 12 x 3 inches. Folia 4. Lines 7 on a page. Extent 110 ślokas. Character Bengali. Date ? Place of deposit, Upalata grāma, Post Office Mohar, Zilla Comilla, Pandit Jagadbandhu Tarkavāṛṇ. Appearance fresh. Verse. Correct. .

Beginning. अवधूतानां द्रव्या संज्ञा दृष्टव्यरविजये ।
 तीर्थावलम्बनारक्षितिरिष्यन्तसामराः ।
 सङ्कतो भारती च पुरीति द्रव्य कीर्तिताः ॥
 विवेचोसहमे तीर्थे तन्ममस्यादिसचये ।
 यः आयात् तन्मभावेन तीर्थनामा च उच्यते ।
 आनये सचये प्रौढ आश्रायादिविजितः ।
 आनायानविनिर्मुक्त एतद्दानमलक्षयम् ॥
 सुरस्ये निज्जने देये वने वापं करोति यः ।
 आश्रायादिविनिर्मुक्तो वननामा च उच्यते ॥ इत्यादि ।

End. कुलावधूतसमस्तो जीवन्मुक्तो वराकृतिः ।
 आश्रायारायणं मत्वा दृष्टव्यं प्रपूजयेत् ॥
 यतेर्द्वन्द्वमात्रेण विमुक्तः सर्वपातकान् ।
 तीर्थमततपोदानसर्वयज्ञफलं लभेत् ॥

Colophon. . इत्यवधूतावधूतः ।

विषयः । अवधूतानामलक्षयकथनं अवधूतानां कर्तव्यनिरूपणम् ।

No. 14. अवधूतोपनिषत् . Substance country-made paper, 10×4 inches Folia 1. Lines 11 on a page. Extent 25 ślokas. Character Nagari. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhatta. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning. अथ तुरीयानीतावधूतानां कोऽयं मार्गकोषो का खितिरिति पितृमन्त्रो
 भगवन् विनरमादिनारायणं परिश्रमेत्योवाच नमो भगवन्नारायणो
 कोऽयमवधूतमार्गकोषो कोके दुर्लभतरो न तु बाह्यो यस्यैको भवति

End. असंभाव्य परलक्ष्यध्यानेन निराकृत्यमवधूतम् आत्मनिष्ठानुष्ठानेन सर्वं
 निष्कृत्य तुरीयानीतावधूतवेधेनानिष्टापरः प्रवृत्तकामेभ्य देवत्वानं
 करोति यः कोऽवधूतः स कृतकतो भवतीत्युपनिषत् ।

Colophon. इति तुरीयानीतावधूतोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । तुरीयानीतावधूतलक्ष्यकथनम् ।

No. 15. **অমৌষনির্বন্ধঃ y নীমিষাসতর্কবামৌষ মনুসামর্থ্য .** *Substance country-made paper, 12x2½ inches. Folia 17. Lines 6 on a page. Extent 350 slokas. Character Bengali. Date ? Place of deposit, District Dacca, Sonārgā Kṛṣṇapura. Pandit Ćarat Candra Bhaṭṭācārya. Appearance old. Prose and verse. Correct.*

Beginning.

ও নমো নবেমায় ।

প্রথম মুখরীকার্য যুগ্মে দ্বিষদ্বয়মৌঃ ।
 নী নীমিষাসতর্কৈব দ্বিষদেঃপ্রৌষনির্বন্ধঃ ।
 যম জনবামৌষ । নমারৌ প্রাচ্যবদ্বয়মৌষমৌষ বক্তব্য যমুনা যমৌষ
 প্রকারাভাষ্যম্ । প্রাচ্যবদ্বয়মৌষ নমো ।
 নমোবাষাষিচংকারেবুত্তম নিষতমৌঃ ।
 মাধ্যমনি মাণীষি য মৌষ প্রাচ্যবদ্বয়মৌঃ ।
 মনুঃ—যুগ্মেদ্বিষৌ দ্বিষাচেন দ্বিষাচেন মুনিষাঃ ।
 বৈষাঃ যমদ্বিষাচেন যুগ্মো মাণীষি যুগ্মনি ।
 রজকৌষমৌষৌষাচনি যুগ্মগুণমৌষৌষ মনুঃ যুগ্মবর্ষচন্দ্রা ইনি যমমাতৃঃ ।
 ইত্যাদি ।

End.

যম ইদ্বাদিতামৌষ । রজকৌষমৌষ যমি নমৌষদ্বিষাচেন
 মনুঃ নদা বিরাচ মনৌষ যমি যমদ্বিষাচেন নিষদে নদা যমুণীমৌষ
 যমৌষ নদৌষ যমদ্বিষাচেন যমৌষদ্বিষাচেন নদাচ মৌষমৌঃ ।
 রজকৌষ যমদ্বিষাচেন যমি যমদ্বিষাচেন যমি ।
 যমৌষ নম যমৌষ যমৌষদ্বিষাচেন যমি ।

... ..

নদাচ যমৌষ । ইদ্বাদিতামৌষ যমৌষ যমৌষ নদাচৌষ ।
 যমদ্বিষাচেন যমৌষ যমৌষ যমৌষ যমৌষ যমৌষ ।
 ইদৌষ যমৌষদ্বিষাচেন যমৌষ যমৌষ যমৌষ ।

Colophon.

ইনি নীমিষাসতর্কবামৌষমনুসামর্থ্যনীমিষাসতর্কবামৌষনির্বন্ধঃ সমাপ্তঃ ।

বিষয়ঃ । প্রাচ্যবদ্বয়মৌষমৌষমৌষনির্বন্ধমৌষ ।

No. 16. आशीचमिर्चः By भट्टोजीदीक्षितः . Substance country made paper, $9 \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia 7. Lines 10 on a page. Extent 200 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Vāmanācāryya. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning.

श्री गणेशाय नमः ।

परमेश्वरः ।

आद्यमुक्तान् भवेत् आद्यः पानः पञ्चमपञ्चमीः ।

एत एतैः प्रकृतिः स्थादिति । तत्र आद्ये + च नाद्यपदे जातु क्षिरार्थं, आद्यर्थात् नाद्यपदसंज्ञादिनामाशेषं । अतुर्थे चकारि, पञ्चमे पञ्च, षष्ठे षड् इत्यर्थः ।

End.

प्रज्ञानप्राप्तिसिद्धिर्नामा आशीचं नास्ति, प्रहल्लक्ष्मीपदमपनादिसंज्ञादेव पञ्चदेवताप्रतिष्ठारामायणमुक्तानां दिव्येष्वभिनि ।

Colophon.

इति पदवाक्यप्रमाद्यन्न श्रीलक्ष्मीचरसूत्रैः सङ्गुप्ता भट्टोजीदीक्षितेन विरचितआशीचमिर्चः समाप्तः ।

विषयः । जननमरप्राप्त्यर्थोच मिर्चः ॥

No. 17. आशीचमिर्चः By जीवदेवः . Substance country-made paper, 8×2 inches. Folia 18. Lines 10 on a page. Extent 380 ślokas. Character Nāgara. Date Sm. 1793. Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose and verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीलक्ष्मं दुष्टिराजस्य प्रहल्लक्ष्मीचमिर्चः ।

त्रिपदे जीवदेवेन वचनमिति समाप्तः ।

जीर्वाश्वीनामाशीचमप्यनामाद्योच उच्यते ।

चमचोऽयं स्तनः उल्लिख्योऽयं प्रवचनः ।

End.

सङ्गुप्तज्ञानसङ्गति— पञ्चमजनाद्यकारपूजापवि

र्वादीनामिति त्रिचोचमपि नांवापदेवोऽप्युच्यते ।

नमोऽस्मिन् जीवदेवस्तुतिः सर्वज्ञाज्ञे स्तना

माशीचस्य विमिर्चोऽयमभवत् श्रीलक्ष्मचङ्गुदये ।

Colophon. इति नीलसुवस्त्रपुष्पपरिपद्यपटीका By अक्षोवच झाखी .
कुनिकोसुमे आक्षोवदीपितिः समाप्तः ।
सम्बत् १७८१ । पीप शुक्लपक्षी ।

विषयः । जलनगरवासक्षोच निबन्धः ।

No. 18. असर्गाचपुष्पपरिपद्यपटीका By अक्षोवच झाखी . Sub-
stance country-made paper, 12×3 inches. Folia 5. Lines 9 on a page.
Extent 90 ślokaś. Character Nāgara. Date ? Place of deposit,
Benares, Pandit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning. नीलपत्रेण नमः ।

अग्नेदे पञ्चमाहने द्वितीयप्रपाठके परिपद्यं अक्षरवत् रैकस्य नित्यस्य वाचः
पतयः स्थात । न मेवो अग्ने अत्यन्तान् + अत्यन्तान् वाचस्यो विदुषः ।

End. अत्यन्तसंहित्योपसंस्कारसंभावकाचक्षोचपुष्पपरिपद्यपटीकाय च नमः ।
नित्यः । इति नीलसुवस्त्रः कुनिको विदाङ्गुल्यु ।

Colophon. इत्यचक्षोचपुष्पपरिपद्यपटीका । अक्षोवचझाखीविरचितेन ।

विषयः । वेदप्रभाषेन इत्यक्षविचारः ।

No. 19. असुरखड्गम् (अनन्दपुराणायम्) . Substance country-made paper,
14×5 inches. Folia 19. Lines 10 on a page. Extent 600 ślokaś. Charac-
ter Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājapura. Rajavāti. Ap-
pearance fresh. Vorse. Generally correct.

Beginning. ईशको नमोऽस्तु ।

नीचीक्षितप्रियं ईशं देवावागविदेवतम् ।

अनेहं विद्वराजं तं विद्वच्चकारमन्त्रवत् ।

अथ चतुः ।

अथ चतुः स्तन चर्मजं पुराचार्यविचारम् ।

अथ चतुः स्तन चर्मजं पुराचार्यविचारम् ।

अथ चतुः स्तन चर्मजं पुराचार्यविचारम् ।

विचारैव वदाम् तं शुभम् अथ चतुः च नः । इत्यादि ।

End.

धूरिष चिन्तयन्नेष तारकेष तदात्मनेः ।
 वाचिताः वाचिभिः सर्वे दिवाराचमतन्द्रितैः ।
 इति तद्वित्तमयेषं वक्तुवावाकुरावाह
 निचिह्नं तद्वित्त इन्ने देवपुत्रेषु समम् ।
 तदिदमिदमिदानीमानुपूर्वापरिवत्
 वचनतत्त्वमुवाचोऽनन्दं सुहृदेन्द्राः ।

Colophon.

इति श्रीकल्याणपुराणे ब्रह्मरक्षितानां ब्रह्मरक्षणे पञ्चदशोऽध्यायः ।
 समाप्तं ब्रह्मरक्षायम् । ॐ नमस्तु ।

विषयः । तारकाकुरादीनामुत्पत्त्यादि वर्णनम् ।

No. 20. आचाररत्नम् . By कल्याणः Substance country-made paper, 20 x 8 inches. Folia 166. Lines 11 on a page. Extent 4,980 ślokaś. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Appearance old. Verse. Correct.

Beginning.

सिन्दूरारचनम् विज्ञौषतिमिरमार्तम् ।
 नर्मिलद्वयम् सिलीम् नक्षत्रिणि वन्दे ॥ १ ॥
 समिभिरजबहुद्योतयुग्मयोगैर्मातुरः नीलम् ।
 तन्वपति रामदास रत्ननीचराचां + + + भाग ॥ १ ॥
 तारावर्षं रात्रिभिरर्पितार्तिं वसामि चञ्चीव यदीवकीर्तिं ।
 तेजोऽन्तरात् तद्वर्षा विभेदं कस्यापि कीर्त्यन्तरतत्त्वमाह ॥ १ ॥
 विद्याप्रयोगोद्योतयुग्मोद्योतनीकृतवादिनम् ।
 पितरं रात्रस्तथास्मिन् वन्दे चेतनराशितम् ॥ २ ॥
 सार्धान्निविदेष्टान् तन्वा प्राज्ञानुमासमाधानः ।
 युगदीर्घनिर्जलपित्तां तान्तरमेकां तनीं वन्दे ॥ ३ ॥
 वेदीयुता कला कुलप्रतिष्ठा महावराधेव मदीय मोक्षम् ।
 मन्त्रेण विद्याभिरुचरं वक्ष्यामि दिवाकरं नीलि तन्वज्ज्वालयम् ॥ ४ ॥
 चञ्चीव कलावाद्येन कलकलाकरोदरात् ।
 आचाररत्नं कुविद्या वक्ष्यामि विनम्यते ॥ ५ ॥
 तत्र परिभाषा । इत्यादि ।

End.

प्राञ्चानुदीचामय दाचिवात्मानम्
 ज्ञाना प्रतीचाम् मन्त्रो विषमाम् ।

आचाररत्नं दुविधा अथावि
 चौराजक्यात्मजकचयेन ।
 विनदिनमिदं साध्यायु वा
 वयमुपनिना प्रविचार्य कचयेन ।
 तद्विद्वत्पदाय दीवद्वि
 विरमवडीक्य विप्रोपयन्तु वनः ॥

Colophon. इत्याचाररत्नं समाप्तिममम् ।

. विषयः । परिभाषाप्रकरणम् । सूत्रद्वयीनोत्पत्तिप्रकरणम् । शेषप्रकरणम् । आचमन
 प्रकरणम् । इनावाचनप्रकरणम् । अर्धादिप्रकरणम् । प्रातःस्नानप्रकरणम् । स्नानीतरक्त
 तिक्तप्रकरणम् । उन्ध्याप्रकरणम् । सोमप्रकरणम् । सोमोत्तरकर्मस्नानप्रकरणम् । प्रह्लाद-
 तर्पणप्रकरणम् । ईशपूजाप्रकरणम् । वैष्णवेयप्रकरणम् । नित्यज्ञापनप्रकरणम् । भोजनप्रकरणम् ।
 भोजनोत्तरकर्मस्नानप्रकरणम् । दुःसप्तशालिः । अश्वीये कार्याकार्यनिर्णयेति ।

अनुतिष्ठंश्चोऽयं ।

No. 21. आत्मप्रबोध वृत्तीषी . Substance country-made paper, 14×6 inches. Folia 2. Lines 16 on a page. Extent 80 ślokaś. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandrasūri. Appearance new. Prose. Correct.

Beginning. अथ विनमनापिन आत्मप्रबोधवृत्तीषी विज्ञादे । मङ्गलकचन.दीवरा ।
 चौराजक्या परमपद् रते अमल समाय, तर्हि रीं वन्दन करो हाय
 जोर विर नाव । अथ गृहात्मा वर्णनं यथा ।

End. दीवा जोय कहे अथ आपसी मतकी करे प्रमंश + + + अताविष
 कच वचनरस पाठे नही निरस । आपक आपद सोकरे दीवादिक् पद
 तीक् ज्ञानचार दविचारको र आत्म वृत्तीक् ।

Colophon. इति आत्मप्रबोध वृत्तीषी सम्पूर्णम् ।

विषयः । जैन आत्मोपदेश कचनम् ।

No. 22. आनन्दरी विष्णु . Substance country-made paper, 15×7 inches. Folia 22. Lines 9 on a page. Extent 352 ślokaś. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandrasūri. Appearance new. Verse. Correct.

Beginning. **श्रीमन्मः** सब साधुसंगी विद्युर्बिम्बिते ।
 वरधनाय विभवत बहु वनवाक्यनिधि होय, संत सब साधुसंगीसंग
 साधु सब होय । हाथ पवित्री । निमकाह निमकने जी नवरी
 वनवाक्य अन्तर्गत प्रविष्टो जी भाग सुखसा साय ।

End. रत्न वरम भावक मुद्राचारो हेमचन्द्र दुष्टकार, हेमकीरत मुद्र वन
वने वने x x भवो हव नो वार ।

Colophon. इति ब्रह्मसूत्रो विष्णुः सम्पूर्णः ।

विषयः । भाषा विनयसुतिः ।

No. 23. आपर्वणोपनिषद्भाष्यम्. By आपर्वणतोरः. Substance country-made paper, 8×2 inches. Folia 6. Lines 10 on a page. Extent 130 ślokaś. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Pandit Vīmaṇācāryya. Appearance old. Verse. Incorrect.

Beginning. नौवेद्यापाय नमः, हरिः ओम् ।
 पायन्यमहरं नित्यमनमस्तुतम् ।
 अमन्त्रप्रतिपर्वणं नमस्ते प्रहरीतमम् ।

End. प्रीयतां भगवान् मया प्रेक्ष्येष्टतमः सदा ।
 मम नित्यं ममाद्येन परमोदारसङ्गमम् ।

Colophon. इति श्रीमद्वाल्मीकीयसंस्कृतपादाचार्यविरचितं शार्ङ्गदीपनिकम् ।
अमात्यः ।

विषयः । माधवमते आध्वर्योपनिषद्भाष्या ।

No. 24. স্বাশ্বন্দ্যহরীদীপিকা. By রঘুনন্দনশঙ্করদত্ত. Substance country-made paper, 8×3½ inches. Folia 57. Lines 5 on a page. Extent 600 glokas. Character Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājapura, Pandit Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance fresh. Prose incorrect.

Beginning. ॐ नमो नवनेत्राय ।
 अन्नायाम्नुमिषेर्भिरीक्ष्य परितः पुंश्च प्रतापोद्भूता-
 न्नापोऽवयवस्य कैऽभरियोः साक्षिधनवाचना ।

चण्डेवरः सकलशास्त्रविहारदानी
 नीलचन्द्रमोक्षिवद्भुद्भिरावर्तनीभिः :
 यक्षैव कण्ठपदमोक्षसन्ध्या वाचो
 सावातिमान्मन्त्रिणान् कुरीकरोते ।
 नीलचन्द्रमोक्षितमयः कविचक्रवर्ती
 वाचोविनीहरसिखो रघुमन्दमोऽयम् ।
 नीलचन्द्रमणिकुतेरिह मङ्गरका
 काये कुरुचविषये निदधाति टीकाम् ।
 शिव इत्यादि । तत्र निर्गुणः समुच्चयेति शिवो ज्ञेयः समान्तः
 इत्यादि ।

End. यथा मञ्जोरशोभेति विशेषेण निपद्यतेति चक्षते मन्त्रसाक्षरकृपा च
 अभयोरपि ध्यानतः साधकाभौटलाभो भवतीति सूचितम् ।

Colophon. इति मन्त्रावलीयाध्याय नीलचन्द्रमोक्षिवादीन्द्रनकाचार्यात्मन नीलचन्द्रम-
 न्त्रवर्तिरचितानन्दसहचरीद्वैपिका समाप्ता ॥

विषयः । मङ्गराचार्यकृतानन्दसहचर्या आख्यानम् ।

No. 25. आपस्तम्बश्रृङ्गारिका. Substance country-made paper, 12 x 5 inches. Folia 30. Lines 12 on a page. Extent 900 ślokaś. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Appearance old. Verse. Correct.

Beginning. नीलचान्द्रपतये नमः ।

हरिः पादाम्बुजं नम्रा कपसादिभिरीरितम् ।
 आपस्तम्ब-मार्त्तकर्म-प्रबोधः प्रवितम्बे ॥

End. चण्डोरण्डानन्दतमस्रानि निदधाति हि ।
 न तत्र पादपं कुर्वान् वासनः शुभमिच्छता ॥

Colophon. — — — — —

विषयः । आपस्तम्बीयानां श्रृङ्गारकवचनम् ।

No. 26. **आपकम्पम्पुस्तकारः.** By **वीरनमः** Substance country-made paper, 12×5 inches. Folia 31. Lines 10 on a page. Extent 930 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose incorrect.

Beginning. वीरवेशाय नमः ।

ॐ नमः शिवायि कर्माकुलापनपूर्ववशात्ः पुत्रादिषु कार्याणि यन्मोपवीतो
दक्षिणादाचारं कुर्यात् ।

End.

आपकम्पमुनिप्रवीनमणिसं संयुक्तं यथा
यथासि कपदि × × × प्रोक्ता तथा कारिका ।
तप आनामदति × × नां सुकरः कर्मप्रवीनकृति
वीरवीरकरिपिदुषा संयुक्तं चारः कृतः ।

Colophon. इति वीरनानवीरपाथायवीरनाम् वीरनमहविदुषा रचितो यथाचारः
वनाशः ।

विषयः । संवेदीयवस्तुसूचीयसंस्कृतकर्मवचनम् ।

No. 27. **आपकम्पसूत्रप्रयोगवृत्तिः.** By **ताकहन्निवासी** Substance country-made paper, 12×5 inches. Folia 43. Lines 10 on a page. Extent 890 ślokas. Character Nāgara. Date Sv. 1776. Place of deposit, Benares, Pandit Govinda Bhaṭṭa. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning. तच्च आपकम्पसूत्रप्रयोगवृत्तिः । तच्च आपकम्पसूत्रप्रयोगवृत्तिः
रसुक्तः । तच्च कर्म कर्मवृत्तिप्रयोगवत् । वीरन वचने वीरिणीवीरवृत्तेन
दत्तुंवाया द्वादशमनदक्षिणेन यथासि धृवावृत्तिः । नित्य इति वेचितम् ।

End.

देवता कर्मवृत्तिप्रयोगं च प्रजापतिदेवता तप जोको ।
मातासुखीवीरवरेदिवृत्ती मध्ये एवादि देवते तु पुण्यम् ।
तथाच वचनावर्गं प्रतिदत्तम् ।
इदं विद्वान्कर्मवृत्तिप्रयोगे,
मातेरवाधीनवरेदिका तु एवादिप्रयोगे वचिद्वत्पुणेतिः ।
मातासुखीवीरवरेदिका वीरिः ।

Colophon. आपकम्पसूत्रप्रयोगवृत्तिः ताकहन्निवासीवृत्तिप्रयोगे वीरवृत्तिप्रयोगे वना-
शः । वनाशः वचनवचनः वचनः वचनः । वचनम् १००५ । वचनम्
कर्मवृत्तिः ।

विषयः । आपकम्प वचनवचनवृत्तिः ।

No. 28. आपसम्भ्राजिकम् . By गोवर्द्धनभट्टः Substance country-made paper, 12 x 5 inches. Folia 65. Lines 12 on a page. Extent 1,536 ślokaś. Character Nāgara. Date Sm. 1837. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning.

(अथ प्रथमपर्व नाहिक)

उमिहन् नुरोः समीपे यज्ञमर्मां च भो इति पुनन् इत्युक्तवाच्यम् ।
इति च वाचं मोचयन् कृत्वा प्रसार्य प्राज्ञासोभिवादेत् । इति
नुराचार्यः ।

End.

अग्न्याग्ने नवा मोडे प्राज्ञावावा च उमिहो ।
आचारो जपकाले च पादुके परिवर्जयेत् ॥

Colophon.

इति कविमन्त्र-गोवर्द्धनभट्टकृत आपसम्भ्राजिकं समाप्तम् । सम्यत् १८३७ ।
वैशाख शुक्लः ।

विषयः । आपसम्भ्रानुवाचिनो दैनिकक्रिया ।

No. 29. आपसम्भ्रानुवाचिनो दैनिकक्रियाम् . Substance country-made paper, 15 x 5 inches. Folia 169. Lines 10 on a page. Extent 3,056 ślokaś. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Govindya Bhaṭṭa. Appearance old. Verse. Correct.

Beginning.

प्रथित्य महादेवं हरदत्तेन धीमता ।

धर्माच्च-प्रज्ञापोरेवा क्रियते इति वचनात् ।

अथानः शान्तवाचिकां धर्मान् व्याख्यातानः । अथशब्द शान्तार्थे
वर्तते । अतः शब्दो ज्ञेयो । उक्तानि शौतानि, माह्वानि च कर्माणि
तानि च वक्ष्यामः शान्तधर्मानपेक्षया ।

End.

धर्मजननेत्येकानुवाचितमाह्वानां धर्मं स्वधर्मनिरतानां धर्मनिर्वातानां
हवानां व्याख्यातानां अहोरात्र्यानां अहोरात्र्यानां इति वाच्यं च.....अहो
होवाचमिहयति । धर्मजननपदेभ्योऽपि अभिजयति इत्यन्तं नमं शौभः
(अथे किञ्चिदपि तन्म कीदृश्यमेवातिशयात्सहजान् विहितम्) ।

Colophon.

इति श्रीहरदत्तमित्रनिरचितं धर्मप्रज्ञाव्याख्यानं समाप्तम् ।

विषयः । आपसम्भ्रानुवाचिनो दैनिकक्रिया ।

No. 30. चापसम्बद्धोक्तसंस्कारप्रयोगः . By सिंहमठ . Substance country-made paper, 13×4½ inches. Folia 59. Lines 13 on a page. Extent 1,536 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose. Incorrect.

Beginning.

श्रीहरिः शरणम् ।

महादेवमहं वन्दे मुक्तान् मर्निमम् ।
सदायं मर्ता मन्त्रद्वार्यदुष्टिः पतिम् ।
पञ्चमित्रवाञ्छोचं वना वारी चरिं विविम् ।
प्रयोगमतिं वन्दे कृपभाषानुसारतः ।

End.

अस्मिन्ने विवाचीकारिका,—

श्रीविक्रमाग्रविमरोदाहासस्यज्ञानसद्वयम् ।
वज्रसामिनेनाय तत्संस्मरेविधिं वदेत् । (इति नास्ति)

विषयः । चापसम्बन्धीयानां संस्कारविधिः ।

No. 31. चातुःप्रबोधिनी . By राधाकृष्ण . Substance country-made paper, 13×3 inches. Folia 7. Lines 5 on a page. Extent 110 ślokas. Character Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Medinipura, Post Office Garvetā, Grāma Khunverā, Late Paṇḍit Rāmatārāṇa Ćiromaṇi. Appearance old. Verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमो रामाय ।

मुचं रघुपतिं वना पराकथितचेतने ।
राधाकृष्णो दिङ्मन्त्रे वा × नाशुः प्रबोधिनीम् ।
मिडलि तुङ्गे परमे कवीने
विरोचनाया यदि सप्त खेडाः ।
तदा प्रहसुः ज्ञानतो यथा वे ।
विष्णुपुराणा + + + + + ।
वाचस्पत्ये पञ्चमहाविष्णो
+ + + + + ।
श्रिताः कवीने यदि वे प्रहसु
कदा हि पूर्वाहितवत्परार्थं । इत्यादि ।

End. वाचयं वाचयंवाचः इत्यक् कुला विषयः ।
 एवं ग्रन्थं नदीकुला कथं ततो द्वितीयः ।
 वदन्त्ये रवेकस्मिन्ननुक्ता परेण तु ।
 तदापुरपरं चीनं चोरं वपादिकं भवेत् ।

Colophon. इत्याहुः प्रबोधिव्याजानन्दशास्त्राचार्यः । समाप्तवाचं मन्त्रः ।

विषयः । विद्यापुद्गीवाचाः प्रथमः । पञ्चापुद्गीवाचाश्चो द्वितीयः । इत्यपञ्चावाच-
 कुनीयः । अन्तर्दशावाचस्तुतः ।

No. 32. आर्यवस्तुधारा . Substance country-made paper, 10×3½ inches. Folia 5. Lines 13 on a page. Extent 150 ślokaś. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandraśūri Appearance new. Verse. Correct.

Beginning. हे मन्त्रः ।

संसारद्वन्द्वस्य प्रत्यक्षं विदितावहे ।
 वस्तुधारे वृथाधारे मन्त्रस्य कृपामहे ।
 एवं तथा मुनेकस्मिन् भगवान् कौशल्यां महात्मन्यो विहरति सा ।

End. चातुर्ज्ञानानन्दो च भिन्नको च बोधिसत्त्वः सा च सन्निवर्ती सर्वम्
 परैवमानुषादुरजन्मवैद्य कोको भगवतोभाषित मन्त्रमन्त्रिणि ।

Colophon. इति आर्यवस्तुधाराशोचं सम्पूर्णम् ।

विषयः । बोधवस्तुधारावाचाश्च ।

No. 33. आर्यवस्तुधाराटीका “अज्ञानार्थदीपनम्”. Substance country-made paper, 12×4 inches. Folia 96. Line 8 on a page. Extent 2,016 ślokaś. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares city, Govinda Bhatta. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीरामः प्रथमं मन्त्र

सर्वं चातुर्ज्ञानः महात्मन्युदा सत्यमवाचादहम्
 वदन्त्याव सवादीनममताम्याशोच मन्त्रदानम् ।
 वेदानं परिशीलयन्ति रक्षति सामन्तकन्दारम्
 मन्त्रं तं वन्दोच्चरं इतिवा सामन्तवाचितम् ।

यत्पादान्मुञ्चन्ममूष्यतयो देवाः सर्वेवानरे
 धावन्ति मृगयन्ति दुःखनिवर्त्तं लोकात्मनुवाक्यमिह ।
 पुण्ड्रिणीवरमिहनेवमतसौपुण्याभावं ह्य-
 ष्ठीरामं कलशानि चेतसि चिरं चैतन्यमावासाकम् ॥

End. नेवविभाजमावेव कटाक्षमावेव न निकपितोऽपि न विहोक्तितोऽपि ।
 एकान्तः करणेन वा नव्यत्यन्तमनुराज(रतो वाकि) ।

विषयः । मोक्षपरोपरिराजकुतपुष्पकमखितिविराजमान-मोक्षकण्डपखितनूजवाह-
 पखिताल्लज-निमालिपखिताङ्गजानलपखितकृतमोर्वर्धनपद्मगतौ वाङ्मयम् ।
 (अष्टमूर्धोऽयं पद्यः ।)

No. 34. आश्वलायनश्रुतकारिका. Substance country-made paper, 8 x 3 inches. Folia 41. Lines 9 on a page. Extent 875 ślokas. Character Nāgara. Date, Sm. 1787. Place of deposit Benares, Paṇḍita Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीमन्महाजयन्तये नमः ।

वाचसायनमाचार्यं नमो मद्रुश्रुतकर्त्रेण ।
 प्रथोऽयं पश्चिन्नेषां चिदु दृष्टिकारादिभाषितम् ।

End. विश्वोक्त सर्वलुपादि नामाक्षरिमतानि च ।
 ज्ञानार्थं शास्त्रिकानाम् नमोऽस्ते श्रुतकारिका ॥
 × × × × ×
 अज्ञानवच कर्माणि साकं व्यवचनोत्पद्यन् ।

Colophon. एतावत्वाचनश्रुतकारिकायां चतुर्विंशत्यः । सम्पत् १७८७ ।

विषयः । संक्षेपेण वाचसायनश्रुतकारिकायां वाङ्मयम् ।

No. 35. आश्वलायन स्मृतिः. Substance country-made paper, 12 x 5 inches. Folia 42. Lines 14 on a page. Extent 1260 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance old. Verse. Correct.

Beginning. वाचसायनमाचार्यं नमोऽस्ते दुर्नीश्वराः ।

दिव्यधर्मान् वदन्नाहं कर्त्तव्यमिदं कुरुते ।

इति तद्वचनं कुला कथनान् सुविरचयौत् ।
 लोकाय च चित्तार्थं प्राकृत्यार्थरत्नं च ।
 चानं संधा जयौ चोमः साध्यासाधनं तथा ।
 साध्याश्रितिविधाः पञ्च-यन्त्रस्य विधिपूजनम् ।

End. वैकुण्ठे विष्णुपूजायां युगेमेकेन वत्सकम् ।
 तद्वर्णोर्ध्वासाध्यां सङ्ग्राहोति वै दिवः ।

Colophon. इत्याद्यकावचीने चर्मलाङ्गोऽग्निपञ्चोत्तमिर्नवः द्वाविंशोऽध्यायः । इत्याद्य-
 कावचमुक्तिः समाप्तिमवस्यत् ।

विषयः । प्रथमे सदाचारनिर्णयः । द्वितीये स्थायीपाकादि सर्वसोमप्रकृतिः । तृतीये
 मर्माधानं । चतुर्थे पुंस्वयं सोमनयः । पञ्चमे जातकर्म नामकरणम् । षष्ठे अन्नप्राशनं । सप्तमे
 चौकम् । अष्टमे उपनयनम् । नवमे वेद्वनम् । दशमे सपाकर्म उत्सर्जनम् । एकादशे
 मोक्षनम् । द्वादशे विवाहः । त्रयोदशे नास्तिकादि । चतुर्दशे पैल्लमेधिकपरिभाषा ।
 पञ्चदशे पैल्लमेधिकविधिः । षोडशे वर्षचर्मः । सप्तदशे नावविधिः । अष्टादशे नाव
 परिभाषा । अत्रविंशे तीर्थप्रकरणम् । विंशे प्राक्खितम् । एकविंशे जातिनिर्णयः । द्वाविंशे
 अग्निपञ्चोत्तमेति ।

No. 36. आन्ध्रभाषनसूत्रोक्तभाष्यसंक्षेपः . Substance country-made
 paper, 8×3 inches. Folia 5. Lines 10 on a page. Extent 80 slokas.
 Character Nāgarī. Date Sn. 1892. Place of deposit, Benares, Paṇḍit
 Vāmanācārya. Appearance new. Prose. Correct.

Beginning. नीलवेष्टाव नमः ।

सूत्रोक्त भाष्यसंक्षेपो लिख्यते । पवित्रपाणिः प्राधान्यायस्य देवकाक्षौ कुला
 पुत्रवर्योऽग्न्यसंज्ञकानां पित्र्योर्ध्वासाध्यां प्राचीनागौतमी ।

End. अथ मे सप्तमं अक्ष इति प्राकृत्यान् चामाय अक्षं कृत्येति चौल्लव्याप्यम् ।
 यथाचारं वैचक्ष्यं कला ददौः सच भुङ्क्षीत । परेऽपि तर्पणं कृत्यात् ।

Colophon. इति सूत्रोक्तभाष्यसंक्षेपः समाप्तः । सन्मत् १८८१ । भाद्रपद ११ भगु
 वाचरे तदिने समाप्तः ।

विषयः । आन्ध्रभाषनसूत्रोक्तभाष्यसंक्षेपः ।

No. 37. आदिताम्रेर्दाद्याग्निनिर्णयः . By रामभट्ट . Substance country-made paper, 12×4 inches. Folia 21. Lines 10 on a page. Extent 425 ślokas. Character Nāgara. Date Sm. 1870. Place of deposit Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance new. Prose. Correct.

Beginning.

नौतयेनाय नमः ।

अथादिताम्रेर्द्व्यन्तरीर्दाद्याग्निं निर्वर्तुं तदुपबोधिमेव तावन्मयोः कर्त्तापि
कारो विविचये । तत्र कर्मकामो कर्मतेत्यादौ कर्मकामपदोपासनात्मक-
सङ्गोक्तमेव भावनाक्षिप्तमात्रादिनिर्वर्तकमेव च द्विधाविकारः ।

End.

इत्याम्हे वक्तव्ये नैवे बोधिम्याम्भपुरे वचम् ।

बोधिद्विभक्त्यानेष कृतो दाद्याग्निनिर्णयः ।

आदिताम्रेरिति शेषः ।

पुनश्च, चित्तभान्धवे यावदेऽपरपक्षके ।

मन्त्रपुराणिति कृता दम्बोऽयं सुपरिष्कृतः ।

Colophon.

इति नौतदुबोधिर्नौपमानक-भट्टविद्यासागर-भट्टसुब्रह्मण्य-भट्टरामभट्टकृत
त्राककोदादिताम्रेर्दाद्याग्निनिर्णयः समाप्तः । वचनम् १८७० ।

विषयः । आदिताम्रेर्दाद्याग्निनिर्णयः ।

No. 38. उवादिदृष्टिः By शिवराम . Substance country-made paper, 12×3 inches. Folia 19. Lines 5 on a page. Extent 500 ślokas. Character Bengali. Date ? Place of deposit Balihāra Babu Varadākānta Cakravartii. Appearance old. Verse. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमो नवपते ।

प्रत्यक्ष बानीप्रपदारविन्दं चारुसतयाकरचक्षुः सञ्जनम्

उवादिदृष्टिः प्रतिपदि + + + पितृवदे बोधिवरामनर्कया ।

कृष्णप्रतिष्ठा चानुत्तमं चक्षुःप्रत्यक्षः सात् । करोमि कार्यं कार्यः शिष्यिनि
कारके । इत्यादि ।

End.

शेषः अक्षिप्तः ।

विषयः चारुसतीषोवादिप्रत्यक्षकथनम् ।

No. 39. उत्तरायणभाष्यम् . By सायनाचार्यः Substance, country-made paper, 15×5 inches. Folia, 171. Lines, 11 on a page. Extent, 9,524 ślokaś. Character, Nāgarā. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Govinda Bhaṭṭā. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. वानिशायाः सुमनसः सन्निधानाद्युपक्रमे ।
यं नमो हतकृताः स्मृ सं नमामि नमो नमम् ।
यस्य निःसृष्टं वेदा वो वेदेभ्योऽपि सं जगत् ।
निर्मले तमसं बन्धे विद्यातीर्थमवेक्षरम् ।
तत्कटाक्षेव तद्रूपं दधत्तु दुष्ट-मनोपतिः ।
वादिषत् सायनाचार्यं वेदार्थप्रकाशने ।

End. चरितनेमिः । न रिडा चरिडा चयवपुष्पप्रकृतिकरम् । चरिडा
नेमिरेण च तयोक्तः । वृक्षस्यतिः । तद्वृक्षयोः करपत्नोरिति सुद्ध तयोपो,
उभे वनस्यास्यादिविधिं पूर्वोत्तरवद्वयोर्बुधम् प्रकृतिकरम् । इत्येकविंशे-
ऽध्याये प्रथमः अक्षः ।

Colophon. इति नीलत् सायनाचार्यविरचिते माधवीवे वेदार्थप्रकाशे उत्तरायण्ये एक-
विंशोऽध्यायः सम्पूर्णः ।

विषयः । सायनेदान्त-उत्तरायण्यभाष्या ।

No. 40. उपाकरणप्रयोगः . Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 12. Lines, 10 on a page. Extent, 1,928 ślokaś. Character, Nāgarā. Date Sm. 1882. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. नीलवेशाच नमः ।
अथावावाहुपाकमे वावर्णा नवधेन तु ।
तन्मावे चक्षुस्पातायां पक्ष्म्या वा तद्विधये ।

End. अथः स्फुट्टा प्राचक्षितादिनीमशेषं समाप्य ततः (. .) प्रीत्यर्थं नाप्यन्य
भोजयेत् । कर्मद्वय मिदं केचित् लोकिकाग्रो प्रशुद्धने ।

Colophon. इत्युपाकरणप्रयोगः समाप्तः ।
इतकानो उपाकर्मे तदे मास-चतुद्वये ।
नववक्षोपयोगिनि धत्ता जोषांनि संत्यजेत् । स-४५ १८१८ ।

विषयः । सायनायनशास्त्रीयानां वावर्णा उपाकरणविधिः ? ।

No. 41. उन्मार्गभङ्गनम् . By तुम्बरः Substance, country-made paper, 10×4 inches, Folia, 5. Lines, 15 on a page. Extent, 225 ślokas. Character, Nāgarī. Date Sm. 1891. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

देवो वाचासपारा वदनसदनमा खेकते यत्कटाक्षा-
द्वान्मे तेषाःकदम्बमतिवनमससं कोटिचन्द्रप्रभासम् ।
ज्ञानं यन्म्रावतंसं तदमितमहिसामन्दमोहैककन्दम्
यन्मे वक्षारविन्दं हरिहरहरश्रीमूतपादारविन्दम् ।

End.

श्रीर्वाचवाङ्मय मुखाग्निरमासदेव
श्री (.) जया मधुरकोमलकान्तवाक्का ।
नारायणस्वरसल्लससमानवस्य
श्रीचम्बकस्य महिमा पदपङ्कजस्य ।

Colophon.

इति श्रीनिताजिरघुनाचमुवपादवक्षाराचकतुम्बर (.) छतीन्मार्गभङ्गनं
समाप्तम् । समाप्तछेदं आवयत्तुम्बरवक्ष्यम् । समस्त १८८१ ।

विषयः । माधवसतानुवाचि पिङ्गवस्तुम्बरश्रीगणेशभङ्गनम् ।

No. 42. उपदेशतर्ङ्गिनी . Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 60. Lines, 17 on a page. Extent, 3,300 ślokas. Character, Nāgarī. Date Sm. 1749. Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍa-lācāryya, Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Prose and Verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः (...) इमेयाः परमारमाः
यन्मन्त्रध्यानतः सर्वसिद्धयः, न्युः स्वयम्बरः ।
स श्रीपादप्रभुर्भूयाद्भक्तानां भुवि (.) शीघ्रः ।
यस्य प्रभावान् (...) शीघ्रोऽभूद् भूमिपुङ्गवः ॥

End.

यथा श्रीभोजन राजपाटिकां छत्वा पञ्चदशमानैर्भुं सुहृद्भिर्मानं मुकुन्दागतः
कश्चिदभ्योऽपस्यैर्निर्भन्त्यमानोऽपि दुष्टो मातुल भवतःसक्ति शीघ्रं इत्य-
च्छापितः, तत्करोतीकं, भो ज्ञातम्भर तन्प्रसादात् भविष्यति । र.छेः,
कथं ज्ञायते, (...) तेभ्योऽं मधुरवःणाः सुष्टेन वाक्का सराजयःपदं
पासाचिपत्यश्च दत्तम् ।

Colophon. इति उपदेशनरत्निकां धर्मोपदेशः । सन्मत् १७४० ।

विषयः । जैनधर्मोपदेशकचनम् ।

No. 43. उपदेशसमुच्चयः By सोनमूल उपाध्याय . Substance, country-made paper, 12×3 inches. Folia, 23. Lines, 5 on a page. Extent, 352 ślokas. Character, Bengali. Date Sk. 1694. Place of deposit, Dinājpur, Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣana. Appearance, tolerable. Prose and Verse. Incorrect.

Beginning. आर्यं चरितम् ॥

End. अथ च, बहन्तोऽप्ये मुक्तिः परमसुखसाक्षात्कृतिरिति ।
तवेतावन्मन्वाहम् मधुतमईन (?) विजयते ।
न तव कृपेय विनयना ममेत्या चरितम् ।
परन्तु नदाशं सततमिह याचे सुखवचम् ॥

Colophon. इत्युपदेशसमुच्चये भजनोपदेशो नाम अष्टमोपदेशः ॥
श्रीमदर्थकारपण्डितवरोद्दामोद्दरोद्भूतः ।
जातः पश्चिमः कृष्णदेश सोहनः पुण्ड्रवननः कृतो ॥
तस्युचो भुवि रामसेचरबुधो बङ्गावतारः स्वर्थ ।
तस्युचोऽप कृतो कविर्विजयते श्रीश्रीमकूलः सुधीः ॥
श्रीश्रीमकूलोपाध्यायकृत उपदेशसमुच्चयपत्र्यः समाप्तः ॥ अक्ष १६८४ ॥

विषयः । प्रथमोपदेशः चरितम् । १ मे उपदेशे अन्वोपदेशकचनम् । २ । ३ उपदेशयोः सञ्जनदुर्जनादिनिरूपणं राजवर्णनम् । ४ मे उपदेशे सम्प्रत्युपदेशकचनम् । ५ उपदेश रसोपदेशकचनम् । ७ मे उपदेशे बङ्गावोपदेशकचनम् । ८ मे उपदेशे भजनोपदेशकचनम् ।

No. 44. उभयतोमुखीगोदानप्रयोगः . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Extent, 80 ślokas. Character, Nāgarī. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, new. Prose. Correct

Beginning श्रीगोदानप्रयोगः ॥

आद्योभयतोमुखः, गोदानप्रयोगः । आपन्नप्रसवां मां ज्ञाना दाना मुचिः
प्रदुष्टं उपविष्टं दशकाक्षी कृत्वा अमुकमोषामुकमर्मा सर्वपापक्षयः
पूर्वकं विप्रोपेनिकासः उभयतोमुखीगोदानं करिष्ये ।

End. ततः कर्णेकरार्थं क्षमा द्वादशमाक्षुषान् पायसाग्नेन भोजयित्वा कथं पाव-
साक्षं भववेत् ।

Colophon. इत्याचम्यैव-परिमिह-वेमात्रि-मयूष-चन्द्रिकोदुतोभवतोसुखीमोदानप्रयोगः ।
विषयः । आसन्नप्रसवमोदानविधिः ।

No. 45. ऋषभगीता . Substance, country-made paper, 12 × 4½ inches. Folia, 6. Lines, 10 on a page. Extent, 120 ślokaś. Character, Nāgara. Date P Place of deposit, Benares, Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. पितोवाच । यन्मूर्धं भवतायुक्ताम् ऋषभो निष्परिपद्यः ।
यभूव योजितामाक्षोऽनारसाहसो चरे ॥
तद्गुह्यं निष्करेणैव सख्यं तस्मै योजितः ।
यच्च कर्मसत्तासङ्गःसर्वात्मभाषयान्तिनः ॥
किंचमार्गद्वयो तस्मै कदाभूदिति वाचसा ।
कथं च परमार्थेति निष्क्रान्तो नाभिसम्भवः ॥

End. एतत्पुराण-पुरवचस्य समस्तपाप-
विच्छेदार्थं चरितमस्य समोदितं मे ।
श्रुत्वाणि मे भवभयं परिकुप्य तेषां,
निःशेषपापविच्छेदं कुरुते मुरारिः ॥

Colophon. इति ऋषभगीता समाप्तिभजनम् ।

विषयः । ऋषभपरिव्रजकथनावलीन ब्रह्मविद्योपदेशः ।

No. 46. ऋषभजिनस्तुतिः . Substance, country-made paper, 11 × 4 inches. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 75 ślokaś. Character, Nāgara. Date Śr. 1659. Place of deposit, Benares, Dīṇmaṇḍalacāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. पश्चिच्छब्द पञ्चमिय देव परमेश्वरवैभवं ।
अचक्षिय पयः पङ्क्तय रचये ॥
यन्मिदं गौरं विदुतः ।
सुतनीव निम्बर वज्रमज्जमान ॥

End. एव रिषय विभवर विविधरवर सुन्दरिवर सुन्दरो ।
 विरि विनयभूषर भवविभुनुरक्तवास पुन्यरो ।
 वैभव सभासुर सुमिय भासुर मुष भवासुर नयनो ।
 यथा सुविधि वाचन देव साधन विजयै तिष्ठत निरञ्जनो इति ।

Colophon. इति अथभक्तिनखनं सम्पूर्णम् ! समत १९१६ ।

विषयः । जैननये अथभदेवस्तुतिः ।

No. 47. ओषनिर्घृतिः . Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 13. Lines, 18 on a page. Extent, 780 ślokas. Character, Nāgura. Date ? Place of deposit, Benares, Diyaṃḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. औपाश्वेजिनं प्रथम्य अरिचनो बन्दिता यद्यदस्य, पूज्यो नयेव हस्य पूज्यो
 यस्मात् सप्त सुतस्य वावरे समसाङ्गम् ।

End. यथा च (...) पूज्यनि म्मदसङ्गना दद्या यस्मात्सर्वं रात्रिं सविष वि
 रचिं सङ्गविषा ।

Colophon. इति ओषनिर्घृति सप्तमा ।

विषयः । जैनसाधुसमाचारकथनम् ।

No. 48. कर्पूरादिकवटोका By रामकिशोर . Substance, country-made paper, 14 × 2 inches. Folia, 10. Lines, 7 on a page. Extent, 325 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upatāgrāma, Post office Mehār, Zilla Comilla. Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgiṇa. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. नीकाशौजयति ।

नतपूर्वैर्विरिच्यदि हन्दारकवरनयम् ।

कुवता भवता भवं भवानीचरयामुजम् ।

काका रामकिशोरेव वाञ्छानामवतुदवे ।

नवाकाकप्रदीपय ओषकावैः प्रकाशये ।

नवायशोकवदयेन नीमद्विषकाशिकाया शार्पिलवचननयनसुवरम् नवा

काकः कौति कर्पूरगितादिना । रत्नादि ।

End. केकीति । एवं केलिकलया जौहकलया विशदः सम् पिरं पिरकाप
जौवकलौ भवति । तथा प्रतिजगुः प्रतिजगु भोक्ता भवति । प्रतिजगु-
रिति जगुर्जगुः वीक्षयाक्षेत्यर्थोभावः । जगुर्जगुजगुनौत्सवः । इति

Colophon. यामाराध्य पितामहादिविबुधाः कृष्णादिकं कुर्वते
गं ध्यायन्ति सदैव योनिनिवन्धा नक्षत्रकपां पराम् ।
अन्त्याऽज्ञानममिलनाशतरपिं योकाशिकां तां द्विज
द्वीकां रामकिशोरनामक इमां तस्याः सुखे निर्वर्तते ॥
भया विचिता श्रवा कर्पूरादिप्रबोधिनौ ।
तनोतु मुदमज्जानीं धीमतां वा कपावताम् ॥
अज्ञानाद्वा प्रमादाद्वा स्मरितं यद् बहुव मे ।
कृतिभिः ज्ञेयमौयं तन् कपया वक्तुर्द्विभिः ।
इति कोचमनोचरोक्तमन्त्रादिपरादिनीत्याद्यमवदुर्लभायाश्चमकककरव-
ष्टमयोगिमचमनोचरभवाकोपदारविन्दकानिर्घचनीयमद्विमविभुवनवि-
दितसर्वविद्यासन्नि-श्रीरामकिशोरमूर्तिविरचिता शिवाश्रुतभगवन्महा-
काव्यविरचित-योगदक्षिणकालिकास्तुतिः कर्पूरादिप्रबोधिनौ नाम सभानि-
पदमाकङ्क्षा ।

विषयः । कर्पूरादिव्याख्यानम् ।

No. 49. कर्मप्रकृतिटीका . Substance, country-made paper, 11x4 inches. Folio, 12. Lines, 11 on a page. Extent, 350 ślokaś. Character, Nāgarī. Date ? Place of deposit, Dikmaṇḍalacarya's Mahārāja Balacandra Suri. Benares City. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो योगराजाय ।

प्रथम्य कर्मद्रुमपद्मेनिं नमस्काराद्योक्तमरिहनेनिं ।

कर्मप्रकृताः कियतां पदानीं सुखावबोधाय करोमि जीकाम् ॥

End.

इति विश्वरामप्रज्ञापकाग्रामास्तु प्रथमापचयप्रयोगः । मुद्रणवर्षः प्रक-
यति ।

Colophon. चक्रवर्तीऽयम् ।

विषयः । जीवनमार्गप्रतिपादना ।

No. 50. कक्षापद्याकरवोत्पत्तिप्रस्तावः By वनमार्गविद्वाजः . Substance, country-made paper, 14×3 inches. Folia, 10.- Lines, 5 on a page. Extent, 150 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalātāgrāma, Post office Mehār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgiṇa. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. प्रवक्ष्यं विषया चार्थं विषं विषप्रदायकम् ।
 ज्ञानं चर्मनमसं सुरासुरममृतम् ॥
 कक्षापद्यां महाशक्तं विदुषं चर्मनमसा ।
 कृतः कर्म कृतं वेन प्रकाशयति सुन्दरम् ।
 तमेवार्थं प्रवक्ष्यामि वाक्यानामवबुधवे ॥ इत्यादि ।

End. संक्षेपाद्विषयं किञ्चिद् मुचपादप्रसादतः ।
 वाक्यमुच्येदुधैः चर्मनमसा विषेयतः ॥

Colophon. इति जीवनमार्गविद्वाजविरचिते कक्षापद्याकरवोत्पत्तिप्रस्तावे पञ्चमः परि-
 श्लेषः समाप्तः ।
 समाप्तयेनं मुच्येकवारं संवासनम् × × × सकृदयम् ।
 सुधांशुसुखांश्चिदमप्रदीतिं मुच्यवाक्यानामर्थं भवामि ॥
 परात्पर जनद्वयो जदीवपरवान्मुने ।
 ज्ञानं मे दीवतायान्ते कृपया कष्टयामि मे ॥

विषयः । चासीत् पुरा राजवाचनो नाम राजा स कदापि न महादेवा सप्त सरसि
 विद्युत्तुं यतयान् महासी मन्त्रिणं प्रति प्रीतिपरायणो ज्योतिषेणं कृष्णमित्रमयजुषावित्तवा
 महादेवा “मोक्षं देहि राजप्रतिनि” पुनः पुनर्वाचनो यजुषो मन्त्रिणप्रीतिमिच्छन् मोक्षं
 दत्तवान् वेन स महाविनिर्भयमतिविदुरं निर्भयितो राजा सा उदकं देहीति प्रकृतमर्थमनु-
 सरन् भित्तिं कक्षापदपदी ज्योतिषुत्तुचक्रुषुपयजुषे सप्त महाविषमवशोक्त राजानं राज्ञी
 उज्ज्वलीय चर्मनमसाभिषेकं कसपि यथितवरं प्रेषितवान् राज्ञः परिजान्ताय स च चर्मनमां
 कश्चिदेव कायेन राजानं वाकरचर्मकृतं कर्तुं प्रतिज्ञाय महादेवाः प्रदीपं कृतवान्
 देवता च यजोत्पुत्रका कर्मिण्येवाराधयन् विविधायुक्तं विविधां कक्षापान् वाकरचर्मं दत्तवा
 राजानमवकाशेनैव वाकरवाभिन्नं कृतवानित्यस्य कक्षाप इति नाम चासीदिति कथनं ।

No. 51. कवितारत्नाकरः. Substance, country-made paper, 14×3½ inches. Folia, 7. Lines, 11 on a page. Extant, 300 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post office Gurdetā, Grāma Bhaṭṭagrām, Paṇḍit Rāmhrīdaya Bhaṭṭaśāhāryya. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

चौराजः । अथ कवितारत्नाकरः ।

माधवो माधवो वाधि माधवो माधवो हृदि ।
 स्मरति साधवः सर्वे सर्वकार्येषु माधवम् ।
 देवे तीर्थे द्विजे मन्त्रे देवसे भेषजे गुरौ ।
 साहस्यो भावना यस्य चिन्तिर्भवति तादस्यौ ।
 न मत्ता मयवे पुत्रं न होषं सभवे मयी ।
 न चिंतां कुरुते साधु मे देवः कष्टिमाश्रयः ।
 न नीलचारिका श्रुत्वा न विप्रो देवमाश्रयः ।
 न चर्मनाशको राजा न देवः कष्टिमाश्रयः ।
 जयोऽस्य पाशुपुषाणां वेदां पथे जनादेशः ।
 यतः कुन्त्यकान्तो चर्यो यतो चर्मकान्तो जयः । इत्यादि ।

End.

भुक्ता राजवदासीत यावन्न विकृतिं नतः ।
 नतः मृतपदं मत्ता वामपाशे तु संविद्येत् ।
 विना रक्षति कोमारे भर्ता रक्षति यौवने ।
 पुत्रस्य कविरे कावे स्त्रियो मास्ति कृतकता ।
 पठतो मास्ति, शूर्पेण जपतो मास्ति वानकम् ।
 सर्वदा ज्ञानविद्यानां विद्या मातिप्रसीदति ।
 साधवं साधवेत् इहा पथि वारो विवर्जिता ।
 जाग्रद्वे भयं मास्ति क्षतिप्रोषो निवार्यते ॥ ११४ ॥

इति कवितारत्नाकरा समाप्तः ।

राजचन्द्र तव साहस्यो कृपा
 वामरेषु न मरेषु तादस्यौ ।
 वार्यसे मयि वामराकुतो
 हा कृपा किमपुना न जायते ।

विषयः । लोकावलीनां संयमः ।

No. 52. ক্রান্তন্যপঞ্জীবাখ্যা . By রামকিশোর শর্মা . Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 29. Lines, 6 on a page. Extent, 550 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalātāgrām, Post office Melhar Zilla, Comilla, Paṇḍit Jagadbāndhu Tarkavagis. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning.

ওঁ নমঃ শিবায ।

মহাবীৰৰচনংহুবচনম্ভূমরৌচযঃ ।

অশ্বিনী শুদ্ধদেয়্যাক্ষং নামাযকল্মশনামঃ ॥

নমো শিবপদং রামকিশোরৈষ বচামতি ।

বিশ্বোচনকৃতা-সত্যৌ পঞ্জীবাখ্যায়সে সুদৃশ্য ॥

নবাবৌ নানত্ বহুভূমিহাযাৎপ্রাপ্তস্য প্রারিখিতসম্মতমাত্রিপ্রতিবন্ধ-
বিহীনভংগকামনয়া কৃতস্য শিবনামখ্যারূপমহুতস্য শিষ্যশিষ্যসৈ শিবজন্ম
দুর্ভেদিতোক্তকান্তন্যপ্রভৃতিদুর্ভেদবিবৰচনপঞ্চিকৌৰ্ণিতবস্তুনির্দেশ্য কৃত্যে
পঞ্জিকাকারঃ সৌকর্য্যং কৃতবান্ প্রচক্ষেত্যাदि ।

End.

নবাচ সতি নম্নিহতাঃহম্ভাবিপ্রতিপত্তিবিষয়নামুকুলত্বাৎহম্ভপুত্রৌযনিবন্ধ-
ভাবিপ্রতিপত্তৌৰ্বিমিহতচাকলাভাববান্ বহুতঃহম্ভবচনভরবকৌঃপি পূৰ্ব্বো-
ক্তভাবিবাযাৎ ইত্যাসম্মতযৌঃ ।

সমাপ্তেয়ং পণী ।

বিশেষঃ । বিশ্বোচনকৃতায়াঃ ক্রান্তন্যীয়সম্মিষিষয়িকায়াঃ হতোক্ষীক্সানম্ ।

No. 53. ক্রান্তন্যপঞ্জীজ্ঞার . Substance, country-made paper, 18×4 inches. Folia, 15. Lines, 7 on a page. Extent, 500 ślokaś. Character, Bengali. Date, Sk. 1297. Place of deposit, District Dinajpur, Rājāram-pur Kēlāpāda, Paṇḍit Sitānātha Bhāṭṭācharyya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ওঁ নমো নমস্কনামিষ্যৈঃ । অথ মাতৃকায়নম্ । কেদরাস্তনহৃৎ পশ্চ
ত্ৰিখিনা কৰ্ণিকায়াঁ চবৌঃ ইতি বীজং ত্রিষেত্ ইত্যাদি ।

End.

অদৌরিতং মন্যবদনমেনত্ সৌভাগ্যভক্ষৌবিজয়প্রদায়ি ।

কাক্কৌরৌচনাক্ষাচাক্ষেভমহচন্দ্রৈঃ ।

নিকল্লভেভৌচন্যা যন্যাস্যেতানি ইতিষঃ ॥

शुनिष्ठं वरकाचं दन्धविकांशसङ्गतम् ।

विभीर्षं सुक्लितं मन्त्रो वनं जातु न कारयेत् ।

Colophon. इति मन्त्रमहोपाध्याय-सम्पन्नित-नीपरिमाणकाचार्येण मानादुक्तादान-
माहात्म्यकृतः काव्यवन्दोदाहः समाप्तः ॥ शुभमस्तु । प्रकाशः १९८० ।

विषयः । मातृकादिप्रकृत्यन्तश्चिन्तनविधिः ।

No. 54. कार्तिकमाहात्म्यम् (सप्तकुमारसंहितान्तर्गतम्). Substance,
country-made paper, 14×5 inches. Folia, 38. Lines, 9 on a page.
Extent, 1200 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Dinajpur, Rajvāti. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो वन्देभ्यः । स्वयं सप्तः ।
शुनिष्ठं वाक्चिन्ताः सर्वलोकादिदेव्यः ।
कसौ कस्यचित्तानां लोकानां दीनभाषिणाम् ।
ब्राम्हणान्महोपाध्यायं शिरोदरस्यैषिणाम् ।
सप्तभद्रपुत्रीणां चार्चनत्वरमममाम् ।
कथं प्रसन्नो भवाम् भविष्यति जनार्दनः ॥

End. भास्करस्य सुभान् कुला तनकावभिवाच्य च ।
ययुः स्वर्गं निजके ब्राह्मणो भास्करसुमिम् ।
इत्येतन् सर्वमाख्यातं कार्तिकस्य प्रतीकम् ।
यत्कृत्वा सर्वपापेभ्यो मुक्तो भवति तन्मयात् ।
अतः परं किं वक्ष्यामि तद्गुणैश्च समम् ॥

Colophon. इति नीपरिमाणकाचार्येण कार्तिकमाहात्म्ये चतुर्नवतितमोऽध्यायः ॥
कल्पपुराणीय सप्तकुमारसंहितायां कार्तिकमाहात्म्यं समाप्तम् ॥ * ॥

विषयः । स्वयं वादयेव एकसप्ततितमोऽध्यायः तमारभ्य चतुर्नवतितमाध्यायं यावत्
कार्तिकमाहात्म्यादिकथनम् ।

No. 55. काव्यमाधव-संहिता-व्याख्या . Substance, country-made
paper, 9×4 inches. Folia, 16. Lines, 3 on a page. Extent, 100 ślokas.
Character, Nāgari. Date Sm. 1903. Place of deposit, Benares, Pandit
Vamanācārya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

प्रथम (.) च- सांख्यमतमाधित्य काण्डशब्दवाचः कश्चिद्देवीं माह्वीति
पुन्यपत्नी (पद्यः) कृतः, वैद्येयिकादिमतमाधित्य तत्पुत्रं साधितम् इत्यादि ।

End.

यथेति तदेवं विधीय तमेवायं संयत्ते अनुग्रहोपसंहरति ईदमिति ।

Colophon.

इति व्याख्या समाप्ता । सम्पत् १८०१ ।

विषयः । सांख्यमाधवीयव्याख्या ।

No. 56. काण्डमाधवीय-कारिका-व्याख्या . By वैद्यनाथ सूरि . Substance, country-made paper, 12 x 4 inches. Folia, 37. Lines, 9 on a page. Extent, 740 ślokas. Character, Nāgara. Date P Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

नत्वा गजाननं देवमगजानन्दवर्देनम् ।
काण्डमाधनपद्यानि विवरिष्ये यथामति इत्यादि ।

End.

उपाकर्षति चोत्तमं पदवीधो न विद्यते ।
ईदमं नियमं न्यायशास्त्राभ्यां कर्तुमुद्यमः ।

Colophon.

इति श्रीमदकाण्डमाधवीयकारिकायाः प्रथमं प्रकरणं सम्पूर्णम् ।

विषयः । काण्डमाधवीय-कारिका-व्याख्या ॥

No. 57. काण्डादर्शटीका . By त्रिभुवनचन्द्र . Substance, country-made paper, 14 x 4 inches. Folia, 57. Lines, 7 on a page. Extent, 2,000 ślokas. Character, Devanāgarī. Date, S. 1775. Place of deposit, Dinajpur, Babu Giris Candra Chakravarti. Appearance, tolerable. Prose. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

सर्वज्ञं सर्वज्ञितं देव श्रीवर्ममन्मानसम् ।

त्रिभुवनचन्द्रोऽयं धितिकेन दण्डितः ।

विज्ञोपमनमुक्तसम्भारभक्तिप्रथमं सम्राट्पविश्वेदलस्यं सखनस्योक्त
नक्षत्राणि खोक्तमाह ।

सत्सुखसुखीश्वरस्यसंभवभूमिम् ।

मानवे रमतां नित्यं सर्वशुक्ला सरसती ।

सत्सुखस्य सुखानि तान्येवाशौक्यानां यमानि तत्र संभवतः पितामह-
वदनसमस्तकाननसंवीति कपकाकफूारेण प्रसन्नो विष्णुवत्मान् सरसत्पात्र
तन्मुक्तप्रसन्नमाहभिजनशुद्धिः प्रसिद्धिर्वा । इत्यादि ।

End.

प्रकृतमुपसृज्याह ।

पन्था स एव विदितः परिचामहत्या ।

संविद्यविद्वत्समस्तसत्त्वित्वाद्यम् ।

वाचामति (... ...) ।

× × × × × × × ॥

इत्यविवक्षं विवरीतुमस्तं विशेषेण सत्त्वित्वाद्यात्मनपरिमितं विद्वत्
सभावाक्यानादिकवपरिचामहत्या सः पूर्वाचार्यैरपदिष्टः स एव पन्थाः ।

विवरीतुं समारोपि-

आवर्तनपटीवरे ।

ॐ नमोवादिभिन्दाय ।

नमः आदादवादिने ।

Colophon.

इत्याचार्य-जीवादिविन्दमानाद्विनेन विभुवनचन्द्रस्य विरचितायां इत्य-
सत्त्वित्वादीकायां सर्वासत्त्वित्वादिभिन्दा नम इतिोयः परिवेदः ॥ ॐ नमः ।
महाब्दा १७५८ ।

विषयः । इतिप्रकृतकावादस्य आम्नायम् ।

No. 58. काव्यप्रकाशटीका (रसप्रकाशः). By श्रीकृष्णशर्मा. Substance, country-made paper, 25 x 3½ inches. Folia, 19. Lines, 7 on a page. Extent, 600 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Gram Bhadughar, Post Bramhanberin, Zilla Comilla, Pandit Amar C. Nyāyaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमः सेवदेवतायै ।

वाचामस्तमनाः श्रुतदिनेन्द्रविजयनम् ।

पुरातिर्वा पुरातिर्वा वाचाज्ञो हजिवाप्येवम् ।

रसप्रकाशनाथं विषयः निवेद्यते ।

काव्यप्रकाशनाथं नौमत् नौल्लभ्यमर्थेषा ।

ननु काव्यस्य चर्कादिचतुर्वर्गसाधनतया तन्निरूपणार्थं सुकुमार × × × ×
× × × × × पद्य एव कर्तुं युजितः न तु × × × मङ्गलमित्या-
मङ्गलपदैस्तु मङ्गलपद्यं दर्शयन्नेव तत्कारिकाप्रवृत्तारयति प्रत्यारम्भ
इत्यादि । इत्यादि ।

End.

अथायं भावः प्रतीतिमात्राचारं हि काव्यं न अत्राग्निहोमादिवाक्यवत्
सत्यार्थप्रतिपादनद्वारेण प्रवर्तमानं प्रासादमन्विष्यते अतोऽयं सत्यासत्य-
निरूपणमनुपयुक्तमेव न कीदृशं ? विषयेषु विविधविषयकानुविधिकेतित्याह
विचारः ।

Colophon.

इति श्रीनौल्लभ्यमर्थविरचिते रसप्रकाशे पद्यमोऽध्यायः । इत्यावन्नाथं
नौल्लभ्यमर्थेषा विरचितम् । श्रीचरिः ॥

विषयः । काव्यप्रकाशस्य व्याख्यानम् ।

No. 59. किशोरकौमुदी . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 23. Lines, 9 on a page. Extent, 100 plokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Saptagrām Kṛṣṇapurur Akdā (Monastery). Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

नौल्लभ्यस्य ममः ।

जिज्ञासमानो जगत्तो वासुदेवकथाकुतम् ।

समग्रं चतुर्दशसुखं सुखं लब्धपरामर्शम् ॥

समस्तकारं भगवन् कथ्यतां मे क्षपानिधे ।

नौल्लभ्यस्य यदाद्यर्थं वसतो मोक्षमे विभोः ॥ इत्यादि ।

End.

वसन्नामकनौल्लभ्यपादपद्मोद्भवा विभो ।

कार्त्तव्यं दुःखसागरं ये तरन्ति तेषां मानिसः ॥

मन्त्रवाक्यं नौल्लभ्यं वाक्यमर्थोद्भवं ।

चिद्वसन्नामकनौल्लभ्यं चिन्मात्रमः प्रजापतिम् ॥

Colophon.

इति श्रीकिशोरकौमुद्यां ॥ * ॥

विषयः । मोक्षकलीकावर्णनम् । प्रेमादिकथनम् । मन्दादीनां परिचयकथनम् । अथ-
ज्ञानां परिचयकथनम् । ईश्वरकल्पविकल्पम् । ज्ञानमाहात्म्यादिकथनम् ।

No. 60. कुण्डकल्पद्रुमः. Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 38. Lines, 10 on a page. Extent, 800 śloka. Character, Nāgara. Date, of composition Sk. 1577. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

चौधिवो जयति ।

चौधित्वचरमद्वितीयमम (.) तत्सद् चदनक्षितं ।
यत्ना (.) ति विभक्तिविचमक्षितं यत्किम् पुनर्कीयते ।
आकां चौधः पशुवरः स्यात् यतां चौमाचवोऽहं मुदे ।
निर्गन्धाहसमुद्रमिदमहं चौकुण्डकल्पद्रुमम् ॥ इत्यादि ।

End.

करे दिक्कमिदे वायकाय नागाः ।
धुंजो मन्मथलोचनः पद्मपूजाः ।
धुजाः स्यादुजाः कुताः चेवशिष्टे ।
धुमाचादि गुह्यानि तेचौमनामि ।

Colophon.

रविचमनितवर्षे १०१९ विक्रमाब्दे प्रयागे ।
जनननतिचित्तुके १५०० आकाशे प्रहते ।
अरदि मनुजमाने मकथे नैवशुद्धे ।
अविनिविद्युतचन्द्रे कुण्डकल्पद्रुमोभूत् ।

विषयः । चक्रकुण्डविधानम् ।

No. 61. कुण्डमन्त्रविधानम् (आद्यवैद्यसूत्रोक्तम्). Substance, country made paper, 8×3 inches. Folia, 38. Lines, 10 on a page. Extent, 60 śloka. Character, Nāgara. Date P Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning.

चौमवेद्याय नमः ।

आद्यवैद्यसूत्रोक्तकुण्डमन्त्रविधानम् विष्णवे उक्तानि वैश्वदेवानि आद्य-
वैश्वदेवानि यजमानः (.) ते मन्त्रवेद्यादुक्तं विधानं मनुचमिता

रत्ना मण्डलं परिदृष्ट्वा यत्र खेचरोः मङ्गलपदाया निपतति तत्र मङ्गलं
विचरति वा प्राची इत्यादि ।

End. कुशाकारेण मेघसार्वभौम विभागे दीर्घविकृता योऽन्तः सितादिना रचयेत् ।

Colophon. इत्याद्यर्थवत्कथोक्तकुण्डलमध्यविधानम् ।

विषयः । अथर्ववेदीयकुण्डलमध्यविधानम् ।

No. 62. कुण्डलीकवचम्. Substance, country-made paper, 11×3 inches. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 90 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalātā grām, Post Mehār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgis. Appearance, fresh. Verso. Generally correct.

Beginning. यौगुरवे वसः । योवाचमन्धिरमुवाच ।

अथ वक्ष्ये मन्त्रादेव कुण्डलीकवचं गृभम् ।
परमानन्दं सिद्धिसिद्धयन्निपेक्षितम् ॥
यद्भूत्वा योनिनः सर्वे भव्याधर्माप्रदर्शकाः ।
ज्ञानिनां ज्ञानिनोऽप्येव विचरन्ति यथा तथा ॥
सिद्धयोऽप्यनिमायाश्च करुणाः सर्वदेवताः ।
यत्तन् कवचपाठेन देवेन्द्रो योगिराज भवेत् ॥
अथ यो योनिनः सर्वे अदिष्टाः कुलभैरवाः ।
प्रातःकाले विचारञ्च मन्त्राङ्गे वारयन्मकम् ॥
मायाङ्गे वारमेकम् पठेत् कवचमेव च ।
पाठादेव मन्त्रायोमी कुण्डली दर्शनं लभेत् । इत्यादि ।

End. इत्येतन् कवचं देवि कुण्डलिन्यः प्रसिद्धम् ।

वे पठन्ति ध्यानयोगे योगसामर्थ्यवञ्चिताः ॥
ते याति मोक्षपदवीमैश्वर्ये वाच संशयः ।
वामा वामकरे भूत्वा सर्वभोगैश्चमयन्मुखात् ॥
अर्धं पीयं तथा तावे रोषयित्वा प्रपूजयेत् ।
सर्वदेवं सर्वकालं पठित्वा सिद्धिमाप्नुयात् ।
य भूयान् कुण्डली पुनो वाच कार्या विचारया ॥

Colophon. ॐ एति रत्ननामके जगदगले कुण्डलीश्रीकवचं समाप्तं ।

विषयः । कुण्डलीश्रीः कवचकवचम् ।

No. 63. कुण्डलीश्रीकवचम्. Substance, country-made paper, 11×3 inches. Folia, 1. Lines, 7 on a page. Extent, 3½ ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalātāgrām, Post Māhar, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbāndhu Tarkavāgis. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

एव कुण्डलीश्रीम् ।

ॐ ज्योतिषारिषी रविषी च तवषी वेदादिषीमादिना ।
नित्यं येनहि भाग्ये मुनि कदा मन्वात्मजहारिषी ।
नां चातु त्रिवदा सदा चविषदं संज्ञातमनोपरे ।
भाषी नं जयमादिदिवसिता दीनानिदीनं परं ।
रक्षाभासतचन्द्रिका क्षिपिषी सर्पाकुतिनिद्रिना ।
जायवर्षधमापिता भवयती नं शत्रुहीकावयः । (?)
मांषोद्गमजगज्ज-दीपकहितं वेदादिवाक्याभितं ।
संपाकासतचन्द्रकीटिहिरवे नित्यं शरीरं कुरु । रत्नादि :

End.

कुण्डलीश्रीनिर्वाणं लोपाटनं महापद्मम् ।
यः पठेत् प्रातरत्नाय च शोनी भवति पुण्यम् ।
सर्वदेवः/सर्वपां मातमन्मकीटिषिषां ।
हरिश्चन्द्रां लक्ष्मीं नारायणमनोरमां ।
सदा भावय शशी नं शोनायकपथितः ।

Colophon. ॐ एति रत्ननामके जगदगले कुण्डलीश्रीं समाप्तम् ।

विषयः । कुण्डलीश्रीः कवचं ।

No. 64. कुमारपञ्चाशद्विम्. By जिवमख्योपाध्याय. Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 85. Lines, 15 on a page. Extent, 1,980 ślokas. Character, Nāgara. Date of composition Sk. 1492. Place of deposit, Benares, Dīgmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीवीर्यं विमलसुभासदुभयः सुख्योपलक्ष्यार्थं ।
 यत्ने संनयनादनेकविकृतौ कृत्स्नाक्षरपद्धतिः ॥
 यद्वाप्नोति रवेरिवातिष्ठगुरोः समुपादयेवाचयं ।
 तज्ज्वातोर्जितवेजसोव कुर्वते धर्मेभ्यं भक्षयान् ॥

End. प्रथम्योजितः श्रीमत्कुमारपदेत्यर्थं ।
 नक्षपद्यैः (...) कश्चित् × × × ।
 कैश्चित् प्राग्वज्यभिर्जितैः ? × × × ।
 × × × × × × ॥
 श्रीवीर्यसुन्दरशिर्येव यथापुनानुसारेण श्रीजिन्नसखनमचिनाइक १४८९
 चतु (...) वन्दरे रचितः श्रीजिन्नसखनोपाध्यायैः श्रीकुमारपादप्रवन्धात्
 यथादृष्टानुसारेण योजितः ।

Colophon. इति श्रीकुमारपादचरित्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः । कुमारपादचरित्रवर्णनम् ।

No. 65. कुमारसम्मवटोका . (जलिता) By भगीरथ . Substance, country-made paper, 18×3 inches. Folia, 75. Lines, 8 on a page. Extent, 300 *çlokas*. Character, Bengali. Date, Sk. 1678. Place of deposit, Dinajpur, Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नरेन्द्राय ।

नक्षत्रोक्तं कक्षाधारे आकारेऽपारपञ्च ।
 वाच्यं कल्पकतापाठपदार्थवत्तद्विती ।
 यः श्रीमत्पुष्पिकुलपुत्रपञ्चमपञ्चा ।
 मावादिवाचयिपञ्चक चकार डीकाः ॥
 स श्रीभगोरचकविर्लङ्घिताभिधाना-
 नेताश्च मन्दमतिवोधकरीं करोति ।
 अक्षुन्नरक्षामित्यादि । उत्तरकां दिशि उत्तरदेवधुजो जगद्विराजः
 पर्यन्तानां राजा इत्यादि ।

End. केनापि प्रकारेण न ज्ञाता वाचो यथमानि यथा ज्ञवने ज्ञानावाचयि
 वाचिष्ठमि तां ज्ञवमसखाः ताभ्यः ज्ञवमसंवीज इति विपद्यः प्रथमवाचो
 कुलविकारयेति विपद्यः ।

Colophon. एति बीनकुलीवधोदरविरचितायां कुमारटीकायां वसतः । कवेः
चन्द्रनरसिंहे भवत्वा जनन्यासुरमिकायाः । इन्द्रारण्यकं इति भवाद्-
वेदितमन्त्राभिर्न्यासात् इति कुमारटीकयोः सम्पूर्णा । प्रकाश्या १९०८ ।

विषयः । काश्चिदासकृतकुमारसम्भवकाव्यस्य व्याख्यानम् ।

No. 66. कुमारोत्तमम्. Substance, country-made paper, 18×4½ inches.
Folia, 6. Lines, 8 on a page. Extent 300 śloka. Character, Bengali,
Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance.
old. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नरेशाय ।

जेहासमिचरासीनं चन्द्रकण्डविराजितं ।
पद्मं परया भक्त्या गौरी कृपा हृष्यन्तं । इत्यादि ।

End. जयमायुतं श्रद्धाने च सम्पूर्णा मारुतं भवेत् ।
कासीकल्पमिदं श्रोतं गोपयेत् साहज्यारवम् ।
गोपने कर्मविधिः स्नात् प्रकाशे मरुतं भुवं ।

Colophon. इति श्रीकुमारोत्तमे परमरक्षणे कश्चिन्मनवर्धने पूर्वभागे कासीकल्पे वसतः
पदस्यः ।

विषयः । १ पठले विद्योद्देशकधनं । १ पठले जलधौनविधिकधनं । १ पठले कश्चिर्नौ-
कधनं । ४ पठले नेत्रविचाराधिकधनं । ५ पठले पुराणपरविधिकधनं । १ पठले कुकापार-
विधिकधनं । ७ पठले पूजास्नानादिभिरुपयः । ८ पठले साधारणविधिकधनं । ८ पठले
कासीकल्पः ।

No. 67. कुवक्षेत्रमाहात्म्यं. By रामचन्द्रसरस्वती. Substance, country-
made paper, 10×5 inches. Date Sm. 1888. Place of deposit, Dinajpur,
Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, tolerable. Prose and
Verse. Generally correct.

Beginning. बीनवेष्टाय नमः ।

त्रयस्य जनदीक्षानं देव वाक्यकनामदं ? ।

× × × × × × ।

× × × × × × ।

यस्य नीलशालवन्ध-परकत्वात्तन्मात्रमुक्तमुक्तमिवावाच्यतमवसावत्
 उच्यते ? नीलमुक्तकचेनीयतीर्थपर्यवस्यत्युभयत्रा चनेकपुराणेतिवाच-
 यन्मन्त्रिवाक्यत्वात् । संसारवातरोपितोर्ध्वविकारिजगत्संमन्त्रितता चस्य-
 कुला पञ्चाशिकाशुभमविका चरितिरिभिश्चरत् ? विज्ञातव्ये । तथापुनश्च-
 यमुदये नाम चविकारिविषयसम्बन्धमवोजयामि । तथाविकारो उच्यते
 म्निवसे इति तीर्थाभिरननकानः उक्तञ्च मन्त्रार्थेति इत्यादि ।

End. पूर्वोक्तवाक्यदेवावुच्यते पूर्वोक्तप्रवाचकताया ? संज्ञानवाधिवचनवाचा-
 मेवजगत्पुकारितपरमेस्वरजगत्तान्मात्रकोपहृदये पूर्वोक्तविज्ञेः पूर्वोक्तविज्ञे-
 यवाच सम्यग्दे । इत्यादि पूर्ववत् ।

Colophon. इति नीलमुक्तकचेनीयतीर्थमावाकां समाप्तं । सर्वम् १८८८ ।

विषयः । कुम्भदेवमावाकापर्यवस्यते तन्मतीर्थ-कर्तव्यकर्तव्यविषयपर्य ।

No. 68. कञ्जादिविधिः By अन्नन्तदेव . Substance, country-made paper, 8x4 inches. Folia, 7. Lines, 9 on a page. Extent, 105 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. नीलप्रेमाव नमः ।

यस्य कञ्जादिरुच्यदित्थेयः ॥ वाच्यवत्तमः ।

इत्यनेन नतेन तथैवावाचितेन च ।

उपवासेन चैवायं पादकञ्जाः प्रकीर्तितः ।

End. यवादि च अन्नमेव कञ्जादिरुच्यदित्थं ।

देवेन्द्रा जीवतां देव नमः ज्ञानमयं तपः ।

Colophon. इत्यन्नन्तदेव-कञ्जादि-विधिः ।

विषयः । कञ्जावाचितविषयवत् ।

No. 69. कञ्जावत्तमहावत्पदीयम् By आनन्दतीर्थ . Substance, country-made paper, 12x4½ inches. Folia, 10. Lines, 11 on a page. Extent, 250 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. नीमद्वेदपाचाय नमः ।

वर्षितः संसृतो ध्यातः कीर्तितः कथितः पुनः ।

नो ददात्यन्तमं हि व मां रक्षतु वैद्यवः ।

End. नीमदानन्दतीर्थाक्षरचक्रकिरणोष्णिता ।

नीलनिः सेवा नीलधिः सम्यक्का इन्द्रिदा भवेत् ।

Colophon. इति नीमदानन्दतीर्थविरचितः क्षयाद्यन्तमपार्थवः सम्यक् ।

विषयः । नीमदानन्दतीर्थ-वैद्यनामाचारविषयः ।

No. 70. कौकिलानाद्यात्म्यम्. Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 26. Lines, 10 on a page. Extent, 600 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur Rājavāṭi. Appearance, fresh. Verso. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नमोऽय ।

इकदा त्रैलोक्यायै नमः श्रीमहादेवः ।

वचानो कृतमासीमं वसन्तु दिग्भादरात् ।

नमः कृतुः ।

कृत कृत मन्त्राद्यैः विन्यस्तु कृतसंनयं ।

वत् प्रज्ञातो वयं सर्वे धर्मिकरत्नमेवतः ।

कौकिलाचार्यभादरात् मन्त्रापातकमामनित्वादि ।

End. महाकाव्ये मां वाचो केषु भद्रमन्दन ।

महाकाव्यमनित्वादि सत्यमेतत् महामि मे ।

इदं धर्मिणं विनयं विनिर्णयं समीपवर्तमानैः ।

धर्मिणाम् भद्रमन्त्राद्यैः संनयनित्वा हि ज्ञानम कृतः ।

Colophon. इति कौकिलपुराणे कनकाक्षिके त्रैलोक्याद्यैः कौकिलानाद्यात्म्यम् ।
इति श्रीः ।

विषयः । १ मे अध्याये त्रैलोक्याद्यैः कनकाक्षिके । २ । मन्त्राक्षिकम् । ३-४ । कौकिला-
नमोत्तमैः कनकाक्षिकम् । ५ । धर्मिणाम् कनकाक्षिकम् । ६ । इति धर्मिणाम् । ७ । इति धर्मिणाम् कनकाक्षिकम् ।
८ । मन्त्राक्षिकम् । ९ । इति धर्मिणाम् कनकाक्षिकम् । १० । त्रैलोक्याक्षिकम् । ११ । त्रैलोक्या-
क्षिकम् । १२ । त्रैलोक्याक्षिकम् । १३ । नीलमन्त्राक्षिकम् । १४ । नीलमन्त्राक्षिकम् ।

१९। देववराजवर्षमन् । १९। नीमिन्दाजप्रदानकथनम् । १०। वज्रविध्वंसकथनम् । १८। भवका
प्रज्ञावकथनम् । १८। कथा वरदानकथनम् । १०। गौरीवरप्रदानकथनम् । १९। प्रसन्नोदर-
प्रदानकथनम् । १९। व्रतकथाद्वयवो वरप्रदानकथनम् । १९। पुनर्द्वयवज्जारकथनम् ।
१९। द्वाचप्रबोधकथनम् । १९-१९। त्रिरिपाकमित्रकथनम् । १०। वरानमनवर्षमन् । १८। कथा-
नयेवरीद्वार्षमन् । १८। कथानयेवरीद्वयवकथनम् । १०-१९। कुमारकथादिकथनम् ।

No. 71. श्लेषविचारः Substance, country-made paper, 12×4 inches.
Folia, 42. Lines, 3 on a page. Extent, 252 ślokas. Character, Nāgara.
Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Dīgmaṇḍalācāryya, Mahā-
rāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. गौरं जयवेचर वयं वदितुं ।
वयसि जयं ह्युतं च संकति ।
वचरवतामित्रविरारायु ।
कुन्त्यानि × × × × × × × ×

End. वदितुं चित्तयेव ।
मदोचित चित्तवचनं पुनरीदृ ।
मदवचनमदं मोदुत ।
विदुत वचतामित्र वचनं वदी ।

Colophon.

विषयः । श्लेषादी विचारः ।

No. 72. श्लेषसमासः. Substance, country-made paper, 12×4 inches.
Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 250 ślokas. Character, Nāgara.
Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Dīgmaṇḍalācāryya, Mahā-
rāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. वयं प्रवचनं वदी वीरवृद्धा ।
जगदीश वया ।
वचनवचनं वचनं वाच ।
वचनवचनं वचनं ।
वचनवचनं वचनं ।

Colophon.

विषयः । अथापि नश्यत् ।

Beginning. ॐ नमो नमोनाथ ।

कल्प स्यात् ।
 त्रिवरायी त्रयेऽत्राय सर्वं ब्रह्मदायक ।
 साक्षात्तानि सुप्रसादि त्रुताभि ननु सांख्यान् ॥
 विशिषादि पविषादि सर्वावग्रहनाभि च ।
 वेदां नववशादेव यथात्मने मत्तावदः ॥
 यतस्तं सुप्रसा शूचि त्रयेऽत्रयतिं नम ।
 यवतारान् वेतिषासान् सर्वकामप्रपूरकान् ॥
 ब्रह्मसामन्त्रं श्रीकानां यन्महर्षिं ब्रह्मर । इत्यादि ।

End. **बाय बाय।**

शिवेन नदिनं विभ्रा कन्द्याय प्रपद्ये ऽखिलं ।
विभावकीयो नदिलः स भवद्गो निवेदितः ॥
इति नीलकण्ठपुराणे विभावकनद्याक्षेत्रे शिवकण्ठसंवादे नवेन्रावतारवर्चनं
नाम द्वाविंशतितमोऽध्यायः ॥

Colophon. समाप्तवाचं वन्द्यः ॥

विषयः । १ प्रवशाध्याये सन्ध्याहस्त्यर्चनार्थे वज्रमुखावतारवर्णनम् । २ द्वितीयाध्यायान्
= सप्तमाध्यायं यावत् विष्णुसमुपाख्यानम् । ३ सप्तमाध्याये पार्वतीवरप्रदानकथनम् ।
४ दशमाध्याये गङ्गाहस्त्युत्तिप्रदानकथनम् । ५ द्वादशाध्याये गङ्गावयावतारकथनम् ।
६ द्वादशाध्याये विष्णुवयावतारकथनम् । ७ १४ पञ्चदशमर्ध्याध्याययोः विष्णुराजावतार-

कचनम् । १५ पञ्चदशाध्याये यन्त्राख्येनावर्धनम् । १६ । १७ । १८ षोडशसप्तदशाष्टादशाध्यायेषु
जबूरेखावतारवर्धनम् । १९ अष्टविंशाध्याये धनुसंवादकचनम् । २० विंशाध्याये प्रमदानाथव-
र्धनम् । २१ एकविंशाध्याये विष्णुकलकचनम् । २२ द्वाविंशाध्याये धूमकेतवतारादिवर्धनम् ।

No. 74. मायचीकवचं (जीवतन्त्रीयं). Substance, country-made paper. 15 × 3 inches. Folia, 1. Lines, 9 on a page. Extent, 37 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Chandra-kona, Ayodhyā Raghunathvāti. Babu Chakrapāni Rāya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीचौदुर्गा शरवम् ।

अथ मायचीकवचं । अस्म्य श्रीमायचीकवचस्य प्रकृतिव्युत्पत्तिरिति कथयः
अम्बलुःसामाज्येदेवाम्बलुमि प्रकृत्यस्यवचनम् । मायचीदेवता
ॐ तद्देवतां भग्न इति मायचीकवचं प्रकृत्यस्यवचनम् । अथ विनिर्देशः ।
मायचीपूजितः पातु सानिधौ पातु दक्षिणे ।
प्रकृति रक्तु मे पञ्चान् अन्तरे मे सरस्वती । इत्यादि ।

End. श्रीमायचीकवचादौ च पातकादनिपातकान् ।
मुच्यते सर्वपापेभ्यः परं प्रकृतिवचनम् ।

Colophon. इति जीवतन्त्रीयं मायचीकवचं सन्त्येति ।

विषयः । मायचाः कवचकचनम् ।

No. 75. मायचीकवचं (आगमसन्धर्भायं). Substance, country-made paper, 11 × 3 inches. Folia, 2. Lines, 7 on a page. Extent, 58 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalātāgrām, Post Mohar Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgis. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. अथ मायचीकवचं ।

श्रीदेवताय ।

ॐ देवदेवतादेव संवाराचवतारक ।

मायचीकवचं देव कवच कथय प्रभो ॥

बीमवादेव उवाच ।

ब्रह्माधारे क्षिता मित्वा कुण्डली मन्त्ररूपिणी ।

सूक्तानिहृत्वा परमा विषमशुक्लरूपिणी ॥

विद्युत्पुञ्जप्रतीकाया कुण्डलाक्षतिकरूपिणी ।

परमशुक्लरूपा सा महात्मद्वयरूपिणी ॥

शिवस्य वर्णेकी मित्वा परमशु प्रपूजिता ।

ब्रह्मणः सैव मायवी सविदामन्दरूपिणी ॥

मदुभवावर्णवातोयं प्राधात्वा मित्यनूतना ।

मित्यं तिष्ठतु सामन्दा कुण्डली तव विग्रहे ॥

यन्निमोष्यं मयत् पुच्छं चिकीर्षीतोषं संयुतम् ।

सर्ववज्रमयं देवि सर्वदात्मनयं सदा ॥

सर्वज्ञात्मनयं देवि परं ब्रह्ममयं सदा ।

कवचं कवचात्मकं पार्थिवं प्रादवज्रमे ॥ इत्यादि ।

End.

इदं कवचमज्ञात्वा मायवीं प्रजयेतु यः ।

जय एव स एव क्षात्रियसेना न च सिद्धिदः ॥

यः पठेत् कवचं देवि यतस्तं शिवसन्निधौ ।

सन्निधौ विष्णुदेवस्य कवचं ब्रह्मसन्निधौ ॥

वेदःपुञ्जमयो विप्रसत्पुत्राज्जायते भुवं ॥ ॐ ॥

Colophon.

इत्यात्मसम्भवे ज्ञानदर्पणे मायवीप्राज्ञासर्वमूलं देवदेवीसंवादे मायवीकवचं समाप्तं । चौकाक्षी ।

विषयः । माययाः कवचकवचम् ।

No. 76. मायवीविवरणम् By शङ्कराचार्य . Substance, country-made paper, 9 x 5 inches. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 46 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares. Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose and Verse. Correct.

Beginning. एव सर्वदेवतात्मनः सर्वज्ञतेः सर्वविभासकवेजीवस्य परमात्मनः सर्वज्ञात्मनोऽतमायै सर्वात्मकब्रह्मप्रतिपादकमायवीमन्त्रस्य उवाचमा-
प्रकारः प्रकाशते तस्य मायवीं प्रवचादिषु सत्त्वाद्युत्पत्तिं निरःसतेता सर्वदेवतामरमिति वदन्ति । इत्यादि ।

- End.** श्री देवः सवितास्वार्थं धियोवर्माधिमोचरः ।
 प्रेरयन्तस्व तद्गर्भं कदरेण सुपाकाये ॥
- Colophon.** इति श्रीमत्पुनर्वसुसंपरिवाजकाचार्यं श्रीमत्संकराचार्यं हतनाथश्रीविवरं
 समाप्तम् ।
- विषयः । नाथश्रीवाक्या ।
-

No. 77. गुर्वावकी-नाम-महाकन्दः By मुनिमुन्दर हरि . Substance, country-made paper, 12 × 4½ inches. Folia, 17. Lines, 13 on a page. Extent. 510 ślokaś. Character, Nāgara. Date, v. Sam. 1496. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Dīpmaṇḍalācāryya, Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

- Beginning.** श्रीगोमनाथ ।
 जयन्ति रात्रि जिनेन्द्रसम्पन्नाः ।
 स सर्वमानप्रभुरङ्गुतां सतां ।
 विजाभिधानामुगुतां कुनोति यः ।
 सुतस्तम य (...) न श्रीवर्मापदः ॥ इत्यादि ।

- End.** नादाः पञ्चमपाद (...) तुला तुलाय सुभाषिकाः ।
 सार्वाभीष्टफलप्रदः स जयति श्रीधर्मकल्पद्रुमः ।
 सम्पूर्णोद्दे श्रीगुर्वावकीनाममहाकन्दः ।

- Colophon.** इति हस्तनाथाम्ब-श्रीगुर्वावकी हस्तश्री श्रीमुनिमुन्दरहरिना । संवत्
 १४९६ चाषाढ सुदि ।
-

No. 78. शैतमोक्षत्रं (ज्ञानबोधप्रकाशकं) . Substance, country-made, paper, 8 × 5 inches. Folia, 86. Lines, 9 on a page. Extent, 1,250 ślokaś. Character, Nāgara. Date of Comp. v. Sam. 1715? Place of deposit, Calcutta, Śrāmāpukura Viśvakoṣa office, Babu Nagendranāth Vasu. Appearance, old. Verse Incorrect.

- Beginning.** अरिहन्ता भगवन् एन्द्रसहिता शिवाय विद्विजिताः ।
 आचार्यैर्मिनशासनीयनिकराः पूज्योपाध्यायकाः ।
 श्रीशिवाकसुपादकमुनिवरा एतवपाराधकाः ।
 पश्येते परमेष्ठिनः प्रविष्टिं कुर्वन्तु यो नन्दनं ।

विष्णुपुत्रहृदयपद्मसर्पदुःखापहर ।
विष्णुवपयतिविषं धर्मेन्द्राकरं च ।
अपरहितमपारं सर्वलोचकपेक्षुं ।
सकलनुयमिषानं तौर्बनाचं भज नं ।
अधितमिरिषमं क्षात् कञ्चनं विभुवाचं ।
दुरतदवरजाया सेवनी पचतुर्जी ।
क्षिपति यदि ग्दरीया वारदा चर्षकाक्षं ।
तदपि तव मुखागामीय पारं च पाति ।
जिनकरचमायेव शोकक्षेमभवादिनं ।
शक्तिवीर्यरोमादिद्वारिद्र्य विनश्रति ।
वरकनी मन्त्राभावे वरदे कामकथिनी ।
विषयवा मिश्राकाची देवी वा परमेवरी ।
वरकनी मया ददा नीचापुलकधारिणी ।
चंचलाचमनाकटा देवी वा परमेवरी ।
शक्तीचम्बलवाक्षिका भवनी राजभक्ती शोपरी ।
कीमन्त्रा च यन्त्रावनी च दुरक्षरा सीता दुभङ्गा मित्रा ।
कुली शीतली मलय दक्षिणा चोद्या प्रभावत्यपि ।
प्रभावत्यपि दुन्दरी प्रतिदिनं कुर्वन्तु यो मन्त्रं ।
मन्त्रं भवभाव्य वीरी मन्त्रं नीतमप्रयुः ।
मन्त्रं कूटभङ्गाद्या जैनवर्णोद्भू मन्त्रं ।
सर्पारिद्र्यप्रवाहाय सर्पाभोद्याचंदारिणी ।
सर्पक्षत्रिनिषाभाच नीतमकाशनि ममः ।
वायेन्दुमसुक्ष्मर्षे नावचक्ष विवेतरे ।
वडी तु चोद्यवारे (.) निमकाचपुरे (?) द्युमे ।
दुश्चिपठनार्थे च ज्ञानवीर्यप्रकाशके ।
दुष्टदुष्टा च शार्ङ्ग (?) भारामहाक्षिपत्तं ।
मन्त्रं सेवकस्यापि पाठकस्यापि मन्त्रं ।
मन्त्रं सर्पक्षोकायां सुमिदुपतिमन्त्रं ।
वाद्यं पुलकं दंतं नाद्यं क्षिपिर्षं मया ।
वदि द्युलकद्युलकं वा लल दीपे न दीपये ।
वीरस्य ।

End.

विषयः । जैनधर्मप्रसङ्गाशुषेन सिद्धमुपादिकथनम् । कर्मपुण्यमुपादिकथनम् ।
 साधुमुपादिकथनम् । तपोमुपादिकथनम् । भावमुपादिकथनम् । आचार्यैवाकम् । मुनिहारादि-
 कथनम् । भवितव्यताहारादिकथनम् । कर्मदेहाकुम्भरभावमौक्याकथा । आशीर्वादकथनम् ॥
 कर्मपुण्यमुपादिकथनम् । विवेकचतुर्हारादिकथनम् । प्रत्याधिककथानिरूपणम् । देशादि-
 कथनम् । कुपहतिहारादिकथनम् । देवतादिहारादिकथनम् । नीचरात्रमुपादिकथनम् । जैन-
 मुपादिकथनम् ।

No. 79. मोक्षप्रवरभास्वरः By भट्टोजि. Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 8. Lines, 9 on a page. Extent, 144 ślokaś Character, Nāgara. Date, S.M. 1774. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose. Incorrect.

Beginning.

मौनबोधाव नमः ।

सर्वबोधोऽस्त्यहमाकल्पत्यहं मोक्षम् प्रविशन् मोक्षाध्वमुभासुन्मौर्वेन इति
 प्रवराः समानप्रवरां समानमोक्षाहं मोक्षयेत् इत्यादि ।

End.

मौभट्टोजिगिरिचिन्तो मोक्षप्रवरनिर्देशः ।

मुष्यन्ते मुनिः सोऽस्मादरेष विभावता ।

मोक्षप्रवरसन्देशतमःप्राप्तयेतवा ।

मोक्षं तमोऽहं विदुषां मोक्षप्रवरभास्वरः ॥

Colophon.

समाप्तोऽयं पन्थः संवत् १७७४ वैशाखसुक्लतृतीयायां ।

विषयः । मोक्षप्रवरकथनम् ।

No. 80. मोषाजोत्तरतापनीविहतिः By विन्नेश्वर, जगद्गुरुभट्ट, प्रबोध-यति,
 And जीवगोक्षामी. Substance, country-made paper, 11×5½ inches. Folia,
 24. Lines, 12 on a page. Extent, 850 ślokaś Character, Bengali. Date ?
 Place of deposit, Dinājpur, Paṇḍit, Kṛṣṇadāśa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance,
 fresh. Prose. Incorrect.

Beginning.

जीवाकाशः ।

यद्य मोषाजोत्तरतापनीजीवा ।

जीवाकारादकथनद्वयं इति प्राक् मुनेः शिवः ।

(... ...) ककाराज्यकथनः ।

इत्यादिभिः श्रीमता-श्रीमतेषु भगवता श्रीमत्पद्मस्य प्रसाधना दर्शिता।
 मोषाकृतापन्थायाः श्रुतिरिषं कप्रतिपाद्यं श्रीकृष्णमेव
 सर्ववेदान्तसन्ध्या सर्वोत्तममेव प्रतिपाद्यन्ती मन्त्ररुतिं सविद्वान्-
 रूपावेति । कस्यापि नम इत्यन्वयः कृष्णाय देवकीमन्दनाय इति वक्ष्यन्ती
 देवकीपुत्र इति च । इत्यादि ।

End.

उपसंहरति इत्येति । तदेवं पुस्तकमाप्तुमरतापनीरुपां क्षुतिं सर्वभूतानां
 कर्तुं इत्या चकारितवान् इत्यर्थः (... ..)
 मान्दवीवरमान्दवीमन्दवन्दुरक्षणे ।

हृन्दावमवनीहृन्मन्दिने मन्दतां ममः ।

विश्वेश्वरकृष्णार्देवभङ्गाभ्यां वैदिकाप्याभ्यां तद्वत् ।

प्रबोधयतिना क्षिप्रितं चित्तायिनासारतम्येव ॥

इत्युत्तरमोषाकृतापन्था विद्वतिः सन्ध्या ।

Colophon.

श्रीमतामनकरूपस्य चरवाणसुभेदुना ।

पूरितामोष्यनो चेषं जीवेन पुण्योपिनी ।

श्रीश्रीमाधाय ममः ॥

विषयः । मोषाकृतापन्था व्याख्यासम् ।

No. 81. गोपीप्रेमानन्दतं. आगमपुराणीयम् Substance, country-made paper, 8×2½ inches. Folia, 5. Lines, 4 on a page. Extent, 32 ślokaś Character, Bengali Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Chandrakonā, Ayodhyā Raghunāthvāti. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीश्रीराधाकृष्णार्देवभङ्गाभ्यां ममः । चरुं च वाच ।

वैद्योक्ते के भवद्गताः के मां जायन्ति मर्त्येति ।

केषु वा मं सदायतः केषु प्रेम तवातुल्यं ।

तन्मे वदत भगवद्भक्ततीर्त्ता मतिप्रद ।

मयि चानुपयो पादम् × × × परीचयं ।

श्रीभक्तवान् उवाच ।

य तथा मे प्रियतमो मया वदत × × × ।

य च लक्ष्मीर्नवालो(१)वा तथा गोपीजनो मम । इत्यादि ।

End.

श्रीभक्तानुवाच ।

रत्नरानी रत्नं बहुदुर्लभाच्च दुर्लभं ।

तमे वदाम्यहं पात्रं मुक्ता मयि तत् प्रभु ।

श्रीप्रीभावेन मे भक्ता मामेव सनुपासये ।

तेषु × × × तुष्टोऽस्मि सत्यं सत्यं न संशयः ॥

Colophon.

इति श्रीमन्नपुराणे श्रीकृष्णार्जुनसंवादे श्रीप्रीनेमाद्यतं समाप्तं ।

विषयः । श्रीप्रीनां भक्तबहुमन्त्रपौरुषमन्त्रचर्चनं ।

No 82. गोविन्दहृन्दावनम्. Substance, country-made paper, 13×3 inches. Folia, 22. Lines, 6 on a page. Extent, 550 slokas. Character, Bengali. Date BS. 1051. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Chandrakona, Ayodhya Raghunathivati. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो राधाश्रीनाथ ।

इहदा महारं इदं सप्तमं कृष्णतत्परं ।

तस्मान्नमं नमो प्रीत्या भक्तवत्सलपुत्रायः ।

इदमे श्रीकृष्णादेवं ध्यायन्तश्च जनार्दनं ।

प्रेमपरिपुष्पादीर्षं रोमाञ्चिततनुभिर्न ।

तदुत्थाय त्रिंशं दोर्मो कृष्णभक्तं पितामहः ।

पुष्पकावचिदुदाहः सखी स्नेहविक्रमः ।

इहा देवी मन्दाभक्ता महारक्ष पितामहं ।

तस्मात्ते भक्तबहुपुङ्गा दृष्टवत् पतिता मुनि ।

पाशाचैवपुष्पदिशि संवादिषि तत्परैरेव ।

विचार्यं तुष्टमासीत् पत्रम् कावतं ततः ।

समुत्सन्नश्रीनाथ मन्दाभक्तवतः प्रभुः ।

मन्त्रपुत्रे भक्तवति कृष्णे हृन्दावनेन्द्रे ।

किमे भक्तिः सद्गुणज्ञा सुदृढा प्रेमकचचा ।

अर्थावकाशलोचेषु कविने विन्दुं मयः ।

कविन् श्रीमन्मये मन्त्रम् कृष्णवाचावि सत्यदा ।

तुरीः कावचिकसेर्दं मुक्ता च च च आपितम् ।

विषयावयवो भूमा महारो वाक्मन्त्रवैत् । इत्यादि ।

End.

শ্রীকারং যজিসংযুক্তং সত্যম্ ।
 নাদ্বিন্দুস্বাক্ষরং রাবিকাবে নতঃ পরং ।
 চুদ্রবান্ সচায়েষা মন্যমহাচারং বিদুঃ ।
 যস্য অরম্যবেষ কিং ন সিধ্যতি সাধনম্ ।
 হৃদং সৌমসিহং মন্যং যস্য যাপি প্রবর্তে ।
 বৈকোকসুন্দরী রাধা যিমে নস্য নিরমারং ।
 বাহুসিংহং সধনে সৌমী সৌম্যামপি দুর্ভেদম্ ।

Colophon.

এতি সৌমীবিম্বহন্যাবনে সৌরাধাপ্রাদুর্ভাষঃ । সমাপ্তস্যং প্রত্যঃ ।
 সৌমুরবে নমঃ । লিখিতং সৌমসেত্রসৌমসিহাচ । পুস্তকভিহং সৌম্যামহাচ-
 বেনতম্যবা । সম ১০৪১

বিষয়ঃ । এতি সৌম্যামরকুম্বদাসবিহিখিত-সৌম্যোপনিষদ্ সৌম্যবিম্বহন্যাবন-
 রচনা । এতি সৌমীবিম্বহন্যাবনে বংশীপ্রাদুর্ভাষঃ । এতি সৌমীবিম্বহন্যাবনে বিম্বহকার্যং ।
 এতি সৌমীবিম্বহন্যাবনে রাধাপ্রাদুর্ভাষঃ ।

No. 83. গৌরীদিগম্বরপ্রহসনম্ By গুণ্ডারমিষ . Substance, country-
 made paper, 12 x 3 inches. Folia, 12. Lines, 5 on a page. Extent, 240 slokas.
 Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpur, Rājārāmpur,
 Pandit Maheshchandra Tarkachūdāmani. Appearance, old. Prose and
 verse. Generally correct.

Beginning.

ও নবো নবেশাষ ।

দিদৌন্দৌন্দৌদৌদৌ কডমহুদুদু দুর্যম্ ।
 রচনাচম্বাচ রচরচবর্ষেরর্যম্ ।
 সুর্য পু পু পু পু কপিপতিচা-কুতুমুতিম্ ।
 ত্রিংশং ধূমীশুভঃ প্রবলমহমার্থে দিহুত বা ।

(... ..) নাদ্বিন্দু সচায়েষা মন্যমহাচারং বিদুঃ ।
 যস্য অরম্যবেষ কিং ন সিধ্যতি সাধনম্ ।
 হৃদং সৌমসিহং মন্যং যস্য যাপি প্রবর্তে ।
 বৈকোকসুন্দরী রাধা যিমে নস্য নিরমারং ।
 বাহুসিংহং সধনে সৌমী সৌম্যামপি দুর্ভেদম্ ।

End.

সৌরী চবে চম্বা ।
 সৌমেচ নপি নপচা সচিতং মপচা

मङ्गादधेयसङ्गमस्यपुष्पाविराजोत् ।
 सन्धीत्यसंयतमभिलक्षणपुद्गलं
 पुष्पं लभत दिविपलरिपद्मे ।
 देव हि,
 नीलमाः सन्तु वनाः सपदि सुमनसां लोदयन्नाय वळो
 पदपद्मां च लिखन्त्यं च विरमुदितं जुहुतु त्रीतिभाजः ॥
 मानसासोपराय प्रपुनरिष वयः किञ्च मुञ्चन्तु विदं ।
 राजानस्य प्रजासु प्रकृतिषु च सदा नीतिभाजो भवन्तु ।
 इति विष्णुनामाः सर्वे द्वितीया चिदिः ।

Colophon. इति मन्त्रीपाश्चात्य-नीलहरमित्र-विरचितं नीलीदित्यम् नाम प्रसन्नं
 सम्यक् ।

विषयः । चाक्षरप्रधानविषयेः शिववार्त्ताः परिचयवर्धनम् ।

No. 84. ग्रन्थपीठसाधनम् By आपदेव . Substance, country-made paper, 8x3 inches. Folia, 2. Lines, 12 on a page. Extent, 30 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Verso. Correct.

Beginning. नीलरत्नं हस्तमयं भक्तजनैश्चलनम्, ।
 देवतद्वये सद्यं (...) मन्त्रीके सद्यं ।

End. नीलविद्यादिवाक्यानुसारां
 सप्तदासनां सेतुसन्नीतवाङ्मां ।
 चकारासु नीलिन्दनीचेकराचैर्वि
 नीदिनी देव आपाभिषाजः (?) ।

Colophon. इति जनज्ञानवादि आपदेवमुत्तमग्रन्थपीठसाधनम् ।

विषयः । पञ्चादां पीठकवचम् ।

No. 85. ग्रन्थवामनीमुखी By रामकृष्ण . Substance, country-made paper, 12x4 inches. Folia, 18. Lines, 7 on a page. Extent, 365 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Balihar, Rājdhāni Varulākānta Cakravartti. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ও ননী নোবিন্দ্যব ।

বীকুন্ডং বসকবেব কুববন্য' মুমাগুন্ন ।

প্রবল্য রাসকুন্ডেব নবদে বসকৌতুদৌ ।

নবাবিন্দ্যাদিনববাবন্যানেন মুভামুভকুবকরৈবনামং বসনং কুববন-
 ত্তুপনাত্তমাত্তানুবাচকম্ নদ্বোবচ কঃখৌ অববিতনৌ বসকারিছাখঃ ।
 ন তু কুকুঃককারকম্ ইত্যাদি ।

End.

ও কবাবশিব ইত্যাদি-রাষ্ট্রকবন্যঃ । ও কাছাদিত্যাদি-কৌতুভন্যঃ ।

Colophon.

ইনি নীরাংকুন্ডনহাখাখ্যেবুনা বসবানকৌতুদৌ কবান্না ।

বিষয়ঃ । বসবানপ্রবোধাদিনিবববদ ।

No. 87. **অটকপেরটীকা** (অঙ্কিতা) By রমানাথ . Substance, English yellow paper, 6×4 inches. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 50 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalata-gram, Post Mepar, Zilla Comilla, Papdit Jagadbandhu Tarkavasis. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

ও ননী নবেজাব ।

ননা নুরোঃ পাদরকশিরাখ্য

কাছাদিবেখং বিদিবক কৌতুদ ।

বিনী কনাবাব ইদা ননৌনি

ভীকা প্রক্সা অটকপেরক ।

ইদানৌ নীকাখিরাচক প্রকাছান্ অটকপেরঃ কুপকারৌ বাবৌত্রবক-
 বাবানরৈব অবশি ইবনাবনক্সাৎ প্রক্সানরৈবনাবববক কনাবাবাউ
 নদ্ববেবকারকবাবিনি খি বদনৌনি কৌকনাব বিবিতনিবীত্যাদি ।

End.

চিপ্রকিত্যাদি । কৌত্রবিবেচনীকুদৌ অবঃ নানি কাছাভুকাখি কনাবি
 বপাংকনদে চিপ্রং ভীত্রং প্রকাছননি প্রক্সানি করৌবীত্ববেঃ ।

Colophon.

(কনঃ কখিন) ।

বিষয়ঃ । অটকপেরক কাছাখদ ।

No. 88. चटकपेरटीका By देवीदास . Substance, country-made paper, 9×3 inches. Folia, 13. Lines, 6 on a page. Extent, 42 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetágrám, Bhattachágrám, Paṇḍit Rámhridaya Bhattacháryya. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नवेदाय । ॐ नमः शिवादिपदुभ्यः ।

शिवो देविपदाकोने चदेवं नम निवृत्त ।

देवि नमस्तु नमस्तान् देवेना पूरिता भवेत् ।

चटकपेरमाया कथिन् कथिः शरदादौ नवे उति प्राहवं दृष्टा
नमस्तान्मकरोत् नत् किमिवाच निधितमिवादि । नदेकपिंशतिस्त्रोका
मया बाष्पायने प्रत्येकेन यथा नीरं जलं नत् ददातोषि नीरदः
दः प्रायेत्येवम् अथ दृष्टीत्यादिना बाहुन् नीरदो नीरदेनेति दयित
बावत्य थं बावामं विधितं बाह्नं । इत्यादि ।

End.

नम शरीरस्मरंममित्यस्त्रीयकचमदाय बावा सर्वविशेषज्ञानमोषि मयसो
भवति यवना यवापि शरीरस्मरं × × × × न विवृत हव
नवापि भावानुरक्तवतिता दुरतेः उच यवमर्थं जवः नवे × ×
चितं शरीरस्मरं विवृते × × × × इति कर्त्तरि विशेष्यं भावा-
नुरक्तवतिता दुरतेः उच संनोमान् भूयिता यव भवति इति भूयिषेति
विशेष्यव्युपादानम् ।

Colophon. इति श्रीदेवीदासेन विरचितायां टीकायां चटकपेरटीकायां कार्यं सम्पूर्णम् ।

दिग्गजः चटकपेरका बाष्पायनम् ।

No. 89. चण्डीवादायमाया By जगन्नाथ . Substance, country-made paper, 16×4 inches. Folia, 5. Lines, 9 on a page. Extent, 325 ślokas. Character, Bengali. Date, SK. 1742. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetagram Khunverá, Late Paṇḍit Śripati Bhattacháryya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगुप्त ।

चण्डीनं किनापत् नार्थयेवमीक्षते नति देवीवादायम् । देवीवादायम्
यथा चन्द्रबावो नवेदारज बावर्धिः स्वयंमय बावर्धिः यवाप्येव
नमस्तान् बावर्धिर्भवितः ननु । दकावो इत्यादि दकादिशिवचरावे

इति चाक्षिम् । कलासीयमन्त्रदी दीपदी देवाचे कल्पि न दीप इति
नामवाचार्थ-विद्याविबोद्ध-कदीपिमहापात्राः । इत्यादि ।

End. कलापदविदं दद्यान्नामः विदवद्विद इति दर्शनात् केचित्तु प्राञ्चापकीन
विद्या नमस्तेवासमन्तरश्च मन्त्रं दत्ता प्राञ्चापश्च प्राञ्चापदेव जीवत
इति दर्शनात् ननु नयामे कस्मै तस्यां द्विजामिभिरिविपञ्चयनस्या-
नर्थक्यादुक्तकार्यं श्रेयं ।

Colophon. इति श्रीकल्याणदेवप्रसादा संयचीना पञ्चीनादार्थनाम्ना समाप्ता ।
प्रकाशः १७८१ । ११ । ११ ।

विषयः । पञ्चीकृतविषयः । द्वितीये कल्पि नाक्षिणि दक्षादिप्रभृतयश्च
प्रकाशां समर्थयन् ।

No. 90. चन्द्रमवासा चौपाई . Substance, country-made paper, 11 × 4½
inches. Folia, 10. Lines, 15 on a page. Extent, 1,754 plokas. Cha-
racter, Nāgara. Date, Sam 1754. Place of deposit, Benares, Dikma-
ḍalācārya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. ॐ नमः ।

दीप्ता प्रथम विवीकर
पवनवी चवरी
जीविनवीर, जीविनमाधव
जय करतु पद उपनावी ।

End. जीतकन्यागु नीरंघ
पादलि भाष्कररश्च हृमिन्,
कन्या मुचतां रात्र
नम्रा चिरी कृतसंपति कामन् ।

Colophon. इति चन्द्रमवासा चौपाई कम्पूरेषु सन्तु १७१२. नाचवादी प्रकाशये ।
विषयः । चन्द्रमवासानाम्नाः कला अपि जीवमार्गहृमिन्नाः वेदिकम्पावाः कला ।

No. 91. चवनप्रयोगः . By Substance, country-made paper, 11 × 4½
inches. Folia, 150. Lines, 12 on a page. Extent, 4,500 plokas. Cha-
racter, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Govinda
Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. वसिं वैशवासाः । अग्निरिन्द्राकाशं वाक्चतुर्वि नमर्षीनाम्
 ऋतुरअग्निरनुचैः सवस्वा । नं वैशवानवाहिर्वैवाग्निमुचैः ऋतुवा-
 नवासाय इत्यर्थः वीहिः वीवाङ्मन्त्रानुचरैषा वात्मानाग्निमवर्ष-
 विधिनं तस्मै सखीषी बहुचरैर्विवाभिर्दिनं नुवैः वाग्निमित्ते ऋषी ।

End. दक्षि विंश अक्षर इत्यादि पञ्चकाशे अक्षरमन्त्राक्षरानि पूर्णम्, तन्नी-
चंवाच्यात पूर्णपदवीमन्त्रमन्त्रः इती वाचि ।

Colophon.

विषयः । चण्डिकास्तोत्रविधि

(बह्व्युद्योतं प्रत्यः) ।

No. 92. चातुर्विम् । Substance, country-made paper, 10x4½ inches. Folia, 24. Lines, 9 on a page. Extent, 660 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Benares, Pandit Govinda Bhatta. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginnng. अग्निमीधे हुताः विनादधाना अजीवा इन्द्राः सोमया इवा जुहा मत्सरा
 इवा हुतश्चा अजीवा अग्निमीधे दधानाः श्रद्धाः पचद्म, अग्निमीधे तु
 विनातो दधाना इन्द्रे सोमे पचरीमच. यन्ने वे इचवे मये यन्ने हुविजो
 विषम श्रद्धाद्म. य इकचर्षवीनां कञ्चीवनां य वैश्विज इति
 यर्षेविना ।

End. यथा कातव्यमस्तथा जितं हिंसां काये नश्येन्नरकं न दुर्बलो हि
दुर्बलो जीव पतन्मया विद्येतेषु विद्यामिषमनसो हि दक्षुषमनं
नकारकं नमः शरीरलोको नमस्तस्मै विद्वद्गुरुभ्यो ।

Colophon. इति ब्रह्माह्वयपादुक्तानि वचनां ।

विषयः । जन्मेदकपञ्चादीनां विरूपणम् ।

No. 93. **বিশ্বামোদখিন্য়**. By বকৌশাখবিরাম. Substance, country-made paper, 16 x 4 inches. Folia, 9. Lines, 5 on a page. Extent, 140 *çlokas*. Character, Bengali. Date of composition SK. 1601. Place of deposit, Dinajpur, Papdit Kṛṣṇadāsa Smṛitibhūṣaṇa. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः श्रीगणेशाय ।

यद्विदुःशतमनां दुःखमातद्विधिं
 दुःखमिदमित्यर्थं मित्यनाह्वयः कथं ।
 यद्विदुःशतमनां दुःखमातद्विधिं
 यद्विदुःशतमनां दुःखमातद्विधिं मित्यनाह्वयः ।

X X X X X X

End.

किमकाभिकदीपादयकमक्षपदादीदुग्धा जना ये ।
 तेषां पादारविन्दे क्षिरतरङ्गमुपै भाञ्जनेवापिरेव ॥
 त्राक्षे नयै ररिषीचरसज्जशिते वैदिको ऋकृदये ।
 महापूरे जनीर्षा सुसतिमक्षयते तर्कपावीरमुपः ॥
 विनामोदाश्चकार्यं हरिश्चित्तमुपाविन्दुस्यर्चनितं ।
 पटोदायो विषक्षितरक्षतरमनाक्षितप्रज्ञानकारिन् ॥
 इति पटोदासकविराजविरचितविनामोदस्थिः समाप्तः ॥

Colophon.

प्राप्ति नारायणकामनामनुष्ठान् कल्पयेकोष्ठे दिने ?
 नारायणकामनापत्ति करकरे कल्याणकी शीतल ?
 ... प्राप्तिवशनुवाच नामक
 × × × × कोटीकल्याणम् ।

विषयः । सत्यवादात्ता कथनम् ।

No. 94. विन्तामविषयविभाषकस्य . Substance country-made paper, 12x5 inches. Folia, 2. Lines, 25 on a page. Extent, 200 ślokaś. Character, Nāgara. Date, SN. 1904. Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, new. Prose and Verse. **Incorrect.**

Beginning.

ॐ नमः नो ॐ पाश्चात् नमः ।

किञ्चिद् मुमुक्षां वदन्तारमिन्द्रा-
 श्रित्य सत्यम् परमार्थमुच्यते ।
 किञ्चिद्वादे साम्यजनोपपत्तिं
 नोपार्थयिमान्निबन्धयन्त्यस्य ॥

End.

बहु ब्रह्मणे ब्रह्म ब्रह्म ब्रह्म ब्रह्म ॥
 ब्रह्म ब्रह्म ब्रह्म ब्रह्म ब्रह्म ब्रह्म ॥

सन्नेवार १०८, सवर्ग ११ पुष्पादिप्रियावर्गके विषये मर्त्ये चरितव्यो भवति ।

Colophon. इति विनायविपारब्धवाचकस्य सम्पूर्णः । सन् १८०१ .

विषयः । विनायविपारब्धवाचकस्य-कवयम् ।

No. 95. चैतन्यचन्द्रामृततरङ्गिणी . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 28. Lines, 7 on a page. Extent, 700 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Dinajpur. Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛitibhūṣaṇa. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीमोहिन्देवो जयति ।

श्रीमद्विनायकचैतन्यचन्द्रो

द्वैतवेदिपीयूषचन्द्रो

विद्वद्भक्तानन्दमानात्मनो

समीक्षायां देवकाक्षः प्रसीतो ।

यस्य शीर्षे विद्वत्कविहृदयव्याचरयः प्रबोधानन्दनामा व्याख्येयः श्रीचैतन्य-
चैतन्यस्य भगवतो मङ्गलचिन्मण्डोक्तः स यद्विद्वत्प्रमत्तमेव यन्मेव तं
विनायोदयादावपि चोपयति तथैवेन यन्मेव सुखम् सप्रबोधनं
तस्य प्रादुर्भावं विरुपयति । सुखसन्निधिः । तं प्रत्ययतिष्ठन्तारं सुखः
कीदृशं चैतन्याकृतिं ।

End.

तथापि वाक्यभावात् कथाकाव्यकाव्यं मङ्गलव्यो जयो यथा तथा जयतु
तथापि स गौरवरिजे प्रवीरतु श्रीचातु कोतुप्रियवन्त इत्येव इति भावः ।

× × × × × ×

तथा वाक्यान्तवाचिके दासचन्द्रोपनामकः ।

Colophon. इति श्रीप्रबोधानन्दसरस्वतीविरचितस्य श्रीचैतन्यचन्द्रावृतकस्य टीका
चैतन्यचन्द्रावृततरङ्गिणी समाप्ता ।

विषयः । प्रबोधानन्दकृतचैतन्यचन्द्रावृतकस्य व्याख्यानम् ।

No. 96. चन्द्रोदीपः . Substance, country-made paper, 12×2½ inches. Folia, 40. Lines, 3 on a page. Extent, 375 ślokas. Character, Bengali. Date of composition, SK. 1700. Place of deposit, Dinajpur, Rājārāmpur, Paṇḍit Ćyāmāprasanna Vācaspati. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

मीरीरं वाङ्मयं यत्ने प्रपन्नं विदुषां हरे

वन्द्यां चारमाहृत्य ह्यन्वोदीयः प्रपन्नये ।

ह्यन्वोदयन्वी ।

यत्ने चतुष्पदी नव इत्थं जातिरिति द्विधा ।

इतमन्तर्यं ज्ञातं जातिर्वाचा कुता भवेत् ।

उपमयैवत्वं इत्थं विपन्नयेति तन्निधा ॥

End.

ह्यन्वोदयान्तिः प्रीत्या ज्ञाता मीरपदात्तु वा ।

यद्विदुषां चारामेका कविभिः कथितोत्तमिः

धन्यः प्राप्ते तु विद्वानां वा मुञ्चयन्निजुभितं ।

उपमादिपद्विभक्तिरुत्तमे

ह्यन्वोदु मेदा विदुषेयचन्द्राः

उपमाहृत्याः विद्वत्तमानवकता

हृदं पितम्बु पदा मनीषिणां ।

Colophon.

इति ह्यन्वोदीये प्रकीर्तयः प्रकाशः उपमाहृत्यां ह्यन्वोदीयः ।

ज्ञाते श्रुत्याचरन्निवृत्तिपरिवर्तिने जीमवन्वोदीयः ।

ज्ञातं रामेन्द्रैवं दक्षितकक्षिपत्वं वाङ्मयेवादिवातेः ।

यन्मा नमः द्वितीयः पुनः इतमन्तर्यं चारमाहृत्य यन्मा-

ह्यन्वोदीयं प्रकीर्तयं विविक्तपुष्पमयोध्यान्तराधिरपूर्ये ।

काकुमुनीवर्धितदिने प्रारब्धं श्रुतमन्तरे विदुषेदक्षिने जीमवह्यन्वोदीयः

उपमाहृत्याः वाङ्मयेयि-जीमवचाराज-रामेन्द्राः पञ्चाशत्संज्ञकाः ।

विषयः । ह्यन्वोदयपदम् ।

No. 97. ह्यन्वोदयोपनिबद्धाद्यम्. By ह्यन्वोदीयः. Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 48. Lines, 12 on a page. Extent, 1,152 glokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Verse. Correct.

जीमवन्वो नमः ।

Beginning.

जीमवह्यन्वोदीयं भवत्पदादाचार्येजी नमः ।

यत्तुद्विदुषिदीपवत्पुष्पवचाराजैकतामयमा

उपमाधपवत्तिजीमवविदुषवत्पदाह्यन्वोदिवान्ति,

उद्विज्जानविरोधमित्यभिपत्तिश्चावयवाभाहति
ध्यानाजीवविनीचर्दं हरितसं नित्यं चदोपाकरोति ॥

End. चानन्वनीचं इति तु वक्ष्ये नाम विनीचकं ।
पूर्वप्रवेन देवैर्दं कृतं भावं हरिः प्रियं ।
मित्यामन्दो हरिः पूर्वो नित्यं संजीवनां मन ।
मनस्यसे मनस्यसे मनस्यसे च विन्यसे ॥

Colophon. इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादविरचिते श्रीमदानन्दोद्घोषमिश्रकृत्ये
चदनीध्यायः ।

विषयः । माधनये दान्दोद्घोषमिश्रकृत्ये ।

No. 98. दान्दोद्घोषमिश्रकृत्यम् BY सावनाचार्य . Substance, country-
made paper, 14×5 inches. Folia, 114. Lines, 11 on a page. Extent, 5,016
çlokas. Character, Nāgura. Date, ? Place of deposit, Benares,
Paṇḍit Govinda Bhatta. Appourance, new. Prose. Correct.

Beginning. वागीशाद्याः सुमन्वयः उन्नीचीनामुपक्रमे ।
चं नमा कृतकत्वाः सुखं वनाति मजाननं ।
वक्ष्ये विःसहितं वेदा यो वेदोद्घोषिणं जनम् ।
विनये तनयं वन्दे विद्यातीर्थमन्त्रेवरं ।
तत् कटाचेष्ट तद्रूपं दृष्टुमुक्तमपीति ।
आदिशत् सावनाचार्यं वेदार्थक प्रकाशने ।
वे पूर्वोत्तरजीमैर्वे वे वाङ्मावातिचंप्रधानम् ।
कपातुः सावनाचार्यो वेदार्थं वस्तुतुष्टतः
वाङ्मवेदार्थमेष प्रकाशयति वादरं ।

End. तनु विहारं दान्दो उद्विज्जानविरोधमित्यभिपत्तिश्चावयवाभाहतिः किञ्च वे दान्दो
मनुष्यवेदं जीवनीयं च नं वजीव कवपीव वादक चदुराम् अदि . अपि
वा चकरम्भानि चक्षा चकरम्भानि चक्षा चकरम्भान् इति दान्दोमवदुषावा
वाङ्मवेदः . इति चदुमजायावक्ष्ये रकादयः चक्षः इति काकुर्भं वनातिं ।

Colophon. वेदार्थक प्रकाशने तन वादं निवारयम् ।
उन्नीचीचदुरी वेदाद्विद्यातीर्थमन्त्रेवरः ॥

इति नौसन्धासवाचार्यविरचिते माधवोदे वेदार्थप्रकाशे सन्धासाक्षाने
पञ्चमोऽध्यायः ।

विषयः सान्ध्याम्योपनिषद्शास्त्रा ।

No. 99. नन्दरक्षसं (भविष्यपुराणोक्तम्). Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 82 ślokas. Character, Bengali. Date, SK. 1,740. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garveta Grām Khunverā, Late Paṇḍit Rāmtāran Siromani. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. ॐ नमः नौसन्धाय ।

नारद उवाच ।

अस्मिन्नेकार्थेने चोदे महे स्यादवज्जने ।

चन्द्रार्थे जेजने महे चोतिनि प्रकृतं जने ।

अचिन्त्यभावमन्त्रं योगनिद्रासुषुप्तम् ।

नारदः परिव्रज्य भवयन्तां जगद्देवं ।

केषु स्यान्तेषु प्रहस्यो भवयन्तां मया प्रभो ।

तन्मे कथय तमेव अनुयासी स्यां यदि ।

नौभक्तानुवाच ।

अहं ते कथयिष्यामि प्रादुर्भावं महासुते ।

यं पठिता द्विजाः सर्वे साक्षात्नि परमां गतिं । इत्यादि ।

End. यः पठेत् प्रातस्तृतीयं नम जन्मानुकीर्तनम् ।

मन्त्रैस्तोत्रं परिव्रज्य नम स्तोत्रं च मन्त्रम् ।

न च अनुभवं तदा यः पठेन्नमकीर्तनम् ।

Colophon. इति नौसन्धानारदसंवादे भविष्यपुराणोक्तं नन्दरक्षसं समाप्तं ।

ॐ नमः । शुभमस्तु प्रकाशः १७४० ।

विषयः । भवयन्तां जगद्देवं परिव्रज्य कथयन्तु मे नौसन्धानारदं पुत्रानुकीर्तनम् ।

No. 100. नद्याग्रयोत्सर्गविधिः . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 14. Lines, 9 on a page. Extent, 260 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

যৌনসেবায় যমঃ ।

যম জন্মায়বৌতর্কঃ ।

য বৌতর্কযম জন্মায়বৌতর্ক যম জন্মায়বৌতর্ক যম জন্মায়বৌতর্ক
 যম জন্মায়বৌতর্ক যম জন্মায়বৌতর্ক যম জন্মায়বৌতর্ক যম জন্মায়বৌতর্ক
 যম জন্মায়বৌতর্ক যম জন্মায়বৌতর্ক যম জন্মায়বৌতর্ক যম জন্মায়বৌতর্ক

End.

১০০০-১০৫০-১০-১০ বা যিহাৎ সংখ্যে ভূবর্ষী হখিৎ দমা কমেৎসার্যং
 জন্ম হুত্বপুতী মুক্তি হমি ।

Colophon.

হমি যৌনসেবায়বৌতর্কযমজন্মায়বৌতর্কযমজন্মায়বৌতর্কযমজন্মায়বৌতর্ক
 যমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক

বিষয়ঃ । জন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক ।

No. 101. (জাতকপত্রবিটিকা) ভাবার্থমঞ্জরী By কাকুল . Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 44 (without 4-32). Lines, 8 on a page. Extent, 1,100 ślokaś. Character, Bengali. Date, SK. 1571. Place of deposit, Zilla Midnapur. Post office Garvetā Grām Khuverā, Late Paṇḍit Rāmtaran Siromani. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

যমোহম্ভাবমজন্মায় ।

যমজন্মায়বৌতর্কযমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক ।

যমজন্মায়বৌতর্কযমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক ।

যৌনসেবায়বৌতর্কযমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক ।

যমজন্মায়বৌতর্কযমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক ।

যৌনসেবায়বৌতর্কযমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক ।

যৌনসেবায়বৌতর্কযমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক ।

যৌনসেবায়বৌতর্কযমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক ।

যৌনসেবায়বৌতর্কযমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক ।

যৌনসেবায়বৌতর্কযমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক ।

যৌনসেবায়বৌতর্কযমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক ।

যৌনসেবায়বৌতর্কযমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক ।

যৌনসেবায়বৌতর্কযমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক ।

যৌনসেবায়বৌতর্কযমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক ।

যৌনসেবায়বৌতর্কযমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক ।

যৌনসেবায়বৌতর্কযমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক যমজন্মায়বৌতর্ক ।

End. रत्नेषु प्रकीर्णं पद्मकारेषु पूर्वपद्मानुसारेणोक्तं किन्तु पत्रपर्यन्तवर्तते
रत्नं ज्ञातव्यं । योषे कथं परस्परविशिष्टविशेषादिप्रकारेषु द्युभं पुनः
अनयोर्वैदिकं तद्वत्कथं वक्षः परिपाद्यन्ति । द्युभाषिके द्युभं
चद्व्यभाषिके चद्व्यभविनि ।

एवं जीनमनोपेय वीरुतापुनःसंवा ।

कृतं यौवनपदार्थां चतुर्थांथावर्षमम् ।

Colophon. इति पण्डितकाव्याविवरणं चतुर्थः ।
शकेयमाचवापेयो १५०१ आमा कृष्णपदान्मुनं ।
शिलेय जीनसादेवेदकावापुनः मर्षवः ६ ?

विषयः । यौवनपदार्थानुसारेणविवरणम् ।

No. 102. जिनचैतन्यमन्त्रारः. Substance, country-made paper, 11×4½ inches. Folin, 2. Lines 11 on a page. Extent, 44 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Beginning. च (...) आ देवकोटे रविमन्त्रिभवने अमराणां विभागे ।
अमराणां विभागे प्रथमपदके मारकाणां विभागे ।
यानां वा मन्त्रेण सुदुर्लभिकिरये अमराणांकारे,
जीनजीयैकराणां प्रसिद्धिस्तथा न च वैज्ञानि वन्दे ।

End. देवा जीनोर्वैदिकानुसारेणविवरणं जायते मानवाणां
कार्ये विविक्तयोःप्रवृत्ति च वनं विनयावन्कारे ।

Colophon. इति जीनचैतन्यमन्त्रारः समाप्तः ।

विषयः । जीनोर्वैदिकचैतन्यमन्त्रारकथनम् ।

No. 103. जीवत्पिङ्गककर्तृकविशेषः By वाचस्पत्यभट्टः. Substance, country-made paper, 8×8 inches. Folia, 8. Lines, 9 on a page. Extent, 150 ślokaś. Character, Nāgara. Date, SN. 1785. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. जीनवेदाय नमः ।

चतुर्दशपदादिपुनं प्रथमं वीरान्वरं कौस्तुभविभावं
यदीदवाहितमपूर्वेदेवं वत्सवतं कृष्णमचं भवति

End. श्रीवाङ्मयपरवितात् जीवन्पितृकर्मिर्भवान्
भागीरथीजीविताहः प्रमुखायति समंदा ।

Colophon. इति श्रीमद्भागवतसंहितायाः अष्टाध्यायपरविता जीवन्पितृकर्मिर्भव-
निर्भवः समाप्तः । संवत् १७८५ ।

विषयः । जीवन्पितृकर्मिर्भवकथनम् ।

No. 104. शानरत्नकोशः . Substance, country-made paper, 11 x 3 inch-
es. Folia, 137. Lines, 7 on a page. Extent, 2,000 ślokaś. Character,
Bengli. Date SM. 1847. Place of deposit, Calcutta, Viçṇkoṣa office,
Babu Nagendranath Basu. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीमच्छंदाय नमः ।

अभिप्रेताः संविद्वायं पूजितो यः सुरैरपि ।
मन्त्रनिष्पत्तिर्दे तस्मै नमोऽभिपतये नमः ॥
चतुर्मुखमुखाभोजनमनुभूयैव मेम ।
मानवे रमतां नित्यं सर्वशुद्धा सरसनी ।

श्रीविष्णुर्वाचा ।

चेताय प्राज्ञस्य भूमीरता ये अविद्या कृता
पीतवर्णा भवेद्देहा गदा मुष्मानुवर्तिनी । इत्यादि ।

End. विंशत्यात्मनः कनिष्ठानि श्लोकां तदाश्रयैव,
यस्मादसौ भवेत्कानं विविधं ज्ञानमेव हि ।
आत्मनश्चोक्तवा श्रीवा श्रमेवापि श्रमोक्तवा ।
विज्ञानात्मनश्चोक्तवा श्रमेव सत्यं ।

Colophon. इति श्रीवाराहमिहिराचार्य प्रतिमाप्रसाधं दिग्गताये नमः सर्वं समाप्तं ।
संवत् १८७७ ।

विषयः । भूमिपदादिभिरुपपन्नम् । महापौंड्रकचवादिभिरुपपन्नम् । चतुर्मुखार्यपौंड्रकच-
कथनम् । प्रासादज्ञानकरवादिभिरुपपन्नम् । सर्वज्ञानाद्यष्टमन्त्रपरिचयम् । मन्त्रपरिचयवादि-
कथनम् । द्वारज्ञानादिभिरुपपन्नम् । प्रतिमाप्रसाधादिभिरुपपन्नम् ।

No. 105. জাপকসমুচ্চয়: By **পুস্তকোত্তমদেব**. Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 60. Lines, 4 on a page. Extent 500 çlokas. Character, Bengali. Date? Place of deposit, Bhāṇḍārapur, Dist Vagudā, Babu Kālīçaraṇa Cakravartti. Appearance old. Prose. Incorrect.

Beginning.

ওঁ নমো জগেশ্বরে ।

যক্ষ্মে পরিভাষায়া ইতি হৃদয়সম্মতা ।

পুস্তকোত্তম জ্বরেণে চ জাপকসমুচ্চয়

তরঙ্গলম্বিধায়েনো চত্বিতিব তনো যক্ষ্মদৌহঃ ? x . x . x . x ইতি

বা যক্ষ্মে প্রকরযাপকর্মে তরঙ্গলম্বো য ইতি জাপকনি প্রকরণম্বলকরে-
যাপি ক্বচিৎ সার্বে তরঙ্গলীতি ।

End.

য য ইতি জাক্ষ্মকরে বিম্বতপ্রত্যাপনিকসম জাপকনি জাক্ষ্মক-
প্রতিযাপানকারক বিম্বনোপদেশঃ । জাক্ষ্মকসম্বলকর্মে ইতি ॥

Colophon.

ইতি জীম্বদাম্বলোপাধ্যায়-জীপুস্তকোত্তমদেব-বিরচিত জাপকসমুচ্চয়ে ৫৬০-
৫৬১ঃ । সমাপ্তশ্চেৎ পুস্তকম্ ।

বিষয়ঃ । সংক্ষেপতঃ পাবিনীষপ্রত্যয়াদিকসমম্ ।

No. 106. জ্যোতিষশিক্ষা By **জ্যোতীষশিক্ষক**. Substance, country-made paper, 12×3 inches. Folia, 70. Lines, 6 on a page. Extent, 1,200 çlokas. Character, Bengali. Date SK. 1687. Place of deposit, Balihār Rājadhāni, Babu Varadākānta Cakravartti. Appearance, tolerable. Prose and Verse. Generally correct.

Beginning.

ওঁ জীশ্বরে নমঃ ।

যক্ষ্মি পরমাষ্টাযম্ সর্বলীকেশ্বরে ।

যবিবিন্যসদ্বাশ্রমি ভক্তিযাপক্যাবিধি ॥

যসত্যমপি নংসারং যক্ষ্মিঃ সত্যতাং জয়েত্ ।

x . x . x . x . x . x

ওঁ জনা যদি কল্পাদি নংসেযাক্ষ্মাতুমিচ্ছাষ ।

জ্যোতিষশিক্ষা যক্ষ্মাত্ ৫৫৬০০০ সর্বপাণবী ॥

যক্ষ্মলীকেশ্বর যক্ষ্মাত্মক্যাত্ জ্ঞাতা জীশ্বরশ্রীষা

জ্ঞাতা যক্ষ্মশ্রীষা জ্ঞাতি জ্ঞাতশ্রীষা ।

অথ রাশিচংগা ।

মেঘ-বৃষ-মিথুন-কর্কট-সিংহা : ...

... .. ইতি চ রাশয়ঃ কথিতা : ।

অত্রবিব্রতিমৈশ্ব্যোতিচক্রং কথিতমায়ুসং

নদ্যৌনৌ ভবেদ্রাশিঃস্বর্গ্যপরচাঙ্কিতঃ ॥ ইত্যাদি ।

End.

ঐ কথ্যমিতি 'প্রত্যেকজ্ঞাপনক্রমেণ বিকৃত্য অশ্লিষ্টাধারকম্ কৃত্যান্

ইতি নবদশপূজাপদ্বিত : । ইতি শ্লোতিশ্লোতিকাযামন্তমঃ পরিশ্লেহ : ॥

শ্লোতিঃশ্রাভ্যসদ্বাদনানি বক্তব্যঃ তন্নি প্রসঙ্গানি যে

কলৌ সনুজ্ঞানমল্লিকানপি পরিচয়নং মুখপাতিত্বঃ ।

অশ্লোথৌ পরিচয়রজনবিশেষঃস্বয়ং স্বমিথং

যত্ সত্যেপি নদেব রজনমলং কব্ধাশ্লোতিশ্লোতি ।

শ্লোতিশ্রাভ্যসদ্বাদনানি বক্তব্যঃ তন্নি প্রসঙ্গানি

অকার যজ্ঞান্ সনুজ্ঞানং কলৌনামন্তপ্রবীচাঃসমিতি নিবর্ত্তং ॥

Colophon.

ইতি শ্লোতিশ্রাভ্যসদ্বাদনানি বক্তব্যঃ তন্নি প্রসঙ্গানি অশ্লোতিশ্রাভ্যসদ্বাদনানি বক্তব্যঃ তন্নি প্রসঙ্গানি অশ্লোতিশ্রাভ্যসদ্বাদনানি বক্তব্যঃ তন্নি প্রসঙ্গানি

বিষয় : । রাশিচংগাকথনম্ । রাশিচংগাবিভাগকথনম্ । রাশিচংগকথনানাদি-
কথনম্ । জ্ঞানাদিকথনম্ । নবদশাদিকথনম্ । দিক্পতিকথনম্ । যজ্ঞাচার্য্যমুনিষাদি-
কথনম্ । যজ্ঞসংস্কারমুনিষাদিকথনম্ । যজ্ঞাচার্য্যমুনিষাদিকথনম্ । দিক্পতিকথনম্ ।
যোমাদিকথনম্ । যারবেলাকাহবেলাদিকথনম্ । যারবেলাকাহবেলাদিকথনম্ । যারবেলাকাহবেলাদিকথনম্ ।
যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ ।
যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ ।
যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ ।
যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ ।
যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ ।
যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ ।
যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ । যিষাদিকথনম্ ।

No. 107. শ্লোতিঃসংক্ষেপঃ By জ্ঞানদাসপ্রভো . Substance. country-
made paper, 18x3 inches. Folia, 48. Lines. 6 on a page. Extent,
1,150 slokas. Character, Bengali. Date SK. 1725. Place of deposit,
Balihār Dist; Rājāsāhi, Paṇḍit Kālī Candra Bhattachārya. Appearance,
tolerable. Prose and Verse. Correct.

Beginning.

ঐ নমো ভবেদ্রাশি ।

যজ্ঞসংস্কারমুনিষাদি যজ্ঞাচার্য্যমুনিষাদি যজ্ঞাচার্য্যমুনিষাদি

কলৌনামন্তপ্রবীচাঃসমিতি নিবর্ত্তং ॥

मृगं ममद्वेषाच्च नौकुलदासप्रकाशः ।

अध्यापार्थं वाक्यार्थोऽप्यतिशयेन चक्षते ।

तत्र प्रथमतो वक्ष्ये वाराहोर्मां कथयकं ।

× × × × × ×

उदयादोदयं भागोर्भोगमावतवाचराः ।

इति सूर्यविद्यालोकेन सूर्योदयावधि सूर्योदयान्तं यावत् दिवाधि-
पस्य रव्यादेर्भागां दिवाराधिलक्ष्यः वहिद्व्याकृतः काको वार इति ।

End.

अथ याचप्रत्यागमनं ।

तिथ्यावरितं सुभदे सुचन्द्र

पापेषु केन्द्राद्वनविहितेषु ।

यास्य क्षिरे वा जमिते सुहृद

मृतं विद्येत् याननिवृत्तधूपः ।

दुःसुखाचारयुक्तो दिनपुरविषयो योऽसौ सूर्यप्रतिष्ठ-

लक्ष्यस्यामवासौ द्विजगुरुविषयप्रीतिदः सुप्रतिष्ठः ।

आमातासार्धदानप्रथितद्वयुद्यमाद्यक्रवर्तौत्युपाधि-

वारेन्द्रः समृद्धसाक्षां जयति पटुवरः नौयुतो रामचन्द्रः ॥

सुतसद्वीथी द्विजकुलदासः ।

प्रथम्य पित्रोश्चरचारविन्दं

वासावबोधार्थमभुं चकार

पन्थं ततो गोपचरणम्, विज्ञाः ॥

Colophon.

इति नौयुतद्व्यासचन्द्रवर्णि-तमव-चौल्लम्बदासवर्ण-विरचितोऽप्यतिशयेन
संक्षेपः समाप्तः ॥

रामप्राक्कुम्भरेवाद्युज्ज्वलममोक्षात्तुल्याचक्षेके

जाके मेधौममेनं धडिति सुपटुना तन्म जनाचक्षेके ।

× × × × × × । १७१५ । १ । १ । १० ॥

विषयः । वाराहिकचमम् । वारपक्षादिकचमम् । वाररेखादिकचमम् । तिथ्यादि-
निरूपणम् । मन्त्रपाधिपादिकचमम् । रात्र्यादिनिरूपणम् । सप्तारिचिह्नैः । अष्टवर्गादि-
कचमम् । मन्त्रचन्द्रादिकचमम् ॥ संज्ञानिर्निरूपणम् । जमिराजपञ्चादिकचमम् । प्रथयादि-
निरूपणम् । विद्याविहितमन्त्रादिकचमम् । द्विराजमन्त्रादिकचमम् । पुंसवन्-सौमन्योन्नयन-
जातकर्कोपमयमादिशंकारकर्कविहितदिनादिनिरूपणम् । यावदिकदिनादिकचमम् ॥

No. 108. জ্যোতিঃসংক্ষেপসারঃ (খন্ডিতঃ) By জ্ঞানচন্দ্র . Substance, country-made paper, 12×3 inches. Folia, 6. Lines, 5 on a page. Extent, 90 śloka. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalata Grām, Post Mehār, Zilla Comilla. Pandit Jagadbandhu Tarkavāgis. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ওঁ নমঃ শ্রিধাম ।

প্রবক্ষ্যে নব রচনারীন্মু জ্ঞানচন্দ্রেণ রচনা ।

জ্যোতিঃসংক্ষেপসারোঃ সত্যং নমস্বে বাসকপ্রিয়ঃ ॥

স্বপদ্বিনিন্দিতঃ ।

রবিঃ সৌম্যো মহাক্ষয় যুগো জীবঃ সিতঃ শ্রমিঃ ।

হবেণা নামতো নারাঃ সন্তেব কথিতাঃ শ্রম্যান্ ॥ ইত্যাদি ।

রিঙিঁ মুজহাশাকারী কেচিদিচ্ছলি সুরবঃ ।

মুজহাশা মুখে সত্যু নং তু পুণ্ড্রে কদাচন ॥

স্বামনে পদ্মনাথস্য নমঃ স্যানে সত্যুর্দেব ।

শ্রোকে শাভো নবা শ্রেয়ঃ পুণ্ড্রে সিতঃ প্রকৌশিতাঃ ॥

স্বামনে শ্রমনারঃ স্যাদুদয়ঃ স্যানে মহাশ্রমং ॥

(সত্যঃ পরং কথিতং ।)

বিষয়ঃ । সংক্ষেপনো জ্যোতির্বেশনসংগ্রহঃ ।

No. 109. জ্যোতীরহস্য By হরিহরন্যাসাক্ষার . Substance, country-made paper, 13×2 inches. Folia, 46. Lines, 5 on a page. Extent, 640 śloka. Character, Bengali. Date SK. 1592. Place of deposit, Dinajpur, Babū Giriçacandra Cakravartti. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ওঁ নমস্কারিতৈ ।

হৃদিস্থিতিপ্রত্যয়চেতুরপেতুরীকো

বিষয়ঃ সত্যশ্রমিনন্দ্য সত্যসুখায় ।

জ্যোতিঃসংগ্রহনরখে নরখিঁ সত্যোমি

জ্যোতীরহস্যনমসং সত্যশ্রম যৌরঃ ॥

জ্যোতির্বিদঃ পুটকরো বিনয়ং বিধায়

সীমানমং হরিহরঃ প্রতিপাদয়ামি

× × × × × ×

काकाङ्कवाचावविभिन्नं वृत्तः
 माको भवेद्दृष्ट एव प्रथमे ।
 काकाङ्कवाचावविभिन्नोपि द्रुत-
 सदाब्दमुत्तरेवविभिन्नो बोध्यः । इत्यादि ।

End. अन्तःपरं अखितं ।

विषयः । चन्द्राक्षयनचयनम् । चरमेवनादिकचयनम् । चरमेवनादां छुटानचयनम् ।
 पचाषां भुत्तानचयनम् । दिवसपञ्चानचयनम् । दिनमासाक्षयकचयनम् । चन्द्रादीनां
 दिनादिधृतिप्रकटनम् । अन्तःपरं अखितं ।

No. 110. ज्योतिःसारसंग्रहः By श्रीपति . Substance, country-mado paper, 14 x 4 inches. Folia, 280. Lines, 7 on a page. Extent, 6,800 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinaipur, Rājārāmapur. Pandit Ćyāmāprasanna Vācaspati. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ ह्रस्वाव नमः ।

श्रीरामं श्रीपतिं नमः श्रीमत्श्रीपतिप्रभोषा ।
 त्रिपते शुक्लबीजाय ज्योतिषां सारसंग्रहः ।
 अथ काष्ठपुत्रपञ्चाङ्गविभागः ॥
 श्रीर्षभुक्काष्ठपुत्रपञ्चाङ्गविभागः कठिणविभक्तिसंग्रहः ।
 अथ काष्ठपुत्रपञ्चाङ्गविभागः ।
 अथ मेवाक्षयं, यथासंख्यं काष्ठपुत्रपञ्चाङ्गविभागः ।
 मेवाक्षयः इति वदुर्गं तदुपलक्षणं । किन्तु ज्ञानकक्ष सदादेव ज्योतिषः
 कक्षः इति ॥ इत्यादि ।

End. रविपुत्रपञ्चाङ्गविभागः । रविपुत्रपञ्चाङ्गविभागः । रविपुत्रपञ्चाङ्गविभागः-
 रविपुत्रपञ्चाङ्गविभागः । रविपुत्रपञ्चाङ्गविभागः । अन्तः-
 परं अखितं ।

विषयः । काष्ठपुत्रपञ्चाङ्गविभागकचयनम् ॥ राशिनिर्णयः ॥ राशिदेवनादिकचयनम् ।
 राशिनिर्णयदिनादिनिर्णयकचयनम् । राशिनिर्णयकचयनम् । राशिनिर्णयकचयनम् ।
 राशिनिर्णयकचयनम् ॥ राशिनिर्णयकचयनम् । राशिनिर्णयकचयनम् । राशिनिर्णयकचयनम् ।
 राशिनिर्णयकचयनम् । राशिनिर्णयकचयनम् । राशिनिर्णयकचयनम् । राशिनिर्णयकचयनम् ।
 राशिनिर्णयकचयनम् । राशिनिर्णयकचयनम् । राशिनिर्णयकचयनम् । राशिनिर्णयकचयनम् ।
 राशिनिर्णयकचयनम् । राशिनिर्णयकचयनम् । राशिनिर्णयकचयनम् । राशिनिर्णयकचयनम् ।

निर्बंधः । योमादिप्रतीकारकचयनम् । वारादिकचयनम् । शुभपक्षस्थितिपक्षादिकचयनम् ।
 निरंशादिदिनविशेषकचयनम् । ज्योतिषाणां सप्तमहादिनिर्देशकचयनम् । काकशुद्धिकचयनम् । विवि-
 द्योन्मातन्त्राणां दिकचयनम् । ज्योतिषोन्मातन्त्राणां दिकचयनम् । राक्षसार्थनिवारः ।
 यन्त्राभिचारदिकचयनम् । विवाहविशेषकादिकचयनम् । वाणिज्यादिशेषकचयनम् । अन्-
 द्रज्यादिकचयनम् । संज्ञानिर्देशः । ज्योतिषचयनप्रतिविषयं तथा वारादिपक्ष-
 चाभासतो पक्षशुद्धिकचयनम् । अद्वयशुद्ध्यादिकचयनम् । ज्योतिषचये पक्षचदर्थमादिनिर्देश-
 कचयनम् । अद्वयाकादिकचयनम् । अन्त्यादिकचयनम् । अपमहादिनिर्देशः । ज्ञतपदचय-
 नम् । विवाहकादिकचयनम् । योद्धकविचारः । अन्नप्राप्त्युद्घोषनवादिशाक-
 कचयनम् । यायाविहितकादिकचयनम् । कृषिकर्मकचयनम् । वायुप्रकरणम् । ज्योतिषार-
 कचयनम् । दिक्पाशपुष्पाविधियोजनादिकचयनम् । कार्त्तिकदिनज्ञानम् । चोराभिनिर्मुक्त-
 कचयनम् । अयनांशदिविचारः । ज्ञानफलकचयनम् । ज्ञानप्रकरणम् । ज्ञानकप्रकरणम् ।
 ज्योतिषवादिशेषकचयनम् । गुहादिकचयनम् । सूर्यादिरिदिकचयनम् । भावकसादि-
 कचयनम् । पक्षसारांशे योत्रिद्यादिकचयनम् । आपूर्वज्ञानार्थादिनिकचयनम् ।

No. 111. জ্যোতিসার: By ধর্মসিঙ্হান. Substance, country-made paper, 18 x 3 inches. Folia, 67. Lines, 5 on a page. Extent, 980 çlokas. Character, Bengali. Date S.K. 1670. Place of deposit, Dinajpur, Pandit Kṛṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, tolerable. Verso. Incorrect.

Beginning. श्रीलक्ष्मणश्च परशकल्लसभुवनाय साधये
 नमो जगत् सच्च ? नद वनं जगत् जगद्वनकं ।
 पूर्वजात् सम्राट् पतिः वारं नरे भुवं
 शास्त्रेतिवतिपतेन प्रेरितोऽप क्रमेण तु ।
 संघेयवद्वारायै सोऽयं शास्त्रेतिवतिपते ।

अथ दिग्बोधः ॥

बाह्यो वारसिद्धिः पश्चात् मन्त्रं तद्वन्मन्त्रं ।
 वारसश्च तस्य। योजो दिनं स्नात् पञ्चलक्ष्यम् !

End. ऐतिह्यौघनवृक्षाणां तथा भाद्रपदावधं
 पुष्पाचलोनरावाढाचमुनेः संवृता तथा
 विज्ञाने धर्मवस्तूनां समुद्राद्या तथा परा
 भवन्ति धर्मसाधाय जीवराजोदितं तथा ॥
 इति श्रुतिःपादे जयसः परिच्छेदः समाप्तः

Colophon. मन्मथार्थविश्वनीरञ्जिते संवत्सरे निर्मले
 नावे माधवसंज्ञके सद्गुणिकः पणोपदं ज्ञानदं ।
 पुष्पप्रसन्नभरादिमं वरपत्रम् यन्मं प्रयत्नान् जयम् ।
 राजाभूतवर्जितसंज्ञप्रभवः श्रीधर्मकाजः सुधीः ॥
 उवाचाः १९०० ई मुरवे जमः ॥

विषयः । १ पः दिव-वार-मन्मथ-दिनिकपत्रम् । विद्या-दिनिकपत्रम् । राजा-दिनिकपत्रम्
 १ पः वारवेलाकाकाका-दिनिकपत्रम् । मन्मथ-दिनिकपत्रम् । श्रीधर्म-दिनिकपत्रम् । १ पः
 पुष्पप्रसन्नभरा-दिनिकपत्रम् । ४ पः मन्मथ-प्रसन्नभरा-दिनिकपत्रम् । ४, १, ३ पः
 विद्या-दिनिकपत्रम् । राजा-दिनिकपत्रम् । ८ पः कृष्ण-दिनिकपत्रम् ।
 ८ पः वर्णाश्रम-दिनिकपत्रम् ॥

No. 112. ठाकाङ्क सूत्ररुतिः By अमरदेव . Substance, country-made
 paper, 11×4½ inches. Folia, 262. Lines, 17 on a page. Extent, 11,124
 ślokas. Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Benares,
 Dikmaṇḍālācārya-Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning. अथ प्रथमः १.१ पञ्चाङ्गि न सति ।
 यथा इत्येवो भावेन्द्रकारयती प्रतिपद्यते तथा प्रयोगायेकावामपि
 तदुपयोगितामासाद्यत्यवाग्रावत् न तथा नामस्य (...) न्नामित्यर्थं
 विशेष इति ।

End. तदेवं निमित्तमनुसन्धारीमभूत् सूत्रमर्णिकमिष्टिहारं ज्ञेयद्वाराणि तु
 चर्चाध्वनिषु प्रथमाध्वनयन् अनुसन्धीकनीति ।

Colophon. श्रीमदमरदेवस्वरिवरिषिते मन्मथ-प्रसन्नभरा-दिनिकपत्रे दमस्तानकाका
 दमस्तानकाका

विषयः । ठाकाङ्क-सूत्ररुतिः ।

No. 113. ठाकाङ्क सूत्ररुतिः . Substance, country-made paper, 11×4½
 inches. Folia, 225. Lines, 10 on a page. Extent, 4,500 ślokas. Charac-
 ter, Nagara. Date SM. 1846. Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍālā-
 cārya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. बुद्धा वाचापानि :
 श्रीमन्मथ-प्रसन्नभरा-दिनिकपत्रे,
 मन्मथ-प्रसन्नभरा-दिनिकपत्रे, मन्मथ-प्रसन्नभरा-दिनिकपत्रे ।

End. हरिवंश नाथो गुणवत् नाथो ज्ञानगुणि प्रकाशको,
 वाचस्पतीमनोनाथो पूज्य नाथो वा
 कारवपुत्र कलत्र कमला पद्म ललित ललाचरी,
 पुण्य वैकुण्ठ करणं परसागरात् वचनयो :

Colophon. इति बीजाक्षरान्तरहरिवंशप्रबन्धे नवमोपनिषादः सम्पूर्णः । संवत् १८९६ ।

विषयः । हिन्दीभाषया हरिवंशकथनम् ।

No. 115. अकारप्रदीपः सटीकः By सरस्वतीकण्ठाभरण . Substance, country-made paper, 12×3½ inches, Folia, 5. Lines, 9 on a page. Extent, 200 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, post Garvetā, Gram Khunverā, Babu Vaikunṭhanāth Cakravartī. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. ॐ काशी ।

विरिञ्चिवानीमकवीन्द्रमुखा
 नाम्मुराभिं नन्दमुपदेश ।
 लुदुकरं गोपद्वयं तरणि
 वाग्देवतां तां प्रथममि विन्यं ।
 सुखं च यमोक्तवान् प्रथमः
 अभाषयित्वाः क्षतिभिर्न चत्ताः ।
 वाङ्मयवीणां च यमो हृदे च
 प्रदीपवत्तानि च दर्शयामि ।
 यथैवतां चत्वारि भाषयन्तु मये न काये मयमातृदेवा ।
 प्रतीकम्. × × × × प्रकाशं न किं प्रदीपे भवति प्रथमः ।
 नाथो नाथो नृप-मोहि-नाथाङ्गुलीर-वेद्यो नृपदेव-मोहाः ।
 वा-मय-माय-मोहाः वरिष्ठमोहाः कथ-काय-मोहाः । इत्यादि

End. अथा चरयो चरकला कलाभरणः नीनाम् ।

नन्दललितकारप्रदीपटीका समाप्तम् ।

Beginning of Comm: अकारप्रदीपे विद्वत्पदार्थाश्रयणा विप्रविभागाय × × × × ×
 अकारप्रदीपे अकारप्रदीपे नृप-मोहाः नामविद्यामयेवतां प्रथममि
 विरिञ्चितादि ।

Colophon.

प्रदोषश्चकारं चरुतौकथाभरतः श्रीमान् ।

सति कुलद्वयकुतूहलकलाकलापात् दुःखं यजति ।

इति गोपबन्धुसूक्तो ब्रह्मर प्रदीपः समाप्तः ॥

इदानीं पूर्वोक्तानुषंगं चरति । सरसंती कथाभरणं यत्नं च यत्नारः

प्रदोष एव यत्तीवरोति यन्नस्ति विपूर्णादव्ययतातो वृद्धि रूपं । इति

जीकषाभरसरकतीछता एकारप्रदीपढोका समाप्ता ।

विषयः । दूर्योधनकारणशब्दानां संवत् ।

No. 116. **তানজিনামাখ্যাজোষপরিষ্টিং** By **দেবদাস**. Substance, country-made paper, 14×2 inches. Folia, 143. Lines, 6 on a page. Extent, 4,000 *glokas*. Character Bengali. Date L.S. 443. Place of deposit, Dacca Babu Girisa Candra Chakravarti (Vakil). Appearance, very old. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

परविषयकमहान्यासमहात्मक-

व्यतिकरितभवानोक्तेष्वेवौषिदेवौ ।

जनयतु ममसौ मे ग्राहसागस्तु भूतं

निषदपुत्रमदीश।सावित्री महत्तामि ।

देवनागिण मोविन्दचरदाभ्युजयेतिना ।

विनामसो वदासोमे परिमिदं तदुच्यते ।

समाप्तिहेतुतामिति निष्प्रकारं ना प्रयुज्यतामित्युपोद्घात इव वदन्ति.

रिति कश्चिन् । कश्चिन्नि वक्ष्यति नित्येने वाच्यध्वानां कसु सादयकारस्य

इत्यभिधानाद्वाक्यालङ्कारमज्ञातवधि तस्य विशेषलोपक्षितिं विना नाप्यव-

सम्भवः तस्यापि सत्तादिवद्वत् भिन्नैव क्षुत्पानिषोभि तत्त्वं वक्ष्यते:

काश्चिद्विचारविषयस्यमेवाहङ्कारः । न तावदित्यादौ तावत् पदवदिति

वीर्यं ब्रह्म एवावधार इति कथितम् । ननु ब्रह्मसम्प्रतिपत्तीनामेकस्य

सनाथानाभावात् कथं तादात्म्यात्वेतुलं किञ्च कदाचित् काचित्

सुप्रतिपत्तिरपि मैत्रतया वाच्यं सविप्रतिपत्तिरिति । यद्यपि समाप्तेः

प्रसूतमेव सम्यगममेवीर्त्त, चारुतामरका मङ्गलैऽप्यवयतिरेकममनाय

महावि विद्यारम्भादि प्रसूतममेव यमयव पादव्य प्रजाकरयमित्यादी

तदेवार्थ इति भावः । वस्तुतः कारवताज्ञानं यमिषारानुपाकरो भवत्येति वाच इत्यन्वया आचष्टे तथेति ।

End.

किञ्च भाषाभाषणं प्रतियोगिजनज्ञानमेव प्रकारच्छेदमकारं तत्पुन्येवाभावात् किञ्चाज्ञानस्याभावस्याप्रकारणेऽप्रविष्टत्वाच्चकनमिति × × × × × × × अभावजनज्ञानाभावात् अनुमितेराक्षीपनमायोगात् इति दिष्टम् । यदपि विशेषज्ञानमेवाधिकरवज्ञानादीनां साधारणेन कारवता नमवाचारयौति तदपि न, अन्यव्यतिरेकेवाधिकरवज्ञानमादिनैव हेतु-
मात् । अन्यवाधिकरव्याप्तविशेषज्ञानाभावादिनिशेयकारयिभिन्नपुत्रेति प्रवृत्ताम् । वस्तुतश्चिन्ति । अन्यच्छेदपदवाहति-
विषयमाविषयमित्यन्वयः । यद्येत्यादि इहाना । संयोगावच्छेदको व्याप-
वच्छेदकश्च इति द्वयः । अवच्छेदकज्ञानान्तरमवच्छेदज्ञानात् तद्विषयमा-
विषयमेति भावः । तदवच्छेदकमिति मूलमवच्छेदविशेषवाच्यच्छेदमित्यर्थः ।
यद्वा ज्ञानधिकरवव्याप्तयोधजनतत्वावच्छेदकमित्यर्थः । एवञ्च प्रति-
योगितावच्छेदकैत्यत्र विरवच्छेदकमिति पाठः ? अनुदेशेति इमौत्यादौ
छात्रमेवानुदेशायासदन्वाहतिरित्यर्थः । अवच्छिन्नमेव आहतमेव तत्वाच्च
यदन्विततत्वेत्याद्यविकल्पमित्यर्थः ।
यद्यथातन्माह्वयं विह्वलमुदगीरयं ।
देवनागो यथायस्य परिमिहमयिकायम् ।

Colophon.

छ सं ३३९ चैष यदि हकादस्यां चन्द्रे तन्मानवाङ्कुर जीदेवनायमहाप्रधानु-
माचवान् राचवेन क्षिपितं ।

विषयः । विमानकाकोकानुक्तपदार्थनिर्बचनम् ।

No. 117. तत्त्वप्रकाशिकाविवरणम् By जयतीर्थ . Substance, country-
made paper, 10 × 2½ inches. Folia, 25. Lines, 5 on a page. Extent, 350
lokas. Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Tikāri, District
Gayā, Pandit Čāstri. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ जीदेववाचाय नमः ।

एवाचा एतर्धं जना मुचवाचिकमयधनं ।

तत्त्वप्रकाशिकायाः कविश्रीमो यथावति ।

वरनाम्नोऽननमिन्नस्य जगत्विद्वान्वाचात्तकस्य । जीवमानाद्यविद्या-

कामकर्मोद्दिष्टिभिर्भोजं परमाद्यं दद्यात्तथाकारो दुःखाद्यमर्था न परमेस्वर-
प्रसादादवैषम्यमस्ति न चावाद्यात्कृतोऽसौ प्रसीदति न चाविदितकल्पः
मन्त्रये साद्यान् कर्तुमिति । इत्यादि ।

End.

नामन्त्रः कल्पसाधये प्रकृषार्थं इत्यसौ विद्यामन्त्रेण विशेष्यं । भोजनं
भोजनमभय इति यावत् ।

सदा सुरमिरोरमप्रभातुषि नक्तमिषि ।

कमलाकमिभुः पादमन्त्रे रतिरसु मे ।

Colophon.

इति श्रीमदाम्बनोर्ध्वभयव्यादाचार्यविरचित-मन्त्रप्रकाशिकाधिवर्यं जय-
नोर्ध्वभिर्भुविरचितं समाप्तं ।

विषयः । कामम्बनोर्ध्वकृतोपाधिविषयक व्याख्यानम् ।

No. 118. मन्त्रविशेषटीका By जयनोर्ध्व. Substance, country-made paper, 10×2½ inches. Folia, 13. Lines, 5 on a page. Extent, 260 slokas. Character Nagara. Date ? Place of deposit, Tikāri, District Gayā, Paṇḍit Cāstri. Appearance, tolerable. Prose. Correct.

Beginning.

प्रथमं रत्नं कल्याः पूर्वोपायान् मुक्तमपि ।

यास्यां मन्त्रविशेषक करिष्यामीत्युक्तमिति ।

यन्नु परमप्रुपचादितज्जानी विवेकः प्राप्ते

दय कृतकत् किमनेन प्रकरयेन । इत्यादि

End.

तथापि परमप्रुपचाधीनतयापन्नं भवत्येव भीषसाधनमित्येतत् द्वे विषये
वेदितये इत्यादि मुक्तिविशेषमिति वि मन्त्रेण कल्पमिति ।

करतकमिभित्तानकप्रकाशं वक्ष्यामिषं विषं ।

कमलावरिहृदमन्त्रं मन्त्रे न मन्त्रप्रदायम् ।

Colophon.

इति श्रीमदाम्बनोर्ध्वभयव्यादाचार्यविरचित-मन्त्रप्रकाशिकाधिवर्यं जयनोर्ध्वभिर्भुविरचितं
समाप्तम् ।

पुटे वाराणसीकेये विष्णुसाधनविशेषो ।

वीरानन्देन विहितं रत्नावाचयनीयम् ।

विषयः । कामम्बनोर्ध्वकृतमन्त्रविशेषक व्याख्यानम् ।

No. 119. तत्त्वसंज्ञाविवरणम् By जयतीर्थ. Substance, country-made paper, 9×2 inches. Folia, 13. Lines, 5 on a page. Extent, 325 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikāri, District Gayā, Pandit Častri. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. नीवेद्याचार ममः ।

सङ्कीर्णैः पराशोज्ज्वलं ममा गुरोरपि ।

परिच्छे तत्त्वसंज्ञानामाज्ञानं नातिविशदं ।

ब्रह्मब्रह्मा सत्त्व परमात्मा जगदुद्वादिभिर्मिथ्यैवावच्छेदयन्मात्र इति
चककमाज्ञाचामिप्रतिपत्तोऽर्थः । इत्यादि ।

End. सकलवज्रादेकद्वैतमात्रद्वय विनिर्गतमात्रमेव ।

कान्तमेव तु विष्णुरेवास्मिन्न इति ।

सद्भाषणावधानमात्रप्रतीदं बहिष्कृता ।

समादि सभवे द्वेयः त्रीयतां त्रीयतिः च वे ।

Colophon. इति नीलदानन्दतीर्थमन्त्रमादिरचित्तत्त्वसंज्ञाविवरणं जयतीर्थ-
भिक्षुविरचितं समाप्तम् ।

विषयः । चावन्दतीर्थमततत्त्वसंज्ञावत्त चाज्ञानम् ।

No. 120. तत्त्वसुझानिधि By चावन्दतीर्थ. Substance, country-made paper, 11×5 inches. Folia, 9. Lines, 9 on a page. Extent, 300 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Hatuya, District Chāprā, Bābu Girindranāth Datta. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. नीलसमीपाय ममः ।

समावरोक्तज्ञानसकलं निरूपयितुं तदुत्पत्तिं प्रवचनतः कथयति ।

बहिर्देवं वैराग्यातिशयवद्ब्रह्मा भक्तिपुरुषा

उदेवज्ञोपाया किञ्च सपरिवारस्य भवति ।

मदा विद्याःसक्तोऽपि तु निजमहिम्नैव कलहा-

विक्षोभतः साक्षात् शिवत इह सर्वैरपि हरिः । इत्यादि ।

End. हवमवरोक्तज्ञानस्य नीलोत्तरसकलं सप्रपञ्चं निन्दय मोक्षः सत्तं बह्मप-
ञ्चरति ।

मीचाभिर्धं चक्षुर्देवपरोक्षभाषा-
 नारदकर्मविनये क्षत्रियव्यास ।
 एवं प्रवक्ष्यन्त्यस्यः क्षत्रजो रमेष्टो
 मीचादिकास्तमिषये ज्ञमयन्मनसांम् ।

Colophon. इति बुधपरोक्षभाषोपदमिंतद्वर्गभाषिष्ठपरविना तज्जोनामन्मनीषंमनीषिषां
 रचितोपितार्थवेदिभाषि सुधानिधौ चरिद्वि तरङ्गोषं साङ्गं चतुर्धं समेवि-
 याम् । इति तज्जसुधानिधौ अपरोक्षज्ञानतरङ्गः ।

विषयः । अपरोक्षज्ञानसकपादिनिरूपणम् ।

No. 121. तन्मकीषः . Substance, country-made paper, 8×5 inches. Folia, 4. Lines, 13 on a page. Extent, 53 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. श्रीमयेन महेष्टानं भारतीमीश्वरं शिवं
 नमः । नमो मातृकाया निवर्धं वाङ्मयवे ।
 उभयकारलिङ्गद्वय वेदादिकारकोऽन्वयः ।
 प्रवक्ष्य विज्ञातोऽपि ईश्वरो ज्योतिरादिवः ॥
 अ. श्रीकृष्णः क्षेत्रव्यापि निवर्धित करालिकः ।
 अकारोनामकादिव वात इत्यभिधीयते ॥

End. संवर्धको चर्चिर्देव बुद्ध्याम् सुखचञ्चितः ।
 अन्वयः परमात्मा अ वाङ्मयाद्योमित्यः कुतः ॥

Colophon. इति तन्मकीषः समाप्तः ।

विषयः । अकारादिवर्धनां अवाचकसर्वकथनम् ।

No. 122. तन्ममखिः By काशीचरः . Substance, country-made paper, 18×4 inches. Folia, 87. Lines, 6 on a page. Extent, 2,000 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Bhāṇḍārpur, District Baguḍā, Paṇḍit Kāṣīcarana Cakravartī. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect

Beginning.

ॐ गुरवे नमः ।

अमीनुरेहं तमसो निचये प्रकीर्णजलूतते निचयात् ।
 चन्द्रकोटिमुतिरेचकानि काचारचंकीनिव चन्द्रसेवात् ।
 + + + + +
 तन्ममसिं मयत् मुक्षं वसि काशीचरः दुषोः ।

तव गुरवदमाव शिवमन्त्रे ।

मकारात् ज्ञानचम्यनो रेफीऽपि तत् प्रकाशकः ।
 चकाराच्छिवतादात्म्यं दद्यादिति गुरः कुतः ॥ इत्यादि ।

End.

वां वटुकाव नम इति मन्त्रेव वाचये वसिं दद्यात् ।
 त्रं वां योनिनीम्नो नम इति मन्त्रेव मध्ये वसिं दद्यात् ।
 त्रं वां चेषपाकाव नम इति अग्निकोषे वसिं दद्यात् ।

Colophon.

इति वसिदामपिथिः । इति तन्ममसो मद्यामोपनीवे चतुर्थः पटलः ।
 अतः परं अक्षितम् ॥

विषयः । १ पटले गुरवप्रशस्त्यवधारिकचनम् । कुक्काकुक्कचमपिचारः । रात्रिचंज्जादि-
 कचनम् । दीवानांर्धादिमिकचनम् । माहाधंकारादिकचनम् । पुरचरवादिचनम् ।
 दीचाप्रयोमादिकचनम् । सकलमन्त्रावलीचनम् । सामान्यपूजापद्धतिः । १ पटले
 सकलमन्त्रावलीचनम् । १ पटले तारापूजाप्रयोमादिकचनम् । यन्त्रादिकचनम् ।
 १ पटले मन्त्रविशेषपादादिकचनम् । वसिदामपिथ्यादिकचनम् ।

No. 123. तन्ममसः By काशीरामवाचस्पतिः. Substance, country-made paper, 15 x 3½ inches. Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 180 glokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur. Post Garvetā, Grām Khunverā, Late Paṇḍit Sripati Bhattachārya. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमः परमात्मने ।

प्रथमं कर्मा प्रकृतिं निर्देष्टुं पुरषं तथा ।
 श्रीकाशीरामचन्द्रगुरवे तन्ममसं वसं गुरे ।
 तव गुरवदमाव ॥
 ज्ञानो दानः कुक्षीमव विनीतः द्युवरेषवात् ।
 द्युवाचारः दुषतिः द्युचिर्द्वयः दुषुविनात् । इत्यादि ।

End. বধুতস্য হং প্রমোদং বিচারস্য হু সর্বোপাধ্যায়কং পুরহস্তব্রাহ্ম
 বদ্যচিৎ বৈশিষ্ট্যস্য কল্পাদৌ প্রাপ্তৌ নগদেবস্য হস্তমাদিহি হু স্যাম-
 দ্যবিকাঃ ।

Colophon. ইতি বীজাভীরামবাক্যমিষ্টাখ্যায়ৈবিরচিতঃ শ্রীবরহিতকল্পরাজঃ সমাপ্তঃ ॥
 বিম্বদা । মুদ্রকবাক্যমন্ । শ্রীমদ্বাক্যমন্ । দীপাবাক্যমিষ্টিকমন্ ।

No. 124 ঞ্জসারপরিষ্কৃতম্ By বনিন্দর . Substance, country-made paper, 17×3 inches, Folia, 83. Lines, 6 on a page. Extent, 2,000 ślokaś, Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpur, Rājāram-pur, Paṇḍit Ğyāmāprasanna Vācaspati. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. ॐ নমঃ শ্রীমায় ।

মুদ্রকবাক্যমিষ্টিকমন্
 হুদি বিধিষ্য জলজবাতিয়েনৈ ।
 ঞ্জসারপরিষ্কৃতম্
 বনিন্দেব বনিন্দেব নমস্বে ।
 নম মুদ্রকবাক্যমিষ্টিকমন্
 নমাস্তুরীশ্বেজজাতং বাক্যমিষ্টিকমন্
 মুঃ কল্পাদৌ হু দীপাবাক্যমিষ্টিকমন্ মুরোঃ কল্প
 প্রাপ্তৌ প্রাপ্তৌ হি কল্পিকোঃ হি মুদ্রকবাক্যমিষ্টিকমন্ ।
 নমঃ দীপাবাক্যমিষ্টিকমন্ ।
 বীজাবাক্যমিষ্টিকমন্ দীপাবাক্যমিষ্টিকমন্ ।
 নমাস্তুরীশ্বেজজাতং কল্পিকোঃ হি মুদ্রকবাক্যমিষ্টিকমন্ ।

End. নমঃ বাক্যমিষ্টিকমন্ ।
 মুদ্রকবাক্যমিষ্টিকমন্
 দীপাবাক্যমিষ্টিকমন্
 বনিন্দেব বাক্যমিষ্টিকমন্
 বনিন্দেব বাক্যমিষ্টিকমন্

বিম্বদা । বাক্যমিষ্টিকমন্ । দীপাবাক্যমিষ্টিকমন্ । ঞ্জসারপরিষ্কৃতম্ । বাক্যমিষ্টিকমন্ ।
 বাক্যমিষ্টিকমন্ । বাক্যমিষ্টিকমন্ । বাক্যমিষ্টিকমন্ । বাক্যমিষ্টিকমন্ ।

ज्ञानकथनम् । सत्तादुरचरकथनम् । पदकथनम् । दिकथनम् ॥ कवी ज्ञानविषयकथनम् ॥
 निधिनकथनोदादीनां पुरचरकथनम् । मित्रिताचारदिकथनम् । नुपध्यानकथनम् ।
 नायकौध्यानादिकथनम् । तान्त्रिककथन्याया भित्तकथनम् । पूजाविषयकथनम् । अन्तर्नादिक-
 कथनम् । सुभाविषयकथनम् । तान्त्रिककथनपूजाकथनम् । काव्यपूजादिकथनम् । दीपा-
 न्तितापूजाकथन्यादिकथनम् । रत्नोपूजाकथन्याकथनम् । अजयामन्त्रप्रयोगादिकथनम् ।
 शीताराधादीनां मन्त्रकथनम् । नुपकथनकथादिकथनम् । महापुर्णमासपुर्णमासीनां शोच-
 कथनम् । तारादिकथन्याकाव्यम् । कथन्यादिकथनम् ।

अतः परं अन्तितम् ।

No. 125. तन्त्रसारसंग्रहः । By आनन्दतोषः . Substance, country-made paper, 12 x 4 inches. Folia, 31. Lines, 18 on a page. Extent, 620 śloka. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीवेदशाखाय नमः ॥

अथ तन्त्रमभेदेन्द्रवन्दितः कस्य साधना,
 अथ तन्त्रविभवात्तन्त्रज्ञानादिसंग्रहः ।
 विधिं विधाय कर्मादौ तेन इत्येवमथोचनः,
 आरभ्य (...) मोक्षद्विषयसमाप्त्यर्थम् ॥

End.

अथेवमथोचनितपूर्वसंग्रहः
 अथा विषयोपपत्तौ चरुपम् ।
 अनामि नारायणमन्त्रोक्तम्
 अथाविशेषः प्रियवाचरेव ॥

Colophon.

इति श्रीमान्दन्तोर्यभक्तव्यादाचार्यविरचिते श्रीतन्त्रसारसंग्रहे चतुर्थी-
 भाषा समाप्तः ॥

विषयः । तन्त्रसारशाखायां पूजाविधिः ॥

No. 126. तन्त्रसारसंग्रहटीका By नरसिंहाचार्यः . Substance, country-made paper, 12 x 6 inches. Folia, 48. Lines, 11 on a page. Extent, 1,056 śloka. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. पुष्पस्य भगवान् विलं दत्तस्य भगवत्पूजाकार्योक्तं । (...) जायां च
प्रतिभासप्रपुजावामित्युक्तेः, अत्राणीं प्रतिभासावेवमायु, प्रतिभासाय,
अर्द्धं दृष्टिं अर्द्धोदृष्टिं तिथ्येन दृष्टिं विपर्ययेत् ।

End. संवाराकोचदो भवति, तद्वनारं कामदस्य, तद्वदभीष्टदो भवेत्, यदा
हुतेः पूर्वमपि कामदस्य भवेदित्यर्थः ।

Colophon. इति श्रीवृद्धाभ्युदयनदीर्घविरचिते तन्त्रसारसंक्षेपे श्रीनक्षत्राधिवरशिंखाचार्य-
शिष्येण विरचिते स्तौतीकोष्ठाः ।

विषयः । साधनतन्त्रसारसंक्षेपस्याख्या ॥

No. 127. तर्कताण्डवम्. Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 318. Lines, 9 on a page. Extent, 5,724 ślokas. Character Nāgara. Date Sm. 1704. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanā-cārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीनक्षत्राय नमः ।
चननचक्राचमृद्वैकरागिनमेवदोषोद्धृतमग्रमेवं,
सुसुचमिः शेषमननचोद्धर्तं भवच्छिदं तं प्रवृत्तमि नित्यम् ।
श्रीवृद्धाभ्युदयनदीर्घं कवचापुराणीतं,
मन्त्राणां मन्त्रं मे वन्तायाम् वन्दु वन्ताम् ।

End. नापि करविविधतयेन तन्त्राग्ने वाग्विषयवर्धनान्तरविषयनक्षत्रावकाशमेवा-
वाग्विषयान्तरान्तराभावी भविष्यति दुर्गारम्भात् । तदेतदभिप्रेत्योक्तं प्रवाच-
कस्यै कविविरच्यग्निरिति हेतुविरोध इति । तन्त्राग्नेयं परोक्षवेद्याभावा-
दिवनभङ्गः ॥

Colophon. वन्तां तर्कताण्डवम् ॥ संवत् १७०४ ।

विषयः । वेदान्तदर्शनस्याख्या ॥

No. 128. ताराप्रदीपः By यादवाचार्यः. Substance, country-made paper, 15×2½ inches. Folia, 75. Lines, 5 on a page. Extent, 1,500 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Bhāṇḍārpur, District Baguḍā, Paṇḍit Kāliçarana Cakravartti. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमो नरेन्द्राय ॥

पद्माक्षद्वर्धेता सकलमुदयनो नारद्विदुषसा-
द्यापौ सखा विधाता परममुदयो विष्णुको विधिहारः ।

... ..

नीलम्बादयपथिवीविजयुदोः पादाब्जविषयमाह ।
बाण्डे जयरोचसाय विविधा प्राज्ञं प्रमोदप्रदं ।
केचिज्ज्ञानमन्त्रमन्त्रविपुषाः कौटिल्यनीचानाः ।
तेषां नामविमार्गेणोपमविषा ताराप्रदीपं ग्रुभं ।
तन्मात्रि सकलानि कुः शक्तिहादिपु मितव्यः ।
तेषां विज्ञानसन्धौ प्रमोदं कन्दमुन्दरः ।
शक्तिनो राजसन्धेय तामसस्य तयाचरः ।
विविधः पूजको देवाः सकलान्यनुसारतः ।

End.

नारायणानां सखु पवनदापदपद्मानन्दानां ।
आनेयेतन्मन्त्रपात्रभिन्नतदुपकृष्टप्रान्ते शक्तिमायां ।

Colophon.

इति नीलादवाचार्यविरचिते ताराप्रदीपे पद्य पठकः ॥

विषयः । १ पठके ताराभन्नादिकथनम् । १ पठके पूजासङ्केतादिकथनम् । २ पठके
नारयोद्यादिकथनसङ्केतकथनम् । ४ पठके साधनसङ्केतकथनम् । ५ पठके नामानन्नादि-
कथनम् । ६ पठके शक्त्यान्वयविद्यादिकथनम् ।

No. 129. तारिखीतारकप्रज्ञाभूटाद्योत्तरशतसहस्रनामकोमराजः (सवचन्नास
सहितः) नीलतन्त्रे, उत्तरखण्डीयः. Substance, country-made paper, 12×3
inches. Folia, 13. Lines, 7 on a page. Extent, 325 ślokas. Character,
Bengali. Date ? Place of deposit, Upalātāgrām, Post Meher, Zilla
Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgiśa. Appearance, old. Verse.
Generally correct.

Beginning.

ॐ नरेन्द्रसुखादीनं महारं चन्द्रसेनम् .

वसन्त प्राज्ञविभक्त्या पार्थिवी परमेस्वरं ।

नीपार्थिवुवाच ॥

वैद्योक्तवाच नीलाय जगन्नाथ जगदुदयो
ऊपया परवाविष्ट कथयस्य नवि प्रभो ॥
नकारकुटविद्यावाचारावाः परमं ग्रुभम् ।

मिर्विज्ञपुत्रवत्तादादीर्लङ्काचरये विज्ञाभावेन ध्वंसाभावात् विज्ञाभावद्वारा
प्रारिचितपरिचयार्तिं प्रति नङ्कल्य चेत्तुमं वाचं तत्र मिर्विज्ञपुत्रे वादादौ
विज्ञात्वस्याभावः तत्र वाचारलौकारस्य वैमिक्त्यव्यवसायलौकारेण उपविज्ञ-
पुत्रे विज्ञाध्वंसाद्वारा इत्यभावपदमुभयपरं वाङ्मयोरनं प्राचीनमवे । नयनवे
विज्ञाध्वं प्रति नङ्कल्य चेत्तुमं तत्र उपविज्ञपुत्रे विज्ञाध्वः मिर्विज्ञपुत्र-
कावे नङ्कल्याररूपकाररूपमेवि ध्वंसा काररूपविज्ञरूपप्रतिबोधिनी-
भावात् न विज्ञाध्वः । इत्यादि ।

End.

वमाचंवातनयवेर्मुक्ता चेत् वीपमाचवीः ।

वर्षोदयः च निशेयः कोटिचर्यपदैः वनः ।

इति स्मार्ताः । शीरवीपस्मावायस्मावा नयवावा अयमवात् वाङ्मयवीपस्य
पद्यः ननु तर्हि वाङ्मयावस्मावायस्मावा नयवावाः कथं पद्यः । च ।
यदा वाङ्मयपद्यं चतुर्वेदिनये चतुर्वेद्यात्मिका नयवा तद्वत्परं वनिता
चतुर्दाशदिग्वापिनी वावावावा तदा एवेकराज्यवस्मावं सुवचमिति
सुवीभिर्भावं । द्विवैव वीनः ब्रह्मोऽयं न तु रावी कदाचन इति स्मार्ताः
कथं वीनः द्विवैव रावी कदाचन न इत्यनयः कथं वीनः द्विवैव ब्रह्म
इत्यर्थं × × × रावापि अत्रब्रह्म वीनः स्मात् एदानीन्तु अत्रब्रह्म-
मपि न भवतीति भावः । (अतःपरं नास्ति) ।

Colophon.

विषयः । निधितजीवनादावकीर्ता सम्यग्विचारः ।

No. 181. तिज्जर्जपकाः By दिवाकर . Substance, country-made paper, 8×4½ inches. Folia 111. Lines, 10 on a page. Extent, 2,800 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikāri, District Gayā, Paṇḍit Śāstri. Appearance, tolerable. Prose and Verse. Correct.

Beginning.

वीनवेज्ञाय नमः ।

जानकीनयनपुष्पमोचरं जातिनां नयनवीरमोचरं ।

वीनमेवपरिचरन्ति यदा भावये नयति राचरं सुदा ।

... ..

वीरानेकररिक्तपुरभवज्ञाराववाकी नदात्

वेवाकावेविभुक्तवे सुविजिजाविचेकरकावेवम् ।

मनुष्यविशुद्धादिः चित्तितये वीरद्वन्द्वमुनी
 ज्ञातोभावनैःशुद्धः शुद्धाः वीरौककयो युगः ।
 भारद्वाजकुंभेऽथै चमनवद् वीरौकक्याभिः
 चादिस्वास्तवगिरिरात्रिररः कर्णक ज्ञातः शुद्धः ।
 तद् शुद्धः प्रथमोऽपरा वधिरिव वीरौककारेण दत्ता-
 वीरेणपुरीचिनामकवतिर्वावाविवापन्नः ।
 मनुष्येव दिवाकरेव त्रिभुवा वीरौकक्याप्रथो-
 र्द्विचिनेव युगेः दुवारव ज्ञाताः वरीनां ज्ञे ।
 तिर्च्यैःत्रिचये प्रथमं चित्तरं वाचां ज्ञातानरं
 वीरानां तपनं चित्तरं वज्रवतिं वाचं ज्ञादिवतां ।
 यव विभुज्जवांमुद्रावककक्यायै तद्वमेव वीरमनिवीनां निर्वैः
 क्तवचोचये । चतुष्पात्रात्राचयं चि विधिः । दत्तादि ।

End.

ज्ञातविनामयो ज्ञाते ।

नरो दोकनं दत्ता वीरिणं पुत्रवीर्यं ।

चाकुम्भां ध्वजो जुमा वीरिण्यस्य पुरं प्रवीदिधि ।

वीर्यभावी मुद्वारेव चित्ता । ज्ञेयं चित्ता । वीरिण्यव वाचवामिति
 वीर्यभावीविचैः ।

Colophon.

इति वीरविद्विष्टीरविभारद्वाजवद्वैवमहाज्जवाककविद्याविद्याविद्या-
 कविदिदि विचैःप्रकाजे वीरमनिवीनां निर्वैः ज्ञातः ।

विद्वत् । प्रविद्वद्दिचककविचिज्जादिचिचवद् ।

No. 132. तिचैर्चप्रकाशपुस्तकविद्या By वैद्यनाथ . Substance, country-
 made paper, 8×4½ inches. Folia, 27. Lines, 10 on a page. Extent, 350
 śloka. Character, Nāgara. Date Sw. 1856. Place of deposit, Tikari,
 District Gayā, Paṇḍit Cāstri. Appearance, tolerable. Prose and verse.
 Generally correct.

Beginning. चवैद्विचक निर्वैः ।

तनेदिः चर्चप्रविचकयो ज्ञातां । दत्तादि ।

End.

ज्ञातानो प्रनचकं च चित्तादिचिचिनीनं ।

वीरवैद्य विचैःचक कर्णिकादि विचैःचक ।

पञ्चा प्रतिनिधौवान् दीपकानि प्रत्यक्षं च ।

वैमिश्रिकः पुष्पकाष्ठ इत्येवं कथितः प्रत्यक्षः ।

इत्थं दिवाकरद्वयेन कवीयसा नीरामानुजेन नृपभक्तिपरायणेन ।

नीतानयाहरविधे सुखमपिने ऽस्मिन् कव्ये प्रतीयति यत्कथुर प्रसादात् ॥

Colophon. इति दिवाकरद्वयिहस्तु-वैद्यनाथकृता निष्कर्मप्रकाशानुक्रमिका समाप्ता ॥ * ॥

संवत् १८५६ । शीः । । ।

विषयः । इत्यादिकाव्यनिरूपणम् । तथा निष्कर्मप्रकाशकृतवाचस्पतिकवचनम् ।

No. 133. कव्यभास्करः . Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 10. Lines, 14 on a page. Extent, 350 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Beginning. यच्च धारयमानेषु रोजमात्रेण पञ्चकवचनप्रकारः कव्ये च कौश्लो वन्द्यसारे-
प्रचयं चाध्वपमेतं विदित्वा पदकोमकविंशकान्धे ॐ श्रीं चंभः कोचं वदूयान्
वाधिवेच कोचेपु, वेदरविहस्तोरचमुर्वे दचचमुदने चापि । इत्यादि ।

End. इत्यादिकम् । व्यापविद्विहस्तुं प्रत्ययेनेत्यर्थं विदितेनेति सर्वं शिवं । ...
... चापचापविकलापि कौश्ले
वन्द्ये वचकवचनप्रकारे ।

भास्करेण कव्य भास्करः कृतो

भास्करावपि च कौश्लो चितो ।

Colophon. इति नीलमन्त्रभास्करप्रकाशपारावारीचपुरीचकर्मनन्तकृतनीलमन्त्रनीराम-
भारतीदीपितान्त्रभास्कराकौश्लोचकवचनप्रकारः सम्पूर्णमाप्तमम् ।

विषयः । यच्च धारयमानेषु रोजमात्रेण पञ्चकवचनप्रकारः । यच्च पूजाप्रवीणनितिकार्थ-
प्रकारः । यच्च ध्यानं । यच्च व्यासः । यच्च नीरामाचरणम् । यच्च वचकवचनप्रकारेण वन्द्य-
वाच्य-विधिः । यच्च कौश्लप्रमाणं । यच्च कौश्लप्रमाणं । यच्च कौश्लप्रमाणं ।

No. 134. तैत्तिरीय उत्सर्गनोपाकरहस्यम् . Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 7. Lines, 12 on a page. Extent, 1,262 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

नौमयेनाय नमः ।

उपुचय इत्यादि हेमकाखी संकीर्त्य नौमयेनारमोत्यर्थं अमर्त्यमूर्त्यं
(.....) भाषोपाकर्माद्वृत्तं अलिकाखानं करिषे ।

अवक्रान्ते रचक्रान्ते विष्णुक्रान्ते वसुधारे,
भिरसा चारविष्वाभि रचक्र मां पदे पदे ।

End.

नौपाकरणे अमर्त्यं करिषे । आमादिरोमानां कृत्वा नवैव साध्यायं
विह्वलेत् । अमृताः नै वेदाः । नमो जयति ।

Colophon.

इत्यमर्त्यं । इति तैत्तिरीयानां अमर्त्यनौपाकरणम् ।

विषयः । तैत्तिरीयशाखीयानां ब्रह्मोपनीसधारणविधिः ।

No. 135. तैत्तिरीयसंहिता-होमपद्धतिः . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 37. Lines, 10 on a page. Extent, 740 ślokas. Character, Nāgarī. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

नौमयेनाय नमः ।

ओम् । अवासां ता नव, साद्वल्सासा । इवेमोर्जे, पादि सासा । १ ।
यजस्य, नमनमसि सासा । १ । मृदध्वं, रचस सासा । ४ ।

End.

प्रत्याकृतिवर्षं इमानेन यथाशक्ति प्राज्ञायान् भोजयेत्, पयसाय हुतं
पुषादवचञ्जनादि औपचारिकमिति ज्ञातव्यम् । इति ।

Colophon.

— , — — — — — ।

विषयः । तैत्तिरीयशाखीयमन्त्रेषु होमविधानम् ।

No. 136. त्रिमूर्तीनवम्यज्याख्या By प्रह्लादमिश्र . Substance, country-made paper, 13×2 inches. Folia, 123. Lines, 5 on a page. Extent, 2,500 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpur, Babu Girīś Candra Cakravartī. Appearance, very old. Prose. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमो नारायणाय ।

विपुर्वाक्षा कृत्वा नमसि भवमायस्य कृतिन-

अतुष्यन्मौपत्यादवसिध विमोक्तं अवसिधः ।

नदीतस्मिन् कर्मकनिमुदधि नीरीपरिपुटे
 दृष्टा भक्तिः शक्तिं जययतु यथा ज्ञानवर्धितः ।
 प्रकाशदर्पचोद्यत्कृत्स्निर्वाङ्मा क्लृप्तोन्मत्ता ।
 तथापि योजयामासद्गुह्यकार्यं जयोन्मत्तः ॥
 ज्ञानरिति द्रव्य डीकां चापिकीर्तुरहं ये परस्मिन् पुनःपुनश्चां नत्मा किमपि
 विज्ञापयामि निवेदयामि नद्वेदि ज्ञानीहि किं विज्ञापयामि इति
 विज्ञापयामाह सनवाक्ये वाक्यमवबोधयता चारमात्रव यथा इति वाक्यवै-
 र्वयधि न यत्कृतो न प्रकाशत इति मन्मारात्रमा नीरवितरीतिचेतुमिवा
 विचयदार्पक न नीररक्त या सन्भवतोत्पन्न वाच विवेति । इत्यादि ।

End.

अमु सन्देहो यदि विषयगतो विपश्चितकदा यत्किं प्रतीत्यादि-डीकाविरोध
 इति विषये संशयमप्याह प्राभाक्रे ब्रह्मानुमानयोः संशयमुपपादयति
 उपदेह इति प्रकाशयतीति प्राभाकसंशयस्य विषयसंशयोत्पादकत्वादित्यन्वम् ।
 नमिति तत्तज्ज्ञानमेव न संश्रुति स्वस्वस्वपक्ष सङ्गतत वाच एकदेहेति
 ज्ञानेनदेव कृत इत्यत वाच प्रत्यक्षपक्षेति अनुमानादित्यिति अनुमानं
 छिन्नोपचितं ज्ञानः ब्रह्मोपहितः प्रत्यक्षेण बोधवायकं किञ्चित् किन्तु
 वाचदेव विषयमिन्द्रियवद्विषयमिन्द्रियवत्कदाचित् वादिति वाक्यान्वाभिहिते-
 भावादित्य विवेचयामाह द्वितीयेति ।

Colophon.

इति सन्धानबोधोपाध्याय-वृत्तिप्रभवमाचार्य-विषयीशङ्कररक्तनक्षत्र-
 विषयवाकारः समाप्तः ।

विषयवृत्तप्रभाषेन व्याख्यानं नदिदासिचं ।

व्याख्यानं मुच्यदोषार्थां सन्मन्त्रो मयितुर्व मे ।

विश्वः । नीलमल्लरीचविद्वत्नीभाषक व्याख्यानम् ।

No. 137. त्वरितवृत्तिविधिः . Substance, country-made paper, 12x5 inches. Folia, 4. Lines, 10 on a page. Extent, 60 plokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. एव त्वरितवृत्तिविधिः । तत्र काका विद्यावर्धितः । ज्ञानः, ज्ञानः ।
 ज्ञानः, ज्ञानः । ज्ञानः, ज्ञानः । ज्ञानः, ज्ञानः । ज्ञानः, ज्ञानः । ज्ञानः, ज्ञानः ।

द्वितीया-पञ्चमी-षष्ठमी-सप्तमी-अष्टमी-प्रसन्नाः । मन्त्रेषु सवित्री-
 रोषिणी-वज्राम्ना-ब्रुह-मिषीमप-सह-विषा-सात्वतुपादा-विष्णवा-नववा-
 जमिता-रैतवः प्रसन्नाः । अथ प्रवीरः रैतकादौ पंडीत्यं अनुकमानः
 अनुकमानवाशिष्ठार्थं अनुकमानकमरितपञ्चमवचं करिष्ये ।

End. **ଶ୍ରୀମଦ୍ରାମାୟଣସ୍ତୁତିଃ ପୁରାତରାବତୀର୍ଣ୍ଣ ।**
ଏହି ଶ୍ରୀମଦ୍ରାମାୟଣାୟ ନମଃ ।
ଅପିତ୍ରାୟଣଶ୍ରୀମଦ୍ରାମାୟଣାୟ ନମଃ ।
ନାମଃ ନମଃ ନମଃ ନମଃ ନମଃ ନମଃ ।

Colophon. इति अरितवद्रविधिः ।

विषयः । मरिचकद्रव्यपूजादिविधानम् ।

No. 138. तद्विषयविधिः. Substance, country-made paper, 8 x 3 inches. Folia, 1. Lines, 16 on a page. Extent, 40 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācārīya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. नीलदेवराज नमः ।
नमः शरितचक्रवर्त्तनात्मनेषु अविस्मरितचन्द्रदेवतामुकुटं चन्दः नमः इति
नीलं पश्यति ब्रह्मिः, चित्रं कार्यधियायै विनिबोधनम् ।

End. इति बालोपनिषत्तं भित्तिर्वातो ह्येव च ।
 नक्षिपूजा तु कर्त्तव्या शिवस्य नरयणस्य च ॥

Colophon. इति नन्दितरुद्रविधिः समाप्तः ।

विषयः । गरितपत्रेपूजादि विधानम् ।

No. 129. **হলধাবিবিঃ** By **বাবুহলধাবিবিঃ**. Substance, country-made paper, 17×4 inches. Folia, 6. Lines, 8 on a page. Extent, 195 *glokas*. Character, Bengali. Date S.K. 1778. Place of deposit, Dinajpur, Pandit Kṛṣṇa-dāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो भगवते ।
नमस्त्वयि शम्भु ! त्वत्पादं कृष्णान् अङ्गा यति ।
वीरपद्माभिरेव दलिते विधिरज्यते ।

End. अमुकमीमाणासुकरैवमसौवे हुमनसं कम्पदरे इति इतिषां इत्याम् ।

Colophon. इति मन्त्रावलीपाद्याव-पाद्यकविनिबन्धिनं दत्तकपुत्रेतिवागविधिप्रकरणं
समाप्तं । अस्याब्दा १७७८ ।

विषयः । दत्तकपुत्रविधिप्रकीर्ण-कथनम् ।

No. 140. दत्तकपुत्राख्यानविचारः . Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 2. Lines, 13 on a page. Extent, 60 śloka. Character, Nāgara. Date Sm. 1904. Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalā-cāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. अथ दत्तकपुत्राख्यानं का विचारं किये है ।

निषां प्रथम अक्षरेवैमर्षभादे,

कीदृशतरे वचनपाद्यावकरे ।

अथ ह अक्षरेवमोक्षार वक्षिष

यं हुमनसौ वचनपाद्यावि ।

अक्षरिषिषि आचारं ।

अथनं, पानं, आरुनं आरुनं ।

End. आमार वाचय, मया वक्षिषय वचनपाद्यावकैविमर्षिष र हि । आमार
वाचया, वाचनी योक्तव्यं (...) मारिषं, की आरुने योक्त ।

Colophon. इति वचनपाद्यावविचारः । अंशम् १८०४ ।

विषयः । जैननरे दत्तकपुत्राख्यानवाक्यावम् ।

No. 141. दादकसप्तकम् . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 6. Lines, 5 on a page. Extent, 50 śloka. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीम् श्रीवीरेश्वरविनिर्णयं निश्चितपरिचरचारवारप्रभु-

आद्यामाद्यावदमकरतनुप्रकथं आद्यं वागुनेनं,

वाचे अम्यादवदप्रविधिवचनं हेति नां वा शिवाभि-

अथ प्रथमवाचं परमिव ! अथवाः प्रकथितस्य दुर्यं ।

End. एति दुष्मं महावीर्यं परमं दिगुमात्रम् ।
 भानुवारे चमारम् महामात्रे जनेन दुषीः ।
 वत्सल्यं तत्र हर्मं, चद्रकृत्यं हस्तवमदाचरितं ।
 उभयोः प्राचक्षितं त्रिव तव नामाचरद्वयोचरितं ॥

Colophon. इत्याकाशभैरवतन्त्रे उमावसेचरचंवादे द्वावचवत्तकं चम्पूम् ।
 विषयः । त्रिवमचिन्तनचम्पूम् ।

No. 142. दिव्यानुष्ठानपद्धतिः . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 14. Lines, 10 on a page. Extent, 300 ślokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1787. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmañcāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीवसेनाय नमः ।

अथ तुष्टादिविविधिः ।

तत्र चावहत्याभिधीन इव, न तु ब्रह्मिणाभिधीने,
 नाधिकवचनचम्पूमन्त्रविवादे च न भवति ।

End. अथं च दिव्यविशेषप्रवृत्तौ इत्याः ।
 निष्कले भवितोदावाचनं रामे च तत्पुनम् ।
 इत्यादिविशेषप्रवृत्तद्वयेन चतुर्वीचये इत्यादि ज्ञेयम् ।

Colophon. मह रामेचरद्वयो भट्टीनारायणः दुषीः ।
 चनुष्ठानद्वयार्थेनां हस्तवाद् दिव्यपद्धतिम् ।
 इति श्रीविद्वत्कुलकाशिक-श्रीरामेचरभट्टात्मज-नारायणभट्टना दिव्यानु-
 स्ठानपद्धतिः समाप्ता संवत् १७८७ ।

विषयः मन्त्रविधि-चम्पूम् ।

No. 143. दुर्गोत्सवविधेयः By श्रीनाथाचार्यचूडामणिः . Substance, country-made paper, 13×2 inches. Folia, 12. Lines, 5 on a page. Extent, 240 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur, Rājārāmapur, Paṇḍit Ćyāmāprasanna Vidyāśācaspati. Appearance, tolerable. Prose and verse. Correct.

Beginning. अथ काष्ठविदेकीतुर्गोत्सवविधिः ।

चान्द्रमासे ऋषुभिः काचितं पूज्यं ।

चारोपाचैनमिर्ममसमसस्वांशोऽस्तानमुना ।

तत्र भगवतोपुराणम् ।

कन्यायां कन्यापद्ये च भगवन्मातांशे दिवा ।

भगवन्मां वीथवेदेवौ जीतवादिपमिकनेः ॥ इत्यादि ।

End.

तथा तपैव भगवन्मां पूजां चत्तमीतादिना जानरसोक्ता ५७७७७७ ।

सर्वपापविनिर्मुक्तो दिव्यदेवोभयसदा ।

भोद्वे दुर्मेवा साधं दुर्मा-लोके महीवदे ।

Colophon.

इति भगवन्मातापुत्र-वीकरात्मक-वीथीमातापुत्र-वृद्धावच्छिन्न-दुर्मेव-विदेकः समाप्तः ॥

विषयः । दुर्मेवविषयादि-कथनम् ।

No. 144. देवतात्रायाभ्याम् . Substance, country-made paper, 15 x 5 inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 220 śloka. Character, Nāgara. Dato ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

वामीनाम्नाः सुमन्त्रः सर्वार्थानामुपक्रमे ।

यं जना कृतकन्याः क्षुण्णं जनाभि मजाननम् ।

यस्य विःचरितं वेदा यो वेदेभ्योऽधिकं जनम् ।

निर्मले मनसं धन्ये विद्यातीर्थ-मन्त्रेभ्यः ॥

मन्त्राद्येव तद्वत् दधन्तुस्तुष्टीपतिः ।

आदिगन्धर्वनाचार्यं वेदाचार्यं प्रकाशये ॥

वे पूर्वोत्तरमीमांसे वे आख्यायितसङ्ग्रहम् ।

कृपायुः पापनाचार्यं वेदाचार्यं वस्तुन्यतः ।

आख्याताहन्वजुर्मेदो नामवेदेऽपि संविता ।

आख्याता प्राज्ञानाम्नाम्ना आख्यातं संप्रवर्तये ॥

End.

अष्टादिदेवतात्रायापुत्र-वृद्धावच्छिन्न-देवतात्रायाः । इति अष्टादि-देवता

भविष्यं पुत्राः सम्पत्त्यर्थः ।

Colophon.

इति वीथीदेवतात्रायाः पद्येनाम्नापुत्र-वृद्धावच्छिन्न-देवतात्रायाः ।

विषयः । आद्यवेदाचार्यदेवतात्रायापुत्र-वृद्धावच्छिन्न-देवतात्रायाः ।

No. 145. देवीमाहात्म्यटीका (लोकार्चरीपिका) By केषव . Substance, country-made paper, 13×4 inches. Folia, 5. Lines, 9 on a page. Extent, 140 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garbetā, Grāma Bhaṭṭagrām, Paṇḍit Rāmāhriḍaya Bhaṭṭācārya. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning.

जीवीचरिः शरवत् ।

वा वाचिका प्रतिपद्ये जननीकुलनी

वा पञ्चमोपपन्नयः शिवदेविनाम्निः ।

वा शिव्यु-विश्व-महिमोभय-भक्ति-मुद्रा

वा वा पुनातु घनतं विद्वैकपाता ।

भवति तव लोका नामनाथं प्रसन्नं

यस्य यदि जननी का मन्त्रा मनाधि ।

अनुदिनमनुभक्तः कर्कषाश्रयकाश-

लिभुवनमपवर्द्धी नामधं चित्तवाप्ति ।

जीवी जीवं ग्राह देवप्रभेदान् कर्कषं विप्रो ब्रूहि तमं पुन्यकम् ।

जीवीदारः कर्कषपादमित्यान् तमे मिथ्या वाक्पथं किं श्रयोषि ॥

यस्य किञ्च मनुष्येभ्यः कलुषाङ्गः जीवेयः कीति ।

प्रत्येकविश्वजननीं हृदिक्षित्यनकारिणीम् ।

कर्मावर्मदां मित्वा भवे किङ्कानुरूपिणीम् ।

पुत्राभ्येकानि भवन्ति भूमी देवां प्रसन्नाः सुतयः शुभाकाः ।

वा मं सुतीनां प्रवराणि यन्त्री यक्षाः सुपाठान् सकलार्थविदिः ॥

जीवुर्वाचरकजीवं कारमानम्निदेविना ।

दिशानाद्यैव नाशकाप्रकारः शिवदे मया ।

मया विमोहं सकलमुपवमानसि यमोपजीवं ?

जीवीपात्रं प्रपन्नं प्रकटितरचनाश्राद्धिर्न मीति कीदं ।

देवान् वा सुपुत्रा दिवङ्गतमुद्राकाशानधं दृष्टवानि

पुंसां वादरेषुः प्रचुरकदम्बरा रचयिषी रसावात् ।

यन्त्री मुद्रार्थभावाद्यै मन्त्रार्थवापि क्लृप्तान् ।

प्रकाशते पूर्णटीकाकाराश्राकारिणामिदम् ॥ इत्यादि ।

End.

इति मार्कण्डेयपुराणे इत्यादि पूर्वेकम् ।

कल्पवीर्यनाशकाश्रापूर्वमासीत् यथादिशं ।

धारयिष्येऽहममममरे मनुष्यनिपादितम् ।
 मारुतं वपुरायेऽप चूर्णयेत् सुकुरुः ।
 मवन्निमं नीमनाथ मावेन जवरत्नकम् ।
 इत्यस्मिन् चण्डिकायाते चर्णयर्णविषये ।
 संमयच्छेदकाः श्लोकाः भवन्तु मुनिनां हरे ।
 यय बीकनकेचरी विमयते मयादयन्नायवे
 बायो मे यज्जयत्यरं भवयती मावेन जर्णयिष्या ।
 यय नीयुतकेयवेन छतिना नीविषयादागुलं
 मयालोचि सुदुष्कृतं कुरत मे मयदा पीराः शिवम् ।
 प्राज्ञावेन्मो ममकृत्य चण्डिकाय नवीत्यर्थं ।
 कुपुचकडिनारकाः विवीरुःकाय चाभवन् ।
 उमां सुदेऽभंकायाह ज्ञानाय संमयच्छेदे ।
 श्लोकाचंदोविका याप्या यमात्रा माच्छाजिष्या ।
 रचयितुममाहमिदेऽतिशुभे
 शुभ भाग्यवदे धितयचयुते ।
 हरिदाचरतारकपुच्छनिषा
 विदमेति यमात्रमत्तं × × । (?)

Colophon. इति श्रीदेवीमाहात्म्यप्रकाशे श्लोकाचंदोविका यमात्रा ।
 विषयः । देवीमाहात्म्योपासनात्तो जडिहस्तोकाणां याप्यामम् ।

No. 146. देवीमाहात्म्यटीका (सुबोधिनो) By माधवब्रह्मर्षा . Substance, country-made paper, 13×3 inches. Folia, 7. Lines, 5 on a page. Extent, 170 ślokaś. Character, Bengali. Date Sk. 1531. Place of deposit, Dacca, Sonārgā Kṛiṣṇapura. Paṇḍit Sarat Candra Bhaṭṭācāryya. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमस्तुभ्यै ।

प्राक् किञ्च भवन्माय वादरायचानेवाची जैमिनिर्देवाचारजयिषेणु कैपुषिन्
 यदावेणु चण्डिकाया मारुतंकेनचण्डिहयमयाप्राचीन् यय मायमकाचं
 कयाचय इति चर्णयर्णयिष्याय विमयाचकविहवाय यपुरा ययिषः
 हय्येति सुविनीयदिहोऽवायि मयाकारोदिति शुभजैमिनिप्रज्ञानुपेयाय

मार्कण्डेयधामुत्तरिषवादात्मकमितिवाचनमुपनिषत्तः पश्चिप अणुः मार्कण्डेय
उवाचेति वातुर्भुजो । इदानीं च मनोः कथाभक्तं कोविधिं मुनिं वन्दोष
कथां कथयति मार्कण्डेय उवाचेति । इत्यादि ।

End. एवं प्रकारेण कुर्यात् देवा वरं कृण्वन्तु सर्वान्मनस कथावाच्यं वाचयितुंमुनिमिता
अविषयः अविषयेः वाचयितुंमितामनुरिति पुनराहतिः वनाग्निं सोम-
यति तथा आवाहिति वातुर्भुजं कथितमिति ।

Colophon. अज्ञेनाग्निवाचपन्थरावेऽकारि सुयोषिणी ।
सुधियां कुर्ये वाक्तां सोमनाथमर्यया ।

विषयः देवीमाहात्म्याः नाम् ।

No. 147. दारकाखण्डम् . Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 92. Lines, 9 on a page. Extent, 2,300 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur, Rājavāṭi. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. श्रीमद्देवाय नमः ।
श्रीमन्नम उवाच ।
कथं ह्यहं पुनः तस्मिन् रौद्रे वै कश्चिद्वक्त्रे ।
वज्रपापकण्ठीर्षे प्राप्तामी मधुकरदन्तम् ॥
मुनये कथिनामे वक्ताचारपदैकदा ।
प्राप्ते कश्चिपुनः पौरे क विष्णुर्भक्तवानिति । इत्यादि ।

End. कृष्णं चार्चयन्वापि कस्यो कोटिमनैरेवि ।
मुच्यते सर्वपापेभ्यस्तस्मिन्निः पद्मःपुष्पम् ॥
मदर्थमेव किं पुण्यं किंवा देवि मदर्थमात् ।
देवर्षं मोमनीं काला कृष्णं हृद्वा कथेन्नरः ।

Colophon. इति श्रीकण्ठपुराणे प्रह्लादचरितनामं दारकानां नाम्नां पद्मनादिंश्चमो-
ऽध्यायः । समाप्तार्थं नमः ।

विषयः । १ अः अपिप्रसन्न कथनम् । १ दुर्गादेव आनयनकथनम् । १ दक्षिणोदुःख-
भीषवादिप्रथमम् । ४ । ५ मोमनीचमनीर्षीमथिकथनम् । ६ । ७ दारकानां नाम्नां कथनम् ।
= चतुर्भुजमोमनीनां नाम्नां कथनम् । ८ दक्षिणोदुःखनां नाम्नां कथनम् । १० विष्णुपादोदकनां नाम्नां
कथनम् । ११ । १२ मन्वरोपरनां नाम्नां कथनम् । १३ । १४ मदीनां नाम्नां कथनम् ।

११ विवेचनमात्राद्याम् । १२ तीर्थकथनम् । १३ । १४ देवपापादिपरिहारकथनम् ।
 १५ । १६ । १७ कथ्यमानप्रयोगविधिसहादिकथनम् । १८ पश्चिमदिशिनीदर्शनकथनम् ।
 १९ । २० । २१ । २२ मन्त्रोपायमात्राद्यादिकथनम् । २३ पिष्टारकधर्मवृत्ततीर्थमात्रा-
 कथनम् । २४ । २५ । २६ । २७ द्वादशीमात्राद्यादिकथनम् । २८ तीर्थचरदर्शनकथादि-
 कथनम् । २९ देवतीर्थपादादिकथनम् । ३० द्वादशीदर्शनकथनम् । ३१ । ३२ द्वादशी-
 भिवेकादिकथनम् । ३३ पञ्चमीवपावसरदिकथनम् । ३४ । ३५ पश्चिमदिशिनीदर्शनकथनम् ।
 ३६ । ३७ । ३८ । ३९ । ४० । ४१ । ४२ द्वादशीमात्राद्यादि कथनम् ।

No. 148. **द्वैतविवेकः**. Substance, country-made paper, 14×3 inches. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 110 ślokaś. Character. Bengali. Date ? Place of deposit, Upatāggrām, Post Mohār, Zilla, Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgīśa. Appearance fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ईश्वरेषां च जीवेन सह द्वैतं विविच्यते ।
 विवेके सति जीवेन चैव नान्यः कदाचिद्वेत् ॥
 नाशान् प्रकृतिं विद्यान्नाशिनान् नरेवरं ।
 स नाशो ह्यनतोत्पादः सैवात्म्यरसादिभिः ।
 आत्मा वा इदमपेक्षन् स देवतं ह्यनं रति ।
 सङ्कल्पेनाद्यलोकान् स उन्नामिति नः कृपः ॥ इत्यादि ।

End. इदंवादार्थे विना सर्वं केवलरूपतः ,
 पश्चिदति स तु ब्रह्मन् ब्रह्म न ब्रह्मविन् कथम् ।
 जीवकुम्भिः पराकाटा जीवद्वैतविचक्षणम् ।
 सङ्कल्पेनाद्यलोकान् स उन्नामिति नः कृपः ॥

Colophon. इति द्वैतविवेकः समाप्तः ।

विषयः । द्वैतमत-व्यापनम् ।

No. 149. **धूर्तभाष्य** (११ अ प्रश्न) व्यापकम् । Substance, country-made paper, 9×4½ inches. Folia, 27. Lines, 10 on a page. Extent, 1,540 ślokaś. Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Benares, Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

- Beginning.** प्रथमं संभारं कुरुं नृणां वसवस्त्राणां पीर्यमाणां चापूर्यमाणपत्राणां
वीर्याणि तुल्यविकल्पाणि पूर्ये प्रातरारम्भे प्रहस्यते इति प्रथमः ।
- End.** अथ नाग्नतनुप्रतिवर्तिमिति यथा दुराया अपि न दग्धाविति चरन्ति तदेवं
यथं वदेता उपानयनं चतुष्पादमेवेत्यर्थः ।
- Colophon.** इति पूर्णकामिनिरविनायकस्य भाष्ये द्वादशप्रश्ने षष्ठः पटलः ।
- विषयः । चापस्य प्रथमं संभारमाश्रयः ।

No. 150. नन्दिकेश्वरस्तवदन्ति . Substance, country-made paper, 12 x 4½ inches. Folia, 25. Lines, 15 on a page. Extent, 1,500 ślokaś. Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

- Beginning.** बलं यत्तु सर्वमायः कोविदान्तरविषयाचको वाचं ।
चित्तव्यवहृतिचतुरं यत्तुराणां (...) यो वक्षः ।
अथं यत्तु चित्तव्यवहृतिचतुरं यत्तुराणां चरितव्यवहृति ।
अथं यत्तु चित्तव्यवहृतिचतुरं यत्तुराणां चरितव्यवहृति ।
- End.** इत्यथ नन्दे इत्यर्थं महत्त्वमिति आचार्यः ।
आधुनिकवर्तमानेनां नन्देनां चरितव्यवहृति ।
नन्देश्वरस्तव नन्दे इति चित्तव्यवहृति ।

Colophon.

विषयः । नन्दिकेश्वरस्तवदन्ति ।

No. 151. नन्दिकेश्वरस्तवदन्ति (नन्दिकेश्वरस्तवदन्ति) . By नन्दिकेश्वरः Substance, country-made paper, 17 x 4 inches. Folia, 52. Lines, 9 on a page. Extent, 2,000 ślokaś. Character, Bengali. Date Sk. 1687. Place of deposit, Dinājpur, Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣana. Appearance, old. Prose. Incorrect.

- Beginning.** नन्दिकेश्वरस्तवदन्ति ।
नन्दिकेश्वरस्तवदन्ति नन्दिकेश्वरस्तवदन्ति ।
नन्दिकेश्वरस्तवदन्ति नन्दिकेश्वरस्तवदन्ति ।
नन्दिकेश्वरस्तवदन्ति नन्दिकेश्वरस्तवदन्ति ।

सर्वत्र चर्मभिर्दं वेदे समेदे वाक्प्रवचनं ।

अथाचो नौमान् काश्चिदासनामा कविः प्रारिखितवाक्यकरणे विद्वध्वंवा-
दिकमभिरुचयन् नारायणकरचकपमङ्गलमादौ श्लोकचतुष्टयेन भिन्नमिति
सूचयेत्वादि । ये सूदय सायन चनो वाङ्मयेन विजयन् भुवनवर्धनं नं
ननो ना नाः नैव मन्त्रं वस्तुनः नौक्यं परित्यज्य कुत्रापि ना वाच्येति
अभिप्रायः ।

End.

पुरोहितादिभिश्च वाङ्मातृः चर्मैः सर्वं वृद्धमेतरामिति वस्तुचतुष्टयाद्यैः ।

Colophon.

इति नखोदयटीकायां नानौजविरचितायां वनकप्रकाशिकायां चतुर्थो-
च्चाद्यविवरणं समाप्तं । समाप्तस्यैव नमः ।

नौरामनाथ-वरनाथविरचितायां ।

वज्रावली अवति नौरिव कावचिनीः ।

वाङ्मयेन वृद्धमेतरामिति वस्तुचतुष्टयाद्यैः ।

नानौज चित ? विरचितायाम् नखोदय । नौक्यचकपमङ्गलः का.चर-
मिर्दं । प्रकाश्याः १९८० ।

विषयः । काश्चिदासनामनखोदयकावच्य वाङ्मातृम् ।

No. 152. नखोदय टीका . By रामनारायण सिद्धान्त . Substance,
country-made paper, 13½ x 3 inches. Folia, 34. Lines, 7 on a page.
Extent, 900 śloka. Character, Bengali. Date of writing Sk. 1715.
Date of composition Sk. 1635. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post
Garveta Gram, Khunverā, Late Papdit Śrīpati Bhattachāryya. Appear-
ance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

नौरामनाथ वनः ।

वाले भाने वदुवचुरनं नूपुरं रत्नकाञ्ची

वाङ्मातृः कन करिणः कोतुकाद् दधिचेन ।

धृतिभोम्बाभरचकपिर्दं वदु किं वेति वाचां

वाङ्मातृः मनिष्ठमनुचं नावचः विषोऽस्याम् ।

सूदय इत्यनेन श्लोकेन कथिरिद्धदेवतां वनकमिति । ये सूदय वादयनः

वदुक्तकोक्त्यान् वृद्धमेतराम् वक्तव्यान् वदा ना नाः किंविद्वद्वान् वृद्धा-
द्याः वावाङ्मातृ दयनः दयायैः कथिरिद्धदेवतां विजयन् वनन ।

वावादी कनवाग्वाचित्यभिप्रायं । इत्यादि ।

End.

मन्त्रेण । अनायता ह्याभिरचिदेन मन्त्रेण वा प्रविद्या सम्यन् सम्यग्भिः
 अपूरि पूरिता तथा पूर्वमासीत् तथा कृता इत्यर्थः कदा कथं नमः कथमाः
 कथं नमस्तेषां यत्नं च न मन्त्राणां मन्त्राणां मन्त्राणां कथनी यत्न
 तां सम्यक् कदाच लक्षणात् कदाच त्वाने आत्मनेपदार्थं यत्नः करणीयः ।
 वाचराज्यमन्त्रादे विहता कृतवीथिनी ।
 रामनारायणमुखात् सुखाय पठतःशिवं ॥

Colophon.

समाप्तेर्न मन्त्रोदयविष्णो ॥ अष्टाष्टः १०१६ ।

विषयः । मन्त्रोदयक व्याख्यातम् । प्रत्यकारविषये अत्रि संज्ञका यतः प्रत्यनेत्यादि
 एत्यादित्यसुरविरचितायां मन्त्रोदयटीकायां प्रथमः । द्वितीये नात्रि पुनिका कर्तव्य-पत्नीर्वयोस्तु
 रामनारायणविद्यात्मकतुल्यवीथिनां मन्त्रोदये कर्तव्यः — • अष्टाष्टः ।

No. 153. मन्त्रिकुसुमम् . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 6. Lines, 13 on a page. Extent, 1,503 śloka. Character, Nāgara. Date Sm. 1203. Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

अर्थम् ।

पुकिं क ड च च य म न च र च सप्तमि न कौकिदि, न, मभो-
 व औदः किमि च कर्तव्यि च कः आत् ।

End.

विशेषनामकिङ्कानुवाचनामभिवर्णीक संज्ञेयान् वाचार्थेनचन्द्रः समाप्त
 नदनुवाचनानि किङ्कानां ।

Colophon.

इति मन्त्रिकुसुमावि समाप्तानि । सं० १२०२ । योषवदि मन्त्रोदयो ।

विषयः । किङ्कविचारः ।

No. 154. मन्त्रिकुसुमासनावचूर्णिम् . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 6. Lines, 17 on a page. Extent, 1,540 śloka. Character, Nāgara. Date, Sm. 1503. Place of deposit, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

अर्थम् ।

क, ड, च, य, म, न, च, र, च, इत्येभदन्तं च पुकिं आत्, काद्वो-

भारताया मन्त्रालये स्थिति इत्यन्तं चर्चयितुं, नास्ति चर्चयितुं
 चर्चयितुं । कानाः चर्चयितुः ।

End. चर्चयितुं चर्चयितुं चर्चयितुं चर्चयितुं । चर्चयितुं चर्चयितुं चर्चयितुं
 चर्चयितुं चर्चयितुं चर्चयितुं ।

Colophon. इति चर्चयितुं चर्चयितुं चर्चयितुं ।
 चर्चयितुः । चर्चयितुं चर्चयितुं चर्चयितुं ।

No. 155. चाभेवकवाचपुर्विः . Substance, country-made paper, 12 x 4½ inches. Folia, 3. Lines, 21 on a page. Extent, 270 ślokaś. Character, Nāgara. Date Sm. 1639. Place of deposit, Benares. Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. चर्चयितुं चर्चयितुं चर्चयितुं ।
 चाभेवकवाचपुर्विः चाभेवकवाचपुर्विः चाभेवकवाचपुर्विः चाभेवकवाचपुर्विः
 चाभेवकवाचपुर्विः चाभेवकवाचपुर्विः चाभेवकवाचपुर्विः चाभेवकवाचपुर्विः
 चाभेवकवाचपुर्विः चाभेवकवाचपुर्विः चाभेवकवाचपुर्विः चाभेवकवाचपुर्विः

End. चाभेवकवाचपुर्विः चाभेवकवाचपुर्विः चाभेवकवाचपुर्विः चाभेवकवाचपुर्विः
 चाभेवकवाचपुर्विः चाभेवकवाचपुर्विः चाभेवकवाचपुर्विः चाभेवकवाचपुर्विः

Colophon. इति चाभेवकवाचपुर्विः समाप्तं । संवत् १६३९ ।
 चर्चयितुः । चाभेवकवाचपुर्विः चर्चयितुः ।

No. 156. विद्यालुकावम् . Substance, country-made paper, 15 x 5 inches. Folia, 11. Lines, 8 on a page. Extent, 270 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, District Medinipur Ayodhyā Raghunāthvāsi, Post Chandrakona, Babu Chakrapāṇi Rāya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. चाभेवकवाचपुर्विः चर्चयितुः ।
 चाभेवकवाचपुर्विः चाभेवकवाचपुर्विः चाभेवकवाचपुर्विः
 चाभेवकवाचपुर्विः चाभेवकवाचपुर्विः चाभेवकवाचपुर्विः चाभेवकवाचपुर्विः

वीमारद उवाच ।

देवदेव महादेव सर्वत्र ब्रह्मदेव ।
 भगवत्प्रेतलज्जं ब्रह्ममन्त्रविदां वर ।
 ब्रह्ममन्त्रा मया कथां जतो वे च विभुः परा ।
 ते सर्वे साधिता यन्मन्त्राणां आदयो मया ।
 वज्रवैद्यस्यैव ब्राह्मणस्य साधिता ।
 भृङ्गपक्षीन्मुवाणादिभोजिना च विरक्तं ।
 जीवां सर्वमेवाकाशवर्जिना भूमिमाधिता ।
 कामादिपशुनाम् जिना वासोन्निधे विद्यन्ते च ।
 यन्मन्त्रमया वित्तं ब्रह्मधामपरायणः ।
 पिकाकृत्वा न विवतः शीघ्राचारपरायणः ।
 एवमादिमदैतौ वज्रवैद्यतामि च ।
 संवाच मन्त्रान् प्रत्येकं विवेदं ब्रह्मवैद्यम् ।
 न पुरश्चरयैः कश्चिद् विनाहादभिमर्शुः ।
 केनापि साधितः क्षापि मया दहो हि धृतये ।
 कस्यो किञ्च भविष्यति मयाः वाचपरायणः ।
 कस्यापुञ्जा मन्त्रभागा मन्त्रप्रज्ञाः कुत्रेभ्यः ।
 इत्थं विनाः कस्यो देव मातृत्वं हरत्वं मतः ।
 तदुवाच कश्चिदस्य कश्चिकाक्षोर्वितं वद ।
 वेवाक्षसा भविष्यति तव शीघ्रं मयाः प्रभो ।
 भगवन् केन जन्ते च संसारोत्पत्त्यं कथाद् ।
 तन्मन्त्राण्यस्य यत्नेन सर्वलोकोक्तिवे रतः । इत्यादि ।

End.

इति वे सर्वमाकाशं मैत्रिकं चरितं चरि ।
 साधिवीपि विदुष्यो यवनाद् वक्ष्यते वारद ।

वीमारद उवाच ।

यन्मन्त्रमुद्वेगीतीति मया देव न संशयः ।
 चरिदेवमिदं शीघ्रां वती वक्ष्ये प्रकाशिता ।

× × × × × × ।

× × × × × × ।

Colophon.

इति वीरवन्धुमारोपनम् वीरवन्धुमारोपनम् विदुष्यो

बीहृत्पुत्रसन्तानप्रकारकः बद्धिभूतपदकः ।

कः सन्दर्भलिपुत्रमयिना कच कर्षक जना

मयाः क्लृप्तं विवदयति कः कः प्रियः कामिनीनां ।

कः सप्तमी भवति समये भूषणं किं कुचानां

किं वा दुःखं भवति मद्यतां मानपूजापचारः ।

विषयः । बीहृत्पुत्रसन्तानप्रकारकः बद्धिभूतपदकः ।

No. 157. निरवावकी सूत्रम् . Substance, country-made paper, 12 x 4½ inches. Folia, 43. Lines, 11 on a page. Extent, 1,075 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalacāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

ममः बीहृत्पुत्रसन्तानप्रकारकः ।

देवं कालीदेवं देवं समवेवं रायमिदे नामं नमरे शोभा । विदुर्गुणसिद्ध-
रथं इ इ वत्त उ कालीदेवं पायदे, पुत्रि सिद्धा पदे ।

End.

निरवावकीया उवाचार्थं यमोपुपुष्यन्मयस्यवप्रा, पत्न्युद्दिष्टीनु उदि-
क्ष्मि तत्त चतुष्टये सुदृष्ट इम उदेवनापत्तमममेराच उदेवना ।
निरवावकीयासुरसन्तो सन्तो ।

Colophon.

निरवावकीसूत्रं समाप्तम् ।

विषयः । बीहृत्पुत्रसन्तानप्रकारकः ।

No. 158. निरवावकी टीका (रत्नमाणा) By कृष्णभट्ट . Substance, country-made paper, 8 x 4 inches. Folia, 33½. Lines, 9 on a page. Extent, 8,500 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikāri, Dist. Gayā, Paṇḍit Castrī. Appearance, fresh, Prose. Generally correct.

Beginning.

बीहृत्पुत्रसन्तानप्रकारकः ।

नामकस्यैव चरित्रस्यैव नामकस्यैव । इत्यत्र तर्कव्याख्या । तत्र विप्र-
कीकाराभावात् । न तु त्यागाभावात् । इत्यर्थे चत्वार इतिवद्बुद्ध-
यः ।

वैपत्तार्थबोधेन चात्रैव तथापि कल्पनीयमात् । न जनेत्यभिप्रायस्तु नात्र
 व्यापाराभावात् । अप्येव वादाप्रतिपक्षो नदाचारकमेव तन्मूलतया पुनः
 कल्पये न सर्वत्र । इत्यादि ।

End.

वित्तकर्त्तुं सन्धावन्त्येव ग्राहनीयवादि । तथा—

कोपीनाम्नादयं वक्तुं कथां वित्तविचारिणीं

अथवाद्याह मञ्जीवादिष्वयं दण्डमन्त्रं ।

नामुत्तरमयैकानां परस्परं कथापरैरिति ।

इदं प्राक् कथयन्तया नासादिकणु प्रमिष्यामीति अस्मिन् रतय विन्ने-
 म्नादि विवन्नेत्यभिप्रायमिति तत इव मूलातिरिक्तं विन्नेत्यभिप्राय-
 परम्ये । * ।

Colophon.

इति कल्पमहानिरुपिता रत्नवाद्या । * ।

विषयः । विवन्नेत्यभिप्रायमात्रम् ।

No. 159. नीतिसङ्ग्रहो . Substance, country-made paper, 14 x 5 inches.
 Folia, 100. Lines, 9 on a page. Extent, 2,700 śloka. Character, Nāgara.
 Date P Place of deposit, Benares, Govindś Bhaṭṭa. Apperance, old.
 Prose. Correct.

Beginning.

दिवाकरं प्रथम्यादौ सुकुम्भश्च द्विवेदिनं,

वेदवेदाङ्गमन्त्रं क्षुतिर्गं दीपितं प्रभुं ।

तत्र नत्ता मुवा यन्मा पुनश्चकोत्तमुदिमान्,

एकादशप्रकारैश्च संक्षिप्तायाङ्गमन्त्रः ।

वर्चस्व नीमदान्त्रे सुप्रभुसुरमन्त्रिणे,

देवेभ्यं रक्षिता यस्मात् तन्नाम पुनर्दीपिका ।

विष्णोश्च संक्षिप्तमन्त्र इतिहासात् पुरातनम् ।

स्तनवैचर्मसंयुक्ता स्तोत्रैर्वेदा सुगुणिता ।

End.

ये जनाः भिन्नपुत्रया नो पुत्र्याकं चाकुतिः सङ्कल्पी अथवाको वा यस्मान्ना
 एकविधा अस्तु, तथा नो पुत्र्याकं सुदृष्टाभि भिन्नपुत्रिपुत्र्यानि यस्मान्ना-
 यस्मानानि एकविधाभि सन्तु । तथा नो पुत्र्याकं मनोऽपः करणं तदपि
 यस्मानमस्तु प्रत्येकविधयथा एकवचनं, यथा नो पुत्र्याकं सुदृष्टः श्रीध-
 र्वाहित्यं अस्ति भवति तथा यस्मानमस्ति ।

Colophon. रति नीतिवज्रव्यासकाव्यः समाप्तः ।

विषयः । See Rāj Metra, vol. x, p. 283, No. 4183.

No. 160. नेमिचरित्रम् By हेमचन्द्र व्यासार्थं . Substance country-made paper, 12×5 inches. Folia, 108. Lines, 17 on a page. Extent, 4,320 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dik-maṇḍalācāryya, Mahārāja Bālucaandra. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning. ॐ वसो विजयायाय जन्मनो ब्रह्मचारिणे ।

कर्मेवञ्चो वनच्येदनेनये ऽरिहनेनये ।

भोगेनेरर्चतः कृष्णविम्बोरामक तच्छरोरिषः ।

जरासन्धं प्रतिचरैरितं कौर्मिषिष्यते ॥

End.

हार्मिजोर्द्वयं च मनसः प्राङ्मनू क्षीरपाधि-

सहैरिचेल्वनकमपरा कौर्मिता पम्बोच ॥

चमारीपि प्रवचनदिग्गः सम्यग्निदिग्गः दया ।

नेमौ कोऽपि मुनिपथनये विज्ञाचोप विज्ञोक्ता ॥

Colophon.

इत्याचार्य-हेमचन्द्रविरचिते विषयि ब्रह्माकाशप्रवचनरिते महाकावे
सहस्रवर्षि सप्तदेवकर्मेवमनं नाम नेमिनिर्वाचयाम्यविनिर्वाचयन्तं नाम
हादयः समे ।

विषयः । नेमिचरित्रवर्चनम् ।

No. 161. व्याससुधा (ब्रह्मसूत्रानुव्याख्यान टीका) By जयतीर्थ . Substance, country-made paper, 8×4½ inches. Folia 1,354. Lines, 9 on a page. Extent, 27,000 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikari, Dist. Gayā, Paṇḍita Ćāstri. Appearance, tolerable. Prose. Incorrect.

Beginning. प्रवचनपत्रं नास्ति तेन चतुर्वचनप्रारम्भार्थं लिखितं ।

तर्हि चर्चासिद्धिः क्षान् । तस्य प्रभाषाज्जराचरमान् । मेवं चतुष्पदा-
दन्ता चर्चादेरपि वेदादिवेद्यमादित्वाजय इत्यादि ॥

End.

यथा भवन् सप्तविज्ञानं पुत्रपार्थसारथ्यं तथा सप्तदशविज्ञानमवीत्यत-
सदाविष्कृतंवाच । यस्मैति । यस्य चाचोर्द्वेका वेदवचने सक्तिमित्यादौ

अथं दिव्यानि अक्षुतानि चौरि रूपाणि अदितानि अक्षुता वायुना कौटम्
 तस्य सूक्ष्मं कथं भूतानि च चौरि रूपाणि इत्यतः कथं परिच्येत्यादि ।
 यस्य तन्मूलाकं यद्वयव्याकं द्वात्रिंशन्नामकं च द्वात्रिंशद्विंशद्विंशत्
 पुत्रत्ययः । अनेन वायुमन्त्रो यद्वयाचो यम् अत्यर्थः अत्यर्थावापनत्यर्थाः ।
 ततः अत्रयवाचो वुचेति वायुरिति । किञ्च भर्गो भरवन्नमवोः कम् ।
 पुत्रम् करणे मन्त्रमनो आम्ना अक्षुम् प्रत्यर्थादि । इदमपि वायुमन्त्र-
 व्याख्यानं वा मतिमन्त्रमथोरित्यतः कृत्वापादिति आन्दिशास्त्रमन्त्रम् इति
 तम् । अनेकार्थमादायुर्वा मतिभेदे वेदं वेदं । अपि च मन्त्रं वेदं यः
 + + + इत्यस्यायुम् । न केवलं सूक्ष्मपदेन किन्तु, यस्यायुर्वायु
 निश्चितं रूपं + + + प्रथमकं प्रथमं रूपं रामविषयादि यथापि सूक्ष्म-
 रामाववादीनि रामवर्थादि देवा अथ कौटले मन्त्रेण प्रवर्तन्ते अनेनेति ।
 इत्येतत् । यस्य द्वितीयं यपुः प्रथमः प्रथमः इतमावाचो प्रथमः तस्मिन्
 कर्मायुपदे वे अने इत्यस्यायुर्वायुपदे क इति कः । उपपद्यतकारण
 क्षोभः आन्दिशः पुनित्पद्यतुपदरेण अक्षुम् प्रत्ययः किमिदिति मनुष्यक
 मेवेदं रिपुइतमाववाचोऽर्थः । यस्य तृतीयं यपुः इत्यस्यायुः । मनुष्यः
 सुक्ष्माचो । मनुष्योरक्षुः विना इति प्रयोगात् । यद्वयः आकारं
 परमपरा नीचैवाचो + + + + + इत्येतत् आकार क्षोभः । भवन्तु
 अक्षुप्रतिपादनेनैव प्रयोगादरः । इत्याशयवान् । मित्वापरोचं भवन्तं
 अन्वोप्य क्षोभेति निःक्षेपेति । भूति मन्त्राक्षोः यन्नमप्रत्ययः
 अयनीर्वाभिरुद्धा रथिता ।

प्रीयतां सुदे वदे वदन्तानिहिन पुपये ।

अनुवाक्यावताकोपे अक्षुत्वा निमित्तं ।

एवं आक्षुत्वावर्त्तयितुमैः प्रीयतां वदा ॥ * ॥ इति मीमांसा पूर्वप्रसक्ति
 भवन्त्यादक्षुत्वेनानुवाक्यावता अनुवाक्यवतीर्वाभिरुद्धा कृत्वा टीकायां
 विषयपदवाक्यावर्त्तयितुं अनुवाक्यावर्त्तयितुं परमपरः यथैवहितः ॥ * ॥

Colophon.

इति मीमांस्यनीचैवभवत्यादावार्थविरचितामनुवाक्यावता टीकायां
 मीमांस्यवतीर्वावार्थविरचितायां आक्षुत्वायां अनुवाक्यावता अनुवा-
 दाः ॥ * ॥ राममन्त्रवेदवाचाय नमः ॥ * ॥

विषयः । आनन्दनीचैवभवत्यादावार्थविरचितामनुवाक्यावता वाक्यावत् ।

No. 162. पञ्चाङ्गकयज्ञपद्धतिः By कल्याणन्द. Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 6. Lines, 5 on a page. Extent, 100 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā, Late Paṇḍit Rāmtārāpa Siromapi. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमो रामचन्द्राय । अथाभिषेक विधिः ।

प्रागुक्ता × × × × × × × × × × समाभि-
 रक्षयते नानादुर्गतिना सुरभीकृते चन्द्रातपपरिभूषिते मण्डलद्वयं कार्यं
 एकमभिषेकमण्डलं अपरं पञ्चमण्डलम् । तत्राभिषेकमण्डलं × × ×
 × × चतुर्ध्वजसन्निभं भूषणवस्त्रपरिनितात्मनवचक्रककुटीन् रत्न-
 चोत-नील-चेत-भूषण् श्यङ्गीना तेनैवाभिषेकमण्डलं निष्ठाप्य पञ्चवर्ष-
 मुष्टिकया पूर्ववत् पञ्चमण्डलं × × × × × अन्तराभिमुखीकृत्य
 भूषणिसुपवेश्य मन्त्रिपर्यङ्गः सरं शङ्खचूर्णादिध्वजमण्डलनिवेदध्वनिभिः
 पञ्च संस्कारं चेतान्तरपरं सालं सोम्यौषं × × × × × ×
 × × × × + + यथाशक्त्युपचारैः पूजयेत् । इत्यादि ।

End.

यथा शङ्खचामले ।

नानाभक्तिविशेषैश्च तथा निहास्यमानकैः ।

सकुल्लिङ्गिणो विप्रान् भोजयित्वा तु तोषयेत् ॥

एवं सर्वप्रकारं कृतं यस्याभिषेकम् ।

तदादि तन्म पुंससु पञ्चपौडा न जायते ।

पञ्चाशुदा न कुर्वन्ति दुर्हरिदादिचैदितम् ॥

Colophon.

इति कल्याणन्दविरचिता यामकोक्तपञ्चाङ्गकयज्ञपद्धतिः समाप्ता ।

दिनस्यः । अथपञ्चाभिषेकनवविधिकम् न च पञ्चाङ्गपञ्चाविधिकम् ।

No. 163. पञ्चापञ्च-निघण्टुः. Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 30. Lines, 11 on a page. Extent, 510 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhatta. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning.

नौनचेशाय नमः ।

अथ पञ्चापञ्चनिघण्टुलिङ्गदे ।

चित्तो रजःसमस्तस्य विद्यं विद्यांति यानि चिदपि क्वं यः ।

कमेष्टन्मरकटमन्मः पावाहपावाकमुजान् च ईशः ॥
 पाकोष्य वैद्यतन्मात्रि वतारेष विवध्यते ।
 माधितामा विदिश्यामि पञ्चापञ्चविविधः ॥
 धिवत् सर्वेषु रोमेषु विदिश्यामि पञ्चातर्ष ।
 निदानपञ्चापञ्चावि योषि वनेन विमनेत् ॥

End. श्रीर्ष विवद्याध्वजनं पञ्चापं तान्मूकमापासकपि प्रवातं ।
 पञ्चं च उर्ध्वं कवचं च उर्ध्वं संशेदं तद्विविधानि तानि ।
 विज्ञातं भूषककुक्षीं च विद्यागुरो मेव भजेत् कदाचित् ॥

Colophon. इति विपरीते पञ्चापञ्चसप्तः समाप्तः ।

विषयः । रोगपञ्चापां पञ्चापञ्चविविधम् ।

No. 164. पदावली . Substance, country-made paper, 17×3 inches. Folia, 16. Lines, 8 on a page. Extent, 500 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Baliār, Dist. Rājshahi, Paṇḍit Kālicandra Bhaṭṭācāryya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नवेनाय ।

प्रथम्य नीरदाभावं रामं ज्ञानैकविधम् ।
 पदावलीं प्रथम्यानि वाङ्मानी योषयेतते ।
 विद्योषकः समाज्यायः । विदः कस्य पञ्चापां समाज्यायो वेदिशः । न
 पुनरन्वयोपरीक्ष्य इत्यर्थः ।

End. इत्यर्थे इति किं तत्रं वने इति किं भर्तृन् . पञ्चापादित्येव भेदा ।

Colophon. इति पदावलीं एतौ उर्ध्वो पञ्चापाः । अतः परं अपि ।

विषयः । संशेदेव ज्ञानमोषपदादिविविधम् ।

No. 165. पद्यमात्रा By पद्यली . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 8. Lines, 9 on a page. Extent, 123 ślokas. Character, Nagrā. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

वीनुपयो नमः । हरिः शोभ ।
 प्रपन्नं शोचति हर्षान् मुपेक्षति त्रयीश्वरं ।
 यथासति हरिः पूजाविधिं वैश्ववर्धनम् ।
 चादौ देवदेवे नमः कलशान् पद्म-पत्रकान्,
 चादरेत् तुलसीं दुर्वां पुण्यादि पात्राणि च ।

End.

प्रसादतो विरोधाद्वा हरिः पूजा न चेद्भवेत् ।
 पठन्वात् पद्यमाहावाः हरिः पूजाफलं लभेत् ।

Colophon.

इति श्रीमच्छ्रीमन्नृसिंहविरोचिता पद्यमाहा उपासितमनन्
 दिवसः । माधवमहादेव्यानां पूजाप्रकारः ।

No. 166. पद्यावली-टीका . Substance, country-made paper, 16x6 in-
 ches. Folia, 77. Lines, 12 on a page. Extent, 1,800 ślokaś. Character,
 Bengali. Date Sk. 1723. Place of deposit, Dinājpur, Paṇḍita Kṛṣṇadāsa
 Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

बीमोबीमाचो जयति ।
 नवाशोदकसेवरः कठितटे संनयनीतामरो
 मंजीवादमतत्यरो प्रजरमाचेतीहरः सुन्दरः ।
 × × × × × × × × ।
 श्रीरूपमोकातिपदारविन्दं वन्द्येतिहं दीनजनेकवन्द्यं ।
 यस्मानुक्त्यास्यवचाचयेन बाष्पासिमां कर्तुमर्हं प्रहसः ।

End.

कोपनीर्धननीयः श्रीरूपो नन्दभोचितमहिदद्यान् मादमानां चमिहाव-
 पूरकः च इवेति भावः । चादौ इत्ये तुरीयांशे त्रैलोक्यप्रत्यक्षवर्णने इति
 नेदिनी ।
 शशि काकापननुनिरजनीमाचच्छेदो मधुमे ।
 टीका विद्वन्महोदयसमाह्वयिनीमानयेदा ।
 पद्यावली मन्मथरसतावस्थितेनापि शिव ।
 श्रीमदाशोदरपरचक्रपाभाजयेन यथावि ।

× × × × × × × ×

वीनीशदेव्यवराजभावाजितमुपवर्धकपूर्वमिनीनां श्री चीनन् कामा-
 नन्दमोकातिपादानां शिखोपमिनीधुताम्बे मयौनदीपक मास्यपञ्चमीकृत-

देव्यवरण नीचीमदाकोदराभिषकाभिषरयण शिष्ये कनीया बाष्पा-
पूर्तिं गता ।

Colophon. श्रीहृन्दावनधानतोऽसिचि चरवाचनकां ।

विषयः । पञ्चावस्था बाष्पायनं ।

No. 167. परमप्रज्ञानसूक्तं . Substance, country-made paper, 15 × 5 in-
ches. Folia, 4. Lines, 13 on a page. Extent, 120 ślokas. Character,
Nāgara. Date Place of deposit, Benares, Paṇḍita Govinda Bhaṭṭa.
Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning. इहस्थान इत्येकादशये कतीयं सूक्तं चाङ्गिरसस्य इहस्थवेदायै नवमी जगती-
मिहा इह विदुषः जनेन सूक्तेन ऋषिः परमपुत्रवार्धवाचनं परमप्रज्ञानं
सुनवान् । अतस्तदेवत्यमिदं । अतं हि इहदेवतायां ।
सूक्तोक्तिः परमं प्रज्ञा योगासन् अनुवाक्ये ।
तत्प्रज्ञानमभितुष्टाय सूक्तेनाय इहस्थतिरिति । इत्यादि ।

End. अत्रानेकः पौषमासे पुत्र्यान् योगमर्थमेत्यादि निवृत्तानुवादेवादीऽश्व-
चायि । एवं इहस्थतिवेदिनवेदायंज्ञानं तुष्टाय । इत्यहमस्य द्वितीये
अनुविज्ञो वनेः ।

Colophon. वेदायंका प्रकाशेन ततोच्चारं निवारयन् ।
उमर्षीचतुरो देवादिचातीर्थमचेकरः ।
श्रीपरमप्रज्ञानसूक्तं समाप्तं ।

विषयः । प्रज्ञाविद्यावचनं ।

No. 168. परमहंसोपनिषद् भाष्यम्. Substance, country-made paper,
11 × 6 inches. Folia 12. Lines, 13 on a page. Extent, 320 ślokas.
Character, Nāgara. Date Place of deposit, Benares, Paṇḍita
Govinda Bhaṭṭa. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning. अथ जीवन्मुक्त्युपकारिणं विद्वत्प्रज्ञाचं निरूपयामः । विद्वत्प्रज्ञाचस्य
परमहंसोपनिषदि प्रतिपादितः । तद्योपनिषदसूत्रं बाष्पाकाशः ।
वागीजायाः सुमन्त्रः अर्वाचीनामुपक्रमे ।

यं नना कृतकृत्याःकुलं नमाभि नमानवम् ।
 यत्न निःशक्तिं वेदा यो वेदेभ्योऽपि अमत् ।
 निर्मले तमसं वन्दे विद्यातीर्थमचेक्षरम् ।
 तपादो विद्वत्संज्ञासप्तमं प्रक्रमवतारयति । अथ योगिनामिति ।

End. वादतिः ब्राह्मणं वनाप्रवा ।
 जीवन्मुक्तिविशेषेण वन्द्यं वादं विचारयम् ।
 पुनर्वसन्निधत्तं देवादिद्यातीर्थमचेक्षरः ।

Colophon. इति विद्यारण्यकृतं भाष्यं ।
 दिग्गजः । अथर्ववेदीयपरमहंसोपनिषद्भाष्या ।

No. 169. पवमानवन्दनं . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 8. Lines, 10 on a page. Extent, 120 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
 अथ पवमानवन्दनदेवताप्रारम्भः । तत्र श्रीदेवताः । प्रथमश्लोके प्रथमे नम
 इति प्रथमं आवाहयामि, पूजास्तवः, प्रथमे नमः प्रथमं ।

End. अग्निं द्रुतं हवीषये इति अग्नये अग्निं । मनुजः पराचरेति, जैत्र्ये जैत्र्यं
 वायो जतं इति वायवे वायुं, तनीषानं इति ईशाने ईशानं, नीरक्ष ।

Colophon. + + + + + ।
 दिग्गजः । पवमानवन्दने तच्छ्लो देवतास्वायमिति ।

No. 170. पवमानवन्दनः . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 11. Lines, 7 on a page. Extent, 110 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
 आचम्यप्राधान्यवत् देवताश्रीं कुला नमः समस्तप्रायश्चित्तद्वारा श्रीपरमेश्वर-
 श्रीत्वयं पवमानवन्दनाद्युपसृज्यं पवमानानुष्ठानमयं करिष्ये ।

End. विष्णोः कर्माणि पञ्चान्न, नैषधोः, तद्विष्णोरित्येकाच पठ् । भुम्भुः करिणि
दिग्बन्धः । अथ देवयूजानामभेन् ।

Colophon. इत्ं पुस्तकं लिखितं गर्हे उपनामकरपुत्रीरग्रसेवा काले पराचं चेति ।
विषयः । अन्वेदान्तमतपञ्चमानमन्त्रेण व्यासकथनम् ।

No. 171. पाकतन्त्रकुशखिकामयोगः . Substance, country-made paper,
11×3 inches. Folio, 80. Lines, 11 on a page. Extent, 950 ślokas.
Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita
Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. कथानुचारिमधुपर्कप्रयोगः ।
अथवाद्यां पुरा कथा देवभट्टेन बीजता ।
अथर्व पाकतन्त्रस्य प्रयोगोऽथ वितन्वते ।

End. वैदिकानां चित्ताचार्य प्रयोगोऽथ मया कृतः ।
कौशिककोशेन मुच्यन्ते सद्यन्तु दुष्टेन वि ।

Colophon. इति पाकतन्त्रे ज्ञानिप्रयोगः ।
विषयः । अथर्ववेदोक्त-संस्कृतमंत्रकतिधुनकुशखिका ।

No. 172. पाणिनीयशिक्षाविवरणम् . Substance, country-made paper,
10×5 inches. Folio, 7. Lines, 11 on a page. Extent, 400 ślokas.
Character, Nāgara. Date Sm. 1832. Place of deposit, Tikāri, Zilla
Gayā, Paṇḍita Ćāstri. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. बीजचेष्टाच नमः ।
पातु बी निरुपचावा नतिचेष्टः परकली .
प्राज्ञेतरपरिच्छेदं यथैव करोति वा ।
अन्धः-अव्य-विपत्तावि विहतानीच करिणिः ।
शिक्षाविवरता यस्मात् तस्मात् नां विद्वद्विषयम् ।
अथ शिक्षां प्रवक्ष्यामि । अथैतद्व्याख्यानार्थं वेदाध्ययनान्तरव्याख्यः ।
इत्यादि ।

End. कर्मादीनि परित्यज्याकामाजोऽविर्गुं प्रकल्पे ।
बीजास्मान् अपरित्यज्याकामाविर्गुं दुष्टकथितवर्धः ।

Colophon. इति श्रीपादिलीलजिज्ञा-साक्षा यमात्रा ॥ * ॥

संवत् १८११ ॥

विषयः । पादिलील जिज्ञासासाक्षात् ।

No. 173. पार्थिवशिवकवचं (छन्दसभैरवीतन्त्रोक्तं). Substance, country-made paper, 10×2½ inches. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Extent, 36 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā, Paṇḍit Hārāp Candra Tarkavāgīśa. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. ईश्वरः शिवाय । अथ पार्थिवशिवकवचं ।

हेतुवाच ।

देवदेव महादेव विरूपाक्ष विद्योत्तम ।

ऊपवा कल्याणी देव पार्थिवका महाकायः ।

कवचं कुर्वेयं तस्मात् प्रोत्तुमिच्छामि शान्ततम् ।

गौरेश्वर उवाच ।

देवेति श्रुत्वा चान्दिका जलवापि जलोदये ।

कवचं तस्मात् तिरिजे त्रिषु लोकेषु शोभितं ।

तव चेष्टाकला देवि कथितं कवचं श्रुत्वा ।

अप्रकाशं वरं मुक्तं वाचकाजीह्वाकवचं ।

कवचका अविद्वानभैरवीऽमुद्रुपकृतः पार्थिवशिवो देवता सर्वेश्वराद्यै-
रुच्यते विनिर्वातः । इत्यादि ।

End. कवचं धारयेद् वक्ष्ये तापको दक्षिणे भुजे ।

देवा मनुष्या नन्द्याः सखाः सख्यं न संशयः ।

कवचं शिरसा वक्ष्ये धारयेद् वतमानसः ।

करच्छासकः देवेति अविनाशहृदयसः ।

काम्यकामयवने देवि पूजयेत् पार्थिवं शिवं ।

तमेव प्रपठेद् देवि सदाशीं सदाभाज् भवेत् ॥

Colophon. इत्युक्तसभैरवीतन्त्रे देवीचरसंवादे पार्थिवशिवकवचं यमात्रं ॥ ॐ नमः ॥

विषयः । पार्थिवशिवकवचका साक्षात्प्रादिकीर्तनम् ।

No. 174. पाश्चात्यवैदिककुसुमपत्रिका . Substance, country-made paper, 20×4 inches. Folio, 123. Lines, 6 on a page. Extent, 2,460 ślokaś. Character, Nāgara. Date Place of deposit, Benares, Paṇḍit Cāmbhu Candra Vidyāśāgara. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. पाशाङ्कुसुमपात्रिकां विध्वंसनं कथयिष्यामः (?) ।
 विष्णुं विष्णुम् नो भक्तमिष्टविष्णुपदे भुञ्ज्याः ॥
 देवेन्द्रो मेन्द्रवन्द्याद्येवन्द्या हन्दारकेन्द्रः ।
 त्रितोन्नमन्त्रिणीं वन्द्ये सविदामन्दकपिबिम्बः ।
 रविशशिन्दवाचः कोपविध्वंसदहः
 प्रसन्नसुरविपक्षः क्षानुरक्षैकरक्षः
 प्रसन्नदनुजरक्षः प्रेतवेताक्षवक्ष-
 प्रसन्निदमनदहः पातु नः सर्वभक्षः ॥
 वन्द्ये श्रीनक्षत्राद्वारान्धुमिवरं नेष्टं वशिष्ठं तया
 शक्तिक्षं मुनिमक्षितं वरभरद्वाजं वज्रोभाजनं
 सारविष्टं सुवर्धनः मुनिमुषं वक्ष्ये दे वन्दिताः ॥

End. इति रामकान्तस्य . तदुभातुः श्रीकण्ठस्य वचनम्—
 श्रीकण्ठस्यः परिशिष्टाय × × ×
 × × × कनकस्य महाधनस्य
 श्रीमुक्त राममवधिचसमाकषस्य
 श्रीशारिणीं मुच्यन्त्याकक्षितां तनूनां । इति श्रीकण्ठस्य ।

Colophon.

विषयः । वहीवपाश्चात्यवैदिकानामात्मनकाकानिर्वचकोषां संस्वरन्तराकषवक्षः ।

No. 175. पितृमेघसूत्रम् . Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folio, 10. Lines, 11 on a page. Extent, 250 ślokaś. Character, Nāgara. Date Sm. 1804. Place of deposit, Benares, Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीनरोत्तमस्य वचनः ।

वचनतः पितृमेघस्य दहनं पुत्रयो(. .)स्य शिवतमेति विज्ञायत ।
 वाचिताग्नेर्भरतस्यैव प्राचीनाचीनी दहनदेनं कोपयते ॥

End. अथानः पेटमधिकं दृष्टं, अथानः पेटमधिकमपरेषुगुणान् जनरं मथस्या
(.) हावाभिहकाः प्रतिदिनमथाजनां द्युष्टः पट्. अरिः श्रीम् ।

Colophon. भारद्वाजकृतं विद्वन्मथकृतं मन्थम् । मन्थम् १८०८ ।

विषयः । आपस्तम्बमौषधीनां पितुरन्वेदित्तिपादकथनम् ।

No. 176. पिटपत्र्यञ्जीवनम् . Substance, country-made paper, 10 x 4 inches. Folio, 36. Lines, 9 on a page. Extent, 540 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, fresh. Prose. Correct

Beginning. श्रीराजपञ्चास मयः ।

ॐ श्रीमदानन्दनीर्वाण्यंशुदयाश्रीजविहङ्गम् ।

श्रीमदानन्दनं वन्दे नन्दनानन्ददायिनम् ।

End. अग्निहोत्रीयदेवताकण्डूदेवकमाद्यभक्तं विधीयते इति चन् अथापि विह-
पद्देवकं करणं विधीयते इति ब्रूम इति न कोऽपि मङ्गाकच्छः
(इतो नास्ति) ।

Colophon. — — — — —

विषयः । साध्यमते विहपद्द्विधावम् ।

No. 177. पिटपत्र्यप्रतिपादकविधिवान्प्रकरणम् . Substance, country-made paper, 10 x 4 inches. Folia, 16. Lines, 16 on a page. Extent, 640 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीकथनेषु चक्षुप्रकरणे विहपद्द्विधावकानि विधिवान्प्रकाशितानि ।

इत्येकानिर्धे इहः स कथं नं द्रष्टुमर्हति ।

भारावयो मर्त्यान्तं विहङ्गम् चक्षुप्रकरणम् ।

End. न च पुरोडाश इत्येकानिर्धे न चकाराविधिति वाच्यम् । तत्र पद्म-
चक्षुप्रयोगान् . न चाप्यनर्थवादः, छिह-पवचान्, अतएव न कथया,
विधौ कथयामोवान् . अथ चक्षुप्रकरणमस्ति विहङ्गमिवा नोचन इत्यु-
च्यते विहङ्गम् ।

Colophon.

विषयः । माध्वनानुवाची विटपद्मसुखनिवाहकविधिवाक्यसंज्ञः ।

No. 178. विटपद्मसुखनम् . By टीकाकारश्री . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folio, 19. Lines 5 on a page. Extent, 228 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. चिन्तकान्वितसुखनिवेष्टनम् इत्येव द्वावां शिवा
इत्येव द्वावां शिवा इत्येव द्वावां शिवा इत्येव द्वावां शिवा ।
इत्येव द्वावां शिवा इत्येव द्वावां शिवा इत्येव द्वावां शिवा ।
इत्येव द्वावां शिवा इत्येव द्वावां शिवा इत्येव द्वावां शिवा ।

End. चिन्तकान्वितसुखनिवेष्टनम् इत्येव द्वावां शिवा इत्येव द्वावां शिवा
(.) काठिकावाहकपरावच(.) वापनोद्घोषितमन्त्रवर्णमन्त्रादि
नीरनीर(....) मुनीकन(....) मुनीकनीयवाक्यमन्त्रोद्घोषितमन्त्रादि
कारणमेवा इतः विटपद्मसुखनिवाहकविधिवाक्यसंज्ञः ।

Colophon.

विषयः । माध्वने चन्द्रिकानुवाची वाक्यान् पद्मसुखननिवेष्टनम् इत्येव द्वावां शिवा इत्येव द्वावां शिवा इत्येव द्वावां शिवा ।

No. 179. विटपद्मसुखनवाक्यार्थदीपिका . By रत्नपात्र . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folio, 19. Lines, 10 on a page. Extent, 175 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

प्रज्ञादं प्रज्ञादं नमः परमानन्दं द्वावां शिवा ।

× × + × ×

प्रज्ञादं प्रज्ञादं नमः परमानन्दं द्वावां शिवा इत्येव द्वावां शिवा
इत्येव द्वावां शिवा इत्येव द्वावां शिवा इत्येव द्वावां शिवा ।
इत्येव द्वावां शिवा इत्येव द्वावां शिवा इत्येव द्वावां शिवा ।

End.

परमानन्दसुखनिवेष्टनम् इत्येव द्वावां शिवा ।
रत्नपात्रेन रचिता कृते(....) नमः इति ।

Colophon. इति विहपशुनखनवाख्यावंदीपिकासमाप्तिममत् । पादगुणे लक्ष्यपत्र
निवरापो ।

विषयः । विहपशुनखनवाख्या ॥

No. 180. पुष्पलक्ष्मीसम्पादः . Substance, country-made paper, 12 × 1½ inches. Folio, 4. Lines, 13 on a page. Extent, 160 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. यत्र पुष्पलक्ष्मीसम्पादो लिख्यते ।
चन्द्रदेवे मन्त्रादेशे कनकाक्षीं पुरीतमम् ।
कनकविंदो राजाधुनं वत्सभा कनकावती ।

End. सुन्दरं धर्मकर्मत्वं दयापूर्णं निबोधितम् ।
विषयवेदि विज्ञानं दानशीलतप (..) ॥

Colophon. इति श्रीपुष्पलक्ष्मीविवादहृदयः समाप्तः ।

विषयः । जैनधर्मशास्त्राकीर्तनम् ।

No. 181. पुष्पदन्तोत्तमम् . Substance, country-made paper, 11 × 2 inches. Folio, 1. Lines, 6 on a page. Extent, 9 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā Grām Khunverā, Paṇḍit Hārān Chandra Tarkavāgīśā. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीरामाय नमः ।
श्रीशंकर उवाच ।
शृणु देवि प्रवक्ष्यामि रामस्य परमात्मनः ।
कीर्त्तं द्वादशनाम्ना च पुनर्दं वाञ्छितप्रदम् ।
आनन्दोत्तमः श्रीरः श्रीरत्नानन्दवर्धनः ।
रामचरितः करधरो दयालुः शैलपुत्रकृत् ।
चमूतमृगोत्तमकर्त्ता च सुतीव्रशः सती धनिः ।
राधो दामरविद्यैव श्रेष्ठद्वन्द्वद्वयनामकम् ।
इत्तं कीर्त्तं मन्त्राधुनं चः पठेन्नारदेन सह ।

चक्षं तस्य प्रवक्ष्यामि शृणु देवि वरानने ।
 अपुनो जगते पुत्रं मुनिर्द्वौ जगतेन हृतम् ।
 जगत्तस्या च वा नारी जीवन्त्या भवेदुभयम् ।
 पठेद्वा पाठयेद्वापि पिकाक्षं विवतः शृणिः ।
 संवत्सरस्य मध्ये तु पुत्रवान् वाप्यसंभवः ।
 न प्रकाशं न देवस्य जीवन्तीयं प्रवक्षतः ।
 देवं विद्याय भङ्गाय दैव्यभाय विप्रोवतः ॥

Colophon. इति नीरामनापनीये जमानवेसरसंवादे पुनश्चक्षीयं समाप्तम् ।

No. 182. पुत्रप्रतिग्रहविधिः . Substance, country-made paper, 8 x 3 inches. Folio, 3. Lines, 11 on a page. Extent, 75 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. अथ दत्तकविधिमाह । शौचकः ।
 प्राञ्जलानां उपविष्टेषु कर्तव्यः पुत्रसंपन्नः ।
 तद्भावेऽप्यविष्टे वा अन्यथ तु न कारयेत् ॥
 अपिवाचां कलाली वा मुपजीवस्योऽपि वा ।
 वैष्णवानां वैष्णवानिषु शूद्राणां शूद्रजातिषु ।

End. यद्येवं कञ्चोरसः पुत्र उत्पद्यते कृतोवभागे प्रभवतीति चक्षाः वीथा-
 यन इति ।

Colophon. इति पुत्रप्रतिग्रहविधिः ।

विषयः । दत्तकपद्धतिविचारः ।

No. 183. पुण्यमाज्ञा . Substance, country-made paper, 12 x 4½ inches. Folio, 9. Lines, 19 on a page. Extent, 720 ślokas. Character, Nāgara. Date . Place of deposit, Benares, Dikṣiṇaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. चित्तम्, कथमपिपद्मककङ्कमय(. .)
 पद्ममालि सुन्दरीचक्षुपद्मलोपपादं नीरम् ।

End. नाथ विद्य साधनमि(. .) आचम्य यन्त्री
 अवशि विष्णु(.) इ, नाथ । परिष्कृत्य दया भवे चिंतया सुचक्षुषि ।

Colophon. पुस्तकमाहात्म्यम् ।

विषयः । विनयः ।

No. 184. पूर्वपञ्चमाध्यायम् . By हेरिचरणा . Substance, country-made paper, 11×5 inches. Folio, 43. Lines, 12 on a page. Extent, 1,700 ślokaś. Character, Nāgara. Date Place of deposit, Tikāri, Ditt. Gayā, Paṇḍita Cāstri. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Beginning. नीलचन्द्राय नमः ।

नमस्तस्य त्रिं चान्नं नमस्तस्य नमः ।
 सन्तो यत् प्रवादेन लोकाः सर्वमनोरथम् ।
 पुरा रामचन्द्रायां वे वास्तवः नमः सन्तो
 पूर्वपञ्चाः कृताः लोकाः पश्चिमाणां चमाध्यायः
 लिखन्ते वे तथा समिपकाराय नीलनां
 चाप्यायां सुनमः पदेः नीलचन्द्राय नमः ।

End. तस्मात् पुनर्वापरिरोधो दुष्परिहारः भावपरिरोधमन्त्रादिना विवेचयन्तु
 सुविषयः ।

विषयः । नमस्तस्य पूर्वपञ्चकथनं तत्पञ्चमाध्यायम् ।

No. 185. पूर्वमीमांसापरिभाषा . By ज्ञानवन्ता . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folio, 27. Lines, 9 on a page. Extent, 459 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Govinda Bhaṭṭa, Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. स्वर्गनादाय च नमः देवीं विप्रसुन्दरीम् ।

सुखमयिनामीं च विरक्तमयं भवे ॥ १ ॥
 वास्तवः वास्तविकार्थलोकाय नीलनाम् ।
 नीलनाम्परिभाषायं त्रिपदे ज्ञानवन्ता ॥ १ ॥

एव चतुः सप्तर्षिणा जैमिनिना द्वादशकथनां पूर्वमीमांसायां चर्माचर्मा-
 वेवानुशासनीयनीलनाम् विचारितो मय वेदोपनिषदसाधनानां चर्माः ।

End. पुरोडाशस्य प्रथमश्लोकाभिधायकं ततः पञ्चश्लोकाभिधायकमिति सुखमय-
 नम् ।

प्रमादाभिचारवत्तमः । इत्येवं कृत्यसंपादकानामनुष्ठापनप्रतिफलमेव कर्मा-
नुष्ठानम् । अन्वयानुष्ठाने वैतुषमिष्यत् ।

Colophon. इति श्रीकृष्णचम्पकता पुष्पेदीनांवापरिभाषा उपसृष्टी ।

विषयः । जैमिनिव्याख्यानकर्तृणां संक्षेपेन विविचोक्तकथनम् ।

No. 186. पुष्पीवराहखंदादः . (आदिवाराहोद्यः) Substance, country-
made paper, 8×3 inches. Folio, 11. Lines, 8 on a page. Extent, 250
glokas. Character, Bengali, Date ? Place of deposit, Zilla Midna-
pur, Post Garvetā, Grām Telivani, Paṇḍit Nilkumar Gosvāmi. Appear-
ance, old. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः श्रीकृष्णाय । आदिवाराहतन्त्रे ।

इतिप्रस्तावः ।

अनन्तकोटिब्रह्माख्यं तद्वाक्याभ्यन्तरस्थितम् ।

विष्णोः श्वाभं परं देवां प्रथमानप्रियवृत्तमम् ॥

मत्परं नास्ति कृष्णस्य प्रियश्चायमचोभयम् ।

तदर्थं श्रीकृष्णमिच्छामि कथयतु कथयामि मे ।

श्रीवराह उवाच ।

तुष्ठाद्यनुष्ठानतः कृत्यं परमात्मन्युदाहरणम् ।

अत्यद्भुतं रचयामासि रचयस्व परमं प्रियम् ।

... ..

वाञ्छतां श्वाभद्वयं विष्णोरेकान्तवत्तमम् ।

मित्युक्त्यात्मनं नाम ब्रह्माख्योपरि संस्थितम् ॥

End. श्रीरं चतुर्भुजं विष्णुं ब्रह्मचरमदायुषम् ।

किरीटकुण्डलायुक्तं श्रीभक्तं यमनाशिनम् ।

पुष्पेद्वारे द्वारपादं श्रीरं विष्णुं प्रकीर्तितम् ।

कृष्णवर्णं चतुर्बाहुं ब्रह्मचरमादिप्रियम् ।

इतिवाराहपाठश्च श्रीविष्णुं कृष्णवर्णकम् ।

Colophon. इति आदिवाराहतन्त्रे श्रीवराहपुष्पीखंदादे श्रीनन्दोविन्दश्रीकाख्यं परि-
पूर्णाख्यं समाप्तम् ।

विषयः । कृष्णवर्णस्य नाशक्यादिवर्णकम् ।

No. 187. प्रतिष्ठासूक्तः . By नीलकण्ठभट्ट . Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folio, 49. Lines, 8 on a page. Extent, 750 ślokaś. Character, Nāgara. Dato S.M. 1898. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose and Verse. Correct.

Beginning.

अविंशो जयति ।

नचो नचत्सुमारार्थं जलौत्सुमंनचोत्तवान् ।

प्रतिष्ठाः सर्वदेवानां नीलकण्ठो नदत्तवो ॥

नच विष्णुपुत्रो नरे ।

End.

कर्पूराक्षः प्रजानाञ्च ज्ञानिभवनं सर्वदा ।

अस्माकं शिष्यिनाञ्चैव कुप्रीनो भव सर्वदा ॥

Colophon.

इति विद्यानिबन्धनावतंसवीमहारामाचार्याज्युजितचरचक्रवर्त्त-
नहरभट्टाक्षजभट्टनीलकण्ठकवे प्रतिष्ठासूक्तेऽष्टमः समाप्तः । संवत्
१८९८ ॥

विषयः । सर्वप्रतिष्ठाकथनम् ।

No. 188. प्रत्यङ्गिरास्तोत्रम् . Substance, country-made paper, 9×4 inches. Folio, 6. Lines, 11 on a page. Extent, 200 ślokaś. Character, Nāgara. Dato ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunvera, Paṇḍit Harān Chandra Tarkavāgīśa. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning.

वीमचेनाय नमः । अथ प्रत्यङ्गिरास्तोत्रं लिख्यते ।

यो मे इत्यादिमन्त्राणां प्रत्यङ्गिरा ऋषिः जननीश्वरः इन्द्रादयो देवता
आत्मरक्षार्थं पाठे विनिश्चिता ।

यो मे पूर्वमतः पद्मा पापमेकेन कर्मणा ?

इन्द्रादिदेवो राजा तं न्यस्यतु न्यस्यतु कथयतु मारयतु कश्चिं तजे
प्रयच्छतु कृतं मम शिवं मम शुभं मम ज्ञानिलस्ययनं इन्द्राय नमः ।

इन्द्रो मे देवः कुप्रीनो नरदो भवतु ॥ इतिपूर्वम् । यो मे आग्नेये अग्निर्हं
भाषयतु भाषयतु मारयतु कश्चिं तजे प्रयच्छतु कृतं मम शिवं मम शुभं
मम ज्ञानिलस्ययनं अग्नेये नमः । इत्यादि ।

End.

पुण्येण रत्नवर्षेण भावेन प्रत्यङ्गिरा पराय ।

वर्षादूर्ध्वमक्षं येषं × × × विधिवद्व्यङ्गिम् ।

मरीचकानुसारे वैशेष मरुतं भवेत् ।
 मरुतानुसारे च न भवं विद्यते क्वचित् ॥
 प्रेतपिच्छं वनामलं ज्ञोकोर्न कारयेत् नतः ।
 चाध्यामातां + + ज्ञाना मनुमायावी पुनकोम् । ?
 जीवतन्मं मिथ्यायैव चित्ताग्री प्रविषेत् नतः ।
 यकायुतं जयं ज्ञाना विराचि मारुतं रिपोः ।
 मरुतानुसारे भवेत् नतं मायका च यकाय + ।
 + + द्वारे चिषेत् नका + + + मारुतं भुवम् ।

Colophon. इति श्रीप्रत्यक्षिराखीनं सम्पूर्णम् ।

विषयः । प्रत्यक्षिराखनकथनम् ॥

No. 189. प्रत्याख्यानभाष्यचन्दनकभाष्यावबुधिः . By सोमसुन्दरसूत्रि . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folio, 11. Lines, 23 on a page. Extent 1,012 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalārāryya Mahārāja Pālacandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

सिद्धिकरिमुद्यमो ममः ।

ममे इति चन्दनीयान् चन्दान् चन्दनान् काम्ना । इव इति । इव-
 विनामि मेवेषको यमादिकयाधि यव द्वारे नदप्रसिक् ।

End.

श्रीचावकप्रत्याख्याननिर्भुतिहत्यादिभ्योऽनन्यत्वा । प्रधानकथनाच्च वल-
 दुग्मा । इति ।

Colophon.

श्रीचीनसुन्दरसूत्रिविरचिता प्रत्याख्यानभाष्यचन्दनकभाष्योद्भवबुधिः ।
 श्रीचावकप्रतिमः ज्ञाना संविता ।

विषयः । प्रत्याख्यानभाष्यचन्दनकभाष्याख्या ॥

No. 190. प्रयोधोदयवाटकम् . By सुकेन्दरनाथ . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folio 62. Lines, 11 on a page. Extent, 2,000 ślokaś. Character, Nāgara. Date S.K. 1823. Place of deposit, Tikāri, Dist. Gayā, Paṇḍita Čāstri. Appearance, tolerable. Prose and Verse. Incorrect.

Beginning.

जीमवेत्ताय नमः ।

ज्ञानं (ज्ञानं) दद्यादुजीमविषये निर्देष्टव्यं यत् सः ।
 कर्ता तर्कविद्यासिद्धिर्निर्दिष्टो मायागुह्यैः संयुतः ।
 जीमासारसिद्धेस्तु कर्मपुरुषः साक्षीः प्रकृत्यान्विता
 भूवात्सर्ग्यकारं विधिवन्तिहं तत्त्वदर्पणं नमः ।

× × × × ब्रह्मन्तो ह्यपचारः । आर्योऽयं जीमन् प्रपञ्चदोर्द × × ×
 × × जीमद्वीपीर ? संशयनं वीर जीमहाराजभगवन्नायदेवेन आदि
 दोऽस्मि, सकलशास्त्रविषयकज्ञानप्राप्तदृष्ट्याभावां जीमांश्चाप्येव अपचार-
 माचरन्तां पापाणां प्रवेष्टेनानुरक्तानामिदं परिचक्षितं । नटी । यद्यपि
 वेद एवाध्युपवचनैवाधेयसिद्धिस्तद्वापकाशकस्यापि दुष्प्रत्यये वस्तुनि
 विश्वात्मक एव प्रभवोऽनुचरैः, प्राय एव तादृशः प्रबन्ध इति । ह्यपचारः ।
 आर्योऽजीवे वल्लभरे कामे न कर्षणीयरीकृतंभवत्वा × × × × भारद्वाज-
 ब्रह्मप्रथितमहात्मनस्त्रिधादिष्व्यादितमशीऽनुरागिना तद्वैभक्तरीरेव जीमद्वी-
 चरमायेन रचितं प्रबोधोद्भवमात्मकमिति अक्षिकाकाशमुपवचनैरेव
 आहृतं । नटी । आर्योऽपुनरुक्त्यां जीमवदोऽन्वयमकपिताचरका मन्दा-
 कर्मरः । ह्यपचारः । आर्यो भगवन्नादात्मतापद्ममन्त्रमित्यनामवचसङ्घात-
 जीमवत्काशुर्वित्तवचितमवभावकोकमसन्नासितममलसमाससङ्घातः शिष्या-
 श्लाकोभयपाशंको नैवापिह इत एवाभिवर्तते । तस्मान् मोचितमस्य सवीधे
 आहृतमिति निष्क्रान्ताः सन् । प्रस्तावना ।

End.

वक्षितपुरुषः । यद्येवं तर्हि साम्प्रतमेव भवदुक्तिमन्तान् नववाभ्यामनुमित-
 मुता यतद्व्यावहारता ॥ सा राजन् अहो प्रभातकल्पेणं वजनोति
 तथा च ।

ह्यन्वयमनुजी विनाति सुरतानेहोध्यर्धं वारिष्ठा-

वल्लीद्वारितमाकलय्य रक्षसि श्रोतं प्रियोऽयं प्रिया

वेदान् विप्रमुखी × × × प्रति × ब्रह्मन्तो × × × ×

मायको द्विजसमः । सुरपुत्री × × × विद्याधवाः । भवतु जीमद्विरपि
 मन्मतां सज्जे सज्जे विविदावेति मन्त्राज्जायया जनाः सन् । वदोऽहः
 समान्तसारं पन्थः । अग्निसेकुमजदुर्मितेऽप्ये? १८१० ... नुवन्नाचरे वीचि
 रवं पुलकम् ।

विषयः । भवाराजभवननारायण-सभायां समानत-वैशाखरथ-दीर्गासह-वेद्याधिक-नाम्नि-
कादीनां पूर्वपत्रविद्यानादिकवचनम् ।

No. 191. प्रयोगसारः . Substance, country-made paper, $10 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 99. Lines, 18 on a page. Extent, 3960 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीमच्छेष्टाय नमः ।

नञाननं तथा चान्नं त्रिषं संहारभीषणं,
वासुदेवायनयाचार्यं नानरं वितरं तथा ।
विश्वेश्वरं गुहं वापि प्रविषत्य वञ्चान्नं,
प्रयोगसारं कुचये जन्मानां कर्मविन्दे ।

End. श्रीवाराहादित्यप्रधानदेवताकृतम् पादवञ्चोक्तदेवताः प्रहत्याः । इति
स्वास्तीपादप्रयोगः ।

Colophon. इति नर्भाषानप्रवृत्ति-स्वास्तीपादान्प्रयोगः (... ...) इति प्रयोगसारं
नर्भाषानादिस्वास्तीपादान्प्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । संक्षेपेन नर्भाषानादि-स्वास्तीपादान्प्रयोगकवचनम् ।

No. 192. प्रयोगसारः . Substance, country-made paper, $8 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 204. Lines, 10 on a page. Extent, 3,060 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Vāmanācāryya. Appearance, very old. Prose and verse. Correct.

Beginning. (वञ्च प्रवचनः वञ्चस्तीकाः विस्तृताः ।)

प्रवच देवतावानु शीषं कुर्व्यादिवचनम् ।
नञ्ज नान द्यौन्माय श्रीवतामिति भाषवे ।

End. वरीन वचापिधनं नञाद्यादिवाचनारोचवेत् । वारीन प्रवापिधनः

×	×	×	×	×	×
+	×	×	×	×	+
×	×	× रोचवेत् । (इतो नास्ति ।)			

Colophon. — — — — —

विषयः । सर्वविधभङ्गादवयवम् ।

No. 193. প্রত্নবিদ্যা . By **সম্ভবদেব .** Substance, country-made paper, 16x3 inches. Folia, 17 lines, 6 on a page. Extent, 600 slokas. Character, Bengali. Dato S.K. 1744. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post, Garvota gram Khunvera, Late Pandit Sripathi Bhattacharyya. Appearance, tolerable. Verso. Generally correct.

Beginning. नमः कल्पवृक्षारविन्दपुत्रस्यं यन्मार्गं शिष्टिप्रदं ।
 वल्लार्यं वल्लिकलापवलयं वैशोक्यपूयं दिव्यं ।
 नीलशेखरमूर्तं वा वल्लविभं शालार्यमाशोचय ॥
 प्रमे कप्रवलावलयं यद्वयमान् तन्मार्गं मानस्यते ॥
 दीप्तः सुमुखः कपलः सुनीलो दीनो विरक्तिर्दुःखितो निवृत्तः ।
 प्रयोजितो योगवराभिभूतः सुखो निजशेषमनुभवामः ॥ इत्यादि

End. लोभस्यं भरतं गुह्यामहवयं चेष्टात्रकं पूजकं
 दिभं ललदुल्लवर्षपूर्वमलरं लोकावरः स्मात् क्षत्रः ।
 लाभा लाभजनो य विदु मिररं तोलं मरोचं निभौ
 मोधुवान् पणिवीर्यकं मुतिपुटे वाग्देवता मे वद ॥ (?)
 क्षमाहकोहकं देवि नवयिमा पुनः पुनः ।
 खे ललितल कचवेत्तु इयं मासि य संभवः ॥

Colophon. इति श्रीनामध्यायः सप्तविंशतितमः । समाप्तश्च ग्रन्थः ।
श्रीवत्सलदेवस्य लिखितं । मद्रासः १७४४ ।

विषयः । भाष्यसङ्कल्पः । पदसङ्कल्पः । भाष्यज्ञानकल्पः । भवसङ्कल्पिनः ।
 साक्षात्भाष्यनिर्देशः । सर्वादिचिन्तनं पञ्चकर्ममग्निसङ्कल्पः । देशकालरतस्य मरणादिचिन्तनं ।
 पदसङ्कल्पः । मन्त्राद्योक्त्यादिचिन्तनं । मरणादभय-उद्विग्न-जीवन्-मोक्ष-मोक्ष-दीप्त दिवा-
 पदसङ्कल्पिनः । पदसङ्कल्पसङ्कल्पः । कुतश्चकित्वात्मात्मा मग्न पदसङ्कल्पः ।

No. 194. "प्रज्ञोत्तररत्नमाला". By सितपट्टगुरु. Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 6. Lines, 3 on a page. Extent 36 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya, Māharāja Bālacandra. Appearance, old. Prose. Correct.

- Beginning.** प्रविपत्य विमवरेन्दं प्रज्ञोत्तरमात्रिकां वक्ष्ये,
नामवराजवरवन्द्यं देवं देवाधिपं प्रक्षयं ।
- End.** रचिता विनयदमुदया विमला विमलोव रत्नमालोव,
प्रज्ञोत्तरमालोव कण्ठमला कं न धुवयति ।
- Colophon.** इति प्रज्ञोत्तररत्नमाळा सम्पूर्णा ।
- विषयः । जैनमुद्रप्रियदर्शनादः ।

No. 195. प्रायश्चित्तसारसंग्रहः . By आनन्द चन्द्र . Substance, country-made paper, 18×3 inches. Folia, 31. Lines, 6 on a page, Extent, 750 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpur, Paṇḍita Kṛṣṇadās Smṛtibhūṣana. Appearance, fresh. Prose and Verse. Correct.

- Beginning.** ॐ नमो ज्योत्स्नाय ।
प्रवक्ष्य पार्श्वलीलायं प्रायश्चित्तौ च सारम् ।
आनन्दचन्द्रो विप्रेन्द्रः कुरुवे नाक्षत्रोत्तमं ।
प्रायश्चित्तसारसंग्रहं प्रायश्चित्तं इत्यादि ।
- End.** नाक्षत्रोत्तमसंग्रहं पञ्चदशमेनुसृतं पञ्चोत्तमसंग्रहं सार्धं चतुर्धनुसंग्रहं
प्रमादतु प्रायश्चित्तविवेकादौ द्रष्टव्यं ।
- Colophon.** इति श्रीआनन्दचन्द्रकृत-प्रायश्चित्तसारसंग्रहः समाप्तः ।

विषयः । प्रायश्चित्तकथनं । नाक्षत्रादिना प्रायश्चित्तसारकथनं । प्रवक्ष्यमादिप्रायश्चित्त-
कथनं । नाक्षत्रोत्तमसंग्रहादिप्रायश्चित्तकथनं । पञ्चदशमेनुसंग्रहादिप्रायश्चित्तकथनं । चतुर्धनुसंग्रहादि-
प्रायश्चित्तकथनं ।

No. 196. वक्रचोपनिषद् . Substance, country-made paper, 11×5 inches. Folia, 1. Lines, 12 on a page. Extent, 30 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

- Beginning.** श्रीम् देवो ज्ञात्वा श्रीं श्रीं देव जगत् सर्वदत्तं ज्ञानकथेति
विज्ञापयेद् द्रष्टारकथेति विज्ञापयेत् नञ्ज्ञा एव प्रज्ञा श्रीजीजनम्
विष्णुजीजनम् सर्वं सद्गुणं श्रीजीजनम् ।

End. अथोचये परमे योग्यं यस्मिन् देवा अविधिने विवेदुः यत्तत्र देव
विद्यया करिष्यति न इतिदिदुष्ट इमे समाप्त इत्युपनिषत् ।

Colophon. इति यदुपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मविद्याकथनम् ।

No. 197. ब्रह्मह्मिनीटोका (सुबोधा) . By हर्षकौर्त्तिहरि . Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 9. Lines, 14 on a page. Extent, 540 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācārya Māharāja Bālacandra Sūri. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

बभौ विनेयः ।

ओषार्थं सर्वविद्यायं सुखा सर्वोदयेः सुतं,
आत्माब्रह्मविद्यया सुबोधा त्रिवये मया ।
तत्र पुन्ये सदा उपसोत्पत्तिर्लोकदे ।

End.

इति सुदु पाठ इत्ये इति आत्मा नामपुरीयमप्रीत्यराजा श्रीचन्द्र-
कौर्त्तिहरिवरहस्मिन्ब्रह्महर्षकौर्त्तिहरिकापीर्दिनाटोका । विरचितभद्र-
(....) आप्त्यतेः प्रदत्त × × × ब्रह्मविजयसुप्रसन्ने × × ×
विदिता वृत्त्यानिः ।

Colophon. इति वृत्त्यानिटोका सम्पूर्णा ।

विषयः । जैनमतानुयायिवृत्त्यानिबान्ना ।

No. 198. ब्रह्मह्मिनीहतिः . By हर्षकौर्त्तिहरि . Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 6. Lines, 16 on a page. Extent, 300 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācārya Māharāja Bālacandra Suri. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

सदा वृत्त्यानिहतिर्लोकदे ।

ब्रह्मिः ब्रह्मिर्ब्रह्मिः ब्रह्मब्रह्मविद्यया,
ब्रह्मविद्यया × × ब्रह्मविद्यया विद्ययायं सदा ।
ओषार्थं ब्रह्मविद्ययायं सर्वविद्ययायं,
ब्रह्मविद्यया वृत्त्यानिर्ब्रह्मविद्यया विद्ययायं ।

End. पुनः क्षत्रियोपमनो भवतु क्षत्रियस्य स्ववश्यायस्त्वानिष्टादैरपमनः
अथो भवतु, पुनः त्रिषु कक्षासु मङ्गलं भवतु इति छन्दो वाच, नूवे
इति साध्या ।

Colophon. मानपूरीयतपोनवरत्ना नीचन्द्रकीर्तिरुदिरवरकश्चिन्मन्त्रकीर्तिरुदिर-
कार्त्तुदिना डोका । इति नीचन्द्राग्निना खोचहतिः ।

विषयः । नीचन्द्राग्निखोचवाक्या ।

No. 199. कश्चत् संयद् . By रेवतीशर्मा . Substance, country-
made paper, 9×5 inches. Folia, 89. Lines, 29 on a page. Extent,
glokas. Character, Nāgara. Date S.M. 1900. Place of deposit, Belsārā,
Hanumān Tewari. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Beginning. नीचन्द्रेवास नमः ।

सादी विनायकं नमो सारदा भारती सदा
शर्म कृष्ण मोदिनं नमो भास्करादिपद्मान् नमः ।
दीर्घसंघं वक्ष्येऽहं रेवतीशर्मा हिमः ।
प्राप्तुर्वै हिमादीनां सर्वकामार्थसिद्धये ।
अथातः संप्रवक्ष्यामि त्वं ज्ञातव्यमायकं ।
येन विज्ञानभावेन पापापुत्रे जवो भवेत् ।

End. विद्वत्सभा विराजन्ते यथा तारा निशि क्षुता ।

नक्षत्रो यदि चार्त्तानि वसन्तीषु रविर्बधा ।
तद् तद् जन्मकर्म पुच्छं पापजडं शुभाशुभं ।
तद् सर्वं प्रकटोद्घातं यदा उद्गम्य पथिका ।
इति श्रीनिःशङ्कनखं ।
नीशाखिलमीषजामितमितरेषां प्रवरवर्गं
शक्वा नीचुनक्षत्र × साक्षवेद् × × कीर्तिता
नाम्ना नारायणभिरिह इति विभुः उन्मीलनाद्यादिह । ?
श्रीनिर्दिष्टं निश्चयं ज्ञानो × × × धृष्टता ।
तद् कमुचेतनकृष्ण । तद् पुत्रो देवीर्दत्तः तद् पुत्रो रेवतीशर्माचमूनाम् ।
प्रकाशिकापुरे पश्चिमडोबीनिःशङ्कता ।

Colophon. रति श्रीवतीशर्मादेव पुस्तकसंग्रहे नारायणवर्धनं, विद्यावर्धनं, वैद्याकरव-
वर्धनं, ज्योतिःशास्त्रवर्धनं, रंगवतीशर्मादेव मोक्षवासवर्धनं, सपुरवर्धनं नाम
चौदशोऽध्यायः सम्पूर्णः । संवत् १८०० ।

विषयः । १ अष्टावचनप्रकरणं । २ वासुप्रकरणं । ३ ज्ञानप्रकरणं । ४ पञ्चव-
चनप्रकरणं । ५ प्रज्ञप्रकरणं । ६ त्रिभिन्नविषयप्रकरणं । ७ अश्वीनविषयप्रकरणं । ८ रविगुणा-
दिशान्तिप्रकरणं । ९ अरादिशान्तिप्रकरणं । १० दत्तात्रेयप्रकरणं । ११ पञ्चवचनशास्त्रवर्धनं ।
१२ शरीरव्याख्यादिवर्धनं । १३ अर्जुनगीता । १४ मधुमिकपर्व । १५ अष्टवचनश्रुति-
वर्धनं । १६ ज्योतिःशास्त्रादिवर्धनं प्रत्यक्षगुणोपवर्धनदिवर्धनं ।

No. 200. मध्यस्थ । Substance, country-made paper, 11×6
inches. Folia, 450. Lines, 25 on a page. Extent, 5,500 śloka. Charac-
ter, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta Viśvakoṣa Office,
Babu Nagendranāth Vasu. Appearance, new. Verso. Generally correct.

Beginning. कुमारिकावचनसंग्रहे राखे च भरतका च ।
पञ्चविंशद्वेकप्रतं देशानां मुनिपुत्रनामः ।
पञ्चदशपत्तनानां प्रतं वेदाङ्गकका च ।
पानाणां पटिच्छा च मध्यस्थेषु त्रिपदे
देवस्य जातकोऽमृतं साधारण रति विद्या ।

End. चेठकिर् पानमुक्ताय सर्वभूमौ भविषति ।
वचनप्राप्तमिच्छेत् परपुरादिनासाहं ।
वारवचं सुखं हि प्राप्तक पवर्गैर्हिनाः ।
कर्मेवञ्च कवेः पुन्या हिमनाम्ने क्षिप्ते मुखा ।
चौकिसचालमानं हि वचनपञ्चपदे ।
प्राप्नुमि श्रीमता रीति रंजनो जगन्नुभिः सच ।
श्रीमतामकमीत्वा च वैचित्र्य प्राप्तवाचिनः ।
मेषाङ्गप्राप्तमुनिश्च वाक्पति च ततः कवी ।

Colophon. रति भविष्यपुराणे मध्यस्थे सर्वभूमिपर्वणे, पञ्चवचनवर्धनः कवेः । अतःपदं
क्षिप्ति चर्चितं ।

विषयः । १ चौदशवचनसंग्रहे चौदशवर्धनं । २ परेन्द्रवचनं । ३ नागवर्धनादि-
वर्धनं । ४ नारिकेलवर्धनादिवर्धनं । ५ परावर्धनं । ६ । ७ सर्वनामवर्धनसंग्रहे

विष्णुसुन्दरस्य चतुर्थम् ॥ ८ । ९ । विष्णुसुन्दरस्य दशमस्य चतुर्थम् ॥ १० । ११ । यमोदस्य-
चतुर्थम् ॥ १२ । १३ । यमोदस्य चतुर्थम् ॥ १४ । १५ । यमोदस्य चतुर्थम् ॥ १६ । १७ ।
याज्ञिकस्य चतुर्थम् ॥ १८ । १९ । यमोदस्य चतुर्थम् ॥ २० । यमोदस्य चतुर्थम् ॥ २१ । २२ ।
यमोदस्य चतुर्थम् ॥ २३ । २४ । २५ । २६ । २७ । २८ । यमोदस्य-
चतुर्थम् ॥ २९ । ३० । ३१ । यमोदस्य चतुर्थम् ॥ ३२ । ३३ । ३४ । ३५ । ३६ । ३७ ।
यमोदस्य चतुर्थम् ॥ ३८ । ३९ । ४० । यमोदस्य चतुर्थम् ॥ ४१ । ४२ । यमोदस्य चतुर्थम्-
चतुर्थम् ॥ ४३ । ४४ । ४५ । यमोदस्य चतुर्थम् ॥ ४६ । ४७ । यमोदस्य चतुर्थम् ॥ ४८ । ४९ ।
५० । ५१ । ५२ । यमोदस्य चतुर्थम् ॥ ५३ । ५४ । ५५ । यमोदस्य चतुर्थम् ॥ ५६ । ५७ ।
५८ । ५९ । ६० । यमोदस्य चतुर्थम् ॥ ६१ । ६२ । यमोदस्य चतुर्थम् ॥ ६३ । ६४ । ६५ ।
यमोदस्य चतुर्थम् ॥ ६६ । ६७ । ६८ । यमोदस्य चतुर्थम् ॥ ६९ । ७० । यमोदस्य चतुर्थम् ॥ ७१ ।
यमोदस्य चतुर्थम् ॥ ७२ । ७३ । यमोदस्य चतुर्थम् ॥ ७४ । ७५ । यमोदस्य चतुर्थम् ॥ ७६ । ७७ ।
यमोदस्य चतुर्थम् ॥ ७८ । ७९ । ८० । यमोदस्य चतुर्थम् ॥ ८१ । ८२ । यमोदस्य चतुर्थम् ॥ ८३ ।
यमोदस्य चतुर्थम् ॥ ८४ । ८५ । यमोदस्य चतुर्थम् ॥ ८६ । ८७ । यमोदस्य चतुर्थम् ॥ ८८ । ८९ ।
९० । यमोदस्य चतुर्थम् ॥ ९१ । ९२ । यमोदस्य चतुर्थम् ॥ ९३ । ९४ । यमोदस्य चतुर्थम् ॥ ९५ ।
यमोदस्य चतुर्थम् ॥ ९६ । ९७ । यमोदस्य चतुर्थम् ॥ ९८ । ९९ । १०० । यमोदस्य चतुर्थम् ॥

No. 201. **ब्रह्मावन्दः ।** Substance, country-made paper, 14 x 3 inches. Folia, 19. Lines, 7 on a page. Extent, 500 ślokaś. Character, Bengali. Date S.K. 1764. Place of deposit, Upalātāgram Post Mohar, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagabandhu Tarkavāgīśa. Appearance, fresh. Verso. Generally correct.

Beginning. ब्रह्मावन्दं प्रवक्ष्यामि ज्ञाते तस्मिन्नेवमेतः ।
येनिकास्तुष्टिकामचंनानं विना तुष्टावदे ।
ब्रह्मविन् परमात्मोति-जीवं तरति चात्मविन् ।
रसो ब्रह्मरसं ब्रह्मभक्तो भवति नाम्ना ।
प्रतिष्ठां विन्दते कश्चिन् नदा ज्ञादय सोऽनयः ।
तुष्टतेऽस्मिन्नात्वं येदय तस्य भवं भवेत् ।
वायुः सूर्यो वक्रिरेन्द्रो वस्तुर्लोकान्तरिणः ।
ज्ञाना भवं विज्ञानमोक्त्यादुमीमा वरणि चि ।
इत्यादि ।

End. निरुपायो ब्रह्मभक्तो भावमानो सर्वप्रभे ।
सर्वदे विपुलो नास्ति भूमानन्दोऽस्य चतुर्थे ।
ब्रह्मावन्द्याभिधे प्रभे पञ्चमीभाष ईरितः ।
विषयानन्द इवेव द्वारिवाक्यप्रविज्ञता ।
पावावरिचरोनेव ब्रह्मावन्देन कर्तव्ये ।

वाचाय प्राचिन्ः कर्माद् कापिनाम् सुवभाववाङ् ।

Colophon.

इति श्रीब्रह्मानन्दे विषयानन्दो नाम पञ्चमीध्यायः ।

ब्राह्मे वेदरक्षात्रिचन्द्रादिदे पञ्चानन्दे माचये

वीचाये पुत्रवीतये विष्णुपुरोः वाहारविन्द्वयं । (?)

आत्मा चतुर्वरवीरये पुनिमिरः श्रीवन्दकाप्यवेः-

छिधि श्रीवन्दकाप्यवानवदुवा कञ्जानवन्दीवकः ।

विषयः । इति श्री ब्रह्मानन्दे श्रीमानन्दो नाम पञ्चमीध्यायः ।

„ „ आत्मानन्दो नाम द्वितीयोध्यायः ।

„ „ चतुर्विन्दो नाम तृतीयोध्यायः ।

„ „ ब्रह्मानन्दान्धे पन्थे चतुर्विन्दोऽध्याय ईरिन्ः ।

„ „ विद्यानन्दकचतुर्विन्दोऽध्याय ईरिन्ः ।

„ „ इति श्रीब्रह्मानन्दे विषयानन्दो नाम पञ्चमीध्यायः

No. 202. ब्रह्मानन्दः (चटोक्ः) टीका . By रामकृष्ण . Substance, country-made paper, 11×6 inches. Folia, 39. Lines, 16 on a page. Extent, 950 çlokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur, Rajārampura, Pandit Maheśāncandra Turkaçüçāmaṇi. Appearance, tolerable. Verso and Prose. Generally correct.

Beginning. मूलस्य ब्रह्मानन्दं प्रवक्ष्यामि ब्राह्मे तज्जिज्ञासेवतः ।
रेचिकाकुक्षिकामर्चंभ्रातं चिन्ता सुखायते ॥
ब्रह्मविन्दु परमात्मीनि श्रीकं तरति वाक्कविन्दु ।
रघो बहुरसं कञ्जानन्दो भवति नाम्बवा । इत्यादि

टीकायाः वत्मा श्रीभारतीतीर्थविचारचतुर्विन्दो ।
ब्रह्मानन्दान्धे पन्थे काकुर्वे वीचविन्दवे ।

End. मूलस्य ब्रह्मानन्दान्धे पन्थे पञ्चमीध्याय ईरिन्ः
विषयानन्द रतेन द्वाविन्काःप्रविज्ञानां ।
वीचावरिन्दोऽथैव ब्रह्मानन्देव कर्मादा
वाचाय प्राचिन्ः कर्माद् कापिनाम् सुवभाववाङ् ।
इति श्रीविषयानन्दे पञ्चमीध्यायः ।
वीचीनारायणा नामः ।

टीकायाः संहितायाः भिद्यमानेति विपुलोभाभावाद्भूमानन्दोऽयं इत्युच्यते
इत्यर्थः । इदानीं ग्रन्थसुषमं हरति प्रज्ञानन्देति । इदानीं ग्रन्थसमाप्ते
अभेदेन हरिहरं स्मरन् प्रार्थयति प्रेयादिति ।

Colophon. इति श्रीमत्पद्मसंघसपरिप्राजकः चार्य्यश्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यभूमिचर्य्य-
विक्रमेण रामकृष्णार्च्य्येन विदुषः विरचितायां प्रज्ञानन्दे विषयानन्दो नाम
पञ्चमःऽध्यायः ॥ इति श्रीप्रज्ञानन्दनामकग्रन्थः समाप्तः ॥

विषयः । १ अध्याये श्रीमानन्दनिकपथं । १ अध्याये आत्मानन्दनिकपथं १ अध्याये
अद्वैतानन्दनिकपथं । ४ अध्याये विद्यानन्दनिकपथं ५ अध्याये विषयानन्दनिकपथं ॥

No. 203. भर्तृहरिनिर्व्वेदनाटकं . By हरिहरोपाध्याय . Substance,
country-made paper, 13×3 inches Folia, 21. Lines, 5 on a page. Extent,
325 lokas. Character, Nagari. Date ? Place of deposit, Dināj-
pura, Paṇḍit Kṛiṣṇadāsa Śaṛtībhaṅga. Appearance, tolerable. Prose
and verso. Correct.

श्री कृष्णदेवसः ।

Beginning. गेत्वासाधत्य सुद्धा रजनिकरकलाजाडवी चोपमोता ।

यवाङ्गोत्तापभोता पदमपि न जडाजुडमोऽथः प्रपेदे

×	×	×	×	×
×	×	×	+	×

नान्यत्नं कृपधारः । अक्षमतिविरहेण भो भोन्मिभूवजनवप्रष्टतिवीजस्य
भूमस्य भगवतो भूतपते भैरवंस्वरस्य याचायां सुकृपाः सामाजिकाः
शारिहरप्रधानेन भर्तृहरिनिर्व्वेदनाट्या कान्तिरसप्रधानकेन नाटकेनो-
पासितुमीदृशमपि तव भवनाः सावधाना भवन्तु ।

End.

मोरजः । तथापीदमस्तु

साधोः विध्यतु कार्य्यवध्यतु विरं राजा प्रजारङ्गनाम्

कञ्जो रक्तं पक्षपातमभुग भृशदुदारात्मनां

नदीचापमजामनाद्य सुकृन्मःशान् मर्यापेवा-

दन्मिन् शारिहरं पंगक्तिमनुवा ज्ञावान् मीमोशं ॥

इति निष्क्रान्ताः सर्व्वे ।

Colophon. इति पद्यमोऽङ्कः । इति श्री शरिहरोपाध्यायकृत-भर्तृहरिनिर्व्वेदनामक-
नाटकं समाप्तं ।

विषयः । कप्रियाया भाग्यत्या सत्युपपत्तेन निर्विघ्नक भर्तृहरिनामकका रात्री ज्ञान-
प्राप्तिकथनं ।

No. 204. भावप्रतकम् . By नामराज . Substance, country-made
paper, 8 x 5 inches. Folia, 19. Lines, 6 on a page. Extent, 225 slokas.
Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikari, District Gayā,
Pundit Mahavirprasad. Appearance, tolerable. Verso. Generally correct.

Beginning. श्री गणेशाय नमः ।

शुभं कश्चिन् कश्चिदनीयं विवेतराभं ।

कापि प्रपुन्यवपकवपमिकाभं ।

तत्रं कश्चिन् कश्चन श्रीनक्षत्रमनुजः

कैवल्यमनुपपद्यानुमनं सुदेव ।

End. सोयं दुर्जयदीर्घजन्मजितप्रौढप्रतापानल-

ज्वालाकालिहोतारिनमरः श्रीनामराजो जयौ ।

Colophon. इति श्रीनामराजविरचितं भावप्रतकं सम्पूर्णं ।

विषयः । भावप्रतकपथं ।

No. 205. भाषिकसूत्रव्याख्या . By ज्ञानसुभट्ट . Substance, country-
made paper, 12 x 5 inches. Folia, 20. Lines, 10 on a page. Extent, 230
glokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City,
Pundit Govinda Bhatta. Appearance, old. Proso. Correct.

Beginning. वन्दे विष्णुं महामन्दं भक्तकल्पमहौदधं ।

यस्याचार्यनिर्लेख्यं गौरवमनुदयं ।

कुपिताधिकवाच्यायां समीकृत्य परं सुखं ।

वैवन्ते तत् परं श्रीराक्षसमनं भजेत्तु ।

End. वचनप्रख्यमाज्ञानमाग्नेन कुरिया रचिता,

प्रियतां हृदये सद्ये कभलासहितेन पुत्रयेव ।

Colophon. इति श्रीमत्प्रथमभाषिनामदेवभट्टाक्षनेन श्रीमद्वत्सलभट्टेन
भाषिकसूत्रव्याख्यानं समाप्तं ।

विषयः । ज्ञानसुभट्टाचार्यसंस्कारकभाषिकसूत्रव्याख्या ।

No. 206. भूवनेश्वरीस्तवटीका . By गौरीमोहनविद्याभट्टार . Substance, country-made paper, 14x3 inches. Folia, 5. Lines, 8 on a page. Extent, 130 çlokas. Character Bengali. Date S.K. 1764. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garveta gram Modrā, Bahu Parhaticarāṇ Bhaṭṭācāryya. Appearance, old, Prose. Generally Correct.

Beginning

ॐ नमो भूवनेश्वर्यै ।

काकीपादपदं रत्नं धामा गौरीमोहनः ।

टीकां तपोति विमलां गौरीरेषा प्रयत्ननाम् ।

धनस्य वचनो होषा मुच्यते न विद्यते ।

तथापि यत्नतां कृत्वा वाक्ये नमि तेर्हंवात् ।

अथ सर्वविद्याप्रधायाया भूवनेश्वर्यां कवकाचंदुषीचाय व्याख्यायते,
अथानन्दमयोमित्यादि अथ पूजासुखकारं आनन्दमयीं मित्वा नन्दपिनिहा
याकान् मन्त्रप्रसङ्गपरिचयौ पूर्वप्रसङ्गपरिचयौमिति च पाठाकारं
अनन्तकारचमिकां अनन्तां प्रसादीनां कारचं योजं चमिकां अनन्तानं
अथवा चमिकानांकीं अचं ईदं क्षितिं करोमीत्यादि ।

End.

शुनिसुरचितपाकमित्यादि, कृत्वा सुरचितमिव वाचं निष्पन्नं अथ तदेतन्
कोषं योजतां बुद्धिशक्तिनां मध्ये इह अनन्ति यो मर्त्यः अनुचः
आर्द्राकराळा आर्द्रां प्रवीभृतोऽन्तराळा यक्ष कोचमुक्तः कञ् मित्वं पठति
उ अथः × × × × विभृतीनां कचेःपदं
यथा ज्ञात् तया भवति शुनिसुरचितपाकमिति च पाठाकारं ।

Colophon.

रत्नसेन्द्र भट्टवंशोद्भवगौरीमोहनविद्याभट्टारभट्टाचार्यविरचिता गौरीकु-
भूवनेश्वरी-कवटीका समाप्ता । प्रकाश्या १७६४ ।

विषयः । भूवनेश्वरी कवका व्याख्यानं ।

No. 207. भूखण्डं (‘खण्डपुराणोप’). Substance, country-made paper, 14x5 inches. Folia, 42. Lines, 9 on a page. Extent, 1,400 çlokas. Character, Bengali. Date ? Place of Deposit, Dinājpura Rājvāḍi. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो नरेन्द्राय ।

माराचवं वनकृतं नरदेव नरोत्तमं ।

देवीं करकलीचैव तनी जगद्गदीरवेम् ।

Colophon. इति विश्वारोहारे वासुदेवारण्ये भैरवखण्डः समाप्तः ।

विषयः । वदुषभैरवखण्डवचनम् ।

No. 209. अमरगीतं . Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia 5. Lines 4 on a page. Extent, 25 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Paṇḍit Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Verse. Correct.

अथ प्रजल्पः ।

Beginning. अक्षरेषामिदं नृणां वनिरक्षरं भद्रं प्रवक्ष्या
कीमकोद्धारः प्रजल्पः स तु कीर्तितः । ? यथा ।
मधुं कितवन्मो नां सुग्रीविं च वक्ष्यामः
कुचविचक्षितमालाङ्गुलमङ्गुलिभिः,
वधुं मधुवतिशयानिनीनां प्रसादं
वदुषद्वि विदुषां वक्ष्ये दूतकर्मोदकम् ।

अथ दुजल्पः ।

End. वचार्जवात् वचार्जोर्ध्वं वदन् वदवाचं
मत्कथञ्च वरिः सुदः स दुजल्पो निरुद्धः । यथा-
वविषत मधु पूर्याम्यं पुषोषनासे ?
अरति स पिबन्नेषाम् सोम्यवन्मृच गोषान्
अविद्वि स कर्षा नः विंशतीनां श्यवीषे,
मुजसन्मुजसन्मं दूर्गापाकान् कदा नु ।

Colophon. × × × ×

विषयः । लोहाक्षरप्रजल्पादिवृजल्पान्कथयामुक्ताणि ।

No. 210. अमरगीतवाक्या . Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia 5. Lines, 15 on a page. Extent, 305 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares city, Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Correct.

अथ विषयः ।

Beginning. वेदस्य उद्गदाहोने नृहरीषातिवक्षितः ।
धुरिभारजयो जल्पो वक्षीमोक्षक्षिती यथा ।

विषयस्यो द्वाःशोचं प्रजया परिचयितं ।
 विषयस्योऽतिविषयं ।
 विषयः प्रतिविषयं दुःखस्येति कीर्तितः ।
 इव भनरजीताऽहो इत्ये प्रकटीकृतः ।
 अचञ्चलभावेविषय-वचनमितिदुःखम् ॥

End. अथ प्रथमपरदे चार्जयं । द्वितीये अंशप्रज्ञानुपस्थापनेन जातीयं । तृतीये,
 द्वितीयं । चतुर्थे, चापहस्तदृष्ट्या च । अथ विषयस्योऽतिविषयस्योऽतिविषयस्यो-
 वचनम् इत्ये इव भनरजीताऽहो इत्ये प्रकटीकृतः ।

Colophon. इति भनरजीताऽहो ।

विषयः । अचञ्चलभावेविषय-वचनमितिदुःखम् ।

No. 212. मध्यपदविषयद्वारविषयः . By नारायणदेव . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 5. Lines; 10 on a page. Extent, 120 śloka. Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Bibihāṣī. Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. चीनदेशात् नमः ।

चीनदेशात्विषयस्योऽतिविषयं विष्णुस्योऽतिविषयं ।
 चीनदेशात्विषयस्योऽतिविषयं विष्णुस्योऽतिविषयं ।
 चीनदेशात्विषयस्योऽतिविषयं विष्णुस्योऽतिविषयं ।
 चीनदेशात्विषयस्योऽतिविषयं विष्णुस्योऽतिविषयं ।

End. अथा नमः विष्णुस्योऽतिविषयं विष्णुस्योऽतिविषयं ।
 अथा नमः विष्णुस्योऽतिविषयं विष्णुस्योऽतिविषयं ।
 अथा नमः विष्णुस्योऽतिविषयं विष्णुस्योऽतिविषयं ।
 अथा नमः विष्णुस्योऽतिविषयं विष्णुस्योऽतिविषयं ।

Colophon. चीनदेशात्विषयस्योऽतिविषयं विष्णुस्योऽतिविषयं विष्णुस्योऽतिविषयं विष्णुस्योऽतिविषयं ।

विषयः । मध्यपदविषयद्वार विष्णुस्योऽतिविषयं विष्णुस्योऽतिविषयं विष्णुस्योऽतिविषयं विष्णुस्योऽतिविषयं ।

No. 213. मन्मथाश्रीखण्डोका (मन्मदहस्यप्रकाशिका) . By नीलकण्ठ .
Substance, country-made paper, 14×4½ inches. Folia 17. Lines, 13
on a page. Extent, 850 ślokaś. Character, Nāgara Date ? Place of
deposit, Benares City, Paṇḍit Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose.
Correct.

Beginning. विद्येमं माधवं कुण्डं वृषपाणिं मेरुं ।
 वन्द्यं काशीं मुखां नद्यां भवानीं नविकर्षिकां ॥
 प्रवेदयामि हि हृदयं यत् । एवमुच्यते तदा पु-
 श्चितीत्यर्थं प्रवेद्यं मयि ब्रह्मात्मनः ।
 वासो ब्रह्मविद्वां वा वैश्वदेवम् ब्रह्मणः ॥

End. ततो ह्यवधानेनानारव्यकायांश्च काष्ठां कृत्वापि पुष्पाणि पाषाणि च
नक्षन्ति एतरे तु पुष्पाणि चत्तरोत्वा भीमेन चपथिना कैषक्यनकुते ।
तदेवं काष्ठां तनुत्यजो जगुर्वापह्य कुतिक्षुतिन्यायैः परमानन्द-
प्राप्तिर्भवेति विदम् ।

Colophon. रति श्रीमत्पद्मनाभप्रसादसंस्थादापुरन्धरपुत्रैर्यन्त्रागतं-श्रीविष्णुहरि-
शर्माजीशकप्यक कतिः श्रीधुनसमकाशीयसंस्थादा रक्षकप्रकाशिकाया
समाप्तिमयम् ।

विषयः वेदशास्त्राभौषिकव्यवहाराणां व्याख्या

No. 214. **সমসারোত্তমমুস্তাবশীদিধি:** Substance, yellow
foolscap paper, 6 x 3 inches. Folia, 24. Lines, 6 on a page. Extent, 575
çlokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalātāgrām
Post Meher, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbaudha Turkavāgīś. Appearance,
fresh. Prose and verse. Correct.

Beginning. ॐ नमो नमोभ्याय । ॐ नमः शिवाय ।

॥ अथ तन्त्रसाधोक्तसन्त्रासुक्तविधिः ॥

तत्र प्रथमं सूत्रमैकशेषिकाः । श्रीं ऐं औं हं श्रीं नौं । वां श्रीं
 श्रीं ॥ अथाक्षरपूर्वां प्रज्ञाः श्रीं नमो भगवति मातेश्वरि अक्षरपूर्वं काशा ।
 ऐं नमो भगवति मातेश्वरि अक्षरपूर्वं काशा । औं नमो भगवति मातेश्वरि
 अक्षरपूर्वं काशा । ऐं नमो भगवति मातेश्वरि अक्षरपूर्वं काशा । औं श्रीं
 नमो भगवति मातेश्वरि अक्षरपूर्वं काशा । श्रीं नौं नमो भगवति मातेश्वरि
 अक्षरपूर्वं काशा । इत्यादि ।

End. अथाद्वैतमन्त्राः । ॐ ह्रं पद् वासि वासि गीर्वाणितरुणं वाद्य
रेव वायसातु वादयि ह्रं पद् वासा । अग्निनि अतुलक मयः अथवा
अथवा ह्रं पद् ।

Colophon. इति तन्त्रसारोक्तवन्ताः । ॐ नमो गुरवे ।

विषयः भुवनैश्वरीमन्त्राः । अन्नपूर्वामन्त्राः । विपुलामन्त्राः । अक्षरिणामन्त्राः ।
महामहर्षिनीमन्त्राः । अन्नपूर्वामन्त्राः । श्रीमन्त्राः । हरिद्रागचोदनामन्त्राः । अर्थमन्त्राः ।
अक्षरमन्त्राः । विष्णुमन्त्राः । रामचन्द्रमन्त्राः । वासुदेवमन्त्राः । अर्धमन्त्राः । वराहमन्त्राः ।
अक्षरमन्त्राः । शिवमन्त्राः । वेदवाङ्मन्त्राः । भैरवमन्त्राः । भद्रकाञ्चादीनां मन्त्राः ।
वीरवाङ्मन्त्राः । नारायणश्रीकण्ठवाङ्मन्त्राः । अक्षरमन्त्राणामेति कतिपय-
मन्त्राणां वक्तव्यम् ।

No. 215. मन्तरामायणम्. Substance, country-made paper, 1½ x 4½ inches. Folia, 48. Lines, 2 on a page. Extent, 146 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Verso. Correct.

Beginning.

मिरी मे राखः पातु भाखं दमदमाखः ।
 कौमलेषो हयो पातु विद्यानिधयः पुनो ॥ १ ।
 भाखं पातु मयपाता सुखं सोमिधयत्सवः,
 मिर्का विद्यानिधयः पातु कथं भरतपन्थिः । २ ।
 कान्धो दिव्यायुधः पातु पुनो भोगेकायुधः
 करो सोनायनिः पातु सुदयं जानदप्रजिह् । ३ ।
 मयं पातु चरभंषी भाभिं जानवदायः,
 सुयोदेवः कठिं पातु सखिनी सनूतप्रपुः । ४ ।
 जानुनी शैतुक्ष पातु जङ्गे दमदमाखः ।
 पादो भिनीपथीदः पातु रामोचिं सपुः । ५ ।

End. वावा न चीदः प्रदिशः इविवाः कादिभिरनिपूनानि विद्या,
का प्रजा प्रचदुक्तो मधिलानवेकद्वयद्वारेण ।

Colophon. x x x x x

विषयः । प्रथमतो राजरक्षाशीर्षं ततो वैद्यरामविषयकमन्त्राः ।

No. 216. मन्मरामायणव्याख्या (मन्मरव्याख्यानिका). By नीलकण्ठ . Substance, country-made paper, 11 × 2½ inches. Folia, 43. Lines, 12 on a page. Extent, 1,545 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. रामायणं कृतं नीलि रामरसा मयाकुरु ।
 नावयो नीलमायायं कृतं नीली मयाकृतं ॥
 यच्च रामरसायाः रामायणमुमाकुरुतं कथमवगम्यते, तत्त्वानां राव-
 यादिपदानां क्रमेण रामायणार्थकथनान्, तस्याः नावयोनीलमं वेद-
 कृतं नीलपादनीयं वेद रामायणस्यापि तदुभयं विद्यति ।

End. कथयाम्यवरतां विरामितां कथयाम्युपरयेव दर्शितां ।
 शास्त्रवेदपद्यात्मनामपि नीलि नीला कुमतिः प्रवीरतां ।
 नीरामरसायाख्यां मन्मरामायणमभिधं ।
 व्याख्यानरासमरेण प्रीयतां कथयामिधिः ॥
 दर्शितः कीतवाध्यायं वेदरसे निरध्वनि ।
 कनो विपुल × × × व्याख्यानानुवाचिनाः ॥

Colophon. इति नीलपदव्याख्यानमाद्यन्याहापुरमरचतुर्वर्षश्रावतच-नीलिन्दकारि-
 कनोः नीलीकथयता कतिः कीवतमन्मरामायणव्याख्या मन्मरवस्य-
 प्रकाशिकाया चमाश्रितमनम् ॥

विषयः । मन्मरामायणव्याख्या .

No. 217. मन्माभिधानं . By बहुबन्धनभट्टाचार्य . Substance, country-made paper, 14 × 4½ inches. Folia, 9. Lines, 7 on a page. Extent, 180 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpura, Kālāpāḍā, P. O. Rājārampura, Paṇḍit Sitānātha Bhaṭṭācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. ॐ नीरामः ।
 प्रथमादी मयाभावां कथितव्यमकारिणी ।
 मन्माभिधानं श्रितवे बहुबन्धनभट्टाचार्य ॥ ॐ कारः ।
 ॐ कारं वरुणं कारं वासवः ? चंद्रः कारयं ।
 मन्मायाः प्रथमः पत्वं विन्दुमितिदिशतं । इत्यादि
End. ॐ श्रीवाङ्मोचं तनुपच मन्मदी रिपुचंद्रकः ।

श्रीषट् । मेवमुयां तथा श्रीषट् ऋषिपतमेवच ।

पठ् । मन्त्राणो पठ् षोडशिका साद्वानोऽमरवाचकः ।

Colophon. इति बहुमन्त्रभट्टाचार्यविरचितं जन्माभिधानं समाप्तं ।

विषयः । ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । तथा चकारादिनामकानां दीनां दयितव्यकथनं ।

No. 218. मन्दारमञ्जरी (तत्त्वप्रकाशिकाव्याख्या). By आश-वति .
Substance, country-made paper, 15×4 inches. Folia 40. Lines, 11 on a page.
Extent, 1200 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit,
Bibihāṣī, Benares City. Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old.
Prose. Correct.

Beginning. **कीर्तिदासाय नमः ।**

लक्ष्मीकरनहासो जहा लक्ष्मीपदान्जलिं
 प्रददाति स्वर्गोत्थं देवताचक्रवर्तिनं ।
 लक्ष्मीदानव्यतीर्णार्थं चरन्मानुषं कथं
 शिवेन्द्रादिशिरोभूषणादरादभिषादये ।

End. स्वयमेवपदास्वोऽनमसदीपितिवन्निर्वा
नमसस्वीर संसारसंतप्त स्वतन्त्रं विव ।

Colophon. इति श्रीकृष्णोन्नारायणाक्षरविक्रमविक्रमाक्षरीतमाध्वाक्षरमेव वाच-
यतिना विरचिता मन्दारमञ्जरी तन्त्रप्रकाशिकायाः समाप्ता ।

विषयः । माध्वतन्त्रप्रकाशिकाभाष्यम् ।

No. 219. मन्मथसंहिता. Substances, country-made paper, 7 x 3 inches. Folia, 7. Lines, 15 on a page. Extent, 200 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta Visvakoṣa Office, Babu Nagendranāth Vasu. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Beginning. **जीनसेनाय वनः ।**

एकदा दुःखसाशीलं जगत्तुं जगतां पतिं ।
रतिः पश्यन् पश्चिन्तां दर्शयितुं विवरेता ॥
दिल्लवसात् संसारे तन्मे वद सुतोमरा ।

End. धनभावधरायुक्तो यमसो ज्ञानसंयुतः ।
तपसो राजपूज्यश्च संवितायवदाकुरेत् ॥

Colophon. इति नीलकण्ठचरितार्था वाङ्मयवाचकोऽवधनीऽध्यायः समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।
विषयः । रत्निकदम्बकावधुलेन त्रैलोक्यप्रकारभेदकाकाकाकादिनिरूपणं ।

No. 220. महाभागवतपुराणं. Substance, country-made paper, 13 x 4½ inches. Folia, 178. Lines, 10 on a page. Extent, 5300 ślokas. Character, Bengali. Date of writing S.K. 1734. Place of deposit, Upalātāgrām Post Meher, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkāyagīś. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो दुर्गायै ।

वागाराध विरिचिरका जयताः सदा हरिः वाङ्मयः
संज्ञार्थं विरिचः सर्व-समभवत्तोषा च वा नीलिभिः ।
वागार्था प्रकृतिं बदन्ति दुर्गवत्समार्थविज्ञाः परां
तां देवीं प्रथमाभि विज्ञानमयीं कर्मापवर्गप्रदां ।
इत्येता मेविचारये नीलकांथा महावैद्यः ।
वप्रभुर्मुनिमार्तुं कर्त वेदविदांवरं ।
वाचमिह महाप्राज्ञ सर्ववेदविदां वर ।
पुराणं वाङ्मयं ब्रूहि सर्वनीलकण्ठप्रदं ।

सदा वयाच ।

वदुर्गं नीलकण्ठेन वारदाय महाकवे ।
पुराणं वरत्नं मुक्तं महाभागवताकरं ।
वदाय जगदीश्वर वाचः सदावा भक्तिप्राप्तये ।
सर्वं मेवमेव पूर्वं पुनस्तद् वी प्रवीण्यं । इत्यादि ।

End.

च इदं वरवाङ्मयं पावयेद् द्विजकशिपी ।
वदुर्गमत्ता मेनिने मया पार्थ मयाति मनुष्यात् ।
वाङ्मयैकवर्तं कोटिजगत्कारुण्यदुःखिनं ।
इत्येवमेव पुनः पार्थ नीलकण्ठानुवाद् ॥ ?

Colophon. इति नीलकाभाजयते महापुराणे इत्यादीतिवनीध्यायः समाप्तः कीर
वैषका भिन्नदिपटी भद्रुवाचरे कल्याणवीरकण्ठदेव्यानिनी पदद्वयसमे
वनातेषं पुस्तिका । नीलकण्ठावधुलेन वाचरत् । महानीलाब्दाः । १७३४ ।

विषयः । इति नीमचाभाजवदे मचापुराचे मचाभाजवतप्रकाशनं नाम प्रथमोऽध्यायः ।
 इति नीमचाभाजवदे मचापुराचे द्वितीयोऽध्यायः । १ । ४ । ५ । ६ । ७ । ८ ।
 इति नीमचाभाजवदे मचापुराचे तृतीयोऽध्यायः । ९ इति नी— १० । ११ । १२ । १३ । १४ । इति
 नीमचाभाजवदे मचापुराचे नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु मन्त्रानिद्यायां नीमजाले मिवमारदु-
 र्धवादे । १५ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । १६ । इति नीमजपनीनीमाख्य-
 मिष्टमृदु । १७ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । १८ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु ।
 १९ । इति नी— २० । २१ । २२ । २३ । २४ । २५ । २६ । २७ । २८ । २९ । इति
 नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ३० । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ३१ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु ।
 ३२ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ३३ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ३४ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु ।
 ३५ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ३६ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ३७ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु ।
 ३८ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ३९ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ४० । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु ।
 ४१ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ४२ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ४३ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु ।
 ४४ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ४५ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ४६ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु ।
 ४७ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ४८ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ४९ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु ।
 ५० । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ५१ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ५२ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु ।
 ५३ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ५४ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ५५ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु ।
 ५६ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ५७ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ५८ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु ।
 ५९ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ६० । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ६१ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु ।
 ६२ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ६३ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ६४ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु ।
 ६५ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ६६ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ६७ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु ।
 ६८ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ६९ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ७० । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु ।
 ७१ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ७२ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ७३ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु ।
 ७४ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ७५ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ७६ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु ।
 ७७ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ७८ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ७९ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु ।
 ८० । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ८१ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ८२ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु ।
 ८३ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ८४ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ८५ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु ।
 ८६ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ८७ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ८८ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु ।
 ८९ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ९० । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ९१ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु ।
 ९२ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ९३ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ९४ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु ।
 ९५ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ९६ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ९७ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु ।
 ९८ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । ९९ । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु । १०० । इति नीमजपनीनीमाख्यमिष्टमृदु ।

No. 221. मचाभारतसारः, (ज्ञानचन्द्रोदयः). By रामचन्द्र . Substance, country-made paper, 12×3½ inches. Folia, 28. Lines, 10 on a page. Extent, 850 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpura, Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, tolerable. Verse. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमः परमेश्वराय ।

दुष्टिराजं प्रपन्नादायपूषां दुष्टिचरी ।

विशेषं विवक्ष्यं काङ्क्षितमेव च ।

दृष्ट्वापि मचादेवीमायाभारतं भक्तिः ।

अविदुते मचाचेने जन्मनां दुष्टिदायके ।

मचारानवीभवाम्ना आपिनां परदेवता ।

मचाकाशीं मचाभावां मचादेवीपरिस्थिताय ।

निवृत्ते रामचन्द्रेण नीमता प्राकृत्येव वै ।

मचाभारतसारीत्यं ज्ञानचन्द्रोदयाभिधः ।

६२४कंजम पुष्पं ततो धकंप्रशंसनं :

• + + + !

नतश्च माममुं तौघं समः शकुपवर्णमं ।

भ. गतस्यमिदं सर्वं प्रपद्येऽभिन्नं निष्कृते मया ॥ इत्यादि ।

End

प्रभवाद्भुताद्भुतैः मलिनान्य च तेजसः ।

परिपञ्चान् सुनीनाञ्च तौर्वासां पुण्यता स्मृता ।

तन्मातृ भौसंभु तौर्धेभु सःमनेभु च नित्यप्रः ।

समयेषु यः याति स याति परमां मतिं ।

Colophon इति श्रीमहाभारते मानसतौर्यवर्णनं । अतः परं अश्रितं ।

विषयः । देवचक्षीर्गणं । अर्धप्रशंसनं । अनवैराग्यकथनं । स्त्रीवैराग्यकथनं । स्त्रीकथाय-
निकथनं । श्लोकाधरोद्गमकथनं । दामधर्मोत्तमधर्मादिनिकथनं । शिवभक्तिकथनं । महाभावस-
तीर्थसाक्षात्कारकथनं ।

No. 222. महाकबीरतकथा (भविष्यपुराणोक्ता). Substance, country-made paper. 13×3 inches. Folia, 7. Lines, 7 on a page. Extent, 145 ślokaś. Character, Bengali. Date S. K. 1709. Place of deposit, Dacca Souārgā Kṛṣṇapura, Paṇḍit Śaratcandra Bhattachāryya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. ਸੀਤਲਾ ਹਰਾਮ ।

शृणु राजन् कथां दिव्यां सुखं पश्य प्रसादिनी ।

यां कृत्वा लभते चायुर्धर्मोऽपुन यथिहिर ।

वधिविहिर उवाच ।

अथानन्ताभयवःसर्वैश्वर्यमुत्तमम् ।

व्रतमंढं ममाप्यस्य विद्यायं पुरवोत्तम ।

नौकलस्य सदाय ।

दुर्गारहर्नदैत्येन परित्याग्रे निषिद्धये ।

इतदेव कृतक्यादौ देवेन्द्रं प्राच नारदः ।

End

अतमिदमच अग्रे नारदेनोपदिष्टं

सुरपतिरपि ब्रह्मायु वाञ्छितार्थेन वीभे ।

तमपि कुत्र तदेतदर्थं कुतो यथासा-

इभिमत्तपक्षसिद्धिः पुनर्धोतुः सिद्धिः ।

Colophon. इति भविष्यपुराचोक्तमहाकवीप्रमदया समाप्तः ।
सुभक्त्यु महाकाव्यः । १३०६ ।

विषयः । महाकवीप्रमानुष्ठानसहस्रकवचम् ।

No. 223. "महावीरचरितस्य वाचनोद्यः". Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 7. Lines, 17 on a page. Extent, 350 ślokas. Character, Nāgara. Date Samvat 1763. Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. दुरिचक्रवर्तीरं मोक्षपद्मानीरं
पद्मिष मित्रवीरं + + + + ।
महावीरं भवत पद्मिष्वर्चसस्य सुखानुसूचं
वरिष + + वरुचं किञ्चि किञ्चेति + + च ।

End. ते मित्र सदा सदा हुम्नने वाक्चक्र उदयो
महावारापनवा हि विषद सुखदा प्रदान कुम्भी ।

Colophon. इति नीलमहावीरचरितस्य वाचनोद्यः समाप्तः । संवत् १८११ ।

विषयः । मुञ्जेरभाषायां महावीरचरितसर्वस्वम् ।

No. 224. महाशान्तिवचनम्. Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent, 112 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City. Paṇḍit Vānanācāryya. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. नीलवेपथुः नमः ।

नमः महाशान्तिवचनम् ।

ॐ महाशान्तिं प्रवक्ष्यामि वां प्राप्य महर्षीं दिवं ।
प्राज्ञतः पवित्रो वापि वैष्णो वा + + वर्ज्येति ।

End. रत्नसूत्राचार्यानिर्णयं कुम्भात् संवत्परादपि ।
चारोदयसहस्रवर्षो जीवेद्युः प्ररदां प्रमत् ।

Colophon. इति महाभारतविषये पूजार्थं समाप्तम् ।

विषयः । महाभारतविषयः ।

No. 225. महिम्नः कवटीका (कौमुदीका) By बाचस्पति . Substance, country-made paper, $13 \times 8\frac{1}{2}$ inches. Folia, 13. Lines, 8 on a page. Extent, 300 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garbeta, Gram Bhaṭṭagrāma, Rāmabṛdaya Bhaṭṭācāryya. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

कौमुदीविषयः ।

प्रथमं निरिञ्जनायं संसाराकोविधौ वरं ।
 बाष्पां महिम्नः कोपकं करवाणि वचनानि ।
 विद्वन्मनःकुमुदिनौ × × भर्तुं समाहिता ।
 बाचस्पतिज्ञता बाष्पाकोपुष्यसु सदा सुदे ।
 तिरुप्ति यदि सञ्ज्ञासिद्धता बाष्पाः परात्परं ।
 तासां सारं समाहृत्य द्विदेवानौ प्रतन्वते ।
 महिम्न इत्यादि । इत्यादि ।

End.

कुमुदमद्वयेत्यादि — टीकाकारैरुक्तमपि बाष्पावले मिथुनमश्वरी-
 र्वेषमनौ मोक्षौ यस्य मुच्यते चान् मिथोऽसाधारणौ महिमा यस्य तस्य
 देवस्य दासः देवस्यः सर्वेषां नमस्कारां राजा सिद्धेति पाठे विज्ञानां
 नमस्कारां राजा सिद्धसाधौ नमस्काराज्येति वा कुमुदमद्वयः पुण्यद्वयो
 नाम यस्य च, यमादयो वा कोऽस्य देवदेवस्य रोषात् अहं एव
 दिव्यादपि दिव्यं यस्य महिम्नः कवचमिदमकार्षीदिति ।

Colophon.

इति महिम्नः कोपटीका समाप्ता ।

मानावेदपुरावसाज्जन्मिन्मानाद् ददुप्रत्यय-
 कालान् वै चरितो चरकः च मिथी भेदानभिज्ञो यदा ।
 तदेकीकृत्य कतिकुमुदमद्वयोऽपि च महात्मा
 कृतं नमस्कारं कवचमिदमकार्षीत् चरमम् ।
 कौमुदी । लिपिरितं वीरभक्तिकरोरदेवमर्षयः पुष्टिका च ।
 बाष्पाधिकः समस्तः समस्तमनुविद्यांशो वसिष्ठो भव-
 आचारिभक्तमद्वयप्रत्ययमका नमोऽस्तु ।

भाषाभाषा चरितकथेन चरितो वैद्यो दिक्षीतौ नमः ।

उक्तो चरितकथो चरितकथो कृष्णो दे नमः ।

विषयः । विषयविषयकोच-भाषाज्ञानं ।

No. 226. महिषासुर-टीका By मधुसूदनसरस्वती . Substance country-made paper, 16×2 inches. Folia, 65. Lines, 4 on a page. Extent, 1000 ślokas. Character, Bengali. Date S.K. 1629. Place of deposit, Dinājpurā, Babu Girisaundra Cakravartī, Pleader. Appearance, very old. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो हरिचराभाय ।

विशेषरं मुदं नमो महिषासुरवेरयं ।

पूर्वाचार्यजनभाषाचार्ययथा मितये नमः ।

कश्चित् किञ्च नमश्चराभाः + + + मित निष्ठासुरकुम्भेन मनुष्य-
चौरस्य चरितकथादिना चरितापि चरितविमर्शति इत्यभिप्रायेच रात्रा
मिवनिष्ठास्यं पति निष्ठास्यं । इत्यादि ।

End.

इदं श्रीमदुरोः पादपत्रं नमो ज्ञाना नमः ।

+ + + + +

धूमिधूमिदेवय चरितरात्रेन रात्रये ।

इकाक्षने नमो मितं चरये च चराय च ।

Colophon.

इति श्रीमत्सरस्वतीचरितकथाचार्य-वीरविशेषरचरचारविन्दमनुष्य-
सूदनसरस्वतीविरचिता महिषासुरमिता नमः । चौरस्य ।

नमो १६१८ ।

विषयः । महिषासुरवेरिकाक्षानं ।

No. 227. मातृकानिर्घण्टः By चाचार्य . Substance, country-made paper, 8×5 inches. Folia, 7. Lines, 11 on a page. Extent, 200 ślokas. Character, Nāgarī. Date ? Place of deposit, Tīkāri, District Gayā, Pundit Mahāvīraprasād. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning.

वीरविशेषाय नमः ।

वीरविशेषं नमोरात्रं भारतीनीचरती मितं ।

नमो यथा मातृकाया निघण्टं पादपत्रये ॥ ?

End.

मन्त्रो च परमात्मना च सर्वमन्त्रकृतमात्मनो ।
 मन्त्रकृतो ऽथवा यावौ ऋषिः चार्थकः कृतः ।
 मातृकाया निवृत्तौऽथ मन्त्रदीर्घे निषाध्यता ।
 विस्फोटनाव मन्त्राणां ऋषिर्वा पश्चिना जनाः ।
 शरीरे सर्वमन्त्राणां गुहाराय कृपुविभिः ।

Colophon.

एति नोमदेहिजनस्य लोमुकुटनादिविषयमपरमसंघ-नीमदाचार्यविरचितो
 मातृकानिबन्धः समाप्तः ।

विषयः । मातृकावीजद्विरुपसंघः ।

No. 228. माध्वमन्त्रार्थमञ्जरी By नारायण . Substance, country-
 made paper, 10x5 inches. Folia, 98. Lines, 10 on a page. Extent, 3200
 śloka. Character, Nāgarī. Dato Samvat 1689. Place of deposit, Tīkāri,
 Paṇḍit Vāmācāri Śhastrī. Appearance, tolerable. Prose. Incorrect.

Beginning.

नीमवेष्टाय नमः ।

नीमदात्मविज्ञानतीर्तनीर्षो जगद्गुरुः ।
 नीमदात्मन्तीर्षार्थः एतीर्षवत्तु मे नमः ।
 वेदानतीर्थं मुनि सर्वपुराणवेद-
 सङ्गारतादिनिजनाम् यज्ञाया निषाध्य ।
 सद्गुरुस्यनदितैः कुलपैकदीय-
 तात्पर्यनिर्णयपरिपक्वं यथापि ।
 निजनिजपद्येनिजपद्ये च तत्र यः ?
 मामं सङ्गानि जवाच निजपाद च तैः सङ्गान् ।
 वेदान्तं निजैः लोके सर्वेयानुवदन् प्रभुः ।
 तस्यै परमेश्वारे सर्वं व्याख्यानस्यवत् ।
 यदीयवाक्तरङ्गाणां विप्रयो विदुषो निरः ।
 जयति नीमरावासी जयतीर्षवर्षोविधिः ।
 वेदस्यास्यगुरोः वादपद्योतावस्यवाम् ।
 तरिष्यामि निरामल्लो नयनं सङ्गवानरं ।
 सङ्गानि तानि नयनार्थं पुनान्यवीच
 नापूर्ववीचकपथोदितस्यवदुदिः ।

श्रीतै चरेरय नुरोरपि वैशवाधि-
 नारायणः प्रविष्टोति यथावर्णनं ।
 अज्ञानाद्वा प्रमादाद्वा यथ + + + यावत्
 ननुक्तकवचादिभ्यु + + + नुपर्वणम् । इत्यादि ।

End. याथाभिरिक्तवचनाभ्यु एकोनपञ्चाशत्संख्योपेक्षमात् यमिजयमुपपन्नं
 यद्वा विचारये यदौ ज्ञातविशेषैकवचनम् । नतश्च + + +
 ऐवासां जने अस्मात् वे सर्ववर्णि वे हत हव । अर्जुने देवेषु
 + + + वेदाद्येभ्यः संज्ञाधिकारिणां ज्ञानादिदानैवातिष्ठदिकरा
 वे कुलप्राप्तकथा मयतये पूर्व नः अस्मात् कश्चिभिः परममहत्प्रदानी
 यद्वा पाठयतेत्यर्थः । * ।

Colophon. इति नारायणवैद्य नुपपूर्णासंहृतुता ।
 पुनिकल्पनरोर्ध्वपात्रध्वजमार्गेनहरोः श्रीवैद्यनाथाय नमः ।
 संवत् १९२८ ।

विषयः । अष्टाभारतनामधेयप्रतिपादकछात्रादीनां आख्यानं तथा प्रवनादिमाध्यमनीव-
 छात्रादीनां आख्यानम् ।

No. 229. माध्वाणां पूजापञ्चतिः By सत्यबोधार्थप्रियम् . Substance,
 country-made paper, 11×4½ inches. Folia, 24. Lines, 9 on a page.
 Extent, 482 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit,
 Bibihāṭi, Benares City. Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Prose.
 Correct.

Beginning. श्रीरामचन्द्राय नमः ।

प्रबन्ध एतत्तं अस्मात् पूर्वबोधार्थप्रियम् ।
 यथावति चरेः पूजापञ्चतिः स्तिष्ठते मया ।
 वैद्यनाथोक्तिमाद्योप्य पूर्वप्रज्ञेयं यत्कृतं ।
 ननुवदरे तु ननुर्ध्वं मया संयच्छतेऽपुना ॥

End. सत्यबोधार्थप्रियेव संयच्छतेऽपुनादरात् ।
 पूजायाः प्रधानं कुर्यात् श्रीतै माधवमाध्यमोः ।

Colophon. इति पूजापदनिः समाप्ता ।

विषयः । बाध्यवर्ते वैष्णवाणां पूजाविधिः ।

No. 230. मासनिर्णयः By भट्टोजि दीक्षित . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 34. Lines, 9 on a page. Extent, 578 çlokas. Character, Nāgara. Date Samvat 1778. Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City. Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning. श्रीमन्महाविष्णवे नमः ।

श्रीम् । वैष्णवप्रतिपदि नन्दारामः ।

नम श्रीदयिकी तिथिर्षास्त्रा,

वैवे मासि जगद्गुप्ता सप्तमं प्रथमेऽहनि ।

ग्रहपथे समग्रं तु नदा कर्मोदये सतीति । विनाशो नक्षोत्रेः । इत्यादि ॥

End. समाप्तीमेव भीमेव रविषा नृपचा तथा ।

वीरोर्यं पञ्चमी मास कर्मोदयेऽहनिः । इति दिक् ।

Colophon. इति श्रीभट्टोजिदीक्षितविरचितो मासनिर्णयः । संवत् १७७८ ।

मन्मथदेवात्मजैरच्युतवर्माने लिखितम् ।

विषयः । मासनिर्णयादीनाम् निर्णयः ।

No. 231. मासेन्दुरक्षेपणम् . Substance, country-made paper, 16×3½ inches. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 84 çlokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur Post Candrakonā, Ayodhyā Baghunāthvāṭi Babu Cakrapāṇi Rāya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

राक्षोबाध ।

सङ्ख्याचं यदुक्तं भी महेन्द्राचरचंभुम् ।

विधानं श्रीदण्डाक्ष कर्तव्यं वैव वैद्यना ।

नन्दक मन्मथान् विस्तरेण मभासतः ।

अनुपपाद्य ।

वाचिर्न कवचं राजन् देवैरपि छुपुर्धनं ।

यः करोति कवाचेषु च पूताका भवेन्नरः । इत्यादि ।

End.

तस्मात्काचेवरं नाम कवचं छुरवधारितं ।

नीलम् वस्त्रं वित्तं वस्त्रं भाद्रकप्रदं ।

वाचिर्न कवचसैनम् कर्मेवाधिविवाह्यं ।

यः करोति करो वित्तं च वनेव वाह्वरं पुरम् ।

Colophon.

इति ब्रह्मकृष्णभरतचतुर्वेदे कर्मेवाधिविवाह्ये काचेवरकवचं समाप्तं ।

विषयः । काचेवरक कवचकवचम् ।

No. 232. सुक्तिविद्यामणिः By गजपतिपुत्रबोधमदेव . Substance, country-made paper, 9×4 inches. Folia, 46. Lines, 8 on a page. Extent, 860 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tīkārī. District Gaya, Paṇḍit Mahāvīraprasād Mīśra. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning.

बीजमन्त्राचार्य नमः ।

बीजाक्षी तन्मन्त्रिणी दाम्भनर्षेचतुष्टयं ।

नमः × नमः नमो × × × नमः चरिं नमः ।

वागुपुराणे,—

End.

ग्रन्थं पश्यन्ति वापि नीलं वा पूरयेन्नरः ।

सुर्जेनेवापि संकुटं कर्मेवेवाधिवार्यं । * ।

Colophon.

इति बीजगणितबीजपुत्रबोधमदेवेन संक्षेप विरचितो सुक्तिविद्यामणिर्नाम
ग्रन्थः समाप्तः ।

विषयः । पुत्रबोधमन्त्राचार्यविषयम् ।

No. 233. सुक्तिवादाक्षीः By महाश्वरः . Substance, country-made paper, 18×3½ inches. Folia, 14. Lines, 7 on a page. Extent, 500 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur Post Garvetā Grām Telivani, Paṇḍit Bagavaticcharaṇa Śartitīrtha. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ নমো ব্রহ্মেণ্যে ।

প্রবীজমহুদিষ্টেব পুর্নাবলুপদ্যবে প্রবর্তনে কত। ব্রাহ্মক প্রবর্তনঃ প্রবীজম্
 দর্শয়তি ব্রাহ্মকতঃ, যত কতঃ প্রবীজম্ কুতং নক্লীতৌ কুঃসাম্যস্ব নক্লস্ব
 কল্যেপ্যবীনেষ্যাবিবর্তম্ ন হু প্রবীজবান্নরজনকমে কতি প্রবীজবলম্ কুত-
 সাচান্নারকপভীম্ প্রতি বিবর্তনসা কল্যে কুতঃসাত্তে নীচপ্রবীজবলম্ কল্যে-
 প্যাবীনেষ্যাবিবর্তম্ ভীজনাইকস্ব কুতাহিরুপকল্পানুপমানাদেবেত্যাदि ।

End.

কলরবাক্ষ্যেতাদি বাকারেব পূর্নকল্যবাক্ষ্যেদ্যচিত্যক্স কলরবাক্ষ্যে,
 কলরবাক্ষ্যবাক্ষ্যেদ্যচিত্যক্সাদি পূর্নকল্যে বীচ ইতিকুপ্যনো নীচিভির্বেদিত
 ববৈবা ইত্যাদ্যবি নীচ্যাদৌ কল্যচিত্যবীচক্সাদি কুতানিচিভিনাতু
 ইত্যক্সব বিকরঃ ।

Colophon.

इति ब्रह्मरसप्रभाषायां विरचितमुक्तिप्रकाशः सम्पूर्णः । श्रीवीररामः बरह ।

विषयः । पापव्यादिभेदेन मुक्तिनिरूपणम् ।

No. 234. मुमुर्षुमनकल्यादिपद्यतिः By ब्रह्मरसप्रभा । Substance, palm leaves, 10×1½ inches. Folia, 37. Lines, 3 on a page. Extent, 500 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Grām Bhādu-ghar, Post Brāhmanberia, Zilla Comilla, Paṇḍit Amara Candra Nyāya-ratna. Appearance, tolerable. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो ब्रह्मेण्ये ।

नलेन कलविद्यानां मुदे ब्रह्मरसप्रभा ।
 मुमुर्षुमनकल्यादिपद्यतिः पञ्चविंशिका ।
 नन्वे तु कलव्यादावमुक्त्य विद्वत्तनं ।
 कानांमुपारिदौ शेषा विद्वद्भिरपि नादमेः ।

नपादौ मुमुर्षुकल्यं ।

मुदितले वारीतः ।

मुद्रात्रेव तु मुक्तेन ब्रह्मरसप्रभा वी कतः ।

व नै कलममुक्तं मुद्रमस्यापि नन्वेति । इत्यादि ।

End.

विष्णुचर्मोत्तर ।

ब्रह्मोपवीति यद् ब्रह्म ईशं तस्यैव तन्मतेन ॥

यद्यपि वाचस्मीये दामं भव तन्नामनीचोपारचपूर्यं प्रनिचसीमुपे
जर्ज द्वात् कोकारात् पूरे दधिवा ।

Colophon. (वनःवरं चण्डिनं) ।

विषयः । वनका सुसुपौच कर्मचनिकवचम् । तवादी सुसुपुल्लम् । वनचंकारविधायम् ।
वचमनवचवत्ता-पर्यवरदाचविधिकवचम् । वनीचानादिमल्लत्वादिनिकवचम् । दामपदनिः ।

No. 235. सुरकीचन्द्रिकागुञ्जमालाप्रादुर्भावः . Substance, country-made paper, 15 x 5 inches. Folia, 2. Lines, 10 on a page. Extent, 55 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Candrakopā, Grām Ayodhyā Raghunāthvāṭi, Babu Cakrapāṇi Rāya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. नीराचान्दव्याभां नमः ।

यस्य करदमायेव करो याति निरापदं ।

नीलव्ये लभवे भक्तिं तं नमामि जगद्गुरुं ।

नीलारद वयाच ।

सुरकी येन तयवा प्राप्ता लब्धं जगत्पतिं ।

या करोति वदा लब्धसुखान्नीलवचमुत्तमम् ॥ इत्यादि ।

End. इत्येतत्कवितं पुन तत्तं परमशोभनं ।

शेषनीचं प्रवलेन न देवं यस्य कलचित् ।

वर्णादिद्वयप्रभवं जगदानन्दकारणं ।

धर्मवन्मत्तरं तत्तं प्रेमभक्तिप्रदायकम् ।

एतन्मानाति यत्तत्तं नीलमुक्तो भवेदि वः ।

यस्मिन् मये विहितमितेनत् निडति विवशः ।

तय लब्धो जगद्भावः सर्वदुःखनिवारकः ।

तत् तस्य जगदादेव शोकानीतो भवेत्तरः ।

वचवयविमुक्तोऽसौ भक्तानां प्रपरो भवेत् ॥

Colophon. इति पद्मपुराणे पातालकण्ठे ब्रह्मवारद्वंवादे सुरकीगुञ्जचन्द्रिकानां
प्रादुर्भावः वचपदितनीऽध्यायः ।

विषयः । श्रीचन्द्रिकागुञ्जमालायां लब्धप्रापयनवत्तादि-कवचम् ।

No. 236. मूखाध्यायविरचम् By कालदेवदीक्षित . Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 5. Lines, 14 on a page. Extent, 150 çlokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṣi, Bonares City. Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

प्रथमं विद्वन्नाथं हि वृत्तिं कालाध्यायं वनः ।
दीक्षितान् वाङ्मयेषु नृपन् वना परमनीम् ॥ १ ॥
विनाचं वाङ्मयानां मूखाध्यायस्य काङ्क्षितम् ।
वदन्तमातुराचार्यैर्वाङ्मयं द्विवदे वना ॥ १ ॥

End.

वाङ्मयः कालदेवेन मूखाध्यायः वना प्रियः ।
नपत्येन प्रवासेन प्रीयतां परमेश्वरः ॥

Colophon.

इति श्रीदीक्षितकालदेवकृतं मूखाध्यायविरचं समाप्तम् ।

विषयः । वङ्गीयप्रधानां मूखनिरूपणं ।

No. 237. मेघदूतटीका By दिवाकर उपाध्याय . Substance, palm leaf, 11×1½ inches. Folia, 95. Lines, 4 on a page. Extent, 1200 çlokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur, Babu Girishā-candra Cakravartī. Appearance, very old. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो नवेनाय ॥

कचिदिदं ।

कचिद् वनः राजनिर्वाणेषु वसतिं वने इत्यन्वयः । नय वाचनेष्विति
वदन्तवनाद् इत्यन्वयः परित्यक्तैकवृत्तिं वपन्नेति ध्वनितं । इत्यादि ।

End.

वपननेन प्रकारेण दुःखं कचवद्वाग्विषं ददामि ते नय चन्दनाचमपि
पिबुता वापिकवा पिबेदो नाभूद् वा अपिपति काङ्क्षामान्ते सुखं
× × × × इति ॥ १ ॥

Colophon.

इति श्रीदिवाकरोपाध्यायकृता मेघदूतटीका समाप्ता ॥ १ ॥

विषयः । काशिदासकृतमेघदूतटीकायाः व्याख्यानम् ।

No. 238. मोक्षोपायः. Substance, Teget leaf, 14x2. Folia, 110. Lines, 5 on a page. Extent, 2750 slokas. Character, Maithili. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā. Late Paṇḍit Rāmātārāṇa Śiromāṇi. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. (१—२ पदं वाचि) ।

सुहरीना सहायेना विहायिषीऽवभाषत ।

सहसं राजशार्दूल सदैवैवमकरोतये ।

सचार्यप्रसन्नतां सज्जिह्वस्यमनैः ।

× × × × × × ।

नका विज्ञापरा चोरा राजसा नम रंधिताः ।

बाहुवर्धेति नागार्थं मरणावतसर्पिनम् ।

सवाचि नमसः नीलाम् हस्तशार्दूलविज्ञताः ।

× × × सहसो नीलै रानी रथोविदारणः ।

तं पुत्रं राजशार्दूलं रामं सत्यवरात्मनं ।

साकस्यचवरं मूरं ज्येष्ठं नै बाहुवर्धेति ।

× × × × × ।

कनाकनक्षत्राणां वा नेमं सज्जति राजसाः ।

वाजीविपवाच ।

नया सज्जिडे मुपति रामधन्यजनान् सवः ।

कसं कीदृक् क्षितौ राम इति वचस्य मुनिनाम् ।

जना सपुः ।

राजी राजीवववाचो वतः प्रथमि वामनः ।

स विप्रसीर्षपापापाकताः प्रथमि मुर्धेयाः ।

वज्राम् प्रार्थनवाक्कासं मिलवापारमाश्रितं ।

साकस्यजानवदमः करोति न करोति न ।

धिं सत्यदा धिं विपदा धिं जेहेन विनीहिते ।

कर्णमेवावदितुम् मुदीमेवापतिहये ।

× × × × × ।

इदमःसाकसाकताः स दवास्मिन् सरीसर्पे ।

मालवे सवचारे तं यो निवेदयितुं सवः ।

विद्यामित्र उवाच ।

एवमेव तं वक्ष्यामि भवन्तो रघुनन्दन ।
 दशमवत्सु भरिता हरिषं हरिषा एव ॥
 एव मोक्षो रघुपदेर्मायसो नापि चामतः ।
 विवेकवैराग्यकृतो मोक्ष एव महोदयः ॥
 दशस्त्रिंशत् त्वाजिष्ये पुनः मोक्षे च रघुनन्दनः ।
 विद्यामित्रेभ्यो यद् दशस्त्रिंशत् वक्ष्यामि ते ॥
 × × × × × ×
 सर्वं कुर्वन्ने नृपति पित्रः पादाभिरुद्धं ।
 कर्मभूषणमावाच रामः कवचस्योपमः ॥
 × × × × ।

दशरथ उवाच ।

पुत्र प्राशयिवेकसं वक्ष्यामि भावनं ।
 जलवन्तो × × × × वेदी × × × दीपकाद् ॥
 भुवविभ्रमुदशीलं साहस्येनानुमिता ।
 पद्मावाचते पुत्रं × × × अनुवाचना ॥
 × × × × × × ।

वसिष्ठ उवाच ।

रामपुत्र वक्ष्यामि गुरुरसं विविताकृता ।
 दुरन्धेरा दुरारक्षा × × × विषया × × ॥
 कि × × × × × × मोक्षे बाधोदघातैः ।
 विविताकृति कलौक्यकृते व्यापरादिभिः ॥

विद्यामित्र उवाच ।

किं विद्याः के च वे केन विवताः कारयेत्तैरे ।
 व्यापराः प्रतिकुलानि × × × × × × ॥
 वद्याभिव्रतवायु तं त्रुषि शस्त्राणि राक्षस ।
 चर्म एव प्रवर्तेन भेदयति × × व्यापराः ।
 दनुजवज्र × × × रघुर्नरपु
 दारम्यान्नुपिनाथं विद्याकर्मैः ।

तत्प्राज्ञं वेदमभिमर्शंति वारिवाये

वर्षीं यथा मनुषिणाभिमर्शार्थेतिदिः ।

इति वाळीकीये जीर्णोपाये वैराग्यप्रकरणे वैराग्योत्पत्तिप्रतिपादको नाम
प्रथमः सर्गः ॥ इत्यादि ।

End.

यद्गुण्ये नृपायेषु मित्रेणु महीधरा ।

यद्यपि वाग्व्याः शिवाः शिं तानपि न प्रोचति ॥

Colophon.

(यतःपरं चक्षितं) ।

विवक्षः । इति जीर्णोपाये वैराग्यप्रकरणे वैराग्योत्पत्तिप्रतिपादनं । अवशोषप्रकाशनं ।
इति जीर्णोपाये वृद्धपुत्रवचनप्रकरणं । इति जीर्णोपाये अल्पमित्रप्रकरणार्थेतिर्देशः । इति जीर्णोपाये
वैराग्यप्रकरणं । इति जीर्णोपाये अल्पमित्रप्रकरणे जीर्णोपाद्यानं । इति जीर्णोपाये वृद्धपुत्राद्यानं ।
इति जीर्णोपाये वाळीकीये अल्पमित्रप्रकरणं । इति श्रुतिप्रकरणे भोवाद्युपाद्यानं । इति वाळी-
कीये जीर्णोपाये कथमायाः । इति वाळीकीये जीर्णोपाये × × × × प्रकरणे
अवशोषाद्यानं । (यतःपरं चक्षितम्) ।

No. 239. यजमानपञ्चम्यन्तराद्यग्निधाने दर्शयौर्जमासप्रयोगः By वैद्यनाथ-
मिश्र . Substance, country-made paper, 10×4½ inches. Folia, 5. Lines,
9 on a page. Extent, 90 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place
of deposit, Bibihāṭi, Benares City. Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance,
old. Prose. Correct.

Beginning.

जीमवेज्याय नमः ॥

मित्येवेतिदिदि वाच्यत्वं व्याचक्षुःकरम् ।

वैद्यनाथः प्रमगुदे चन्द्रादीनामभावतः ।

End.

वाचमानवार्तिचं वहीव इति कथमान् पूर्वनाध्यर्षं यथाद् वाचमाना-
दिचं, यथा कर्मणां चक्षिपान्तराद्यग्निधाने, यद्यो विज्ञेय दक्षाध्यर्ष-
प्रयोगादुत्तेय इति ।

Colophon.

इति वैद्यनाथमित्रीजीमवायनाथो यजमानपञ्चम्यन्तराद्यग्निधाने दर्शयौर्ज-
मासप्रयोगः ।

विवक्षः । अवशोषार्थे यजमानपञ्चम्यन्तराद्यग्निधाने दर्शयौर्जमासप्रयोगः ।

No. 240. वनकभारतम् By आनन्दतीर्थ । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 120 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City. Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. नीवेद्याचार्य नमः ।

आवेशं परमात्मन् कक्षायापतिमवदपरमात्मन्
उच्छिन्नपरमात्मन् यत्नाद्याद्यायनः उद्देव परमात्मन् । ?

End. इति वाराणसनामा वनकीर्तुपूजितः
सुरावचनामा पूर्वमुद्देविकपूर्वः ।
नामोपपत्तिभिः उच्छिन्नपूर्वः ।

Colophon. इति वीमदात्मन्तीर्षधनयनादाचार्यविरचितं वनकभारतम् ।
विवरः । नाथनवे वीरकस्तुतिः ॥

No. 241. बाबाप्रबोधनम् । By हरिप्रसाद . Substance, country-made paper, 14 × 2½ inches. Folia, 17. Lines, 5 on a page. Extent, 300 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpurā, Babu Girīśacandra Cakravartī, Pleader. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नवेनाथ ।

नमो कृष्णवद्वर्द्धं प्रज्ञादिदुरपन्धितं ।
बाबाप्रबोधनमस्य वक्ति नीचरिजद्वारः ।
प्रकाशं नय बाबाबां पुराणेपु प्रविधिम् ।

End. बाबाकारवधूतका प्रवचनं च सुप्रवेः ।
दुष्टान् यथास्तु विज्ञाय नयमानि नयारणेम् ।

Colophon. इति कल्पपुराणे वीरिन्धुविर्वादे प्रबोधनबाबायोगे वदविज्ञानबाबा-
रवोन्धितदुष्टानयानिकयम् । * । इति बाबाप्रवार्थः ।

विवरः । बाबापुराणवचनबाबायेन भगवती रचयितादि-प्रबोधनम् ।

No. 242. **बौद्धाख्यम् .** Substance, country-made paper, 12 x 4 inches. Folia, 12. Lines, 13 on a page. Extent, 360 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City. Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālaçaṇḍra Śūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. नमो बुद्धारामादिदेविवारविचारिणे ।
 वसन्ते बौद्धाख्ये नमोरात्रे नमिणे ।
 वसन्ते च सुखे च बौद्धिनि वादसंयुति ।
 विविधेयसंन्याय बौद्धीरकायिने नमः ।

End. नमो बुद्धे चोभिदम् परमेष्ठिदुमिं पठम् ।
 विंशतः विंशत्यधिक विंशतीऽस्तीति च अष्टम् ।

Colophon. (चक्रवर्तीयम् ।)

विषयः । कैवल्ययोगवचनम् ।

No. 243. **इकारादिरामसहस्रनामस्तोत्रम् (ब्रह्मनामस्तोत्रम्) .** Substance, country-made paper, 10 x 3½ inches. Folia, 11. Lines, 10 on a page. Extent, 300 ślokaś. Character, Bengali. Date S. K. 1757. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā. Late Paṇḍit Rāmātārāṇa Śiromaṇi. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. बौद्धे रामानुजाय नमः ।

बौद्धिबोधाय ।

देवदेव नमोरात्रे भक्तानुचकारक ।

नमः पुता नमो पूर्णं नमोरात्रे नमोरात्रे ।

नमोरात्रे नमोरात्रे नमोरात्रे नमोरात्रे ।

नमोरात्रे नमोरात्रे नमोरात्रे नमोरात्रे ।

× × × × × × × ।

बौद्धिबोधाय ।

नमोरात्रे नमोरात्रे नमोरात्रे नमोरात्रे ।

नमोरात्रे नमोरात्रे नमोरात्रे नमोरात्रे ।

नमोरात्रे नमोरात्रे नमोरात्रे नमोरात्रे ।

नमोरात्रे नमोरात्रे नमोरात्रे नमोरात्रे । इत्यादि ।

विषयः । श्रीरामकृष्ण एकादाविषयवार्तामहाकाव्यम् ।

[illegible]

विश्वः । १ पठ्यै रघुनायकचमपूज्यकरवसंस्कारकचमम् । १ मन्त्ररघुनायकचमम् ।
२ । ४ चन्द्रकल्याणनामिंशरघुनायकचमनादिकचमम् । ५ रघुनायकादिकचमम् । ६ रघु-
नायकादिकचमम् । ७ । ८ रघुनायकादिकचमम् । ९ रघुनायकचमनादिकचमम् । १० । ११
चन्द्रनायकादिकचमम् । १२ रघुनायकचमम् । पयोदशादहाद्वयपठकचम्योक्तं चरितम् ।
१३ विश्वनायकचमम् । १४ मन्त्रसंस्कारकचमम् ।

No. 245. रसकौमल्य By राजारामतर्कवादीश्व. Substance, country-made paper, 13×4 inches. Folia, 27. Lines, 6 on a page. Extent, 650 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Bali-hār, Dist. Rajaahi, Pandit Kālicandra Bhattachāryya. Appearance, tolerable. Verse and Prose. Generally correct.

Beginning. प्रबन्धस्य नास्ति द्वितीयपदप्रारम्भमात्रम् ।
 चत्वार्येवमाः प्रोक्ताः कर्माणी माः प्रयुज्यन्ते ।
 काली भद्रकाली । इति ।

End.

Colophon. इति श्रीरामानुजकव्येनोद्भवाभाषायां विरचितायां रघुकव्येनोद्भवायां ज्ञानि-
विधिकव्येन नाम द्वितीयः पटलः । * ।

अतः परं अखिलं ।

विषयः । १ भारपोषाड्मादिकर्षां काकादिप्रयोगेन शास्त्रान्वितिकथनम् । १ पठते
अथकादिप्रयोगनिरूपणान्वितिकथनम् ॥

No. 248. रत्नरत्नमाला, By नरसिंह कविराज. Substance, country-made paper, 6×13 inches. Folia, 70. Lines, 18 on a page. Extent, 1400 slokas. Character, Nāgari. Date Samvat 1732. Place of deposit Tikāri, Baithbighā, District Gāz. Paṇḍit Mahāvīrprasad Misra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

जी नपेन्द्राय नमः ।

ईशमयीं कारयन्कारयं यत्नमयत्नं ।
 आदिममादिं ज्ञातमज्ञानं मोक्षममृतं वन्दे ॥
 कनकरजतमुक्तावलीवैभूत्यैश्वरी-
 मंरकतरवरैः पद्मभाषिण्यमुक्तेः ।
 विभ्रदमुषकदमैर्गुम्फितारममाहा
 विभुषविषयस्य रानसम्प्रदाहान् ॥
 यथातः सम्प्रयच्छासि रससौधादिसंस्मृतिं ।
 यद्विज्ञानेन भिषजो न मुञ्चन्ति चिकित्सित्वे ॥

कार्त्तिकि विरचितं देवं सत्तापयसमापात् सर्वरक्षो हनि किं वञ्चना ।
 + + + । सुविदितः तन्नामपादं नन्वा चारं मतः सन्तुष्टुत्वं विवन्-
 वात्सवानामुपपन्नवे × को × पद्व्यां इत्यस्यतवारकोषं ॥
 तन्नामवान् विनिर्वाच्य मरविंशेव सन्तुष्टुः ।
 मूढवाक्कविषं त्यक्त्वा रत्नमाकाः सन्तुष्टुता ॥
 कोचमदीयचवडिता मासेव रत्नपूरिता तरणिः ।
 × × × × × × ॥
 वसवीषं न हि भवेत् पुराचमिषजः त्रिधा ।
 तन्नापि नमवैद्यानामानुष्ठुलं करिष्यति ॥ ० ॥

इति दाक्षिणात्यवैदिकग्रन्थोपाध्यायनोक्तकथंभट्टाक्षरान्तस्तम्भ-परिचारक
जीनरशिष्यवर्षिराजनिर्दिष्टारकरत्नमाला समाप्ता ।

शुभमस्तु संवत् १०९९ ॥

विषयः । रसमोचनादिकथनम् । रसकपूर्व-रसविन्दूरादि-कथनम् । रसवन्मनादि-
कथनम् । रसना-रसादि-कथनम् । स्वभावा-रसादिकथनम् । कर्षादिभाररसकथनम् । रसमिरि-
ज्वरपक्षाभनादिरसकथनम् । प्रभावसङ्केतपररादिकथनम् । गरीदधिकनककुन्दरादिककक-
रसकथनम् । पक्षावपर्वटीकथनम् । विजयवपर्वटीकथनम् । चन्द्रिपुष्पकटीकादिकथनम् ।
पक्षावतनटीकथनम् । कलाभादिवटीकथनम् । राजयक्षादिपिचिन्ताकथनम् । कासादि-
पिचिन्ताकथनम् । करभेदपिचिन्ताकथनम् । कूर्पादिपिचिन्ताकथनम् । नागवापिचिन्ता ।
बावनादिपिचिन्तामिकथनम् । उदावर्गपिचिन्ता । कुम्भादिपिचिन्ता । श्रीवादिपिचिन्ता-
मिकथनम् । कुम्भादिपिचिन्ताकथनम् । जीरीनादिपिचिन्ता । वायुवायनपरिनामपिचिन्ताकथनम् ।
कासीवाक-कुम्भादिपिचिन्ताकथनम् । वनसारकोषादिकथनम् ।

No. 247. चारमञ्जरी (राजवपाखवीच डीका). By जितामित्र. Substance, country-made paper, 12 x 2½ inches. Folia, 44. Lines, 7 on a page. Extent, 1500 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1749. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Bhaṭṭagrām, Paṇḍit Rāmhṛdaya Bhaṭṭāchāryya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

बीबीराजः ।

विघ्नविघ्नं वरुणं तन्मन्त्रमन्त्रं च देवः ।

सुरारिचरवासी जगन्निवासा अपि सुतः ।

डीकायां पितता बाष्पा दत्ताष्टोच उवाचतः ।

जितामित्रे च बीरे च त्रिपदे चारमञ्जरी ।

कर्णविविधज्ञानवेगभिमतदेवतां जगत्सुखं हृदिमुपमेव प्रथमं प्रकाशं
प्रथमज्ञात् । जेति । इत्यादि ।

End.

चरीयां वाचरायां विघर्जनं प्रकाशयं चचे कल्पविघर्जनं तीर्थभूषात्
उपाधावकपात् कवेः वासीकेः कुम्भमुषोऽग्न्यात् × × × × ×
चचे कवेरिति कुम्भमुषो विघेयत् । निवा । च राजः भरतवन्ध्या
निवा कुट्टः चचे × × × × तन्मावकारविभुः राज्ञोयेव ।

Colophon.

इति बीराचवपाखवीचडीकायां चारमञ्जरीयां बीजितामित्र-कृतायां चको-
दयः चर्तः समाप्तः । शब्दाब्दः १७४९ ।

कान्ति कथं कलकत्तोरकमुज्ज्वलतु-

वज्रक्षितं सममुचं न तव प्रमुचं ।

विन्दुरपूरकिरये इति भावदेवे

महे चवीपुत्रचवन्मन्त्रमन्त्रम् ।

भावाः कल्पः विवाः कल्पी न भेदः विवकाकवीः ।

चको पुनरावादे वाकः वाकः विवः विवः ।

बीबीबीनारायणां जगन्मनः ।

विषयः । राजवपाखवीचकावका बाष्पाजम् ।

No. 248. राजधर्मेकौकुभः. By जगन्नाथदेव. Substance, country-made paper, 10 x 4 inches. Folia, 29. Lines, 11 on a page. Extent, 720 slokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City. Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

শীতবেশাব মমঃ ।

তপসিষদধিনতং করং সুনবো মমবা মজ্ঞককরং বত্ ।

কুপস্ব হনৌত্বডকৌ × বিজস্ব × মবৌ জযতি ।

মমঃকপূরেষ সন্মীমাঃ পরিপূরবত্,

জজ্ঞাজজনিবৌ সন্মীম্ বৌষিপব্রুপতীম্ পরাম্ ।

End.

স্বপ্ন সজ্ঞানানো নবাদিরদিশা । সাধাষ্মাৎ সন্মেষস্ব ভূবণৌ দশিচাঁ
 দ্বজা সধামন্তি শাস্ত্রযান্ ভীজযিমা পরমেধরাপেৎ কুম্ভাৎ । ইতি
 সংশেপপ্রসঙ্গাচাঁযিযিঃ ।

Colophon.

ইতি শীতবেশাবারামাধিরাজ-শীতবেশাবাহুর-স্বপনরাজাশ্রমেণাবদেবভূতা-
 নন্দদেবদ্বিযুগা কবে রাজধর্মকৌসুমে পূর্ণপদন্তিশীতবেশবিত্তীযদৌষিধেঃ
 পূর্ণাংশং সমাপ্তম্ ।

বিষয়ঃ । জজ্ঞাজবৌষিধেঃকবনম্ ।

No. 249. রাধাকৃষ্ণীপুজাবিধিঃ (ব্রহ্মবৈবর্তপুরাণীয়ঃ). Substance,
 country-made paper, 15×3½ inches. Folia, 3. Lines, 7 on a page.
 Extent, 750 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Zilla Midnapur, Post Candrakopā. Ayodhyā, Raghunātha-vāṣṭi, Babu
 Cakrapāni Rāya. Appearance, old. Generally correct.

Beginning.

শীতবেশাব মমঃ ।

স্বপ্ন রাধাকৃষ্ণীপুজাবিধিঃ ।

নবাবৌ জজ্ঞাজবনপূর্ণং সংকলং কুম্ভাৎ । শীতবেশবৌ নন্দদেব মাম্রমাশি
 যুক্তৌ সন্মেষস্বাশিযৌ ব্রহ্মকৌষঃ শীতবেশবৌষিধেঃ শীতবেশবৌষিধেঃ
 সন্মেষস্বিযৌ ইতি ব্রহ্মকৌষ মজ্ঞাপন ইতি ব্রহ্মে । ইত্যাদি ।

End.

প্রসঙ্গাবরণে দেবকুম্ভা, দ্বিতীযদ্বারে কিল্বিযৌ, কলীবে কবলী, বতুর্থে কাম-
 ভেজু, ব্রহ্মে মন্দারব্রহ্মকৌ রতসিংহাসনে প্রযুক্তাঃ, × × × ব্রহ্মে কুব্জ-
 বহিনঃ কুম্ভবণৌ বিযুঃ, দশিধে ব্রহ্মকৌষঃ । ইতি ব্রহ্মাবরণং সমাপ্তম্ ।

Colophon.

ইতি ব্রহ্মবৈবর্তে মধ্যপুরাণে ব্রহ্মকৌষে শীতবেশাবপুজাবিধিঃ সমাপ্তা ।

বিষয়ঃ । শীতবেশাবঃ পুজাবিধানকবনম্ ।

No. 250. রাধাচন্দ্রমৌদ্রকথা (भविष्योत्तरदीपा). Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 140 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1708. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Candrakonā, Ayodhyā Raghunātha-vāṣi, Babu Cakrapāṇi Bāya. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

ও নবী রাধাবৈ ।

চৌদ্রীক উপাখ ।

সারাসনানী সর্বোপা বিম্বীরাচরণে পর ।

নতীঃস্বধিকনস্বান্বারাচরণে বেদরস মে ।

চৌদ্রত উপাখ ।

প্রযুধং স্তবয: সর্বো নতমেতন্ সুমোখিতং ।

স্বান্বারদ্রংবার্দ স্বকুমা ভক্তিমান্ ভবেত্ ।

চৌদ্রারদ্র উপাখ ।

সুতা: সর্বাংবিতারাত্রে ৷ বিম্বী সনাতন ।

রাধিকাধা: নন্দারৈবা: প্রাদুর্ভাব বহু মে ৷ ইত্যাদি ।

End.

সুত উপাখ ।

সুমেতন্ স্বান্বনচনং নারদো মুনিচরন: ।

সকারীতদ্রুতং ভক্তা বৈম্বাভাষদ্রিকথা ৷

স্বয়ং দামোদরং সুনী রাধয়া সখিতং সুহা ।

প্রথম দ্রবকুসৌ নবী × × × × মুনি: ৷

Colophon.

এতি চৌভবিষ্যোত্তরে চৌস্বান্বারদ্রংবারে চৌরাধাচন্দ্রমৌদ্রকথা সমাপ্তা ।

ও নবী রাধিকাবৈ । শ্রবণ ১৩০৮ ।

বিষয়: । চৌরাধাচন্দ্রমৌদ্রকথার বেদরসকথন । চৌরাধাধা জন্মাদিবিবরণকথন ।

No. 251. রাধাচৌদ্রম্ (उद्धाजायतनान्तम्). Substance, country-made paper, 16×4 inches. Folia, 1. Lines, 8 on a page. Extent, 16 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Telivāni, Papḍit Nīlkamal Gosvāmi. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning.

ॐ নীরাধিকারি নমঃ ।

স্বপ্ন রাধাখ্যোপদ্য ।

শ্রিত কবীচ ।

ॐ নমস্কে পরমেস্বরি নমস্কেপমরাম্বরে ।
 নমস্কৃতিশ্রুতিবাহিনী প্রাচীনী পরমেস্বরি ।
 রাধা করোহু কুমারী দ্বারাদিগু কবীদিগু ।
 যক্ষাঃ পাদকরীক্স দেবা মৌলিমণ্ডিতাঃ ।
 কলীকুমণ্ডিতাঃ কলীকুমণ্ডিতাঃ ন চন্দ্রমঃ ।
 হস্তাদিদিগিগুণ্ডিতাঃ পাদপদ্মমঃ ।
 যক্ষাঃ কলীকুমণ্ডিতাঃ মিলিত নানরং তথা ।
 নী নমস্কি হরেঃ কালী কৌরবনকরীক্সদ্য ॥ ইত্যাদি ।

End.

যতনু খোঁচ পড়েদু যতনু কলীকুমণ্ডিতাঃ ।
 নমস্কৃতিঃ কলীকুমণ্ডিতাঃ কলীকুমণ্ডিতাঃ ।
 নমস্কৃতিঃ কলীকুমণ্ডিতাঃ কলীকুমণ্ডিতাঃ ।
 যারমেস্ক পড়েদু যতনু নমস্কৃতিঃ কলীকুমণ্ডিতাঃ ।
 × × × × × × ।
 উপকৃতিকরং খোঁচ কলীকুমণ্ডিতাঃ তথা ।
 ন প্রকাশ্যমিহং হেবি ন হেবি যক্ষ কলীকুমণ্ডিতাঃ ।

Colophon.

ইতি জ্ঞানীকবি মহাত্মকরামে পরমরক্ষকে শ্রিতশ্রুতিবাহিনী নীরাধাখ্যোপদ্য
 সমাপ্ত ।

বিষয়ঃ । নীরাধাখ্যোপদ্য কলীকুমণ্ডিতাঃ তক্ষ কলীকুমণ্ডিতাঃ ।

No. 252. রাধিকানন্দরহস্যম্ (নন্দবৈবর্তীকম্) . Substance, country-made paper, 15×3½ inches. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 80 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Candrakonā, Ayodhyā Raghunātha-vāṭī. Babu Cakrapāṇi Rāya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

স্বপ্ন কবী ।

শ্রিত কবীচ ।

নমস্কৃতিঃ কলীকুমণ্ডিতাঃ কলীকুমণ্ডিতাঃ ।
 নুস্কৃতিকরং নান রাধিকানন্দ নমঃ × × × ।

सर्वतन्त्रं नमो नोपवीचं महाह्वये ।
तत् सर्वं नोपमिच्छामि कथयन् नमि प्रभो ॥ इत्यादि ।

End. पूजयेद्गुरुपुत्राणां पूजयेदपिपातनः ।
निहासं चौर + + + नैवेद्यं विविधाणि च ॥
नमुपकंठाचमनं वस्त्राच्छास्त्रभोजनैः ।
+ + + + + सर्वं दद्यात् कान्तधारतः ॥

Colophon. इति ब्रह्मवैवर्ते महापुराणे चौराधिकाया जम्बरद्वयं संपूर्णं ।

ॐ नमो नमः ।

ब्राह्मे भुविशोभयुजेन्दुब्रह्मे
पुत्रे तथा चास्तुतपोर्वमाणा ।
वैशोकभास्वोदयपुच्छपेतुः
प्रभुः प्रसीमन्मन आभिरासीत् ॥

विषयः । राधास्त्रीमतये चौराधिका जम्बाद्विवरचकचने सप्तकचनं ।

No. 253. श्रीरामसहस्रनामस्तोत्रं (ब्रह्मनामस्तोत्रं) Substance, country-made paper, 9×4 inches. Folia, 17. Lines, 7 on a page. Extent, 225 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā, Babu Vaikunṭhanāth Cakravartī. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning. नमः श्रीनन्दे रामानुजाय ।

वैष्णवभिरुदरे रम्ये नावाद्याहुविषिधिवे ।
नावापुनरुत्तमाकीर्णे नावापचिनवाहवे ।
नावापुनरुत्तमानुकारेद्विदे प्रमवाहवे ।
देवदासपद्मन्यैकिहरेपद्मोभिवे ।
नन्दनाथनरुन्नीदे चार्त्ततीपरनेचरी ।
उपविष्ट कर्त्ता चक्रे ब्रह्मदेव मुद्राम्बिनी ।
भक्त्या नम्युं प्रपन्नाय चार्त्तती परिहृषति ॥
चार्त्तानुवाच ।
देवदेव नरेश्वर चार्त्तानवविभारद ।

अथैव हरत्वं वाच पाणि वा दुःखकारणात् ।

वाचां वचत्वं रामस्य मुनि मे प्रमथापि १ इत्यादि ।

End. रामेति रामचन्द्रोति रामभद्रेति वा स्मरन् ।

मरो न क्षिप्यते पापैर्भुक्तिं मुक्तिं च विन्दति ।

Colophon. इति श्रीवसिष्ठस्य हरमोटीसंवादे श्रीरामचन्द्रवामनाश्रितं सम्पूर्णं ।

विषयः । श्रीरामस्य वचनवामनाश्रितं ।

No. 254. रामाख्यादे वचनःप्रश्नः. Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 80. Lines, 11 on a page. Extent, 1930 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. उक्ता चरित्रेणाः, चय चरित्रेणा उक्ताः पूर्व श्रीवामनापि पश्यन् इत्यान् उक्तमावेति चरित्रेणा इत्यविशेषोक्तिः तेषु प्राचयितमवस्थापयि हेयान् कावेऽपि इत्यादि ।

End. चर्चोर्वा उपप्रवीन आचरनीय एव उपदेशस्तेकेकया आहृतोकेकस्मिन्मयी पूर्ववचनं मुक्तवादिना द्विरुक्तिपाठः प्रत्यपरिचयः ।

Colophon. समाप्तः प्रश्नः .

विषयः । आपस्तम्बप्राचयितवचनभाष्यवृत्तिः ।

No. 255. रामानुजमतसङ्ख्यम्. Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 8. Lines, 11 on a page. Extent, 240 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bahuvallbaha Cattarji, Pātālesvar, Benares city. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Beginning. अथति श्रीवामनाश्रितः श्रीवामनाश्रितोदयः ।

सत्पुत्रादिब्रह्मणः पापकथानामाश्रितः ।

इदानीं वचनी कृत्वा अथा रामानुजीयानां इत्यमलाचारं पाणिनीयमेविकथयः सन्तः आकाशकान्तमपि ककुत्तचर्मवशात् मन्त्रार्थे प्रविशति च य आर्तः मुनिभ्युत्थादिभ्यःविपुलीयवनीयव्यामुक्तपुत्रप-
प्रवर्तिन इति तत्र प्रविष्टा वचनवचनार्थिकारमुता भवनीतीत्यादि ।

End. तथा द्विजैः सर्वजनविनाशं
 उद्वेगं रथाकारपथनेतम् ।
 प्रकाशितं तस्य विद्योक्तमेव
 रामानुजीयाश्रयिता वधुः ।
 निबन्तराशीवदन्तः कवीर्यं
 विज्ञाप्य पापघ्नमतं विद्वत्
 लोकाय सर्वं द्विजभाषितं ततो
 व्रतादिदृष्ट्यादय एवमेतम् ।

Colophon. श्रीरामानुजीय-मत-सम्बन्धम् ।

विषयः । रामानुजाचार्य-प्रवर्तितमतसम्बन्धम् ।

No. 256. **वज्रपद्धतिः**. By विष्णुनाथ देव . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 25. Lines, 11 on a page. Extent, 550 slokas. Character-Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old Prose. Correct.

Beginning. श्रीमहादेवपते नमः ।

अथति अत्रति रामो जानकीजानिरेको
 दशरथकुलदीपः सविदानन्दरूपः
 दशरथकुलसूत्रोद्भवित्वेददत्तो
 धनुकुलमिश्रको × × आनन्दानिप्रवीनः ।

End. सनत्करं सज्जनमेव ह + × × चरा × × × नि सन्नेष
 देवदत्तिसहस्रे अपनिवेदनं ततः श्रीदेवताविदर्शनार्थं कृष्यन् ।

Colophon. इति श्रीमन्नाथान्दीयसूक्तदेवतनयरासदेवानुजविष्णुनाथदेवविरचितार्था
 वज्रपद्धतौ आपकृत्यं वज्रविद्यानाथं द्वितीयप्रकरणं समाप्तम् ।

विषयः । वज्रानुष्ठानम् ।

No. 257. **वज्राक्षयणं**. Substance, country-made paper, 11×3 inches. Folia, 3. Lines, 5 on a page. Extent, 30 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upatā Grām, Post Mehār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgīśa. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ঐ পরমেশ্বরাণি কথ্যঃ ।

ইংগর ভাষাৎ ।

বঙ্গাচক্ষু পঞ্চং বক্ষ্যে যিহু জীবেনু বিমুখং ।
 কথং সন্দর্শনাত্ম পুঞ্চং সন্দর্শনাত্ম কৌটিল্যবদে ॥
 বঙ্গকৌটিল্যমং পুঞ্চং বারবাচ্যভবে বরং ।
 বঙ্গকৌটিল্যচক্ষুসি বঙ্গকৌটিল্যতানি য ॥
 জপিমা তু কথমে পুঞ্চং বাচ কাথ্যা বিচারবা ॥
 বসে বাচী নবা কথ্যে বুদ্ধি বঙ্গাচক্ষুসি ॥
 কথ্যঃ সন্দর্শনাত্ম বঙ্গবদ্ধ বিচারে মুখি ॥
 দেবাসুরাণাং সন্দর্শন বন্দনৌচী কথ্যে বিবঃ ।
 কথিডো বা বিকলৌচী মুখী বা সন্দর্শনাত্ম ॥
 মুখ্যে সন্দর্শনাত্ম বঙ্গাচক্ষুসি ॥
 বঙ্গাচক্ষুসি কথ্যে বাচি বা বিচারে বদি ।
 কথং বঙ্গমাত্মনো বিং পুঞ্চমাত্মনো ॥ ইত্যাদি ।

End.

কথ্যঃ পরং মুখ্যবিষয়ং বঙ্গাচক্ষুসি কথ্যে বদি ।
 কথ্যেতদ্ব্যর্থং দেবি কথ্যে বাচ সন্দর্শনঃ ॥
 বিবঃ সন্দর্শনৌচী কথ্যে বঙ্গাচক্ষুসি কথ্যঃ ॥
 কথ্যে বিবঃ × × × × ×
 কথ্যঃ পরং কথ্যে) ॥

Colophon.

— — — — —

বিষয়ঃ । বঙ্গাচক্ষুসি কথ্যে কথ্যঃ ।

No. 258. কথ্যচক্ষুসি . By গঙ্গেশ . Substance, country-made paper, 14×3 inches. Folia, 4. Lines, 6 on a page. Extent, 95 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur, Bab-
 Girishchandra Cakravarti. Appearance, tolerable. Prose. Correct.

Beginning.

ঐ নবী বসন্তে ॥

কথ্যে মুখ্যবিষয়ং পরং কথ্যচক্ষুসি ।
 কথ্যে কথ্যচক্ষুসি বসন্তে য কথ্যে ॥

निबन्धितविषयार्थप्रेक्षणं पारिषेधनं । निवारककथादिदिशिचरन-
काद्यर्थकाद्यकाद्यापन्नं वर्तमानम् ।

End. पदादीनां साधने शक्तिर्बोध्यता । एकवक्त्राविकम्बितोपारितम् शक्तिवि-
धनं । बाधविरहस्य बोध्यता । समाप्तस्यार्थं पन्थः । * ।

Colophon. — — — — —

विषयः । समवायादिसम्बन्धनिरूपणं । बाहुविभक्त्यादिकथनं । करवाधिकरवादिकथनं ।
आकाङ्क्षाबोध्यतादिनिरूपणं ।

No. 259. वाङ्मयातत्वं. By मङ्गेश . Substance, country-made paper,
15×3 inches. Folia, 3. Lines, C on a page. Extent, 60 slokas.
Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalātā Grām, Post
Mehā, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgīśa. Appearance,
fresh. Prose. Generally incorrect.

Beginning. ॐ मनोमधेशाय । ॐ :स्तुति नमः ।
नमा नुवपदहन्तं परं प्रत्यक्षरूपकं ।
क्रियते कथयान्तं नष्टेन सुधीमता ।

No. 260. वाङ्मयबोधकारिका . By नारायणभट्ट. Substance, country-made
paper, 8×3 inches. Folia 2. Lines, 11 on a page. Extent, 34 slokas.
Character, Nāgara. Date Śaṃvat 1783. Place of deposit, Bibihāṭi,
Benares City, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीमधेशाय नमः ।

अथ कथयाम कारिका
वैचक्षणं पुत्रा × × × हमाचार्य्यपदनिमः ।
कुलीर × अचार्य्यनिम् अर्धं नमः प्र × × द्विजेत् ।

Colophon. सर्वकर्मवलातिं च विप्राशीर्वचनानि च,
अपुनान् वे पदमये दशदौ वाचनकये ।
संकेतसारङ्गाख्ये भट्टनारायणेन च ।

End. इति चरकोपनामकनारायणभट्टकृतः संक्षेपवैद्य चरचर्याः समाप्तः
संवत् १७८३ .

विषयः । पञ्चसामविधिकचर्या .

No. 261. जघुसंक्षेपभारोत्तरककुतूहलम् . By महादेव . Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 23. Lines, 9 on a page. Extent, 460 slokas Character, Nāgara. Date Samvat 1766. Place of deposit, Benares City, Paṇḍit Govindā Bhaṭṭa. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning. इत्थं समन्वयकोत्था वाक्यतो चर्यमोचर ।
जातोपि बोधमानेन भेदकेन निपौचये ॥
मज्जत्युच्चात्तु शिक्षाकारणीत्यादि वाक्यतः ।
जातानुविधेया वाङ्मात्रैतनुविधिकाकानि ।
प्रत्यक्षो मम संसारो वाक्यमात्र विमुक्तता ।
इत्थं वाक्यापरिज्ञाने दुर्निवा . श्लाघ्यता ॥
मम कर्तुमभीक्ष्ण्ये चात्र कर्मविधिर्नृणाम् ।
वेदानामिर्विशेषममाहुः सन्प्रतिपद्यन् ॥

End. धनेन वन्नुभि हारैः किन्तो वस्त्रं मरिचयि ।
गुह्यं प्रविष्टमात्मानं विजानीषि जलेःपुरा ॥
जमदूतं इतो इत्थं चर्यदूतं जलचमे ।
जामदूतं वयोवर्षं मोक्षदूतमुपारमः ॥

Colophon. वेदानामाचार्यदेवमनेषा निर्मिद्वैकुण्ठे,
द्वतीयकमुसंक्षेपभारोत्तरककुतूहले ।
संवत् १७६६ यौग युक्तापचो ।

विषयः । मज्जविधौदयचर्या ।

No. 262. “जघुसंक्षेपभारोत्तरककुतूहलम्” . Substance, country-made paper, 13×5 inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 175 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍālācāryya Mahārāja Bālacandrasūri. Appearance, old. Prose. Correct.

- Beginning.** सकलबाधकोपाध्यायेभ्यो नमः ।
 प्रथम परमात्मना विनैकपरमात्मनः ।
 कपुसंघवीटीका करिषेवं सुदान्वरं । इत्यादि ।
- End.** तिथौ दृढयः प्राप्त × × ते कोषः मोक्षप्रदस्येन तिथौ दृढयो
 भवन्तीत्यर्थः । इत्येवं दृढिहारं बाष्पान्नसमुत्पन्नार्थः ॥ (इतो नाशि .)
- Colophon.** — — — — —
- विषयः । जैनसिद्धान्तसारकपुसंघवीटीकायाः ।

No. 263. लोकनामहाविंशिका . Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 12 on a page. Extent, 60 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalacāryya Mahārāja Bālacandrasūri. Appearance, old. Verse. Correct.

- Beginning.** किमं ह्यनं विनामं कोषं पुरंतु नमः मरये विं ।
 सकल विचोक्तमभवे . अ सकलं किमपि नृपं ।
- End.** इत्ययमिदं विषयं वदितुं नृपि
 कोमसारं सुवचनं सुवचनं किमपि
 नमः नमः नमः नमः नमः नमः ।
- Colophon.** इति लोकनामहाविंशिका ।

विषयः । जैनमते चतुर्दशलोकाणां वर्णनम् ।

No. 264. लोकनामिकावचूषिः . Substance, country-made paper, 12 × 4½ inches. Folia, 7. Lines, 13 on a page. Extent, 160 ślokas. Character, Nāgara. Date Śaṃvat 1651. Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandrasūri. Appearance, old. Prose. Correct.

- Beginning.** जीमूखजीवमः ।
 जीमूख सम्यक् सुवभाषद्वयेन विना जी × × वं चतुर्दशलोकात्मक-
 कोषं पूरयन् चतुर्विधपुद्गलपरावर्ते यात जी × × नमः लोकना-
 मिकावचूषि नृपे ।

End. दृष्टं पदपञ्चाशत्संज्ञितैः प्रदत्तैः स्थितः स च न × × तच्च
वर्गीकृतः स × × तच्च नुष्ठा सन्धेयः समस्तपुरबीकृतः । स च लोच्य
तच्च सारककथं उपलब्धं ज्ञात्वा तथा यतत इष्टं न भवति इष्टमित्यर्थः ।

Colophon. इति लोचनादिद्वारिंशानुसूचिः ।

विषयः । लोचनादिद्वारिंशानुसूचिः ।

No. 285. वाङ्महाकल्पलतामनुविधानम्. Substance, country-made paper, 12×6½ inches. Folia, 2. Lines, 16 on a page. Extent, 52 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. पार्वत्युवाच ।

भगवन् सन्धेयस्त्वाद्य भवता मे प्रकीर्तिताः ।

तच्च विद्या नवेष्टक्य वाङ्महाकल्पलता मनुः । १ ।

स्थितः ह्यपवा देव संतुष्टो न प्रकाशितः ।

इदानीं श्रोतुमिच्छामि सन्धेयलोकविताय मे । २ ।

End. अथार्थं वाचयेज्जोके अथर्वं वक्ष्यामवेत् ।

विमलं पञ्चवीक्ष्ये सन्धेयं कामाज्यानुवात् ।

Colophon. इति कुमारसंज्ञितार्थं वाङ्महाकल्पलतामनुविधानं द्दशतः पठ्यः ।

विषयः । नवेष्टक्यमनुविधानं .

No. 286. वाङ्महाकल्पलताविधिः. Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 5. Lines, 12 on a page. Extent, 125 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. अथ लोच्यमानवपत्तिमहान्तस्य दक्षिणादूर्जितैरिन्द्रमुदुप सन्धेयः लोच्य-
विद्यानवपत्तिर्देवता ये लोच्यं लोच्यतिः लो लोच्यं नम चतुर्विधपुत्रपार्थ-
विद्याये वाङ्महाकल्पलताः पूज्यं चोदयतिद्वारिंशानुसूचिः विविच्यते ।

End. चावर्गवपदे कक्षीः पञ्चादनी जगद्गमं ।
 द्वादादनी शिवादीनां देवानां शक्तिभाजुभवेत् ।
 कञ्चादनी सार्वभौमो हरिक्रीडि भवेन्नरः ।
 नार्चवादीचर्मवत् वसिष्ठस्य वक्षी यथा ।

Colophon. इत्याचर्मवपदे वाङ्माकस्यकृताविधिकृत्यैः पञ्चापः ।
 विषयः । मन्त्राविद्यामन्त्रपदेः पूजादिविधानं .

No. 287. वास्तुप्रदीप. Substance, country-made paper, $9 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 21. Lines, 9 on a page. Extent, 400 slokas. Character, Nāgara. Date Samvat 1572. Place of deposit, Calcutta, Visvakoṣa office, Babu Nagendranāth Vasu. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. नीलचेशाय नमः ।
 विद्वत्प्राप्तिकसङ्गतोत्तिरचर्मैर्द्विहासुविद्यावता
 मानन्दाभिजनो भवेन्मुनिमतः सज्जोतिरस्योनिनः ।
 तत् सज्जत्यपि वास्तुदेवमुनिना वास्तु प्रदीपाभिधौ
 ज्योतिर्वेदविदां विद्योत्त इति प्रत्यक्षदृग्गुणे ।

End. श्रीम्येवंकाभः शिवम्येवंचिदि
 यति पुंन पांनतकचैव ।
 याम्येववा यच पतङ्गकुलुः
 बीजाकरोद्विजमाद् द्वयोश्च ।
 यवानिष्ठकः श्रीरिक्तव दूष्यः प्रयत्नतः ।
 जेवभात् जेव × × देवभाद् देवकर्मैव ।
 करान्निवर्तैः ११७९ प्रमिते मन्त्रान्ते निवे चित्ते चन्द्रदिने द्वाव्यां
 वास्तुप्रदीपो रचितः कपुल्या जीवास्तुदेवेन जनद्विजेन । १० ।

Colophon. इति जीवास्तुदेवपञ्चमविरचितो वास्तुप्रदीपः कर्माग्निजननम् ।

विषयः । मन्त्रादिविद्याविधिकर्म तत्रा मन्त्रद्वारादीनां चतुष्टयम् ।

No. 268. वास्तुशान्तिपद्धतिः . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 30. Lines, 10 on a page. Extent, 600 slokas. Character. Nāgara. Date Samvat 1834. Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning. चीनदेशाच्च नमः ।

अथ वास्तुपद्धतिः ।

नमो गुप्तं मलयनिं वास्तुपद्धतयः ।

नामानिपन्नामासीत् नमानिनिर्दिष्टाये ।

नवादी वास्तुपद्धतं मातुल्ये ।

End. अथवाचे मांवरविरोधि × × × × × × × × × अथ
निविद्यमानस्तुष्टादिमांवरतिरिक्ताभि मांवादि याज्ञाभि, एवामहाभे
विप्राय मापभक्त्यु ।

Colophon. इति अविद्यादीनां पीठाचवास्तुशान्तिप्रयोगः । संवत् १८३४ ।

विषयः । वास्तुनां शान्तिप्रयोगकचनम् ।

No. 269. विधिरसायनम् . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 30. Lines, 11 on a page. Extent, 720 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa, Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. अथवाच चीनकलया अथवाचकीर्ण

अथैश्विरादि अथवाचि अथवाचः ।

अः प्रत्युत्पत्तिरितं परिपूर्वकम्

अ मे समादिशतु शास्त्रिकं सुकृतम् ।

नमस्तु सत्यं समस्तजनतां वक्ष्ये लीलापिनं

अक्षिप्रापनये भवक्षिरमहाप्राज्ञायः प्रादिनां,

तद्गुणादिभिरप्यन्यविभवं विद्यापिकं शास्त्रं

शान्तिं प्रत्युत्पत्तिरितं अथवाचमनादीनां ।

अथ कुमारिलभनानुसारिणा निर्मितं विधिरसायनं नवा,

अथवाचमनिस्तुष्टादिनां तम् अथवाचमनये विविचये ।

End. इति अथवे, नदीतम् अथवे अथवे अथवाच × × × अथवाचदादिना
(इति वाचि) ।

Colophon. × × × × × × ×

विषयः । कुमारिखभट्टनामुषारतोनीवादादर्भन्यासा ।

(असम्पूर्णं प्रकः)

No. 271. विष्णोपनिषत्. Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 2. Lines, 11 on a page. Extent, 40 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. ओम् अथ ब्रह्मदेवः परमेष्ठरं ब्रह्मिष्ठितिलयकारयमुमासहितं स्मिरसा
प्रथ्येतौचीवाच । अथोहि भगवन् सर्वं विद्यां सर्वं रक्षस्वरिडं सदा ब्रह्मः
पूज्यमानं निमूढा ।

End. ओम् सद्यः नास्त्यत्, सद्यो भुवन् । सद्योऽर्थं करयावहे तेजस्विनावधीत-
मस्तु माविद्विषावहे । ओम् शान्तिः शान्तिः शान्तिः ।

Colophon. इति विष्णोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । विष्णोपनिषद्विषयः ।

No. 272. विवाहवादायः । Substance, country-made paper, 12×3 inches. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 84 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalata Grām, Post Mohār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāṛṣa. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. अथ विवाहवादायः । वरमसंस्कारानुसूचकाधारी विवाहः । अथ वरमसं
स्कारानुसूचकरीरायस्त्रिभुवनविषयविषयसंस्कारप्रमाणः । वरमसंस्कारानुसूचकरी-
रायस्त्रिभुवनविषयविषयसंस्कारप्रमाणः । अथ वरमसंस्कारानुसूचकरीरायस्त्रि-
भुवनविषयविषयसंस्कारप्रमाणः । अथ वरमसंस्कारानुसूचकरीरायस्त्रिभुवनविषय-
विषयसंस्कारप्रमाणः । इत्यादि ।

End. वरमसंस्कारानुसूचकरीरायस्त्रिभुवनविषयविषयसंस्कारप्रमाणः । विवाहवादायः
समाप्तः । अथ वरमसंस्कारानुसूचकरीरायस्त्रिभुवनविषयविषयसंस्कारप्रमाणः ।
वराहविषयविषयसंस्कारप्रमाणः । अथ वरमसंस्कारानुसूचकरीरायस्त्रिभुवनविषय-
विषयसंस्कारप्रमाणः । इत्यादि ।

Colophon. इति विवाहवादायः समाप्तः ।

विषयः । विवाहस्य तात्पर्यप्रवचनपुरःसरं सम्यग्प्रकाशनं ।

No. 273. विष्णुतत्त्वनिर्णयटीकाविवरणम् । Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 85. Lines, 11 on a page. Extent, 2,000 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikāri Fort, Paṇḍit Śāstri. Appearance, very old. Prose. Incorrect.

Beginning.

श्रीवेदवाचाय नमः ।

शोच्येतत् सकलं जगत् प्रकृतिमुपादाय रजसा ।

सृजति तदनुप्रविश्य सकलं सजेन संरक्षति ।

यो श्रीदं सकलं मुचेन तमसा संवर्तुमुच्यते ।

तं श्रीदादिमुचं परं प्रियतमं वन्दे त्रियासंयुतं ।

सज्जनाजीहमज्ञानविनाशायाकरोद्भुवः ।

भाष्येदं तमचं मध्याचार्यं वन्दे नवं परं ॥

श्रीमज्जबतीर्थपूज्यचरणो प्रख्यादौ मङ्गलमाचरति विश्वेति । एवं

रसावलम्बं वन्दे इत्यर्थः प्रख्यादौ वाग्यापारख्यापेक्षितत्वात् तस्य वन्दन-

स्यावश्यकतया तान् पार्थक्येन वन्दने ज्ञातव्यप्रतीतिः स्यात् तदर्थं

रसावलम्बमित्युक्तं ।

End.

अतएव रज्जुतलविशिष्टस्य रजतस्य सूत्राधारोप इति रजतत्वं तत्र सुखं

जलोपचारिकमिति प्रसिद्धमिति भावः । प्रादुभावस्योत्पत्तिप्रख्यातं

गोष्ठारण्येत्याद्य प्रादुर्भाव इति ।

Colophon.

इति श्रीमद्भगवन्मन्त्रार्थप्रवचनपुरादाचार्यविरचितस्य विष्णुतत्त्वनिर्णयस्य

टीकायाविवरणं द्वितीयः परिच्छेदः ॥

विषयः । श्रीमद्भगवन्मन्त्रार्थप्रवचनपुरादाचार्यविरचितस्य टीकाया व्याख्यानं ।

No. 274. विष्णुतत्त्वप्रकाशः Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 85. Lines, 11 on a page. Extent, 2,800 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikāri Fort, Paṇḍit Vāmācāri Śāstri. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

नैष्ठिकाय नमः ।

वीरवीर्ययुगे यदङ्गुलमसं संघातुकामा सदा
यस्मात्तां भिरसा वदन्ति विपुषा नक्षेत्रशस्त्रादयः
वीरौशा मनसाधैर्यमि यमसं संशोधितेनामिर्
नीण्याय सलूचये निवशीऽयन्तोसुकुन्दोहि सः ।
वीर्यासं सादत्तं वन्दे मयि मर्दनहोषितं ।
जयास्त्वं तान्त्रिकाचार्ये तथान्यान् सान्तरां वरान् ॥
पादाब्जं श्रीगुरोर्नमो आचये वनसाक्षिणा ।
विष्णुमन्त्रप्रकाशोऽयं प्रीतये कमलापतेः ॥
इह निश्चिह्नं द्युतिस्तुतीतिहासपुराणानि तात्पर्यनिर्वाणकोपक्रमदि-
क्षितोपेतानि सपक्षरावाण्यपुनर्भवभिष्मतां पुंसां ध्येयं ज्ञेयं रमापतिशैक-
मत्येनामममि । इत्यादि ।

End.

वर्षे वर्षे महादेवि परावारी पतिव्रता शिवरात्रौ महादेवं नित्यं भक्त्या
प्रपूजयेदिति वीरानुजेर्मेदं व्रतं नित्यमिति चेन्न अपचि शिवरात्रौ शिव
पूजेवोक्ता न तु व्रतमित्यनित्यमेव व्रतमिति ॥ * ॥
प्रकाशे दिव्युत्तमस्य रचिते वनमालिनी ।
परिच्छेदो द्वितीयोऽयं समाप्तश्चाश्रुतेभ्यः ॥ * ॥
श्रीगोविन्दनिवारभूषितभूषो हृन्दावनान् प्राग् दिशि
क्रोशानां विद्युमे पुरे द्विजवरा सर्वभैरवाब्जजाः
नौसर्गजमुचो वसन्ति सुकुले वेषा प्रकृतेन वै
पुरुषः श्रीवनमालिनी विरचितो विष्णुप्रकाशोमुदा ॥
× × × × × ×
त्रिवाङ्मुखैर्भवं वाचामवराशेषं शोधनं ।

Colophon.

विषयः । १ परिच्छेदे अतिशुद्धीतिशयपुनःखलपक्षादिभिः शिवादिनो विष्णोर्भेदकथनेन तत्प्राज्ञादिकथनं । २ परिच्छेदे सर्वदेवेषु विष्णोराराधनीयत्वकथनेन पञ्चरात्रविधानादिकथनं । त्रिपञ्चधारणे शोधकथनं । एकादशीभावे शोधकथनं । शिवरात्रिभक्ता-वित्तमकथनेन तस्मिन् वैष्णवाध्यात्मविकारकथनं ।

No. 275. विष्णुतत्वविनिर्णयः. Substance, country-made paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 26. Lines, 9 on a page. Extent, 400 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीवेङ्कटाय नमः ।

सदा मयैकविशेषं समतीतशराचरं ।

नारायणं सदावन्द्ये निर्दोषाद्येवमुत्तमम् ।

विशेषानि यानोच कवितानि सद्गुणभिः ।

वाधविधायि तान्येव ज्ञानात् सज्जनसंविदे ।

End.

सतन्त्रायास्त्रिलोकाय निर्दोषमुत्तमपिबे ।

प्रेयसे मे सुपुत्राय नमो नारायणाय ते ।

Colophon.

रति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचिते श्रीमद्विष्णुतत्वविनिर्णये
तृतीयः परिच्छेदः समाप्तः ।

विषयः । माध्वमते विष्णोर्वाचस्पतिर्वैयकचमम् ॥

No. 276. विष्णुसहस्रनाम (कुलानन्दसंहितार्थं) । Substance, country-made paper, $15 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 6. Lines, 9 on a page. Extent, 200 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1778. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garretā, Grām Khunverā, Late Paṇḍit Rāmtāran Siro-maṇi. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । श्रीदेवनाय ।

भगवन् सर्वज्ञाच्च भवता मे प्रकाशिताः ।

चतुःषष्टिश्च तन्नाष्टि मातृबाहुनमानि च ॥

सहायर्हं सहाचारं तथान्यत् कुलिकामतं ।

वासान्तरस्य बीजाक्षं तीतक्षं तीतक्षीनरं ।

... ..

भवतोऽज्ञानि मे देव सर्वज्ञानमयानि च ।

विष्णोर्नामसहस्रं मया षट् सुकर्मभुजः ।

न कथ्यते कथं देव जनकीचन्द्रायकं । इत्यादि ।

End.

इतीदं कथितं देवि विष्णोर्नामसहस्रकं ।

স্বচং সদাশিব সৌভৌ যতঃ সৰ্বম্ভবম্ভবৌ ॥

× × × × × ×

সামেব বিদ্যা মনসি ক্রমা মধুরমাঙ্গতা ।

সৰ্বম্ভবম্ভবেষ মধুরায় ন্যবেদয়ত্ ॥

নক্ষত্ৰমা পরমপ্রীতৌ দেবৌ দেবীষ সজ্জনৈ ।

রসকাকবিত্তং সৰ্বম্ভবৈষি প্রাচয়ক্ৰমে ॥

Colophon. ইতি কৃষ্ণানন্দচরিতায়াং সনারিঙ্গনুসারস্যাং মৈরসমৈরনৌৎপাদে মধ্য-
প্রকৃতিনিবৃত্তং নৌবিশ্বোদ্যমস্বচং সমাপ্তং ॥ ৐ নতুসত্ । ছিপিৰিৎ
নৌরামতারস্বচর্যঃ । নৌরধুলৌ শিচছিপামে মরযা যমেব ছিচ্বিত্তমিহ ।
মধ্যান্দাঃ ১০৩৮ খ্রিষ্টাব্দ ১৭ দিবসে ।

বিষয়া । নৌবিশ্বোঃ স্বচবসাম কথনং ।

No. 277. বিষ্ণুসহস্রনামভাষ্যং । Substance, country-made paper, 16×3 inches. Folia, 50. Line 8 on a page. Extent, 1,200 slokas, Character, Bengali. Date S.K. 1778. Place of deposit, Zilla Midnapur. Post Garvetā, Grām Khunverā, Late Paṇḍit Rāmtāraṇ Śiromani. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning. ৐ যমঃ নৌক্লম্যাস ।

সদিদানন্দরূপাৎ ক্লম্যাসাক্লিষ্টকারিণে ।

যলৌ বেদান্নবেদ্যাং নুরবে মুদিষাচিষে ।

ক্লম্যদৈপাচনং যাদং সৰ্বম্ভৌকছিতেরং ।

বেদান্নভাকরং বন্দে সমাচিমিছনং মুনিং ॥

স্বচবদুল্লোঃ পুরুষোত্তমস্য

স্বচবদনৈবামমপাদযাচৌঃ ।

স্বচবদানন্দকথনং প্রমথং

মিহস্বদে মধ্যজরাদিমায়ৈ ॥

নৌবৈষ্ণব্যযলৌ ক্লম্যমেজযনুযাৎ । নৃমাচক্ষ্যামিত্যাদি ॥ ইত্যাদি ।

End. ইদং স্বচমিত্যাदिना स्वचवद्व्याख्यानेन भक्त्यनं क्लम्यदৈपाचनैव साक्षाद्वा-
राचयेन कृतमिति सर्वैरर्थभिः सादरं पठितव्यं सर्वपक्षविषये
इति दर्शयति ।

প্রমাণাত্ কুৰ্মতা কৰ্মে প্রসবেতাধরেণ যত্ ।
 কারাদেব তদ্বিষ্যোঃ সন্মূৰ্ধেঃ আদিতি কৃতিঃ ॥
 আদেব যথা কৌতি যমবনং যদেববা ।
 তথাযেহিচকর্তারী কৌ ন কৃষ্যেত যম্মাদিতি ॥
 সচসনামসম্মম্বিষ্যাক্সা সন্মুদুকাববা ।
 কৃতিকৃতিত্বাযক্সা রচিতা হরিষাদবোঃ ॥
 যজ্ঞাযুধক্সা নামানি সচা সন্মূৰ্ধে কৌর্মেবৈত্ ।
 নামৌৰ্ধে কৌর্মে তক্সা স যমিবকরো যতঃ ॥
 সচসনামসাক্সে যং প্রজ্ঞানপ্রদৌপিকা ।
 প্রজ্ঞাচার্য্যভগবত্ পাধাচার্য্যেণ নির্মিতা ॥

Colophon.

ইতি শৌভৌবিন্দভগবত্পুণ্ডরীকপ্রভকরভগবত্কনৌ শৌবিষ্যোঃ সচস-
 নামভাষ্যং সন্মূৰ্ধে । শুভমস্তু প্রকাশ্যে ১৩৩৮ ।

বিষয় । শৌবিষ্যোঃ সচসনামভাষ্যং ।

No. 278. বৌজবর্ষাভিধানটীকা . BY গৌরমৌজবমহঃ . Substance,
 country-made paper, 14x4 inches. Folia, 4. Lines, 9 on a page.
 Extent, 110 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Medrā, Babu Pārvati Carapa
 Bhaṭṭāchāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

১ ৐ মমঃ পরদেবতায়ৈ ।

আদৌ প্রথমতঃ বৌজবর্ষাণাং বৌজামিষ বর্ষাণং তে × × ×
 × × × × × কুর্মে বর্ষা যথা ক্সাত্ তথা কৃষ্যে
 কৃষ্যে তথ × × × সন্মূৰ্ধে প্রসবেত্ প্রবর্গবনৌত্বর্ধেঃ তু কনৌ
 যক্সা স মনাঃ কথ আদৌ যক্সা কৌষাদিঃ মনৌষাদিষ ন পূৰ্ণমাণ্ড
 পূৰ্ণে ন ভগনৌত্বর্ধেঃ । প্রতিজ্ঞানবচনামকরং কামাভ্যাকরনামাচরণে-
 কথবনামাচ বর্ষোৎসবমিত্যাদি বর্ষাচর্চানামসমুচ্চয়ং কামাভ্যাকর-
 দ্বয়ং কারাকরী ককারাদিমকারবর্ধেণং যক্স যক্স ধূমা বর্গাঃ কুঃ বর
 আদিবাক্যসমুচ্চয়ং আদিবাক্যসমুচ্চয় ক্রমেণ বর্মেদ্বয়ং ক্সাত্ । ইত্যাদি ।

End.

কামাভ্যাকরনামাচর্চা কামাভ্যাকরনামাচর্চা বর্ষমাণ্ডা নত্ বাচক্যমৌত্
 কামাভ্যাকরনামাচর্চা বরকু কুর্মেদ্বয়বচনামকরিকাক্রমেণ

नातृपर्यन्तवन्तस्य स्ववर्णस्य चमत्ता “सङ्कीः परा × × × योनिः
तुता च शक्ति”रितिचोक्तम्। पराचदेव वा न परावीर्जं मायावीर्जं वा
याज्ञं रत्यच न नियामकः स्यात् ।

Colophon. रत्युपेन्द्रभट्टवंशीयश्रीमोक्षमोक्षनभट्टरचिता बीजवर्णाभिधानटीका समाप्ता ।

विषयः । बीजवर्णाभिधानस्य व्याख्यानं ।

No. 279. वीरमाहेन्द्रकाण्डं. Substance, country-made paper, 14 × 5 inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 370 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpurā Rāj Vātī. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

अथ वाचं निश्चयाय सन्मन्त्रां मुचरंदिता ।
बीज्येन कप्रचारद्वया निष्ठेत्याच तदा द्विजाः ॥
नमा तु मधुका नात जिला सर्वाभिमानं सप्तान् ।
बद्धा तं सप्तवेनाभिः प्रापयिष्यामि ते श्रिकं ॥
निश्चयैव वचःप्रीतं सुपुत्रेव तदादुरः ।
सन्मन्त्रो विसर्जनेन वनायादुरनायकः ॥ १ ॥

End.

Colophon. इति श्रीसन्मन्त्रपुराणे गङ्गासंज्ञितायां शिवरत्नसङ्घटने वीरमाहेन्द्रकाण्डं
सप्तमोऽध्यायः ॥ १ ॥ वीरमाहेन्द्रकाण्डं समाप्तं ।

विषयः । अदुरादीनां वीरमपकटनं ।

No. 280. हस्तरत्नावली. By चिह्नजीव. Substance, country-made paper, 13 × 4½ inches. Folia, 11. Lines, 8 on a page. Extent, 187 slokas. Character, Nāgara. Date Śaka 1653. Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. तमोमुचयिमाश्रितौ सकलकामसुखीतमौ ।
चरानसुविचारितौ जगदुपमाजविदेविदौ ॥
कलानिधिसदाशिवौ सप्तदशोक्तोदाशिवौ ।
मन्दारवल्ग्विनी भवतु काशि काश्विनी ॥ १ ॥

जीवीवर्धनभूषणम्भन तव प्रीदान वीरस्फुरत्
 संघाने यत्नवन्तसिंहसन्निभारम्भातिबंधावर्णा ।
 ससन्निभकवन्तकम्भरत्नसुहाराभराभीहिता ।
 सायन्त्री सस्योमिनीभिर्भित्तः सम्मर्दयत्याश्रया ॥ १ ॥

End.

हेताहेतमनादिभिर्मेघविधिप्रोदुहनुविः कुतो ।
 भद्राचार्य्यशतावधान इति यो भोदोत्तमभोधत् कविः ।
 नावाशालविदात्मनेन सुचिरंजीवेन दत्ता सुदे ।
 मोकुनीयश्वन्तसिंहस्यपतेः नीलनरत्नावली ।

Colophon.

इति श्रीचिरंजीवेन शतावधानभद्राचार्य्यशालनेन विरचिता हनरत्नावली
 समाप्तिमिता । शकाब्दाः १९५९ .

विषयः । चन्दोपन्यः

No. 281. हृदिमात्रपद्धति . By अमन्तदेव . Substance, country-made paper, 12 x 5 inches. Folia, 61. Lines, 7 on a page. Extent, 1220 slokas. Character, Nāgara. Date Samvat 1764. Place of deposit, Bibihāṭī, Benares City, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

जीमन्तानुवचने नमः ।

नमा जीमन्तपादात् हृदिमात्रस्य पद्धतिं ।
 उदयस्य ननुकोष्ठं करोमि शिष्टमक्षरां ।
 विविधः + + + संप्रदायसतां तथा ।
 माध्विनीयविधिना शोधयन्तु विद्या युवाः ॥

End.

श्रीशक्रोत्तरचन्द्रमहाधाम चन्द्रयाम्बुने
 श्रीचन्द्रवतनूनेन विज्ञेयपुरपाणिना ।
 रचिनोऽमन्तदेवेन हृदिमात्रविनिर्णयः
 मुरवः + + मृष्यन्तु विद्वांसस्य तथा मयि ॥

Colophon.

इति जीमन्तुद्विवेचनवाक्यजानकदेवकृतं चामुद्विकनिरूपणं समाप्ति-
 मममत् . संवत् १७६४ . आषाढशुक्लाष्टम्याम् ।

विषयः । हृदिमात्रविध्यादिचयनम् ।

No. 282. **बुद्धावनकाव्यटीका** . By रामनारायण . Substance, country-made paper, 13×3½ inches. Folio, 10. Lines, 9 on a page. Extent, 250 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Bhaṭṭāgrām, Paṇḍit Rāmhrdaya Bhaṭṭācāryya. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीदुर्गायै नमः ।

नत्वा नन्दनजानन्दपरं गोपालरूपिणं ।

परमामन्दसन्दोषकरं गोपधरं हरिं ।

यमकल्लेखविचार्यपताकाशान्द्रोहरिः । (?)

रामनारायणः श्रीमान् जनेन् यत्कीकथाकरोन्

बुद्धावनकाव्यकाव्यार्थे स्फुटं माहात्मभाषितं ।

रामनारायणो याज्ञो बुधैर्न दोषविमया ।

नहि सर्वार्थयितुं कश्चित् जायते मानुषोभुवि ॥

माहात्मनामा कविः श्रीलक्ष्मण बुद्धावनलीलां विविधयमकल्लेखवर्धनेन प्रकाशयन् बुद्धावनम् । अयमात्मतया निदर्शनौल्लस्य काव्यविप्लविनाशन-रूपतया तत्कृत्वन्वयतयाच प्रथमं लक्ष्यरतिरूपमङ्गलमाह । वरदायेति । इत्यादि ।

End.

स प्रसिद्धो हस्ती वल्लरामः तं प्रसिद्धं पीतवाससं श्रीलक्ष्म्यं इति वचनमाह । कथितवान् कुनेत्याह पश्यमतां गोपानां × × × × गच्छे हस्ती कीदृक् व्यायतनेनः दीर्घचक्रः तं कीदृशं कंवासुरादनुदुविशं चरद्भि-तमिति यावन् पुनः कीदृक् किं कुर्वन् वा हसितानां विमलतया दशमे-इंश्रीलाजानां (चर) इति प्रसिद्धानां जायां कान्तिं किरणिव विपद्भिः कीदृशानां सहलीलाजानां श्रीलक्ष्म्या सहजातानां ॥

Colophon.

बाह्यपञ्चरसचन्द्रमित्रिते

लक्ष्यचन्द्रपरशान्द्रोहरिः ।

कलासु तर्कैर्नृमिति शक्यान्ते

श्रीरामनारायण देवशर्मा ।

टीका समुद्घुष्य करोति यत्ने-

राजादमासस्य सुदा समया ।

श्रीरामनारायण देवशर्मा

काव्यार्थमालोका करोति यत्नं ।

नवाय दोषः कविभिर्विनाशः ।

समाप्तं जीवनसाधनं × × ॥ जीदुर्गा ।

विषयः । साक्षात्कृतजीवनसाधनसम्बन्धनकाव्यस्य व्याख्यानं ।

No. 283. वेदस्तुतिभाष्यदीपिकादीपनं By राधारमचदास. Substance, country-made paper, 11×5½ inches. Folia, 19. Lines, 13 on a page. Extent, 700 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur, Paṇḍit Kṛiṣṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

जीवनचैतन्यचन्द्राय नमः ।

जीवैतन्यं कथिं चं कुरारिं

विद्वद्भ्यं जीवरं भक्तमुखां ।

मिन्नं चन्द्रं जीवुलोपाधिकस्य

नमः कुर्वे व्याख्यतिं व्याख्येतां ॥

राधारमचदासेन राधारमचद्विना ।

पुनस्तुतेः सामिटीकाव्याख्यानं त्रियते ऋतं । इत्यादि ।

End.

उपनिषद्भिर्नीरानिते पदाम्बुने यथा तं, कर्मिणो भक्त्येन भोगप्रदं, नक्षत्रा
योगप्रदं, “इदमि पुनियोनं तं येन सासुपचान्ति” । इति जीतोत्तेः ।

जीवर्चनोपासकस्य पुनः पुन्यर्थसम्भवं ।

राधारमचदासायैव व्याख्यानमकरोमुदा ।

कृत्यजीविन्मिनेष राधारमचदासेन दीपिकादीपनं कृतं ।

Colophon.

इति जीवार्चने दशमस्कन्धे पुनस्तुतो भाष्यदीपिकादीपने समाप्तीति-
ततोऽध्यायः ॥

विषयः । ॐ सामिक्त-भारतदशमस्कन्धीय-पुनस्तुतिव्याख्या भाष्यदीपिकाया
व्याख्यानं ।

No. 284. वेदान्तसिद्धान्तमुक्तावली By वनमाजी. Substance, country-made paper, 9×4½ inches. Folia, 146. Lines, 12 on a page. Extent, 4,500 slokas. Character, Nāgara. Date S.M. 1873. Place of deposit, Tikāri, District Gayā, Paṇḍit Vāmācārī. Appearance, tolerable. Prose. Correct.

Beginning.

प्रथमपत्रं नास्ति तेन द्वितीयपत्रप्रारम्भो लिखितः ।

तदर्थं विचारविधेर्विषयादिकं न सम्भवति अतः सम्भवति, तदर्थं विषयी-
भूतप्रश्न जीव एव अतान्यदिति । यदि प्रत्यग्भूतो जीवस्तदा तस्य निश्चि-
त्वेन विषयाभावाद्धारमन्मयीयं शक्तं यद्यन्यद्वृत्तं तदा तस्यानिश्चितत्वेन
विषयसम्भवाच्छास्त्रसारमनौषमिति ॥ इत्यादि

End.

कृतनिगमविभागं योगिभिः सेविताङ्गि

धृतसुनिवरवेणं वासुदेवांशमौषं ।

यतिगुणमददं श्रीमदामन्दतीर्थे

मतिनिभिजयतीर्थं यासतीर्थं च वन्दे ।

श्रीगोविन्दविहारभूषितभूतो हस्तावनान् प्राग्द्विजि

ज्ञोक्तानां त्रिषु सुभुविषे? विप्रा भरद्वाजजा

श्रीसन्नाहसुखो वसन्ति सुकुले तेषां सुजातेन वै

वर्षिषौवनमास्तिना मुनिनये वृत्तिः समाप्ता कृता ॥

Colophon.

इति श्रीवन्मास्तिविरां राणां वेदान्तसिद्धान्तसुक्तावल्यां चतुर्थाध्यायस्य
चतुर्थः पादः । शुभमस्तु संवत् १८७१ ।

विषयः । जीवप्रत्यक्षिकपत्रं । जीवप्रत्यक्षीरभेदज्ञाने मुक्तिरित्याद्युपन्यासेन मुक्ति
लक्षणादिनिरूपणं ॥

No. 285. वेदिपद्धतिटीका By मयूरेश . Substance, country-made
paper, 10 x 3 inches. Folia, 20. Lines, 13 on a page. Extent, 520
-lokas. Character. Nāgura. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi.
Benares City. Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Verse. Correct

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

दुष्टिं विवेचयन् विष्णु मत्ता देशिककारिका ।

मयूरेशः प्रकुरुते वेदिपद्धतिकारिका । टीकासिद्धिं येषः ।

End.

यथासति कृता यास्या सुबोधा वेदिपद्धतेः ।

तेषां च साध्यासाध्या शोषनीयं प्रयत्नतः ।

Colophon.

इति श्रीमद्वैष्णवगोपाध्यायसूत्रमनोवेद्युपनामकगोपाध्यायसुतपुराणोक्तो-
पाध्यायात्मक मयूरेश्वरोपाध्यायविरचिता सप्तमा वेदिपद्धतिटीका सम्पूर्णा ।

विषयः । यत्रवेदिनिर्माणपद्धतिरित्याद्या ।

No. 286. वैद्यकसारः (शंकराख्यः) By रामचन्द्र . Substance, country-made paper, 6×5 inches. Folia, 9. Lines, 15 on a page. Extent, 180 slokas. Character, Nāgara. Date Śaka 1725. Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

बीजशेषाय नमः ।

स्वास्त्वं लोके शरत्समसं देववैद्यान्निमी तौ ।
 रोगघ्नो वदति कृपया चादि मां रोगघ्नो ॥
 तस्मै दद्यादभयमिति मं वैद्यसम्पन्नरिम्
 नना रामोऽखिलसुखकरं शंकराख्यं प्रचक्ष्ये ॥
 दूतः प्रभो हृदयकलना नादिकारोगक्षय ।
 मयं दासो वसनविमलं क्षेत्रं खेदं च ॥

End.

मायनो शतशृङ्गशेखरिचरे श्रीचक्षिका संस्तुते ।
 स्त्रीके वैद्यकसंग्रहेः सुसहितैर्दत्तेर्वैचित्र्यैः शतैः ॥
 भक्तानां मदनाशनाय विमलभूत्या मया प्रार्थिता ।
 दत्तं प्राकामिदं युतम् यशसा श्रीशंकराख्यं शुभं ॥

Colophon.

इति रामचन्द्रविरचिते शंकराख्यवैद्यकसारः समाप्तः ।

विषयः । संक्षेपेण साधारणरोगाणां उपशमोपायकथनं ।

No. 287. वैद्यासिकन्यायमाणा, सटीका, (वेदान्ताधिकरणमाणा) By भारतीतौर्ध्वनि । Substance, country-made paper, 11×5½ inches. Folia, 76. Lines, 12 on a page. Extent, 3,000 slokas. Character, Nāgara. Date Samvat 1814. Place of deposit, Tīkāri, District Gaya, Paṇḍit Vāmācāri Śāstri. Appearance, tolerable. Prose and verse. General-ly correct.

Beginning.

प्रथम परमात्मनं श्रीविद्यामूर्तेर्दक्षिणं ।
 वैद्यासिकी व्यासमाणा स्त्रीकेः संक्षेपेण मया ॥
 एको विषयसंक्षेपपूर्णपद्यावभासकः ।
 स्त्रीकोऽपरस्तु चिदान्तादी सङ्गतयःसङ्गताः ॥
 शास्त्रेऽध्याये तथावादे व्याससङ्गतयस्त्रिधा ।
 भाषादिविषये ज्ञाते त . न सङ्गति रङ्गताम् । इत्यादि ।

श्रीगणेशाय नमः ।

प्रणम्य परमात्मानं शैबिस्यात्तौर्थ्यकपिणं । इत्यादि ॥

प्राप्तौक्षितस्य ग्रन्थस्य निर्विघ्नेन परिममप्रये ।

× × × प्रणम्यन्ति त्वासेन प्रोक्ता वैद्यासिकी × वेदान्ताचार्य
निर्णायकान्धकिरणानि न्यायास्तेषामनुक्रमेण प्रथमं भाषा ॥ इत्यादि ।

End.

कृदावप्रकृतत्वेन खट्वता नास्ति योगिनाम् ।

स्माराध्यभौमेभोगाय ददौ मुक्तिञ्च विद्यया ॥

ईश्वरो ह्युपास्यतया तोषितस्तेषां भोगमावसिद्धये

स्माराध्यं ददौ, मुक्तिञ्च तत्तविद्यं त्पादनेन ददौ ।

तस्मान् जगत्खट्वो स्नातन्व्यामः वेऽपि भोगमोक्षयोस्तेषां स्नातन्व्यामस्ति ॥

Colophon

इति श्रीमत् परमहंसपरिव्रजकाचार्य-श्रीभारतौतौर्थ्यमुनिप्रबोतायां
वैद्याधिकन्यायसाम्प्रदायां चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थः पादः ॥ समाप्ता वेदान्ताधि-
करणभाषा । संवत् १८१४ ॥ २ ॥

विषयः । श्लोकेन प्रकृतस्यस्याधिकरण-इतिरूपणं ॥ निरूपिताधिकरणस्य व्याख्यानञ्च ॥

No. 288. वैश्वदेवप्रयोगः By दुर्गा. Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 2. Lines, 10 on a page. Extent. 35 slokas. Character Nāgari. Date Śaṃvat 1855. Place of deposit, Bibihāṭi. Benares City, Paṇḍit Vā: mācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ वैश्वदेवप्रयोगः ।

पञ्चमहायज्ञानाद्यान् वैश्वदेवमिति कर्मनामधेयं, एतच्च पञ्चमहायज्ञस्यान-
व्ययभूतमिति चरदत्तः, तत्र प्रकरणभेदान् संज्ञाभेदः ; यथा, तत् तथाचै-
तदिनि सुदर्शनाचार्यः । इत्यादि ।

End.

तत्र श्लोकः .

हावेकं द्वौच चतुरः प्रत्येकं तु त्रयं दश ।

प्रत्येकमेकमेकं तत् परिचिच्छेद्व्यखीनिञ्च ॥ इति .

Colophon.

इति वैश्वदेवपञ्चमहायज्ञानां प्रयोगो द्वापुत्रिद्विष्टविरचितः समाप्तः ।
संवत् १८५४ । पौषवदि ।

विषयः । वैश्वदेवविधिः

No. 289. वैश्वानरोपनिषद् . Substance, country-made paper. $9 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 2. Lines, 11 on a page. Extent, 65 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upulatā Grām, Post Mehār, Zilla Comilla. Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgiṣa. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ वैश्वানরঃ প্রপশ্যে জ্ঞানবেদা মম জ্ঞানি প্রযচ্ছতু । হারেণু পুণেণ ধনেণ
অস্ত্রযশসমুখ্যেণ গৌণ্যেণ পামেণ মনসেণ স সন্নাসিঃ সন্নজিকঃ সদিমুখঃ
স সুবধারৌ সর্বদেবানাং মুখং স সর্বভুক্তঃ স বিশ্বাঃ স ব্রহ্মলকপঞ্চ ব্রহ্ম-
ভাস্বররূপঞ্চ জ্ঞানি করোতি ; ইত্যাদি

End. এতদুপনিষদধীযামঃ সর্বাণ্য কামানবাশ্নোতি সর্বাণ্য পাপান্য নাশয়তি
ব্রহ্মচর্য্যাবাঃ পূনো ভবতি চুরাপানান্য পূনো ভবতি দৌর্ভাগ্যুরাশ্নোতি
ধনধান্যেন সচ্ছভো ভবতি সর্ব্বং ব্রহ্মতামাশ্নোতি । ॐ তন্ সন্ ।

Colophon. ইতি वैश्वानरोपनिषत् সমাপ্তা ।

No. 290. वैष्णवचन्द्रिका By रामानन्द and वनमाशौ । Substance, country-made paper. 11×3 inches. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 130 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit. Upulatā Grām, Post Mehār, Zilla Comilla. Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgiṣa. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. মংসারঞ্জনমজ্ঞানপুৰুষাৰাধ মৌলোকতৌ ।
জ্ঞাবিৰ্ভূত ইচ্ছ সৰ্ব্বং সুপৰমং হৃদ্যবনে লীলয়া ॥
মৌলিক্যঃ সচ্ছ রাধয়া পরিষরে নেন্দাদিভিৰ্যঃ কলং :
সম্বৌ মজ্জদ্যং মদা নিবসনাত্ কাৰক্যমাক্ষম্য সঃ ॥
গৌরাধাক্ষম্যগৌরাধৌ ললকরুপপ্রদর্শনং ।
কারক্যস্বাত্মারে তন্ প্রাপশ্যে ভক্তিলাভচৰ্ছং ॥
ভক্তানাং লভ্যচৰ্ছং পশ্যান্ প্রহলাদিপ্রভেদনঃ ।
পুরাণাদিক্রমাক্ষেম্যকল্পসারাদিসংপ্রদান্ ॥
সমুদৃত্য মনাত্ কলস্কাত্ সংকপাত্ তদ্বিরম্যতে ।
ন্যায়বাগৌশনিষ্ক্যাতগৌরামানন্দক্লেশাঃ ॥ ইত্যাদি ।

End. দেবান্ পিতৃণাং বিশ্রামান্ প্রবক্ষ্য
পাতঃ সমুদ্যায় গুরোঃ পদাঙ্গং ।

धामाहृदनाहंरिनाम कोर्नेयम्
मानन्दविनोविन्दरेन् चित्तो गृही ॥

धर्मानुशेषान् परिहाय वैष्णवस्यज्ञानमः शब्दनाथ नाथं ।
गीतोक्तनाथं सद्य राधया हृदा विभाव्य दास्यं परतोऽस्य याति सः ॥

मृत्योः प्राग्दिवसे समाप्तिमगमन् स्वप्नावशिष्टः निशा
रामानन्दविपश्चिता तदनु तच्छात्रेषु यत्नादयं ।
ग्रन्थः श्रीवन्मालिनामवस्तुना कार्योंऽवशिष्टस्ततो
ह्याभ्यां वैष्णवचन्द्रिकास्तमयो सम्पूर्णता मागता ॥

विषयः वैष्णवकर्तव्यक्रियाकलापनिरूपणम्

No. 291. श्ववस्थासंग्रहः By अनिरुद्ध . Substance, palm leaves. 13×2 inches. Folia, 108. Lines, 5 on a page. Extent, 1,700 slokas. Character, Bengali. Date : Place of deposit, Dinājpur, Babu Giri-Candra Cakravartti. Pleader. Appearance, very old. Prose and Verse Correct.

Beginning.

भक्तस्य पुण्डरीकाक्षं पूर्वाचार्यप्रवर्णिताः ।
आख्या मन्वादिनाक्षाणां समाक्षोऽथ विविच्यते ॥
विष्णुश्चिरनिन्दनेन स्वोद्यविभवावधि ।
बोधार्थमन्युद्बोधां प्रकृद्धानाथ × × × ॥
मनुः ॥

जातदन्तेऽनुजाते च कृतचूडे च संस्थिते ।
अधुदा बाभवाः सर्वे कृतके च तथोच्यते ॥
जातदन्तादनुपथाज्जातोऽनुजातदन्त इत्यर्थः ॥

End.

चर्मं चपितं ।

विषयः । जननमरवास्यश्रीचक्रवर्णावयवम् । नादविधिकथनं । तदधिकारिनिरूपणम् ॥

No. 292. श्ववस्थासारसंग्रहः By रामनाथ . Substance, palm leaves 15×1½ inches. Folia, 84. Lines, 2 on a page. Extent, 750 slokas. Character, Bengali. Date : Place of deposit, Upalatā Grām, Post Mehār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgīśa Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गुरवे नमः ।

नत्वा लक्ष्यपदद्वन्द्वं श्रीरामनाथस्मृतौ ।

क्रियते इति प्रथमेन शब्दव्याख्यानसंग्रहः ।

अथ सामान्यतः सर्व्वंतिथिव्यवस्था । यद्यपि रात्र्यादिपर्य्युद्देश × ×
कास्त्योऽपि कर्मयोग्यतायापि मुख्यकाव्याभावे प्रशस्तानां च यव नियामकः ।
मुख्यकालस्तु देवकृत्ये विधाविभक्तदिनस्य पूर्व्वार्द्धः । मनुष्यकृत्ये मध्यार्द्धः ।
पितृकृत्येऽपराह्नः । तिथेः पूर्व्वकाव्यावेद्या तु विधेयकर्मण्येव निषिद्धकर्मणि
तु तिथिमात्रावेद्या यव तु उभयदिने कर्मकाले तिथिस्वाभ्योऽस्वाभ्यो वा तत्र
तन्निधिविहितं पूजादिकं कुर्व्व कर्मचमिति मन्त्रेण युष्मादिना व्यवस्था ।
इत्यदि ।

End.

परचक्रोपघाताच्च ।

यथा शक्रप्रहाराणां कवचं विनिवारयम् ।

तथा देवोपघातानां शान्तिर्भवति वारणं ।

शान्तिधर्मद्वारा ऐहिकः कि. ३ लरितनिहतिरिति दर्शनं नाश्रममाद्यैः शौचे
च स्वस्थयनं कार्य्यम् ।

शुद्धांशं शुद्धमन्यकैः शुद्धेषु च सदाधनं ।

शुद्धविद्याभसः कश्चित्शुक्लमपि तापवेत् ॥

पितृपादं तु शुद्धाणां यो भुङ्क्ते त्राक्कायाधनः ।

सुगन्धो त्रक्कायाधनो च पितृदेवार्चनादुत्तमः ।

तावदुभवति शुद्धांशं यावन्न क्षुण्णति द्विजः ।

द्विजानां करसंस्पर्शानन्दं हरिश्चरते ॥ हरवे नमः ।

Colophon. अतः परं कथितवान् समान्निस्सूचकं वाक्यं नास्ति ।

विषयः । व्यवस्थासंग्रहसंग्रहेऽस्मिन् सन्ति केचन जडिलशब्दानां संग्रहाः तत्र प्रथमे
तिथिव्यवस्था सा पुनर्थ्युष्मायुग्मभेदेन द्विविधा । संक्रान्तिव्यवस्था च शौचव्यवस्था सपिण्डीकरणादि-
व्यवस्था शान्तिकर्मव्यवस्था च ।

No. 293. श्रवणारसूचं Substance, country-made paper, 12 × 5 in-
ches. Folia 16. Lines, 7 on a page. Extent, 1,000 shlokas. Character,
Nagara. Date ? Place of deposit, Benares City. Dikmanḍalaśāstrya
Mubārāja Bālaśāstra Suri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

जीमान्निजिवाय नमः ।

जो भिक्षु मानियं परिचाय ठाचं
परिवेविता चाकोयणा अपलिउ
विथं मकोयमाचसुमानियं पळिउचियं
चाकोच माचसुदो मानियं ।

End.

सावन्मिय वेयावचं करेमाचे समचे निम्पणो महाजिज्जे महापक्कनवाचे
भवइ ।

Colophon.

अवधारसु दसमो उहेसो सक्कमो । अवधारसु सप्पमम् ।

विषयः । जैनवाधूनां अवधारकचनम् ।

No. 294. व्रतोद्यापनोपयोगिपदार्थनिर्णयः . Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 20. Lines, 9 on a page. Extent, 380 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

जीमवेष्टाय नमः ।

जोमवाकाको महाकको महासरकतोमो नमः । जीवीतारामचन्द्राभां
नमः । अथ व्रतोद्यापनविषये किञ्चिदुच्यते, ततोद्यापनं नाम तत्तद्भूते
परिपूर्णे अपूर्णे वा कल्पितं अवनदानमाकाशभोजनरूपः कर्मविशेषः

End.

जीतायामपि ।

अत् करोमि यदन्नासि अक्कचोपि इदासि अत् ।
अमपक्कासि कोमेय तत् कुवच्च मदपंचम् ।

Colophon.

इति व्रतोद्यापनोपयोगिपदार्थः सप्पमम् ।

विषयः । व्रतोद्यापनोपयोगिपदार्थकचनम् ।

No. 295. ब्राह्मकोमपद्धतिः By माधवाचार्यः . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 5. Lines, 12 on a page. Extent, 100 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Beginning.

नमस्तुत्यात्मिकां पूर्वां प्रत्यावासी च वनतः ।
 प्रात्यक्षीमस्य सरणिं कुरुते वाचसोऽपुनः ।
 प्रात्यक्ष्येनाप पतितवाचिणीको मृच्छते ॥

End.

प्रभूतां वक्षराणां सुदे नमस्तुत्यात्मिकाः ।
 वाचसः प्राकरोत् काकां प्रात्यक्षीमस्य पवनित् ॥

Colophon.

इति नाचवाचार्थ्यमर्मप्रचीना प्रात्यक्षीमसरणिः समाप्तिममनत् ॥

विषयः । प्रात्यानां संस्कारविधिः ।

No. 296. श्रद्धादिमाहात्म्यस्य विष्णुपक्षे व्याख्यानम् . Substance, country-made paper, 20×3 inches. Folia, 4. Lines, 8 on a page. Extent, 132 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Grām Phadnagar, Post Brāhmanberia, Comilla, Paṇḍit Amarcandra Nyāyaratna. Appearance, tolerable. Prosc. Generally correct.

Beginning.

नीदुर्गा । ॐ नमः कल्याण ।

तस्मिन् पुरातननि चतिनीये कंसादुरे सेने च देवा कल्याण निवते सति
 ब्रह्मादयः तां पादकं कल्याणं तुदुः । देवा इति दिवधातोर्विजीनिवा-
 चांदुवज्जनाना × × × देवाः प्रकाशान् कंसेन नीतुमिहः स चामाचयेति
 देवा हनीयैकवचने चामातोर्विवाकारकोषः चामातोर्विवाकोषकोषचामान्
 वाकारो वज्रदुर्गः आदित्येकाचरकोषः । तस्मिन् तां सन्नामपाहनयोः
 तावतोति क्षिप् यवोर्वज्जन इति वक्षोपः । इत्यादि ।

End.

ब्रह्मा भद्रं कर्तुं शीघ्रमस्मेति भद्रकालो रघुवैद्युनिरिति । अन्तर्हिना
 चमार्थानं प्राप्नः चमार्हितं चवत इति क्षिप् चमार्थानमन्तर्हिनां तद्वयते-
 मंत्यर्थवान् चवचामातोः क्षिप् यवोर्वज्जना × × ×
 × × × × × चमार्थानोः क्षिप् तस्मिन् प्राप्नः देवां शीघ्रवान्
 देवशरीरेभ्यः मोपगोवीरुपेव शरीराद्युपय स्यावलोपे पक्ष्मी जनवच-
 चितेपिबी चितेपिबीभाव यवमादिमादम् क्षिप् चमार्थानम् इति चमार्थानो-
 भावः तद्वयते वज्रं इत् प्रवचः जनवच-चितेपिबीवाध पुनश्च गौरीदे-
 वाया पुनर्गौरीदेवपरिपक्षवेन चवदीमादामनयोर्वचनं चः क्षिप् भावे,
 चमार्थानां पूर्ववत् उत्पत्तिं प्राप्नः चवकारिबी चवकारिणवान् चवकारि-
 बीभाव यवमादिमादम् क्षिप् चमार्थानाम् इति चमार्थानोभावाः ।

Colophon. इति श्रद्धादिनामाश्रीवसिष्णुपञ्चमस्तोत्रम् ।

विषयः । देवीनामाश्रीवसिष्णुपञ्चमस्तोत्रम् ।

No. 297. श्रद्धारसंहिता . Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 59. Lines, 10 on a page. Extent, 1,100 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur Rajbādi. Appearance, new. Verso. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो नवेनाय ।

ॐ कारनिष्ठं देवं नमस्कृत्य चतुर्भुजं ।

विरिञ्चनमसं वन्दे सर्वविघ्नोपशान्तये ।

सुमुखायैवमस्तु नमिष्ये नमस्कृत्य च ।

× × × × × ।

शोकशैतानि नामानि यः पठेत् शुभं वादयि ।

विशारदो विवाहे च प्रवेष्टे निर्मेते तथा

संपाते सर्वकार्येषु विघ्नस्तथा न जायते ॥

End.

स्तुत उवाच ।

श्रद्धां, सत्त्वान्, सत्त्वान्, सत्त्वान्, सत्त्वान् ।

श्रद्धाः नैवसामेव निदानं विदुषां सतां । *

Colophon. इति श्रीसत्त्वपुराणे श्रद्धारसंहितायां शिवरसस्तोत्रे सत्त्वकाण्डे पञ्चाशत्तमोऽध्यायः ॥ सत्त्वकाण्डं समाप्तं ॥

विषयः । १ स्तुतश्रद्धास्तोत्रम् । २ सत्त्वमानस्तोत्रम् । ३ स्तुतीवाक्यानां पञ्चाशत्तमोऽध्यायः यावत् तारकासुरोपाख्यानवर्धनेन कुमारोत्पत्तिवर्धनादि ।

No. 298. श्रद्धादिनामाश्रीवसिष्णुपञ्चमस्तोत्रम् . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 3. Lines, 12 on a page. Extent, 72 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍālācāryya Mahārāja Bālacandra Suri. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीनिवासे नमः ।

दुरिष रथं सतीरं शीघ्रपद्मोत्तरीरं ।

पद्मनिषिद्धिनीं विजिघास्यतीरं ।

भवभङ्गपङ्क्तिस्तुलं सत्यमुक्त्वा नु × × छ ।

परिचयिचसूत्रं कि × × किमे निरूपय ।

End.

एवं वीरजिने सने सत्यतमं मोक्षान्विधत्तमं

भवं भोवद्वेषेह सोह जनयत् होसाय कथ्येययत् ।

सोहं कं कुम्भकानुबन्धिकुम्भं पनोमिनिश्चित् श्री का

उज्जयिजयहृदि (..) सया पाय पयानि तुह ।

Colophon.

इति महावीर मतकपटकस्त्राभिमन्त्रित्वं स्वयं समाप्तं ।

विषयः । मातुरन्वसादभर्ते जनयत् । अभः । जय । होसा । केवकत्रायत् । निर्वाचय ।

No. 299. शब्दवादः

Substance, yellow paper, 12×3 inches.

Folia, 9. Lines, 8 on a page. Extent, 9 slokas. Character, Bengali.

Date ? Place of deposit, Upalatā Grām, Post Mohār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgīśa. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शि व ।

इति शब्दो हि द्विविधः । छिद्धान्विर्भावकः पदान्विर्भावकश्च ।

छिद्धान्विर्भावकः पदान्विर्भावकश्चेति शब्दस्मानुकरविवेक एव प्रतीयः
काभावात् छिद्ः सकृपाद्येष्टाभिधायको छिद्धान्विर्भावकः । पदप्रति
पाद्यसंज्ञाभित्तियेष्टौभूतशब्दसकृपाद्येष्टाभिधायकः पदान्विर्भावकः यथा
ह्येति । इत्यादि ।

End.

एवमेवेति शब्दाभावोपि भूतत्वाभावाद्वा नदध्याहारान् शब्दस्याभिधेय-
श्रुत्यनं कर्षणं यत् वेनाध्याहारक्य कथयता सकृपोरस्यापने
प्रयमेवेतिदिक् । इति शब्दवादः समाप्तः इति ।

Colophon.

जीवाजीवरवोपायो भक्तिरस्य सदा नमः ।

विषयः । छिद्धान्विर्भावकमपदान्विर्भावकमप्रकाशकप्रकृतिप्रत्ययादिना शब्दानां क-
रकमविकल्पयत् ।

No. 300. शान्तिशतकटीका By विद्याविमोदाचार्यचूडामणिः . Sub-

stance, country-made paper, 18×3 inches. Folia, 22. Lines, 6 on a page. Extent, 500 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1676. Place of deposit, Dinājpur, Paṇḍit Kṛpādāsa Smṛtiḥ hūṣana. Appearance, tolerable. Prose. Correct.

Beginning. चादौ पयस्यं नास्ति । इदानीमात्मनः पाशित्वं निन्दयन् रेचय्यं कडाच-
यति हनेति । ते शौचीमुखः राजानः वयमपि विद्वांसः शौचीमुखः
इत्यादि ।

End. देवामावशकता अन्धकारविशेषं मरणं इदं क्षित्तस्य चासौ नीत्यस्यते
न जायते यतःकस्य उत्पत्तिः जरा चार्थक्यं विद्योतः इदमिच्छेद् मरणं
इत्यादिष्वेव समाहारइदं सर्वइदं विभावयैकवक्त्रवतीति ॥ *

Colophon. इति श्रीविद्याविनोदचार्यबुद्धामण्डितशान्तिस्तवडीकायां सप्तु-
परिच्छेदः । समाप्तचार्यं ग्रन्थः । अंक १९०९ ।

विषयः । शान्तिस्तवकस्य व्याख्यानं ।

No. 301. शिष्टाभाष्यं or शिष्टाप्रकाशः. Substance, country-made paper, 15×5 inches. Folio, 9. Lines, 8 on a page. Extent, 180 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रुतिर्चाकरं हन्तः कस्यशिक्षानिरुक्तः ।
नेचाक्षपादो नः कर्षावस्य तं सततं नुमः ॥
आख्याय पित्राचार्यैरुपाखादौ यथावयं ।
शिक्षां तदीयां आख्याये पाणिनीयानुसारिणीं ॥

End. कर्मे जात्रेति वा । द्विवचनं शिक्षाध्यायसमाप्त्यर्थं । विकृतिहन्तस्य ×
× × समसपरवक्त्रं इति सर्वसमा सर्वे इत्यधिकृत्य अपरवक्त्रं ×
× × शौचाविति कस्यचक्षुषाद् ।

Colophon. इति शिक्षाप्रकाशः समाप्तः ।

विषयः । वर्णानामुच्चारणकारकवचनम् ।

No. 302. शिष्टशतनामकोषं (महाविज्ञानेश्वरतन्त्रोक्तं). Substance, country-made paper, 10×2½ inches. Folio, 6. Lines, 6 on a page. Extent, 75 slokas. Character, Bengali. Date, S.K. 1776. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garveta, Grām Khunverā, Paṇḍit Hārānchandra Tarkavāgīśa. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

बीरामः ।

ॐ वस नीमिवसतनामसहासोवस नीमारद ऋषिरमुदुपयस्य नीमदा-
 त्रिवी देवता ॐ वसः त्रिवावेति मन्त्रावीजं त्रौं त्रिभिः वसः नीमसं
 वस सन्नाभीरुविद्याये वसे विनिवीजः । इत्यादि ।

End.

यतञ्जानं महेन्द्राणि पापये जा वदेत् क्षयिन् ।

दूषांय भक्तिबीजाय दुष्टाय दुष्टुराक्षये ।

त्रिवभक्तिविहीनाय त्रिभिविन्धापराय च ।

न प्रकार्यं मन्त्रादेवि प्रकाराश्रित्यदा भवेत् ।

त्रिव्याय भक्तिपुक्ताय त्रिविविन्धुपराय च ।

वसतनामसहासोर्न तस्यै देवं महेन्दरि ।

Colophon.

इति मन्त्राक्षरेवरतन्त्रे नीमिवपार्श्वनीमन्त्रादे त्रिवस्य वसतनामसोर्न
 समाप्तं ॥ ॐ तत् सत् ॥

वदधरं परिषदं मापासीमह वदु भवेत् ।

पूर्वे भवतु तत् सर्वं चतुर्वादाक्षरेवरः ।

प्रकाश्याः १७७६ । ११ । १८ । छिपिरिचं बीरामनारयणस्यैवः ।

विमय । नीमन्त्रादेवस्य क्षतिकथनं ।

No. 303. शिवसहस्रनामसोर्न (उमायामसोर्न) . Substance, country-
 made paper, 16×4 inches. Folio, 3. Lines, 10 on a page. Extent,
 120 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla
 Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā, Late Paṇḍit Rāmtārāṇa
 Siromāṇi. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning.

नी नी ॐ वसः त्रिवाय ।

देववाय ।

ॐ देव देव मन्त्रादेव त्रिवायिनी कृपायय ।

वसे नामाणि मुक्ताणि पवित्राणि शुभाणि च ।

तन्त्रे कथय मे देव यदि चेदोऽर्थि नो प्रति ।

नीमिव उवाच ।

नामि दे कीर्तयिष्यामि मुक्तिमुक्तिकराणि च ।

नीम्याणि सर्वतन्त्रेषु न देवाणि वदन्त्यने । इत्यादि ।

End. मूररीना चोरसमा बहलीः काहलीरंकाः ।
 पठमाद् यत्न मयानि साधकका न संभवः ॥
 बारमेकत्त योऽवीयादन्मेषपत्तं जमेत् ।
 जये होमे तथा दाने यदि देवार्चने तथा ॥

Colophon. इति उमायामले हरमोरोसवादे परमशिवसहस्रनामस्तोत्रं समाप्तं ।
 ॐ नत् सत् ।

विषय । शिवस्य सहस्रनामस्तुतिवचनं ।

No. 304. शकररहस्योपनिषत् . Substance, country-made paper, 11×4½ inches. Folio, 3. Lines, 12 on a page. Extent, 100 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Beginning. अद्यातो रहस्योपनिषद् व्याख्यासामः । देवर्षयो ब्रह्मार्थं संपूज्य प्रक्षिपत्य
 पत्रम्भुः भगवन्न्यायं रहस्योपनिषद्ं ब्रुहि इति सोऽब्रवीत् ।

पुरा आद्यो महादेवाः सर्वदेवतपोनिधिः ।

प्रक्षिपत्य शिवं सामं कृताञ्जलिपत्राच्च च ।

End. उपेक्ष संहितः प्रीत्या परानन्दसुषेयिवात् ।

यो रहस्योपनिषदमवीवे गुर्वगुर्गुणात् ।

सर्वपापविनिर्मुक्तः साद्यान् केवलमनुते ।

इत्युपनिषत् ॥

Colophon. इति शकररहस्योपनिषत् समाप्ता ।

विषय । आद्यशकरसंवादमभिधुकीकृत्य ब्रह्मविद्योपदेशः ।

No. 305. शुद्धिदीपिकाप्रकाशः By विष्णुदासदत्त . Substance, country-made paper, 18×3 inches. Folia, 86. Lines, 7 on a page. Extent, 2,000 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1693. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā, Late Paṇḍit Śrīpati Bhaṭṭācārya. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो ब्रह्मेवाय ।

शिवमार्थं समस्तया मन्त्रे समस्तप्रार्थितं ।

इति देवा प्रवक्ष्यन्तं तुल्यं सरसनामकः ॥

मभीमदीकोकमई जमाना ।

नेपापन्तोरपहारकाक्षं ।

सरोजशोभाकरकामिजखं ।

दिवापदेमैच्छकमानवाणि ॥

मिहानामयमाचारी बह्मिमतदेवतामनखारपुरःसरमभिमतार्थसिद्धिं
वाञ्छन्ति । तद्वयमपि मदीकापनीयाचार्यैर्नीवीविवाही ज्योतिःशास्त्र
कर्मकर्तृकमात् प्रहराजमात्र सभासदाचार्योद्भाजेन रविं सुवशाच
कथ्येति । इत्यादि ।

End.

अधुना सप्तमस्यान्वयमाधुपादेयमात्र । सुविहरादिति । अतिविहर-
ज्योतिर्यन्मात् नीवीविवाहमात्राचार्यैश्च अधुना संक्षेपेण गृहीता रमा
शुद्धिदोषिणं सुविचिता अभिप्रेताः मिथा विप्रतु धारयन्तु । × ×
× × × × × × × × × × × × × × × ×
तथाहि हृदयान्तरे जातकविचार एव । अत्र प्रत्ये तु सर्वैकैविधानं
संक्षिप्तोक्तमिति ।

कुरूपकादा कविचार्यो वा

नित्याद्यवसुतिमोचरादा ।

वितन्वमानां कवयः कति मे

चेतःप्रदानेन पवित्रवधं ॥

Colophon.

इति नीविम्यदासहनकृतायां दीपिकाप्रकाशाख्यायां वापादिनिर्वचो
नामाहमोऽध्यायः । समाप्तवाचं धन्यः ।

रसकाकर्तृभूषणो ब्रह्मणे चापने रमी ।

विचिता पुस्तिका ज्ञेया सुन्दररश्मिका ॥

विषयः । नीविवासकनशुद्धिदीपिकाया व्याख्यानं ।

No. 308. शुष्मप्रदीपविवरणं By सुन्दरराज. Substance, country-made paper, 12 x 4 inches. Folia, 25. Lines, 11 on a page. Extent, 825 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1817. Place of deposit, Benares City, Gobinda Bhaṭṭa. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning.

वापकज्येष्ठेन दोषं वरधि भवता शुष्मरश्मिनीर,

प्रकारं तत्र भावप्रवृत्तिषु कथितं विवृतं नीलं कथं ।

संविद्योद्बोधनार्थं कुशिककुलनिधिर्माधवाख्येन सह,
 पुनः श्रुत्यप्रदीपं विवरयन्मुना सुन्दरी निर्मितीये ।
 विचारयोगान् व्याख्यास्यामः, विचारो विवरयं, चतुरन्वदिकपेक्ष भूमेः
 करयं, तस्य योगाः सपायाः ।

End. पूर्वेषां कृतमात् यज्ञितवैतत् बोधायनेन । अथनेचः प्राप्तयेत् आचार
 अर्थविधायनमेव ? नेतरदात्रिवदे । आदिनवेदाचरेत् आहृत्य कृतान्मात्
 प्रत्याददीयेति ।

Colophon. इति सुन्दरराजोवे श्रुत्यविवरणे श्रुत्यप्रदीपे पद्यः पद्यः श्रुतमस्य
 संवत् १८१७ माघशुक्लप्रतिपदि-गुरौ जयरामेन लिखितं

विषयः । आचक्षन्निर्मितश्रुत्यरूपव्याख्या ।

No. 307. ऋग्वेदीयभाष्यप्रयोगः. Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 19. Line., 7 on a page. Extent, 190 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmaścāryya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning. ऋग्वेदाय नमः ।

ओम् आचक्ष्य पवित्रयुक्तः प्राधान्यायस्य पवित्रं वे विततं प्रकाशयते
 प्रभुर्माधवि पर्वोपि विद्यतः । अतस्तत्तुर्मे तदामो अकुवे, कृताय इदं
 नमस्तु समाप्तं अर्चयेत् ।

End. यद्य् वे वाच आह्वयिनि तन्मे शुभम् × × × पवित्रयुक्तं सर्वकृताकु-
 तरोभिरो मं शुभं पात कश्चिभिः सदा नः ।

Colophon. इति आचक्ष्यप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । ऋग्वेदीयभाष्यप्रयोगः ।

No. 308. आह्वयवादायः. Substance, country-made paper, 15×3½ inches. Folia, 25. Lines, 7 on a page. Extent, 800 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1800. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Bhāṭṭagrām, Paṇḍit Ramhṛdaya Bhāṭṭācāryya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो नरोत्तम ।

प्रत्ययेत्यादि मङ्गलाचरविशेषविचारस्तु प्राचक्षितवादार्थेऽनुपपत्त्येव ।
 धार्म्येवादिवाक्यार्थं धार्म्येवादिप्रतिपादककुनिवचनस्य तात्पर्येविषयीभूतार्थं
 यस्मिन् निरूपयतीत्यर्थः । ननु धार्म्यस्य समन्वेन निर्देशः आभ्युदयिकादिः
 कथं आदिपदेन निर्देशः । अ । सकलपादसमये धार्म्यस्य प्रधान-
 ज्ञापनार्थं धार्म्यस्य समन्वेन निर्देशः । अन्वेषामपि आदिपदेन वेन
 धार्म्यः प्रकृतिः अन्वो विकृतिः यत्र तु आचर्यवस्तुतः तत्र धार्म्यं कर्तव्य
 भितिभावः । इत्यादि ।

End.

अथ केचित् एकोद्दिष्टं नाम्यद्वारा कारयितव्यमित्यत्रापि गोपनीतरमेव
 विशेषबोधमित्युक्त्यापि न कदाचित् समीपावेति विशेषत्वात् समीप-
 कोद्दिष्ट × समीपजद्वारा, मातामहादेरेकोद्दिष्टम्, समीपद्वारापि
 करणीयमित्याहुः । अपरेषु वचने समीपावेति विशेषत्वं × × अपि एकोद्दिष्टं
 नाम्यद्वारा कारयितव्यमित्यत्रापि गोपनीतरमेव विशेषबोधमिति कर्त-
 व्याख्याने सामान्येकोद्दिष्टमिवेकान् मातामहादेरेकोद्दिष्टमपि समीपजद्वारा
 न कार्यमित्याहुः वस्तुतस्तु पूर्वोक्तं समीपीनं वचनवत्तादिति नुपचरत्वा-
 धार्म्येवादिवाक्यं गोपजागोपजद्वारा कर्तव्यमित्युभयमतयिष्यं ।

Colophon.

इति आद्यवाद्दार्थः समाप्तः । प्रकाश्याः १८०० तारिख १० भाष्य ।

विषयः । आद्यतन्मोक्षवादावलीनां सम्प्रतिपादः ।

No. 309. श्रीकृष्णकवचं. Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 2. Lines, 12 on a page. Extent, 70 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Candra-konā, Ayodhyā, Raghunāthvāṣī, Babu Oakrapāṇi Rāya. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ रामः । अथ कृष्णकवचं ।

भगवन् सर्वभूतेश्वर कवचं यत् प्रकाशितं ।

वैद्योक्तमङ्गलं मान कृपया कवचं प्रीति ।

सर्वतुङ्गधार उवाच ।

ऋषु वक्ष्यामि विप्रेभ्यः कवचं परमाद्भुतम् ।

नारायणेन कथितं कृपया शृणुष्वेष्टम् ।

ब्रह्मणा कथितं सर्वं परं चेष्टाद् यदाति ते ।
यति मुक्ततरं तत्तं ब्रह्ममन्योविषयं ॥ इत्यादि ।

End.

कवचस्य प्रसादेन जीवकुतो भवेत्तरः ।
पैद्योक्तं योभवत्येव पैद्योक्तविषयो भवेत् ।
इदं कवचमज्ञाना भजेद् यः पुत्रवीर्यमं ;
मृतकचप्रमत्तोऽपि न मन्त्रः सिद्धिदायकः ।

Colophon. इति सप्ततन्त्रसारतन्त्रे पैद्योक्तमन्त्रं श्रीकृष्णकवचं समाप्तं ।

विषयः । श्रीकृष्णकवचं ।

No. 310. श्रीकृष्णसौत्रं. Substance, country-made paper, 16×4 inches. Folia, 10. Lines, 6 on a page. Extent, 300 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Telivani. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीने त्वाय नमः ।

यं वेद वेदविदपि त्रिवर्णिन्दिराया
यन्नाभिनीरवचनभैरवो न जाता ।
श्रीपादवाङ्मयस्य वमनाक्षिप्तं तं
श्रीपूजिपूवररीरमरीरमनां ।
कमलकमलभासः केरिर्वादिवाङ्मयः
समरभूषि कराङ्गः प्रेम्बापीमराङ्गः ।
अक्षिप्तपुष्पवाङ्मयः पुष्पवसोप्रवाङ्मयः
कव भवतु विभूत्यै नन्दश्रीपादवाङ्मयः ॥ इत्यादि ।

End.

अद्वैतयोविषयिकैरपाङ्गाः
आयन्त्रिंशत्समस्तवदीपाः ।
एतेन केनापि यत्तं मतेन
दासीकता शोषवपूषितेन ।
न यत्तं कवचो न तापिका
न च वेदान्तानामपारजाः ।
न च वादमिरासकाः परं
कवचाजीरकजीरकिकराः ॥

अवे मनी दुराचार विषयानुपवीचये ।

गोविन्दे परमानन्दे सुकुन्दे किं न लोचये ॥

Colophon. इति वैश्यावपूजामहामहोपाध्यायगोविन्दमङ्गलभूदेववरविरचितं
चौहान्यलोचं समाप्तं ॥

विषयः । चौहान्यस्य स्तुतिवचनं ।

No. 311. चौविद्याया ऐश्वर्यादिसूक्ष्मपात्रं लोचं . Substance, country-made yellow paper, 12×3 inches. Folia, 4. Lines, 5 on a page. Extent, 120 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalatā Grām, Post Mehār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgīsa. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः परमदेवतायै ।

ऐश्वर्यं चर्यशीलं मन्त्रधरकृषितं चौहान्यमगुणं
जकोवा सुखे वा यदि जयति जनः प्रत्यर्चं गृहयेताः ।
जिह्वाये तस्य वाचो विहरति सदा जेहमधे च कृष्णो-
क्षिरक्रीवकृत्तः स भवति सदा सत्प्रसादाद् भवानि । (?)
प्रवृत्त्यां मातर्बहुमतिरुचितं वैश्यावो चक्रेण
सुगुणं मन्त्रेणं यदि कृषति कश्चित् पुण्यवान् गृहयेताः । (?)
धरणां धन्योपि प्रवसति च सदा कामिनी कामवर्ता
च दीर्घायुः नौमान् विभुवनविजयो लोचलोचं लभेच । इत्यादि ।

End. नमस्कं कक्षादि नमसि परमात्मा परतरा ।
जगत्प्राचो मातस्मसि जगन् लं ऊतवचः ॥
धरिनी लं दुर्गे धरिधरकन्ये नमसवी- ।
स्तुतिः का ते मातस्मिभुवनमहिमे सुन्दरि परे ।
महापुत्रे कन्ये धरिधरकन्ये नमुनये ।
जगद्वन्द्वे सन्ने सदासुखशीले गुणमये ।
अवे तारे सारे धरद्वन्द्वारोऽन्नकरी ।
कषापारावारे मयि वितर दीनेऽस्तमयि ।

Colophon. इति चौहान्ये चौविद्याया ऐश्वर्यादिसूक्ष्मपात्रं लोचं समाप्तं ।

विषयः । चौविद्याया ऐश्वर्यादिसूक्ष्मपात्रं ।

No. 312. श्रीसुक्तन्यासः. Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 1. Lines, 16 on a page. Extent, 40 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

यस्य श्रीसुक्तन्यासो लिख्यते सोऽयं विरच्यमानमिति पञ्चदश × × सुक्तस्य
श्रीदेवता सर्वमानन्दपिच्छीदेन्दिरादुता ऋषयः आचार्यसोऽनुदुभः, ततः
एकाग्रधारपङ्क्तिः ।

End.

शानन्दसर्वदेवैव चिच्छीत × × इ विमुताः ऋषयः ते ऋषयः पुत्राः तं
श्रीदेवो × × × देवता । श्रीवर्चसं इति श्रीसुक्तन्यासः समाप्तः ।

Colophon.

× × × × ×

विषयः । श्रीसुक्तन्यासः ।

No. 313. श्रीतोषयोगिकारि ण. Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 14. Lines, 9 on a page. Extent, 252 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अग्निचोर्ध्वं कुम्भमेव यस्मिन् देशे प्रवर्तते ।

दशयोजनविस्तीर्णं काशीचेष्टं तदुच्यते ॥

End.

कुलाक्षयप्रवर्तिनं चाक्षरं यस्मिन् कृतं ।

तदेव प्रवर्तितं व्याख्यादि कृतं देवतं ।

Colophon.

इति श्रीतोषयोगिकारिका समाप्ता ।

विषयः । श्रीतर्कसंक्षुपयोगिपदार्थवचनम् ।

No. 314. षट्कर्मवचनम्. Substance, country-made paper, 11×3 inches. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 50 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalata Grām, Post Mohār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavartī. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

अथ षड्कर्णोक्तचरं । आरदाय ।
 अथाभिधात्वे तन्मोऽस्मिन् सञ्चक् षड्कर्णोक्तचरं ।
 सर्वतन्मागुसारेष प्रयोगसङ्गतिविद् ।
 शान्तिवञ्जककामाभि विद्वेषीचाटनकथा ।
 आरचं तानि संसृजि षड्कर्णाधि मनीषिणः ।
 कश्चिन्नादिकृपाकादीन् ज्ञाना कर्णाधि पावनेत् ।
 रती-वाची-रमा-व्येष्टा-दुर्गा-काशी यथाक्रमान् ।
 षड्कर्णोद्देवताः प्रोक्ताः कर्णादी कर्णोत्तिष्ठते । इत्यादि ।

End.

सर्वकार्येषु सीपदं मूरे स्नात् प्रेतकर्मणं ।
 विजज्ञं शान्तिके प्रीतं पञ्चमन्त्रं वञ्चके ।
 सर्वकार्योद्भवः स्नात् मूरे पादविधानि च ।
 शान्तिके खेचनीं दूष्णां यस्यादौ शिखिपुष्पिका ।
 ऋषेभ्यु शान्तिकर्मे स्नात् वञ्चक पश्चिकाटके ।
 देवास्तत्रेभ्यु सर्वान्धि आग्ने मुरकर्म च ।
 सर्वार्थाः प्रकमे याने शान्तिकर्म समारभेत् ।
 तदा शान्तिं लभेद्वीमान् सर्वं च सुखमिदमे ।

Colophon. इति षड्कर्णोक्तचरं समाप्तं ।

विषयः । तान्त्रिकप्रसिद्धशान्तिवञ्जादिषड्कर्णोक्तान् कथयनिकपदं देवां देवतादिनिर्देशः
 देवां प्रयोगक्रमश्च ।

No. 315. वसुवतिष्ठाद्विनिर्णयः. Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 2. Lines, 7 on a page. Extent, 30 slokas. Character, Nagari. Date ? Place of deposit, Bibihāṭī, Benares City, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

अथवसुवतिष्ठाद्विनिर्णयः ।
 तानि च अमानुषजशान्तिवतिपातनकाकथाः ।
 अन्वेष्टव्यं च पूर्वेषु वसुवत्यः प्रकीर्तिताः ।

End.

अथ तर्पणं, अष्टकान्तरिकः पूर्वेषु जातेषु षोडशदिनवापिनकाकथेषु
 जातान्ते इतरपादोत्पत्तौ तु जातेनैव तर्पणनिर्णयः सञ्चक् सर्वमन्त्रान्
 षड्कर्णवतिनिर्णयं संक्षेपः ।

Colophon. × × × × ×

विषयः । वचनविचारविधिः ।

No. 316. संहितासूत्रं. Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 13. Lines, 10 on a page. Extent, 150 slokas. Character, Nāgari. Date, Samvat 1855. Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. वचनं वाचो वचं नानावचं वचामिभिन्नतः नानावो वचं वचानामादि-
वच्यता वाचो वच स वचस इति वचपदवाचो नानावचसरेव । नाना-
वचत् । एतं ते खोमं तु विचारविधिः वचोव भद्रा विरचिते वचिणे वचानि
वचत्वं मकारेव वचुर्त्वं रकारवर्त्तम् ।

End. विशां कटिरासं मानुषीणां वच्यव मानुषाणां वेदानुषां नूतनतः ।

Colophon. इति संहितासूत्रं समाप्तं संवत् १८५५ ।

विषयः । संहितासूत्राणि विचारि चलाणि ।

No. 317. संहितोपनिषद्विवरणं. Substance, country-made paper, 16×5 inches. Folia, 61. Lines, 11 on a page. Extent, 2100 slokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. उपपन्था इत्याद्या वक्तृप्राश्नसोपनिषत् तस्या इदं विवरणं उपपन्नं
सुखावबोधार्थं सारभ्यते । उपनिषद्विस्तृतुपनिषत्पूर्वस्य सदेः क्षिपनास्य विवरण-
मत्यवसादभावेन रूपमाश्रयते । विशेषेण सोपनिषत्स्य व्याख्यानविद्या,
तादर्थ्यात् अन्योक्तुपनिषत् ।

End. अथाननोवाचिन्मविशेषात् संयत्सरवासिनोऽर्थप्राप्तं शिष्यत्वं इति, तथापि
प्रवक्तुरशिष्यत्वेन नित्यप्राप्तिस्तथाच । वो वाचं विज्ञातुं व्याख्येयविने
तपस्विने वेनोत्येवं आचर्याः विद्याप्रवक्तारो मन्वन्ते द्विवचनं ज्येष्ठोप-
निषत्समाप्तिदर्शनार्थः ।

Colophon. इति नीलकण्ठरभगवत्कृतौ संहितोपनिषद्विवरणं समाप्तं ।

विषयः । संहितोपनिषद्वाङ्मयम् ।

No. 318. संक्षिप्तसारे छन्दमण्डित्यनी . Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 25. Lines, 8 on a page. Extent, 800 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1742. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā, Paṇḍit Hārāncandra Tarkavāgīśa. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

अतुःप्रकारकरवसायद्विदि सिद्धये ।

अथातुकादिरस्य स्यादन्वादेशः परे × × ।

तथातीति न कर्मसं जोड इत्यथ दूषयान् ।

निवृत्तीति तदा न स्याद् यदि च स्यात्प्रकारवान् ।

आत्मा × × × × चानः शीले विशेष एव दिक् ॥

दिशिति यस्य चानः कृतः स्यात् तदा चावेः शानः स्यादीदित्यथ
लिङ्गद्विदिहस्यापि पञ्चस्यदित्यर्थः । इत्यादि ।

End

मन्वा । मन्वाश्च तत् दिवसेति कर्मधारय इति मनु वर्षस्य वर्षेनेत्यथ
अवयववहनिषमुदाहरत्योः समासावयवेव निराकरिष्यति । तत् कश्चन-
दिति तत्रैव व्याख्यास्यामः । × × नैक पूर्वान् पानान् अश्लिष्टेव
प्रत्यय इति न प्रत्यय इत्यर्थः । शाने । एकाजि जन्मादित्यनोऽन् कश्च
वानुवर्त्तते सन्निहितत्वात् । इत्यादि ।

Colophon.

समाप्तेयं छन्दमण्डित्यनी । श्रीश्रीरामः शरच्चं । श्रीदुर्गा । शकाब्दा १७४१
तारिक १८ भाद्र ।

विषयः । संक्षिप्तसारीछन्दप्रकरणव्याख्याया व्याख्यानं ।

No. 319. संक्षिप्तसारे व्याकरणादर्शे सुवन्तपादविवरणं By वंशीवदन . Substance, country-made paper, 16×4 inches. Folia, 32. Lines, 6 on a page. Extent, 850 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1243. Place of deposit, Zilla Midnapur. Post Garvetā, Grām Khunverā, Late Paṇḍit Śrīpati Bhaṭṭāchāryya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीश्रीराधाकृष्णाय नमो जयति ।

श्रीरामं अक्षदक्षामं जितकामं मनुषिषा ।

रत्नविंशत्यमरीचं ज्ञानमुद्राकरं भजे ॥

কর । মনুঃ মকারকরবিলুপ্তদ্বিতি শিখরে
 ক্ষমাতুর্কাংদিক্স জাতিশ্বাদেঃ পরে মিতি ।
 তথাভীতি ন কর্মণ জোড ইত্যথ দুঃখাত
 মিহসীতি তদা ন জ্ঞাতু যদি য জ্ঞাতুকারবানু । ইত্যাদি ।

End.

জাদৌ । আদিত্যজ্ঞানাদ্বিতিজ্ঞবে প্রথম সন্মিকাখ্যোভাবে জ্ঞাভিরিত্যথ
 ভিষ্ রেচাদেঃ জ্ঞাতু প্রতিহাস্ত যথ বহুঃ পরজানু × × × ×
 জ্ঞানে আদ্বিধানাভাবে জ্ঞাভিরিতি ন জ্ঞাদিত্যপি হোবজাডঃ । তত্র যথয
 × × জ্ঞানী জ্ঞানদা × × যৌত্বেই ইত্যনেন ধাটেনিপদং ন জ্ঞাতু
 কিতু পাঠনীতি । অথ । প্রিয়াভাভিতি ভৌকায়া মাঞ্জীপ্রকৃতিদৌর্বা-
 দ্বিতি তু নিবেধঃ ।

Colophon.

রতি বংশৌবদনকবিসম্মুখিরচিত্তে আকারজাদেঃ সুবলপাদবিরচী নাম
 বচঃ কিরচঃ ।

চিন্ময় প্রসাদসুদৃশ্য পুষ্কিরেয় সুসজ্জনা ।
 জ্ঞতা নীলবিশম্ভে বংশৌবদনপ্রসঙ্গা ।
 মকাম্বেঃমল্লবেদমিববিনিমে মাধে তথাপাঠকে ।
 পথে সাপিতু জ্ঞাত্বে গুপ্তভিষী বারে তথা ভূমিনে ॥
 নমঃ রাজবপাদপদ্যুগলং নীলানন্দীবেদিতং ।
 পদ্যং পঞ্চিহতি জনেব সুজনী নীরামচন্দ্রঃ সুখীঃ ।

বিষয়ঃ । পঞ্চিহসারৌবদনপাদবাজ্জায়া বাজ্জানং ।

No. 320. সংক্ষিপ্তসারৌবদনপাদটিপ্পনী By বংশৌবদন . Substance, country-made paper, 13×3 inches. Folia, 25. Lines, 8 on a page. Extent, 800 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1748. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khanverā, Late Paṇḍit Śrīpati Bhaṭṭāchāryya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

ওঁ নমঃ শিবায ।

× × × × × কল্যণকল্যণকল্যণ ।

× × দুর্জাদ্ভজ্ঞানং নীরামং প্রসঙ্গাত্মকং ।

শ্রীযা সন্মকারকায়া বিরচিকা ।

প্রভৌ য মিহসী য কারকায়া য ইবদা ।

अप्रयत्नः प्रयत्नोवा स कर्ता नाम कारकं ॥

इतोच्चरत्नेन च प्रधानत्वात् कर्तुः प्रयत्नं लक्ष्यमात्रं विभक्तिविभक्त्योपाय-
तया कर्त्तादिलक्षणायां आकरणाद्व्यतिरिक्त्यादि ।

End.

अतएव यत् × × × × × भावकर्त्तृचोरात्तने इति कश्चिदुच्यते
तत्प्रतिकरप्रमादादेव । अनुदा × × आत्मनेपदमित्यतस्तत्रानुदितिरिति ।

श्रीवैशीवद्धनं विशिष्टविनयं विशुद्धजनप्रोषणं ।

छते रायमती सती मतिमती श्रीमान् वशिष्ठः स्वयं ।

आकारे ज्ञानदीपरेण रचिते श्रीनन्दिना गोपिते ।

श्रीवैशम्पत्युद्धते च तद्विरचिते पादो गतः पद्यमः ।

शकाब्दाः १०४८ ।

विषयः । श्रीवैशम्पत्युद्धतकारकनौकाया व्याख्यानम् ॥

No. 321. संक्षिप्तसारकारकपादनि पनौ (सागर्थदीपिका) By गोपाल-
चक्रवर्ती. Substance, country-made paper, 16×3 inches. Folia, 34.
Lines, 8 on a page. Extent, 1,500 slokas. Character, Bengali. Date
S.K. 1747. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grāma
Khunverā, Late Pandit Sripati Bhattachāryya. Appearance fresh.
Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो रामाय ।

क्रिया । ननु प्रकृतिप्रत्ययादिविभागपक्षिकल्पनया मन्त्रशान्तं आकरणं ।
तदुभित्तलान् कथं क्रियामुच्यप्रयोजकादेर्वाकरणत्वं चनोच्यते सुप्रत्यय-
नन्दिनायकं लक्ष्यं विशदयमानं कर्त्तादिपञ्चां निना न सकथनीति
तद्विस्तृतान् कर्त्तादिलक्षणाभ्यामपि आकरणत्वं एवं मत्पक्षिकारप्रामा-
न्य एव कर्त्तादिपञ्चां विदधत् कर्त्तृधोमत्पापारत्नान् कारकायां कर्तुः
प्राधान्यमतस्तत्कालमेव प्रथममभिधत्ति । क्रियानिमित्तं कारकमिति ।
इत्यादि ॥

End.

पट्टी । कश्चित्पदोपादानात् अर्थाकरे च परे इत्याद्यर्थं मन्त्रादिविषये
लक्षणाभावाद् व्यवस्थापकी विधिरयं वाच्यः ॥

श्रीवैशम्पत्युद्धतमुद्रामतिरसास्त्राय यत्नाधिरा

श्रीलोकेश्वरिणिरिदं यत्नमं भूयःश्रितम् × × × ॥

श्रीकृष्णविविधपदकमलधामेकतानो × × ।

कारकटिप्पणी कृतिसुदे गोपाक्षवन्द्यः सुधीः ।

Colophon. इति श्रीकृष्णविविधपदकारविन्दानन्दित × × × × श्रीगोपाक्ष-
वन्द्यवर्तिरवचितार्था सारार्थदीपिकायां कारकटिप्पणी समाप्ता ।

श्रीश्रीजाने दयाधाने चरचाक्षयगे नमः ।

श्रीकृष्णविविधपदकमलधामेकतानो समाप्ता ।

शकाब्दाः १७४७ ।

विषयः । कारकटिप्पणीः व्याख्यानं ।

No. 322. संचिन्तसारटिप्पणी (सारार्थदीपिका) (तिष्ठन्तपादस्य). Sub-
stance, country-made paper. 11 x 1 inches. Folio, 50. Lines, 8 on a page.
Extent, 2150 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1743. Place of
deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grāma Khanverā; Pandit Harāpa
Candra Tarkavāgīsa. Appearance, fresh. Press. Correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

यस्मिन्नस्यमद्विदं सदिवावभाति ।

भोगीव × सकलपक्षितोपि × ॥

यस्यदुष्टैः क्षमिव चिन्तय एक एतत् ।

तस्मै नमोऽर्पितमयाय महेश्वराय ॥

सकलविषयव्यापकत्वात् सन्निपादमभिधाय पदशासनं व्याकरयमिति
अवधानं सकलपादानां धातुसकलान् धातुप्रत्ययभारभमाणिक्यो वाक्य
समापकत्वेन प्राधान्यात् तिरुक्कमेवाभिदधत् वर्णमानकालस्य पुरोवर्तितया
सात्रिभ्यात् निरुक्कमेवाभ्यातलप्रतिष्ठा सदादयो व्यदिशन्ते इति मन्त्र
मन्त्रेति वर्णमानकालीन-सद-लक्षणात् । धातोरित्यादि । इत्यादि ॥

End.

यस्य × × × × × कर्मेति विहितो × × कर्मे
कर्मेति भवत्येति पूर्वे × × × × × कर्मेकर्मेति
कर्मेत्यस्य विद्यमानत्वादिति भावः ।

विशेषविज्ञानपरा मत्सरा (?)

व्याख्यानमेतत् कलकत्ता मन्त्रः ।

मया पुनश्च पुनः कृतोऽयमङ्कित

पूर्वं वशीनोऽयमिमांशु भवति । (?)

नौमङ्गिः कविचन्द्रपादकमलैराचार्यपद्मानने-
 रत्नैर्वा यदवापि कुचविद्वजो विद्याविनोदेन च ।
 तत् सर्वं कलयन्, निर्गुणधियः सक्तोऽव मञ्जेषतो
 यत्कव्यहितं जयेदमखिलं शृङ्गलु, धारार्थिनः ।
 युक्तं नोक्तमिदं पूर्वैरितौर्वाकलुपं वचः ।
 को हि शब्दान्वधेः पारमत्रादेकं विनेश्वरं ॥

Colophon. रति श्रीकविसुन्दररागविन्दविःस्यन्मात्रमकरन्दमधुव्रतमयषट्पन्द्यवठीय-
कुसुमप्रसूत श्रीगोपालसूत्रमूर्तिविरचितायां सारांशद्वैपिकया द्वितीय-
सिद्धन्तपादः समाप्तः × × × × × × ×
शकाब्दा १७४३ ।

विषयः । संक्षिप्तसारोपनिषत्प्रकरणव्याख्याया व्याख्यानं ।

No. 323. संहितासारसुबन्तटीकाई धिति: By रामेश्वरतर्कालङ्कार. Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folio, 24. Lines, 11 on a page. Extant, 1000 slokas. Character, Bengali. Date & Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grāma Khunverā, Late Pandit Sripati Bhattācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमो भगवते ।

सुख । यथापि सकलविषयव्यापकत्वात् सत्यादौ करणं युक्तमिति चेन्न
ज्ञानस्वेच्छोर्नियन्तुमशक्यत्वादिति केचित्, वयन्तु, कारणत्वादे जायते कर्षादि
संज्ञविधानपूर्वकं प्रथमादिसप्तविभक्तीनां प्रथमपुरुषादेव विधानमुक्तं
मित्यादि ।

End. सहाहाभिर्वर्तते इति मन्त्रस्य संस्मरणमिति ज्ञात् कथं भङ्गवचनं सततं यत्
समाप्ते पूजासंस्तित्वैर्मित्यस्य प्रत्युद्देशः। हरसमेव दर्शयिष्यति । ७ । एक-
शेषात् भङ्गवचनमिति गुरवः मन्त्राच्च चतुर्भिर्मन्त्राधिककृतमित्यर्थं अपरं
वाच्यार्थेऽप्यत्रादौ बोधं ।

Colophon. इति श्रीरामेश्वरनकाशप्रारणता सुवर्णदीक्षाटीथितिः समाप्ता ॥

विषयः । संक्षिप्तसारौघसुवन्तप्रकरव्याख्याया व्याख्यानं ॥

No. 824. सङ्गीतरघुनन्दनः By रामचरित्र (सङ्गतटीकासहितः). Substance, country-made paper, 10x5 inches. Folia, 52. Lines, 13 on a page. Extent, 1900 slokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Tikāri Rāṇiganja, District Gayā, Paṇḍit Raghunātha Tripāthī. Appearance, tolerable. Prose and verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीजानकीवत्सभाय नमः ।

मूलस्य । रामप्रेमपथोपनिर्घनविष्णुः शृङ्गारसारासारं
संसारार्थवपारतारुचतरि मांवातकीदोषिका ।
विद्युक्ता सुखद्वन्द्ववर्षकरी कादम्बिनी काण्ठयो
मदूतं कुञ्जनिवासिनौविजयतां श्रीजानकी सर्वदा ।
श्रीसौतेविन्ध रिपुमजसिंहो जयसिंहो राजसिंहोति ।
तनुवे तस्य तनुजो पत्यं सङ्गीतरघुनन्दनायं ॥ इत्यादि ॥

टीकायाः ।

श्रीगणपतये नमः ।

वन्दे तत् पदकमलं यस्य मकरन्दं पुनानि जगदक्षिणं ।
× × × × × × × ॥
नला गौरीशपादाङ्गं डीका यद्वाप्येवन्त्रिका ।
श्रीरामरामरसिकविनोदाय विधीयते ।

End.

मूलस्य सप्तमौ सौता सङ्गीतेष्वसुखितशिरः × × लौ ।
विश्वनाथ × × निन्द्यते समदमदम × × ॥ * ॥
इति श्रीमन्महाराजकुमार-श्रीविश्वनाथसिंहचिरचिते सङ्गीतरघुनन्दने श्री-
जानकीरघुनन्दनयोगामन्दनवर्णनं नामैकादशः सर्गः ॥
अतः परं खण्डितं ।

टीकायाः । श्रीजानकीरघुनन्दनस्य परमहंसरासवर्णनरसासवं निषीय कथनानर्धमधि-
विरचवर्णनं करोमीति ॥ * ॥

Colophon.

इति सिद्धि-श्रीमन्महाराजाधिराजविश्वनाथसिंहसङ्गतायां यद्वाप्येवन्त्रिका-
खण्डोकायामैकादशः सर्गः ॥ अतः परं खण्डितं ।

विषयः । १ सर्गे महासाधरणं ॥ २ रामचन्द्रस्य शृङ्गारासवर्णनं ॥ ३ रामचन्द्रस्य वसन्त-
रासवर्णनं ॥ ४ जानक्यनार्धनवर्णनं ॥ ५ कामवसन्तिकागमनवर्णनं ॥ ६ चारुश्रीसङ्गत-
मानाजुनयवर्णनं ॥ ७ जानकीधुनागमवर्णनं ॥ ८ जानकीधुनवर्णनं ॥ ९ दोहावर्णनं ॥
१० सर्वाङ्गशोभावर्णनं ॥ ११ सर्गे जानकीरघुनन्दनसङ्गीतनामन्दनवर्णनं ॥

No. 325. सन्देशदोलावलीप्रकरणम् [मागधी]. Substance, country-made paper, 12 x 5 inches. Folia, 9. Lines, 11 on a page. Extent, 225 slokas. Character, Nāgari. Date, Samvat 1594. Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācārya, Mahārāja Balacandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. पङ्क्तिविम्वयपद्य जयं जसुं, शिरहोरनसरमाजालो,
सयनाजयं वनज्जरतं जलो जिनेसरं बौरं ।

End. इयकथं वयसंसयपद्यप्यूनरमयरथं समासेन सिद्धिं,
जगपवरागमजिमवसहस्ररिसिद्धि ।

Colophon. इति सन्देशदोलावली प्रकरणं । संवत् १९९४. आश्विन कृदि दशमी ॥
विषयः । आत्मोपदेशकलेन आत्मसन्देशकम् ।

No. 326. संन्यासिध्यासपूजा . Substance, country-made paper, 9 x 5 inches. Folia, 6. Lines, 12 on a page. Extent, 120 slokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
आपाङ्गां पीरैमायां प्रातःखानं कृत्वा चौरं विधाय खानं कृत्वा मध्याह्ने
खानं कुर्यात्, सन्ध्यां विधाय आसपूजाखानं गच्छेत् ।

End. निवसन्तु सुखेनाथ जनिध्यामः कृतार्थतां,
यथा शक्तिर्ह्यं शुभ्रतां जनिध्यामो वयं सुहा ।
यत्नेन यत्नमयजमिति परेदुर्विचर्जनं ॐ तत्सत् प्रक्षार्यवमसु ।

Colophon. इति आसपूजा समाप्ता ।

विषयः । संन्यासिनां गुह्यपादुकापूजनम् ।

No. 327. सप्तशतीप्रयोगः By नागोजीभट्ट . Substance, country-made paper, 14 x 5 inches. Folia, 22. Lines, 11 on a page. Extent, 500 slokas. Character, Nāgar. Date Samvat 1810. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning. सा सविधिं गच्छेत् उच्यते यः कामदेव पुनर्मे प्रत्याजायेवमिति × ×
पुनर्भुवनमिह तदा मुच्येयः ॥ अथ चतुः रात्रिं प्रपद्ये पुनर्भुवनम्

सूक्तानां × × × चरुणां युवतिं कुमारीवीणादित्यसुखे वातः प्राचाप
वीणा × × × इतिवै शरीरमिति । अथ रात्री जपमावात् सिद्धिः
अथपुनः × × × ज्ञानं परं सकलं तु मोक्ष इति तपेवीतं अथपु
देवीविषयो मन्त्रः ।

End.

अथ रत्नसूक्तस्य चरुणां व्याख्याः × × × । तत्तत्कालावनीतमन्त्रविरो-
धादिति ध्येयं । अथ विष्णुहविषा हरिश्चायां चतुःसुवर्गहविषा
समर्पणम् ।

Colophon.

इति श्रीशिवभट्टकृतो नागोजीभट्टकृतं मार्कण्डेयपुराणानन्त-सप्तशतीवाङ्मने
चण्डीसोपनिषद्विधिः । संवत् १८१० ।

विषयः । चण्डीपाठजनकचक्रं देवीसूक्तारिषाङ्गमन्त्रः ।

No. 328. सप्तसंख्याप्रयोगः By अनन्तदीक्षितः . . Substance, country-
made paper, 10×4 inches. Folia, 42. Lines, 10 on a page. Extent, 840
slokas. Character, Nāgar. Da? Place of deposit, Benares City,
Bibihāṭi, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

वीरवेशाय नमः ।

ममालि पार्श्वतीक्ष्ण भक्त्यानी सिद्धिदायकं ।

जिह्वे उपकाराया वसिष्ठा सप्तसंख्या ॥

नवपाकसंख्या इत्यर्थः । इदानीं नवपाकसंख्याः सप्तवसिष्ठा उपपन्ने ।

End.

कनिकादिषु काव्यनामं इतिकारमतेनाहनीयादवत् सर्वं कार्यं । अथा-
श्रीनकोत्तरौत्था हविषादवत् इत्यहकामिकनित्यादवधोमः ।

Colophon.

इति श्रीनक्षत्रोपनीताभिधान-वीरेश्वरायसुनुना दीक्षिताननेन सर्वोप-
कारावावशिष्टसप्तनवपाकसंख्यासंख्याप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । नवपाकसंख्यासप्तसंख्याकवचनम् ।

No. 329. सप्तपाकसंख्याप्रयोगः (प्रयोगसारीयः) By विश्वनाथ . Sub-
stance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 23. Lines, 9 on a page.
Extent, 460 slokas. Character, Nāgarī. Date Samvat. 1908. Place of
deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance,
new. Prose. Correct.

Beginning.

जीमवेशाय नमः ।

इदाजीमवेशिदाः सप्तपादसंख्या सप्तमे । चाष्टा × × × ×
 × × × सप्तः काव्या नवेत्युक्तं प्राक् प्रादक्षिणप्रकरणे × × ×
 काव्योपाये प्रसाधनयुदाहृतं तत्र ।

End.

सावं समाप्य पवित्रं ग्रन्थं विवक्ष्य श्रुतिदेवे विवेदाधन्य तद्वदेष वने-
 यस्या निवृत्तपर्यं कुर्यात् । अनुमन्त्रादिपिष्टप्राग्ज्ञानान्तस्यैवमन्त्रेषु
 संपूजः श्रेयः ।

Colophon.

इति वसिष्ठसिद्धन्तपादकर्मदिसप्तपादयज्ञसंख्याप्रयोगः ।
 इति जीमन् कार्त्तिकेशोत्पन्नाल्पज्ञानबीजिकाचक्रवे प्रयोगशाराख्ये सप्त-
 पादसंख्याप्रयोगः समाप्तः । संवत् १८०८ वैशाखकृष्णदश्यात् ।

विषयः । संक्षेपेन नववादिसप्तपादयज्ञसंख्यावचनम् ।

No. 330. सप्तसंख्याप्रयोगः (प्रयोगरत्नोद्यः) By नारायणभट्ट . Sub-
 stance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 22. Lines, 9 on a page.
 Extent, 400 slokas. Character, Nāgarī. Dato Samvat 1777. Place of
 deposit, Bilihāṭī, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old.
 Prose. Correct.

Beginning.

जीमवेशाय नमः ।

वसिष्ठावनमाचार्ये प्रथम्य पितरं जुवं,
 भट्टराजेश्वरसुतो भट्टनारायणः सुधीः,
 पञ्चविंशतिसंख्यादेवसूक्तदा दशसंस्कृतीः
 पादयज्ञान् सप्त भिद्वान् वक्ति भिदेष्टुहवे ।

End.

ऊर्ध्वादिपु काव्यसावं इति कार्त्तिकेशोत्पन्नाल्पज्ञानबीजिकाचक्रवे काव्ये, यदा-
 जीमकोत्पत्तौका इति पादवत् ।

Colophon.

इति रामेश्वरभट्टसप्तनारायणभट्टवे प्रयोगरत्ने सप्तपादसंख्याप्रयोगः ।
 इति सप्तसंख्याप्रयोगः समाप्तः । संवत् १७७७, कार्तिककृष्णैकादशी ।

विषयः । द्विजानीनां सप्तविंशसंस्कारवचनम् ।

No. 331. समन्तकचतुर्वेदिग्रहयज्ञाभिध्यापनविधिः (कपिलपञ्चरात्रोक्तः)

By दहदशिक. Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folio, 20. Lines, 8 on a page. Extent, 500 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1725. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā, Late Paṇḍit Rāmtārāṇa Śiromapi. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमः श्रीकृष्णाय ।

यस्य दहदशिकप्रचीतकपिलपञ्चरात्रोक्तसमन्ताभिध्यापनप्रवचनप्रवचन
क्षिप्तये । तस्य प्रवचोप-नराधिय-प्रवचनमु-मुगचरोमादिनिमित्तं विरच-
कारशान्तिकं सकलासादिसमयाश्रयावपि कार्यं । औपचादिरूपकाम्य-
सावकारकर्मणि सकलासादौतरग्रहकाशोऽपेक्षितः । तस्य रविशोभन-
हचक्षतिग्रहवाकरेण चिन्तानुराधाचमशिरोरेवतोपचात्रिनोचकारोचि-
नराधयेण चन्द्रतारानुक्रमेण शुभलग्ने वैद्यनि-वनीयान-विदि-रिक्तातिवि-
निरंशादिरूपप्रतिबुद्धसमवेतरक्षिन् काले चन्द्रमारभेत । इत्यादि ।

End.

एवं प्रवचिप्रानपि भोजनादिना परितोष सत्त्वपि

वाग्वैः सप्त सामर्थ्यं भुक्त्वा सत्त्वार्थं विचरेदिति ।

Colophon.

एति कपिलपञ्चरात्रोक्तदहदशिकप्रचीतसमन्तकचतुर्वेदिग्रहयज्ञाभिध्यापन-
विधिः समाप्तः । लिखितं श्रीरामकोचनदेवशर्मा आत्मना पाठात् ।

प्रकाशः । १७९५ । १० । ५ ।

विषयः । चतुर्वेदिनां अभिध्यापनप्रवचनविधिकथनं ॥

No. 332. सरस्वतीसूत्रटीका (जयभाष्यं). Substance, country-made paper, 15×6 inches. Folia, 127. Lines, 15 on a page. Extent, 5715 slokas. Character, Nāgara. Date, S.M. 1858. Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra Śūri. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

उभवे सरः, अकारादय एकारादय सरसंज्ञाः कुः । संज्ञाप्रदेना एवं

× × × × इत्यादयः । यस्य उभयप्रसवं किमर्थं, अकारादीनां

एकारादीनांशानुक्रमेण उच्यन्तात् । उच्यते ।

End.

अन्तीके कर्तव्यत्वादिशब्देन विधानात् प्रथमा कारकविभक्तिर्भवेतीदं च

वार्तिकलक्षणार्थं विवरितुं प्रकरणान्ने नीसरसत्वा × × प्रवर्तेति स्वरं
लनमिति दिक् ।

Colophon. डाटकेणपुरस्याथी विनायकसुतोऽकरोत् ।
रघुनाथाभिधोऽध्याया × × यथासति ।
इति कारकप्रकरणं । संवत् १८५६ कार्तिकशुक्लपक्षे ।

विषयः । सारसप्तसूत्रव्याख्या ।

No. 333. सगुप्तनीसुतटीका (लघुभाष्यम्) . Substance, country-made paper, 15×6 inches. Folia, 25. Lines, 15 on a page. Extent, 875 slokas. Character. Nāgara. Date, S.M. 1898. Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, new. Prose Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीरघुनाथाय नमः ।
भगवत्पात्रेणैव नाम्ना, अथ योगवधे, समाप्त इत्याद्यो योगः । संज्ञाधि-
कारार्थं, अन्वयार्थेन संज्ञा, समाप्ति एकोभूतानि पदानि अर्थां वास्तवे
धम्मिन् आधारे × × × । अथवा । इत्यादि ।

End. इत्यस्य निदानस्याकारण्येति एव सिद्धान्त इति दिक् ।
डाटकेणपुरस्याथी विनायकसुतोऽकरोत्,
रघुनाथाभिधोऽध्याया भगवानाश्विन नामरः ।

Colophon. इति सगुप्तनीसुतविवरणे लघुभाष्याख्ये रघुनाथसुतो पूज्यैः समाप्तं ।
संवत् १८९८ चैत्र शुक्लपक्षे ।

विषयः । सारसप्तसूत्रव्याख्या ।

No. 334. सर्वदेवप्रतिष्ठाप्रयोगः By वासुदेव . Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 160. Lines, 4 on a page. Extent, 1280 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1908. Place of deposit, Bibihāṣī, Benares City, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, new. Prose and verso. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
अथ स्थावरविष्णुशिवप्रतिष्ठोचते ।
तथाहो कृत्स्निर्मात्रप्रकारः । इत्येवमादि । इत्यादि ।

End.

अन्यतरङ्गनामिनाये वाचाय्यकुण्डादग्निरग्रयः ।

वाचाय्यकुण्डादग्निर्यावत् समानि विद्येवतो रक्षस्येय इति ।

Colophon.

रति वासुदेवकृतायां प्रयोगमाहायां विष्णुप्रतिष्ठादिसर्वदेवप्रतिष्ठाप्रयोगः ।

संवत् १८०८ ।

विषयः । सर्वदेवानां प्रतिष्ठाकथनम् ।

No. 335. सर्वदेवप्रतिष्ठाप्रयोगः By माधवाचार्य . Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 127. Lines, 9 on a page. Extent, 2032 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1911. Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

जीम्येशाय नमः ।

उदगयने माहादिपञ्चसु मासेषु गृह्यपञ्चे चतुर्थी-पडौ-नवमी-चतुर्दशी-
यतिरिक्तासुबुधगुप्त स हान्यतमस्मिन् वारे भोमभिन्नसर्वदेवेषु वा
अश्विनौरोहिणौदगपुनर्वसुपुष्योत्तराश्विनासात्यनुराधात्रयशब्देष्टाक्षरनिष्ठा
देवत्यास्यतमस्मिन् नक्षत्रे सुकृष्णे प्रतिष्ठा कार्या ।

End.

स्मिरसङ्क्षौ-कीर्त्तिशाल-शत्रुपराजय-सर्वपापनिरसन-विष्णादिलोकप्राप्तये
विष्णुसूक्तिप्रतिष्ठा करिष्ये ।

Colophon.

सर्वदेवप्रतिष्ठाप्रयोगः समाप्तः । संवत् १८११ ।

विषयः । सर्वदेवप्रतिष्ठाकथनम् ।

No. 336. सर्वानन्दतरङ्गिणी By शिवनाथमठ्ठाचार्य . Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 16. Lines, 6 on a page. Extent, 500 slokas. Character, Bengali. Date, Sam. 1256. Place of deposit, Upalātā Grām, Post Mohār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgīś. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

नमो जीतुषवादायं तपोति मुचकिङ्करः

जीवसर्वानन्दनाथस्य सर्वानन्दतरङ्गिणी ।

सर्वदेवकथाख्युक्तं विविधं शिवभाषितं ।

प्रस्तुतं तु सा सर्वकारवकारणं । (?)

शिवमन्त्रात्मकं तस्य चरुं दत्तचरुद्वयं ।
 तद्रूपं श्रीमिथिर्धेयं यन्मे पश्यद्वयं यथा ॥
 तस्यानन्दं परमसुखदं देवसं ज्ञानयुतिं ।
 इन्द्रातीतं नमनसदमं तज्जमलादिकथ्यं ।
 एकं नि × × × मयसं सन्महा साविभूतं ।
 भावातीतं विमुचरहितं सद्गुरुं नं नमामि ॥ इत्यादि ।

End.

यत इव हि श्रान्तानां सुरापानं प्रशङ्कं ।
 कथं निन्दसि नो दृष्टिम् विचार्यै शरणं त्वम् ।

Colophon. इति श्रीसर्वात्मन्दात्मक-श्रीशिवनाथभट्टाचार्यविरचिता सर्वात्मन्दतरङ्गिणी-
 समाप्ता । सप्त ११५६ ।

विषयः । सर्वात्मन्दात्मक मेघारवाक्यस्य साधुमूलतभगानीचरुद्वयमेतिहमवर्णनं ।
 कदाचो प्रादुरासीदिति नास्ति विषयः परन्तु मेघारे राज्यं कुर्वन्ति दासाभिरे राजानि
 सर्वात्मन्दा चारीदित्येवात्र सूच्यते ।

No. 337. साधिकापस्तम्बदाहविधिः. By वासकः Son of आपदेवः.
 Substance, country-made paper, 12×3 inches. Folia, 21. Lines, 7 on
 a page. Extent, 315 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of
 deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old.
 Prose. Correct.

Beginning.

श्रीमच्छाव नमः ।

श्रीरामं श्रीविनी राजपितरं मानरं तथा ।
 आपदेवं नुवं चापि प्रविपत्य यथाक्रमम् ।
 आपस्तम्बं शुभं नमो हृदा तत्सूक्तमार्तिकं ।
 निवर्त्तय तवाचारं शिष्टानां चैवपद्यतीः ।

End.

सुवेन आपदेवस्य वासकस्येव करिष्या ।
 यस्याननेकनाडीक्य कृतास्तुनोद्विपद्यतिः ॥

Colophon.

इति श्रीमहापदेवस्य वासकस्यविरचितः-
 साधिकापस्तम्बदाहविधिः समाप्तः ।

विषयः । साधिकापस्तम्बीवचनदाहविधानम् ।

No. 338. सामवेदीयसंस्कारपद्धतिः By वीरेन्द्र. Substance, country-made paper, 9×5 inches. Folia, 147. Lines, 8 on a page. Extent, 2352 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1879. Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीसरस्वत्यै नमः ।

देवादित्यकुले जातः × × लोकोत्तमसंसदि

पद्मिनिं विदधे श्रीमान् श्रीमहीरेन्द्रः स्वयं ।

End. श्रीरो यस्या मयी मेधा सावित्री विजया जया ।

देवसेना स्वया ज्ञाया मातरो लोकमातरः ।

धृतिः पुष्टिस्वया तद्विजया मे कुलदेवता ।

इतिगणपतिपूजितमाह्वयः ।

Colophon. श्रीलक्ष्म्याय नमः । संवत् १८७९ ।

विषयः । सामवेदीयानां संस्कारविधिः ।

No. 339. सामायकटीकावार्तिकं (मागधी-संस्कृत-गुर्जरभाषासु). Substance, country-made paper, 16×6 inches. Folia, 21. Lines, 22 on a page. Extent, 1386 slokas. Character, Nāgara. Date, 1827. Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीवीतरामाय नमः ।

परिच्छिन्नानि भन्ते इयिषा वदिसा ए विरचसा ए स्व × × ।

वे एव नमसे छास नमने चक्षुनने वावे नमसे विजुनने चरिदुनने ।

इत्यादि ।

End. समाधिधानकै वि × × × नृपारो नरस चौय पठरि जिन मुच
सम्पन्निचो समन्तं कश्चिदे ।

जिनेन्द्र देवका जुगुनदे केनकहर्षन स्व केनकज्ञान तिदि कीन्हा
प्राप्ति चौय ।

Colophon. इति श्रीराज्ञानुसारभाषावर्तन भवानीं मुक्तिर्द साधयिकं सम्यक्कर्मचयायं
शासनमन्त्रं दिक्षु इति । संवत् १८१७ सातुवद्वदि ।

विषयः । जैनसंके सामायकसमाध्वयव्या भान व्याख्या ।

No. 340. सामुद्रिकचिन्तामणिः By माधवः. Substance, country-made paper, 6×13 inches. Folia, 102. Lines, 18 on a page. Extent, 2500 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tīkāri, Baith Bighā, District Gayā. Paṇḍit Mahāvira-prasād Misra. Appearance tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning. आद्यं चरितम् ।

End. भोजनकाले यस्य मध्यव्यवाचनं दन्तिनं वा पश्येत् सोऽपि सखी मरिष्यति ।

प्रकीर्णकेशां नद्यां वा क्षियं वा पाशवारिणीं ।

पश्येत् भोजनकाले यः सोऽपि सखी मरिष्यति ॥

भुज्यमानस्तदाक्षीयमन्त्रश्रेण पश्यति ।

यः स वस्तुमवाप्नोति सद्य एव न संशयः ।

इति कालमतिं बुद्ध्या वाक्प्राभ्यन्तरकण्ठैः ।

कुर्यान्निःश्रयसे यत्नं यावदेव परिश्रयं ।

सर्वं शरीरिणां साध्यं शरीरं चक्षु दुर्लभं ।

तत् कालवचनेनैव ह - देवं प्रतिष्ठितं ॥ * ॥

Colophon. इति श्रीश्रीधामकरोपनामक-माधवकृते सामुद्रिकचिन्तामणौ तृतीयोऽध्यायः ॥
शुभमस्तु ।

विषयः । जापसामाहिकशुभाशुभलक्षणवादिक्षणम् । रिद्धारिडफलादिक्षणम् ।

No. 341. सापिण्ड्यकल्पलतिका By अपोदेवापरनामकश्रीसदाशिवदेव . Substance, country-made paper, 9×3 inches. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 40 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1943. Place of deposit, Bibiliāṭi. Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning.

जीमवेष्टाय नमः ।

जीमदुग्मजाननयद्वाननयुक्तमिषौ च

जीविद्वयं मिजगुणगुणमेव नना,

सापिण्ड्यकल्पलतिकां तनुते विधिना

देवः सदाशिव रत्नां मिष्टबोधनाय ।

End.

पश्यप्रसूतैः पञ्चवसंस्कृतैः

असंस्तुता कथयस्तुता मर्दोपः ।

अध्यापकाध्यक्षजनानां नित्यं
इत्यादिभीष्टानि परःश्रुतानि ।

Colophon. इति श्रीमद्देवालयपुरादि-श्रीमदीशकण्ठरिखनुश्रीश्रीपतिखनु × ×
अपीदेवापरनामधेयेन श्रीसदाशिवदेवेन रचिता सापिण्यकल्पलता
समाप्ता । संवत् १८४२ ।

विषयः । सापिण्यकल्पलता ।

No. 342. सामविधानब्राह्मणभाष्यम् By माधव . Substance, country-
made paper, 16×6 inches. Folia, 41. Lines, 11 on a page. Extent,
1640 slokas. Character, Nāgara. Dato ? Place of deposit, Benares,
Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. बानीभाषाः सुमनसः पर्जन्यानामुपक्रमे ।
यं नमो हतकृतः सुखं नमामि नमाननम् ।
वस्य निःश्रुतिं वेदा यो वेदेभ्योऽधिकं जगत्, ।
निर्ममे तमचं वन्दे विद्यातीर्थम् महेश्वरं ॥

End. इदं विशेष प्रयोगः । य एताभि दातुं न शक्नुवान् स शत्रून्वया अथपथन-
प्रदानेन च उपाध्यायं तोषयित्वा तेनानुज्ञातः सन् उक्तविधानेन सामानि
प्रवृत्तानो यं कामं कामयितव्यफलविशेषं कामयते तमाप्नोति । अथास-
त्तच्छः इति द्वितीयाध्याये नवमः श्लोकः ।

Colophon. इति श्रीमत् सायनाचार्यविरचिते माधवीये वेदाङ्गप्रकाशे द्वितीये साम-
विधानाख्ये ब्राह्मणे द्वितीयोऽध्यायः समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । सामवेदान्तसामविधानब्राह्मणभाष्या ।

No. 343. सारसंग्रहदीपिका By रामप्रसाददेवशर्मा . Substance,
country-made paper, 16×4 inches. Folia, 62. Lines, 8 on a page. Ex-
tent, 1500 slokas. Character. Bengali. Date, S.K. 1741. Place of
deposit, Zilla Midnapur, Post Candrakonā, Ayodhyā Raghunathvāṭī,
Babu Cakrapāṇi Rāya. Appearance, tolerable. Verse. Generally
correct.

Beginning.

ॐ नमो श्रीवीजमयसभाय ।

वन्दे सुखपदद्वयं सप्तकारक्षितं परं ।
 वक्ष्ये विज्ञानसाधये सूक्तमाधर्मेच्छुतिं ।
 सर्वापोदाभिरामं चतुर्दशतिथकं कुचकाङ्गात्मकं ।
 कक्षात्वं कन्मुक्यं क्षितिसुभगसुखं साधये स्वस्वविपुलं ।
 ज्ञानं ज्ञानं विभक्तं रविकरवसनं धृतं वैजयन्त्या
 वन्दे हृन्दात्मकं युवतिरत्नरत्नं प्रज्ञा श्रीपादवेन्दु ।
 प्रज्ञादनारदपरानरपुष्परीक
 व्यासात्मरीचद्रुकजीनकजीकादान्याम् ।
 नक्षत्राद् × × × पादमुखादीन्
 पुष्पाभिरामं परमभासवताम् नमामि ।
 प्राच्याम्भोजनी मित्यं वैष्णवेभ्यः सादरं ।
 शैवां सादरजी मित्यं वाक्पति विपुषाः सदा ॥
 वाक्पतिरत्नपदभ्यः ॥ अक्षिभ्यः सदा ॥
 पतितानां पावनेभ्यो वैष्णवेभ्यो नमो नमः ।
 रत्नं सारसं सप्त दीपिका दीपकपिका ।
 सप्तानामां चित्ताद्यां सन्त्ये रामप्रभोदा ।
 दीप्ताद्यन्वभक्तिश्च मिथ्ययो वक्ष्यति ।
 सुकनीनां सुदृष्टे प्रथमं च सुकसुकः । इत्यादि
 नीलदु मोनिन्दुर्लेखं सदीक्षात्मनीऽन्वयं ।
 कुचं प्राच्यासुकनीदिनिर्माणं सादरीयम् ।
 विद्याय सदां दुःखादीन् कुचं नारायणाद्यम् ।
 सदां कुचं जगत्तापे नीलयो परमात्मनि ।
 सर्वं जनेति सत्यं सत्तिज्ञात्मनिवेदमिति । १११ ॥

श्रीगीतायां ।

सर्वं यथां चरितं च नमो नमः ।

सर्वं मां सर्वं वादीन् श्रीगीतायां मां इव । ११२ ॥

श्रीगीतायां च ।

सर्वं यथां चरितं च नमो नमः ।

सर्वं मां सर्वं वादीन् श्रीगीतायां मां इव । ११३ ॥

Colophon. इति श्रीमद्गीतान्त्यामन्दपदापरिचयमधूष-गीतगोविन्दप्रसाद्विषयका विर-
चिता सारसंग्रहदोषिका समाप्ता ।

ॐ हरेये नमः ।

पतितः सल्लसितो वार्धः क्षुब्धः वा विवशो मृत्युम् ।

हरये नमः इत्युच्यते चोरकिल्बिषात् ।

अथ प्रत्ययः नीलवर्णपरचेऽर्पितोऽस्य श्रवणाब्दाः १०८१ । ७ : १६ ।

मार्गशौर्षेऽसिते पक्षे द्वादशाक्ष क्लीऽक्षणि ।

समाप्तोऽभूत् प्रणम्योऽयं राजाह्वयप्रसादतः ॥

[illegible]

No. 844. **সারস্বতমাহাত্ম্য** By **শ্যামসুন্দরচন্দ্রশাস্ত্রী**. Substance, country-made paper, 19×4 inches. Folia, 113. Lines 5 on a page. Extent, 2,250 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1741. Place of deposit, Bhānderpur, District Bogulā, Pandit Kalisarana Cakravarti. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. འོ་མཆོག་ལྷན་པུ།

अथास्तुतुं नैव कदा कदाचिन्नैव ।

सर्वजीव सदा भाति भजे श्रीगुरुपभ्यः ।

प्रथमः श्रीराधामण्डसायदेत्येवमादि ।

सारभ विमदौकृतं नौसारसतभाष्यम् ।

× × × × ×

सिद्धिं प्रापु र्मे × × साधनं सुमिसतमाः ।

सारसतानि कृपाधि मत्ता तं विदुषीत्यर्थं ॥

दृढमादिरादेदो ? । यस्यादिराकारादिर्भवति तदुदसंज्ञकं स्यात् ।

इत्यादि ॥

End.

ठाकुरो र्मे वा न स्यात् अर्थाश्रित्यमेवाम् यथा नदीवाचकानां । उक्त-
गतं देशेनार्यं भववान् उक्ततयमुनं देशे स्थितः । अस्यार्थात् किं × ×
× × × × × । एकविंशतिभारद्वाजं कृतं ॥

Colophon.

इति श्रीरामनारायणशर्माविदिते सारसतकृपाधे नामप्रकरणे चतुर्थे
पादे ॥ × × × × × ।

अतः परं कथितम् ॥

विषयः । सारसतभाष्यस्य व्याख्यानं ।

No. 345. सिद्धान्तकौमुदीविक्रान्तः Jy भाष्यम् . Substance, country-
made paper, 9×4½ inches. Folia. 273. Lines, 9 on a page. Extent,
5500 shlokas. Character, Nāgara. Date & Place of deposit, Tikāri
Fort, Pandit Bābācārī Śāstri. Appearance, tolerable. Prose. Gene-
rally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ कौमुदीविक्रान्तोक्तिस्तत्वे ।

धातुर्लोकाभावकौमुद्याः कौमुदीभिर्विक्रान्तोक्तिभिः सङ्गृह्यते ।

कृमिकथ्यान्तप्रमादप्रकाश्या सोमो माया कापि पाषादपाषाणम् ॥

कृमिध्वजं कसुधामयकौमुद्यामप्येतदोपायां ।

विदुष्यान्वयकस्य भाष्यरक्तितः प्रसोदमादृशां ।

वसन्ति शाब्दिकरभिकं कौमुद्यां किञ्च मनोरमा कथिता ।

तद्विदुष्यं रमयिष्यति मे विलास इव किं नो × × × ।

अथारम्भ विप्रविचारात् कृतं शास्त्रप्रवर्तकाचार्यपाणिनिकात्यायनपतञ्जलि-
नभस्कारक्यं सङ्गृह्य शिष्यशिक्षार्थे निबन्धं कृत्वा नैकभाष्याणां सर्वतो
निभावितत्वेनः × × × × × सिद्धान्तकौमुदीत्यन्वयेन
अस्याः प्रतिपाद्यं विनिर्दिष्टं ध्वनयनं । इत्यादि ॥

End. वाग्निवाचावनेमयीभावावाचनीभावावेत्यवसंज्ञापिधानं तत्रैवादिनि
 त्री × × × × × ।
 अन्तर्गते अक्षितम् ।

Colophon. — — — — —

विषयः । विद्यालक्षिक्या वाक्यान्तम् ।

No. 346. विद्यालक्षिक्यावाक्या (तत्त्वदीपिका). By श्रीवेङ्कटर .
 Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 102. Lines, 8 on
 a page. Extent, 1428 slokas. Character, Nāgara. Date of composition,
 Śaka 1741. Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance,
 old. Prose. Correct.

Beginning. प्रथमं जगतां मार्गं जनेभ्यं द्यात्मनः,
 विद्यालक्षिक्यावाक्या त्रिषु तत्त्वदीपिका ।
 आरेखितनिर्णयपरिभाषायां विहितं मन्त्रं, विष्णुत्रिषु विषयम्
 विष्णुविहितं प्रतिष्ठापितम् । नमस्तुभ्य इत्यादिना ।

End. एवञ्चतदर्थेनार्थां कार्यविधिः कादिनि अर्पितः ।
 श्रीवेङ्कटरसंज्ञेन श्रीवेङ्कटरसंज्ञया
 सुते धृष्टासुमात्रयो विहितं तत्त्वदीपिका ।
 अन्तर्गते अक्षितम् अन्तर्गते अक्षितम् अक्षितम्
 अक्षितम् अक्षितम् अक्षितम् अक्षितम् अक्षितम् ।

Colophon. इति श्रीवेङ्कटरविरचिता विद्यालक्षिक्यावाक्या तत्त्वदीपिका सम्पूर्णा ।
 विषयः । विद्यालक्षिक्यावाक्या ।

No. 347. विद्यालक्षिक्यावाक्या By श्रीदेवाचार्यः . Substance, country-made
 paper, 12×6 inches. Folia, 78. Lines, 4 on a page. Extent, 900 slokas.
 Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Hatwa Kailadeo
 Maṭha. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीकृष्णविरचिते मन्त्रः ।
 विषयेन अक्षितम् अक्षितम् अक्षितम् अक्षितम् ।
 तत्त्वदीपिका अक्षितम् अक्षितम् अक्षितम् ।

इह खलु सकलविकल्पैर्मुक्तिरिति कथं वा × × × नीलादुरव-
 विषयकजिज्ञासावतां शास्त्रविचारसमर्थानां सुसुखीनां तद्भाषापत्तिक-
 मोक्षीपक्षेभ्यः सर्ववेदार्थसंशयान्तरात् शरीरकनोर्मासाद्य वेदान्त-
 सत्त्वं खल्वभाष्ये तच्च सुसुखजनोद्दिष्टैर्वैवा नीपुत्रवीतसंज्ञया आदि-
 वेदान्तसक्तिं समानवीतपि कस्यो महासुखं भवमितच्छावतीर्षो भगवान्
 सुदर्शनमावतारो निवमानन्दाय वाचाचार्यो वेदान्तपरिजातशरीरभाष्य-
 प्रवरचमया वाच्यार्थकपेय व्याचकार तदपि भगवांस्त्रीनिवासाचार्यो
 निमग्नं वभाषे तस्मात्तिमश्रीराशयमेनोऽल्लस्यवाधिकारिकमेव च मन्-
 तनीनां निश्चितवेदान्तार्थजिज्ञासूनां शिष्यप्रयत्नानां स्वनाशनाशनेन
 प्रहस्यनर्चनात् वेदान्तपकारार्थं मिताररुपां सिद्धान्तकाव्याणां खल्वपि
 समारंभे । इति ॐ अथातो ब्रह्मजिज्ञासा अथाथ इत्येवामन्तर्यामिः
 × × × × × । इत्यादि ।

End.

तथाहि यतो वा इमानि भूतानि जायन्ते इति यन्मन्त्रेण जगत्कारणमुपगम्य
 तद्विजिज्ञासत इति वाच्यं तस्य जगत्कारणस्य × × ×
 परामर्श इत्युक्तं × × किञ्चाद्याचार्यचरितैः वेदान्तपरिजातशरीर-
 पठितवाक्यमुद्रयस्यैतन्मुद्रयस्य नीनिवासचरितैर्भगवद्भिः वेदान्तोद्यमे
 तद्भाष्यं निमग्नं भाषितमात्रं अथापि खल्वभाष्यामुद्यमेनाद्याभिरपि व्याख्यात-
 प्रायमेव यौनवत्त्वापातदोषाश्च वेदवाक्यार्थे × × × खल्वभाष्येव
 कृतार्थमात्रम् ।

नीनिवासपदाशोचकारचोदयवृद्धिर्वा ।

संक्षिप्तेषु सुसुखीनां परमानन्दसम्भवे

काव्यसिन्धोचरवाक्यं सुदाध्यायेमुसुः सततं सुमहत्तं,

तदेत संसारमवारवारिभिः कथेत सामन्तमनाकम् दुषीः ।

Colophon.

इति नीसमन्तकुमारसक्तिपदाशितनीभगवद्विजयमानन्दचार्यपदपञ्चजनक-
 रम्भद्वन्द्वीदेवाचार्यविरचितायां सिद्धान्तकाव्याणां शरीरकनोर्मासा-
 वाक्याणां अनुसूचीवाक्यानां नाम प्रथमस्वरतः समाप्तः ।

विषयः । शरीरकनोर्मासावाः व्याख्यानम् ।

No. 348. सिद्धान्तमकरन्दः. By मकरन्दः. Substance, country-made paper, 9×5 inches. Folia, 23. Lines, 13 on a page. Extent, 700 slokas. Character, Nāgari. Date, Samvat 1815. Place of deposit, Belsada, District Chapra, Paṇḍit Hanumān Towari. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीमच्छेसाय नमः ।

श्रीसूर्यसिद्धान्तमतेन सम्यक् निश्चोपकाराय गुरोः प्रसादात् ।

तिथ्यादियन्त्रं वितनीमि काष्ठां चामन्दकन्दोमकरन्दनामा ।

सिद्धान्तमकरन्दे तिथिकन्दे काष्ठां वाराहो धनम् इत्यादि ॥

End.

षष्ठे दिनमासस्तु योन एतद्वनकरं

सूर्यराशोर्धिका × × × × ।

इत्यने च तत्पञ्चमः प्रायः प्रोक्तं मनीषिभिः ॥

Colophon.

इति श्रीमकरन्दः सम्पूर्णः । संवत् १८१५ ।

विषयः । अक्षितसुखेन मन्त्रचरीरभक्षणम् । योगमुद्रादिकथनम् । योगशरीरभक्षणम् । पञ्चाशं चन्द्रकभेदकथनम् । रथादिकथनम् ।

No. 349. सिद्धान्तसेतुका By सुन्दरभट्ट. Substance, country-made paper, 12×6 inches. Folia, 78. Lines, 12 on a page. Extent, 1,800 slokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Kailādeoā Maṭh, Hatwa, District Saran. Appearance new. Prose. Incorrect.

Beginning.

श्रीमन्नित्यकुञ्जविहारिराधाकृत्यो विजयेतेतनाम् ॥

मासा पुनरेव विचक्ष्य हेतुः कर्माध्ययः सर्वभूतान्तरात्मा ।

देवाचार्यकस्य देवस्य रूपं भग्नं नित्यं चिन्तयेत्पुं वरेणम् ॥

एव कल्पनादिवेदान्तसम्प्रदायं प्रवर्तयितुं सकलविषयकारिकादिभिरभोच-
प्रदातुमुक्तः पञ्चवेदान्तवेद्याचिन्तयति × × × × भगवान् सुदर्शनो
निसमानन्दाभिध आचार्यकवेद्यावन्तिकावतीर्णः × × × ×
भगवान् कथयासागरः श्रीदेवाचार्यकस्यो ज्ञानिर्भूत्वा विस्तृतं सर्ववेदान्त-
मात्रं संक्षेपेन प्रकाशयितुं समस्तवेदान्तसारभूतां नित्यान्तःसिद्धान्त-
जाकृत्याकां शरीरकमौर्वासाकृत्यमिं प्रसीतवान् । तस्य च यथानति
पदशोक्तनामापं बाह्यामं जितान्तरं सिद्धान्तसेतुकाभिधं बल्लवा नदर्याप-

সমবে সমারম্বে । নীমিষিদ্ভ্রমসংকামে নম নাপশিখৌষিতম্ব-
নিবিম্বসমাপ্তয়ে নীমমবদাচার্য্যবন্দনরূপে মন্তব্যমাকরতি । বিবৰ্ণেণি ।

End.

শি মন্মোদনপারবাঃসৌমসম্বোধার্যে মস্মাদেণে মস্মাপুতুখৌঃ সনতং মন্ত-
যুগল নীমামবদা পাদারনিম্বশিখাঃনীমামরং × × × মাস-
নির্বেশিতোঃস্বৈঃ । মস্মাপ মস্মাকারঃ ।

সাক্ষৌষ সর্বমস্মাকামি নিষার্য্যে য যুগঃ যুগঃ ।

রুদ্রেনেং সুনিষ্যন্তে যৌ নারামবঃ সদা । রুতি ।

বেদান্তান্তনুশীলনামনদিনমস্মাকৌপ্রতিভৌ শি নী

ধামান্তাপনিষদ্বল্লীম মনসা সাচাম্ কলৌ নীচদঃ ।

তং দেবং কস্মস্মাভিচ্ছাছিতপদং নীমৌকটাকাশিতম্ ।

নীমার্য্যে মরং মস্মামি সনতং মস্মৌকরং শুক্লম্ ।

Colophon.

রুতি নীমবদন্তুমারসম্মতিপদাভিতনীদেবাচার্য্যেবিরচিতশিখানাম. কলৌ-
কীকাবা শুক্লরম্ভবিরচিতায়া শিখানবিশুকাবা প্রথমতঃসমস্মাদা
সমাপ্তা । * ।

বিষয়ঃ । নীদেবাচার্য্যকল-শিখানামাকলৌকাচায়াঃ মারৌরকমৌনাঃসমৌকামম্ ॥

No. 350. সীতাকবচম্. Substance, country-made paper, 11×3 inches. Folia, 1. Lines, 8 on a page. Extent, 18 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā, Paṇḍit Hārāpa Candra Tarkavāḡgisa. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ঐ নীরামাচ মনঃ । ঐ মনঃ সীতাবে ।

মরমুদাচ ।

দেবদেবস্মাশিখৌ মস্মাপুতুখামবি ।

সীতাবাঃ কবচং যুগং পাকতা পাকমামমম্ ।

ঐ ধামাঃ সস্মকবচাঃ নীমস্মাশিখৌরৌরদাঃ ।

সাক্ষানসামবসনাঃ করমপ্রতিভৌরদাঃ ।

মূর্খবন্দ্যামবদনাঃ নীমস্মাশিখৌরৌরদাঃ ।

মস্মিকস্মাশিখৌরৌরদাঃ মস্মিকস্মাশিখৌরৌরদাঃ ।

সর্বমস্মাপুতুখামবি দেবদেবস্মাশিখৌরৌরদাঃ ।

সাক্ষানসামবসনাঃ করমপ্রতিভৌরদাঃ ।

किरीटधारकैरुत्तमपुत्रपुत्रपुत्रिताम् ।
 रत्नसिंहासनवती देवजीनयवेयिताम् ।
 वीरामयामभारतां तत्रचामीकरप्रभाम् ।
 सीताबाह पठेत् पुत्रं कवचं पापनाशनम् ।
 श्रीसीताकवचस्मात्तु श्रेयश्चपरिदाहृतः ।
 प्रसन्नोत्तिरनुकुप्य नन्दो देवता श्रीसीताजनकात्मजा ।

End.

सीतारामश्रीत्वर्थं नरे विनियोगः ।
 ॐ सीता रचतु इहार्जुन नयने जानकी मम ।
 चरं पातु कौमलातनयप्रेमयी सदा ।
 उरु रचतु मे वित्तं रामपत्नी इदमता ।
 देवी पातु च मर्त्याहं मम पङ्कजलोचना ।
 देवदासवधुवैभ्यः पातु मां राघवप्रिया ।
 राजरोजभवेभ्यो मां पादो पङ्कजधारिणी ।
 प्रवासकाये सीताय नमः पठेत् कवचं परम् ।
 सुखदे सर्वपापेभ्यो मुक्तिं मुक्तिश्च सर्वदे ।
 चक्षुषेपायुतवर्षं लभवे च पठेन्नरः ।
 वित्तं भत्त्वा पठेत् कस्य तस्य सीताप्रसीदति ॥
 × × × × × ।
 राज्यलाभश्च भवति रामे भक्तिश्च निश्चया ।
 रत्नोद् कवचं नृणां साधं प्रातः पठेन्नरः ।
 तस्य भक्तिः सर्वविः साक्षात्तुः कीर्तिश्च सर्वताम् ॥

Colophon. इति श्रीमच्छाण्डपुराणोक्तपरमेश्वरसंवादे सीताकवचं समाप्तम् ।

ॐ नमः ॥

विषयः । — — — — —

No. 351. सुनकाङ्कसूत्रम्. Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 56. Lines, 13 on a page. Extent, 2240 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācāryya, Mahārāja Bālacandrasuri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. शुद्धिं नमि उद्विजा नमर्षं परिजाविवा,
 किञ्चाह नमर्षं वीरे, किञ्चा जावनि उद्व ।

चित्तपद्ममयितं वा हरिनिष्ठा कि + मयि,
 यत्नं वा अनुमानार्' दयं दुःखा न मुच्यते ।

End.

इच्छामितं भवे तुम्हं यतिथं
 उम्हं मातो यत्नतो पद्ममद्वयं,
 सपदिहमयं यत्नं वीथं ह्यय नयं यत्नं ।

Colophon.

विषय । — — — — — ?

No. 352. सुपद्मटीका (शाङ्करौ) By रामशङ्कर . Substance, country-made paper, 11×4 inches. Folia, 19. Lines, 9 on a page. Extent, 1,300 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Rājā-rāmapura, Dinajpur, Paṇḍit Śyāmāprasanna Vācaspati. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

नत्वा दुर्गापदद्वयं ज्ञानभोगप्रदायकं ।
 मित्रादिमत्तालोक्तं ज्येष्ठभाष्यमतं तथा ।
 तत्तत्पञ्चाननोपाधिर्दिक्करीरामशङ्करः ।
 सुपद्मस्य तनुं टीकां कुरुते नाम शाङ्करौ ।
 ग्रन्थादिनात् प्रथमं प्रथममभिधीयते प्रथमेति पञ्चलाभः इतान्
 प्रथमं भाषायां उच्यते ह्ययं वाच्य प्रतीयति । इत्यादि ।

End.

यत्नं यत्नितं । यत्नय यत्नितं ।

विषयः । सुपद्मशाङ्करस्य संक्षेपतो व्याख्यानं ।

No. 353. सुपद्ममकरन्दप्रकाशः By विष्णुमिश्र . Substance, country-made paper, 18×4 inches. Folia, 202. Lines, 10 on a page. Extent, 11,000 slokas. Character, Bengali. Date, Śaka 1741. Place of deposit, Rājārāmpur, Dinajpur, Paṇḍit Śyāmāprasanna Vācaspati. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः नरेन्द्राय ।

मौरीयस्यस्यदीपं सुपद्मपुराणमस्मात् भवेत् ।
 वाचायास्मिन्नायमस्मिन्नाभिर्धं जनोऽमेति ।

वक्ष्याः प्रसादमासाद्य वाचस्पतिवचक्षिता ।

अधोपज्वननीमासां भारतीमानतो क्षिता ।

दुष्टं पद्मनाभस्य वचनं निवृत्तौति वत् ।

अनुमर्शेति तत्त्वतो युज्यते परीचकाः ।

अधोपज्वनविशेषपदेषु विधानानामनुसन्धानोपधिकीर्षया वाकरवं
धिकीर्षुः परमकारणिको ग्रन्थकृत् सकलशिक्षाचारानुमितवेदप्रामाण्यात्
प्रत्युपपन्नवारवकारणं प्रकीर्य अभीष्टदेवतप्रतिपत्त्यर्थं मङ्गलं शिष्यान्
शिक्षयिष्यन् तत्प्रसज्यन्पश्चादाहो निवृत्तौति प्रथम्येत्यादि । अकार्यः
दीवनीति देवाः प्रतिनियतविक्षयापाराः प्राप्तावात्माः इत्यादि ।

End.

अथ, अस्मात्, अतश्च, विविहान्, आत्, एव आत्, सात्, कल्पं च,
अथ विषयान् भाव, वदादयाः सप्तभिन्नप्रत्यया अवयवसंज्ञकाः इत्यर्थः
शिवमेतत्सर्वम् ।

Colophon.

इति सुपद्मनकरन्दप्रकाशे निरुक्तितमो विन्दः ।
मातृभान्निमग्रविहपर ज्वरैकशिक्षां गुरुः
प्रत्यक्षाधिकदेवतामवयुर्निर्गमप्रसुताद्युभः ।
धौरणीयुतविन्दुमिन्नरक्षिता धौर्ध्वरामेकर-
होका ग्नीयुतिसिन्धुचन्द्ररक्षिते शान्तिं क्षिप्तं पादकीर्णम् ।

विषयः । पद्मनाभकृतसुपद्मवाकरवक्ष्य व्याख्यानम् ।

No. 354. 'सेतुमाहात्म्य'. Substance, country-made paper, 14x5 inches. Folia, 89. Lines, 9 on a page. Extent, 2,800 slokas. Character, Bengali. Date? Place of deposit, Dinajpur, Rājibāñi. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो नवोदयाय ।

नैमिषारक्षमिक्षया सुमयः शीतकादयः ।

अष्टादशोन्निरताः सप्तदशानेकतत्पराः ॥

सुसुचयो महात्मासो निर्दोषा मङ्गलादिनः ।

अर्थज्ञाः मानवक्षिताः सत्यव्रतपरायणाः ।

अथप्यनोमसापुष्पां कर्वा पापप्रवाशिन्यौ ।

मुक्तिद्वारेणपायस्य जिज्ञासुनाः परस्परं । इत्यादि ।

End.

अनन्त उवाच ।

पुष्पाकलेर्बं कथितं प्रमादकस्य कथेरपि ।
 वापाद्विभोचयं विशा वनुःकोटिमिमज्जनात् ।
 भक्ता यमिममभ्यायं प्रयोति पठयेऽपि वा ।
 चावर्जं कलमाप्नोति वनुःकोटो य मानवः ।
 वीनिहन्नेरसुखभां दुर्तिं प्राप्ताय विन्दति ।

Colophon. इति कल्पपुराणे वीतुमाद्याक्षो वनुःकोटिप्रमंसायां प्रमादवानरलोचय
 पद्यविमोऽध्यायः ॥

विषयः । १ अध्याये अष्टसुखीवरसन्नाहः । १ नीरामवीतुवन्माद्याक्षादिकथनम् ।
 १ वज्रतीर्थप्रमंसा । ४ । ५ अष्टसुखविपुलशायनीचयम् । १ मथिपादुरसैन्यवधादि-
 कथनम् । ७ मथिपादुरवधकथनम् । ८ वरदातीर्थप्रमंसासुखेन सुदर्शनस्य वेताकनप्राप्ति-
 कथनम् । ९ सुदर्शनसुखीचयम् । १० मन्मसादनप्रमंसासुखेन पापविनाशप्रभावकथनम् ।
 ११ वीतासुराप्रमंसासुखेन इन्द्रस्य मन्मदत्तालोचयनिकथनम् । १२ मन्मदतीर्थप्रमंसा-
 कथनेन मनोजवाकसौम्यकथनम् । १३ अक्षतवापिप्रमंसाकथनेन अमरस्यधाटविमो-
 चनम् । १४ मन्मदुत्थप्रमंसादिकथनम् । १५ वनुमत्सुखप्रमंसासुखेन धर्मसुखस्य शतपुत्र-
 प्राप्तिकथनम् । १६ अमरस्यतीर्थप्रमंसासुखेन कुचीवदुदासोद्योगवर्णनम् । १७ कचौवती
 विवाचमिष्यनिकथनम् । १८ रामतीर्थमाद्याक्षादिकथनम् । १९ अक्षततीर्थमाद्याक्षादि-
 कथनम् । २० जटातीर्थप्रमंसादिकथनम् । २१ लक्ष्मीतीर्थप्रमंसासुखेन धर्मपुत्रस्य सन्पदाप्ति-
 कथनम् । २२ अग्नितीर्थमाद्याक्षादि कथनेन पिशाचलोचयनिकथनम् । २३ कर्त्यस्य
 विरहवधाधिप्राप्तिकथनम् । २४ शिवतीर्थमाद्याक्षाकथनेन भैरवस्य मन्मदत्तालोचनम् ।
 २५ ब्रह्मतीर्थमाद्याक्षादिकथनम् । २६ महायजुर्वेदमाद्याक्षादिकथनम् । २७ कोटितीर्थ-
 प्रमंसासुखेन कल्मष नाशकवधोपशान्तिकथनम् । २८ । २९ । ३० वनुःकोटिमाद्याक्षादि-
 कथनम् । ३१ अक्षय्याः पुनरावधोपशान्तिकथनम् । ३२ धर्मश्रीकादनीचयम् । ३३ ।
 ३४ प्रमादवानरसन्नाहेन सुदर्शनपातकलोचयम् । ३५ प्रमादवानरलोचयम् ।

No. 355. सोमविवरणं (विष्णोःपादादिकेशान्तस्तुतिविवरणम्) . By
 आनन्दमिरि. Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 10.
 Lines, 11 on a page. Extent, 320 slokas. Character, Nāgara. Date ?
 Place of deposit, Benares City, Papdit Gobinda Bhattacha. Appearance,
 new. Prose and verse. Correct.

Beginning. वसिष्ठस्य परं ब्रह्म वसिष्ठानन्दनस्य ।
 तदेवार्थं परं तत्त्वं च त्रिधा च चरो हरिः ।
 अक्षयसि परं ब्रह्म निश्चितं चित्तं चिच्छता ।
 चिद्रूपमादर्यमादमाद्यमानात् प्रपन्नतः ।
 अक्षुण्णानन्द मोघिन्य वसिष्ठानन्द ब्राह्मणः ।
 सचेतोऽसतां नित्यं अथाचपरप्राप्तुमी ।
 संसारसर्पपरिदृष्टविमलहठैः
 सञ्जीवनाय क्षयवा परबोधयत् ।
 ब्रह्मावबोधपरबोधयस्तुदयन्
 तं ब्रह्मरं परतरं निश्चितं जगानि ।

End. भगवत्पादोक्तमिदं श्रोतुं यः पठति श्रवति वा
 च सकामचेत् चिच्छुद्धीकं व्रजति
 निष्कामचेत् को जायति ज्ञानं त्रेयं ब्रह्माप्नोति ।
 बालमज्ञानं तस्य चित्तं न सर्ववदाभाति अथ भगवानेवाधिकारः ॥

Colophon. इति श्रीनन्दकराचार्यविरचितश्रीवसिष्ठस्य आनन्दविरोधं समाप्तं ।

विषयः । श्रीनन्दकराचार्यविरचितश्रीवसिष्ठस्य आनन्दविरचितविषयः ।

No. 356. छाजीपाक्षप्रयोगः . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 110 slokas. Character, Nāgara. Date . ? Place of deposit, Benares, Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. आचम्य प्राणानाचम्य देवकाक्षो संकीर्त्य द्युमतिषी मनोवाचदुरितचक्षुषा
 नीलरत्नेश्वरीत्यर्थं पौरवमाचक्षाडीपाक्षेन वक्षे । इदं तु दर्शकाक्षीपाक्षेन
 वक्षे । इति संक्षेपमेव । अग्निं प्रणास्य आत्मा + + + जीवनी
 नामदेवी अग्निमुपु अग्निर्हृदिमाने विमिश्रीतः ।

End. योऽयं च मे करव मे वसिष्ठस्ये नमः, योऽयं नमो मे तस्ये न चक्षु × ×
 तस्ये मे नमः अक्षिच × × अनेन पौरवमाचक्षाडीपाक्षेन नीलरत्नेश्वरी-
 चक्षुषा जीवनी ।

Colophon. इति दर्शनाक्षीपाकः ।

विषयः । दर्शपोषमासहीनप्रकारः ॥

No. 357. ख्याक्षीपाकप्रयोगः (प्रयोगगल्पम्). By कमलाकरभट्ट. Substance, country-made paper. 10 x 3 inches. Folia, 65. Lines, 8 on a page. Extent, 1040 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1910. Place of deposit, Bibihāt, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीरामकृत्यतन्त्रयः कमलाकरमन्त्रिनः ।

श्रीरामं पितरं नमो संस्कारान् यन्ति साम्प्रतं । शीतलः । इत्यादि ।

End.

ततो ब्रह्मणे चन्द्रसे वा दक्षिणां कृतयेवं वा सधिरणं वा कृतम् । यत्तु
कृत्येत्युक्ता श्रीपरमेश्वरार्पणमस्तु ।

Colophon.

इति कमलानुवन्तारायकः कृत्युरामकृत्यभट्टात्मज-श्रीकमलाकरभट्टकृत-
ख्याक्षीपाकः प्रयोगः । पोषवदि शनौ । संवत् १९१० ।

No. 358. स्मृतिभूषणः. By कोनेरि. Substance, country-made paper, 13 x 5 inches. Folia, 58. Lines, 9 on a page. Extent, 1044 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1905. Place of deposit, Bibihāti, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Beginning.

श्रीदेवदासाय नमः ।

श्रीदेवदत्तं निद्रिषिवाचसङ्गद्वयार्च ।

कामदं सर्वलोकाणां श्रीनिवासं भजे श्रियं ।

End.

विद्यायै धर्मदासायि सारमाहाय देवदत्त

श्रीदेवदास्यनुवर्तिः कृतो वाः सारसंयतः

कृतं सारमाहायै नमो नुवर्तमानानुवाद्

पद्मनाभकृत्योत्पत्तरीचामनुवर्तिना ।

कोनेरिनाया सारमाहायैनामकृत्युविवा

सन्धानां सुचक्षीपाय कृतो ज्ञं स्मृतिभूषणः ।

Colophon. इति चौपद्मनाभ-कुलोत्पन्नकेशवाचार्य्यतनुजेन कोनेरिमाञ्जलतः कृतिमुप-
समाप्तः ।

विषयः । माध्वमते कृतिचारसंग्रहः ।

No. 359. स्मृत्यर्थसागरः (कालतरङ्ग) . By नृसिंहाचार्य्य . Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 93. Lines, 6 on a page. Extent, 930 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीमद्देशाय नमः ।

श्रीम् काश्याश्रीवाक्रिकानां वे वस्तुप्रदेशे निर्ययाः ।

चत्वारशु तरङ्गाः प्राप्यते ऽथ क्रमाभ्याम् ।

तथादौ काश्या सत्यं संचारयन्नामनिर्णयः क्रियते ।

End. तत्र सत्येन सह वाचकुसुमं वा प्राप्यः । पाशुनकव्यद्वितीया चातुर्मास-
द्वितीया चतुर्मासः । पाशुनमासाया इति पाशुनमासः ।

Colophon. इति कलारिन्दसिंहाचार्य्यकृतः प्रथमः काशतरङ्गः ।

विषयः । काशनिर्णयः ।

No. 360. स्मृत्यर्थसागरः . (आश्रिततरङ्ग) By कलारिन्दसिंह . Substance, country-made paper, 8×4 inches. Folia, 71. Lines, 10 on a page. Extent, 1500 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikāṭi Fort, Paṇḍit Bābūcārī Śāstri. Appearance, tolerable. Prose and verso. Generally correct.

Beginning. श्रीमद्देशाय नमः ।

अथ सदाचारमुक्त्यनुसारेणाक्रियमुच्यते । प्रत्यहं रात्रेः पश्चिमभागे
पञ्चदशिकाश्रावणे प्राप्ते सुप्तर्णे चतुर्थ नारायणादिनामकरणं कृत्वा
श्रवणादुत्थाय सम्यक् भूमिं प्रार्थयेत् । इत्यादि ।

End. मन्त्रतन्त्रतन्त्रिष्टं देशकाशार्थस्युतः ।

सर्वे करोति निश्चिन्तयन्संकीर्णं तवेति ।

वाचनं प्रति श्रद्धाचार्य्योक्तिः ॥

कारणः सततं विष्णुविष्णुर्णो न जातुचित् ।

सर्वे विधिनिषेधाः कुर्यात्पौरव किङ्कराः ॥

Colophon.

इति नीलदापाद्योक्तिः ।

इति पञ्चारिचरिणेन हवे सुत्यवेसानरे ।

सादाक्रियतस्त्री ऽयं नीलध्वपतिमुद्रिहः ॥

विषयः । विद्यानामाक्रियतस्त्रीकथनं । मयमभीजनसाक्षाद्विक्रयपत्रम् ॥

No. 361. सारुपायसोपटीका (सानन्दोद्दीपिनी) By मञ्जानन्दसरस्वती .
 Substance, country-made paper, 15×3½ inches. Folia, 10. Lines, 7 on
 a page. Extent, 300 slokas. Character, Bengali. Date, Śaka 1754.
 Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā Grām Khunverā, Late
 Paṇḍit Śripatī Bhaṭṭācāryya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीश्रीरामः ।

समानन्दमयीं प्राप्तीं विनयां निवेद्यात्मिकां ।

मये तां नीलकुण्डरनिवासितविनामिनीं ।

पञ्चिष्य कल्याणिसरोरुहामलं पञ्चस्य वेदान्तवासवाक्यं ।

विताय तन्मन्त्रमपायिनीं मुदा कुर्वे सुडामन्दसाकल्या ।

सानन्दोद्दीपनी टीका सारुपायसपत्रम् ॥

मनोरमेय सुविद्या मञ्जानन्देन भवते ॥ इत्यादि ।

End.

कुराजोत्पादि । कुराजोत्पादं नीलमसद्वयः तं साधकं अनुसरति
 अनुमन्ति । अथ कुवेरप्रतिमितिः श्रीश्रीपतिरपि यत्रो भवति तत्र
 रिपुः कारामारं कलयति नन्ति यकाराद् यमाकलयति नन्ति तत्
 केचित्तु यमा यताकृतकजोत्पादा य कार्यं जीवन्तुः भवत्य मिवस्य
 प्रतिमितिः यद्वयो भवति तत् नीलम् प्रेक्षा रवेन तरुमिवत्यैः ।

भवेयं ये मानस्य जयनि दासाध्वनरतः

कुकर्यां यः ययः यमुपितकुसाधार × × × ।

तथा × × ययुः भवत्यमितिपायनिकरं ।

यमिन्द्रेयोचं यत् तयवरयमानप्रकरयात् ॥ ?

Colophon.

इति मञ्जानन्दसरस्वतीकृता सारुपायसोपसामन्दोद्दीपिनी टीका समाप्ता ॥

मकार्या १७५४ ।

विषयः । पञ्चारिचौतन्त्रोक्तस्य प्रकृतेः प्रकृपनिकपयजोवस्य आख्यानं ॥

No. 362. चनूमत्प्रतिष्ठा . Substance country-made paper, 8×3 inches. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 60 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1843. Place of deposit, Bibihāṭī, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

चौचनूमत्प्रतिष्ठा ।

चनूमवे नम इति नाममात्र विधेयः ।

यामाने यामसीमानेचनूमको मन्त्रावच्छा

पश्चिमाभिमुखं स्थिता रचायं तु सुचारिण्या । इत्यादि ।

End.

इतिवादानेन चाचार्यादीकोषविना ।

संक्षेप्य यथाशक्ति प्राज्ञवान् भोजयेत् ।

Colophon.

इति प्रकाशकदेव चनूमत्प्रतिष्ठा । संवत् १८४३ ।

विषयः । चनूमत् प्रतिष्ठानेधिः ।

No. 363. हरिस्तुतिस्तुथाङ्कुरः By रघुनन्दन . Substance country-made paper, 18×3 inches. Folia 43. Lines, 5 on a page. Extent, 1,400 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpura, Paṇḍit Kṛṣṇapada Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमो नमोभवा ।

मन्दप्रसन्नरूपं कथयति कविर्लो जैमिनिः कर्मोक्तं
मित्यं विज्ञानरूपं परमसुखमयं दासमुखा वदति ।

यो जाङ्गलीनिकट × × जम्बवायः

यः कौस्तुभरश्मिचक्रदासदासः ।

यो कौस्तुभाक्षिरघुनन्दननामधेयः

ॐ कौस्तुभस्तुथाङ्कुरमातनोति ।

× × × तदुक्तं सङ्गीतदाजीररे ।

सङ्गीतं सुकविमय सरसत्याः समस्तं ।

यस्मात्पातमपुनरन्यदासीतवापिधिः ।

तथाप्योच्चरसङ्गीतकविने पुनराचरे । तदुक्तं तथ ।

भजनम् कीर्तनं नाम सद्यः कठिनमप्यसमित्यादि ।

End.

यमितपावन दुरितनाशन कठिनमप्यसमित्यादि ।

यमनुत्तरय विषयसागरयमितनोरघुनन्दनं ।

वृद्धा कार्तिकमात्मनं शिशुतरं विद्यातुमेवं मुदा
 कथायं वचनं करोति कुतुकात् किंकर्तुमङ्गागतं ।
 चाक्रानं परिकुर्वन्तोर्निवसतोः सीवर्षभिद्वाचने
 यदाक्येन शिवागिबारातय्योऽष्टहास्यपावं भव ।

Colophon. इति वन्द्यप्रदीप-चरित्रभट्टाचार्यात्मजवीरचन्द्रभट्टाचार्यविरचितः
 श्रीहरिकृष्णसुभाषितः सम्पूर्णः ।

विषयः । जगन्नाथरागिणीनिरूपणमुत्तेन हरिविषयकसङ्गीतनिरूपणं ।

No. 364. हरिहरसुभाषितं. Substance country-made paper, 18 x 6 inches. Folia, 100. Lines, 9 on a page. Extent, 2,500 slokas. Character, Nāgari. Date, Śaṇvāt 1901. Place of deposit, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Verso. Correct.

Beginning. ॐ नमः शेषेशाय ।

पायाज्जापनीज-तज्जगन्तो न भो मुदा ।
 गारदा पारदासारतुल्यभावव्यभारिणी ।
 गोविन्दाब्जानयोयूषस्यैवैवमिमीक्षता ।
 आसादिवहनाभीजधमरीं भारतीं भजे ।

End. समाधाय विनीं भारी विराकारां विदम्बरे ।

आत्मजसामुद्रि आतगात्मोत्तमधोक्तं ।
 लक्ष्मीमाधवयोः स्त्रीरनूनेऽयं विनीं मुनेः ।
 सुभाषितानां संक्षेपः प्रेक्षासङ्घः परीक्ष्यतां ॥
 × × × × × × × × ।
 प्रज्ञासादसुखावसातममसो मोक्षोदु सांसारिकाः ।
 क्षमोदुश्चमिषादिनोऽपि कुपरां पाका वराका इव ॥

Colophon. इति श्रीहरिहरसुभाषिते पञ्चमः प्रकरणं ॥ श्रीबीजाबाय नमः ।

विषयः । प्रत्यक्षतोऽङ्गकालकम् ॥ विनोदोऽङ्गकालम् ॥ उद्धृतपदोऽङ्गकालम् ॥ प्रवर्णोप-
 पदोऽङ्गकालम् ॥ राजप्रसन्निकालम् ॥ राजनिमित्तकालम् ॥ ममसन्निकालम् ॥ शृङ्गारवर्णनम् ॥
 नायकनायिकोपदेशकालम् ॥ प्रकोटप्रकरणम् ॥ पञ्चमः प्रकरणम् ॥

No. 385. 'हारीतस्तुतिः' रामानुजमतामुवाचिवी. Substance, country-made paper, 11 x 4½ inches. Folia, 20. Lines, 9 on a page. Extent 320 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat, 1904. Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalacarya, Mahārāja Bālacandrasūri, Appearance new. Verse. Correct.

Beginning. वक्ष्ये हिरदयस्तुतिः पारयस्तुतिः परमार्थतः ।
 विभक्तं विभक्तं सततं विभक्तं तदापने ॥
 ॐ नमोऽस्तुते तं नमो हारीतस्तुतिः नमः ।
 वक्ष्ये तं नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते नमः ॥
 संयुक्तं नमोऽस्तुते पूजितः परमापने ।
 उपनिषत्तुतिः विप्रमुवाच नमोऽस्तुते ॥

नमोऽस्तुते नमः ।

भक्तवत् सर्वधर्मं सर्वधर्मं विदित्वा ।
 हस्तं नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते नमः ॥
 कथं नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते नमः ॥
 कथं नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते नमः ॥
 कथं नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते नमः ॥
 कथं नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते नमः ॥
 कथं नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते नमः ॥
 कथं नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते नमः ॥
 कथं नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते नमः ॥
 कथं नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते नमः ॥

हारीत नमः ।

प्रपुत्रास्तुतिः नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते नमः ।
 नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते नमः ॥

End.

वक्ष्ये हिरदयस्तुतिः पारयस्तुतिः परमार्थतः ।
 विभक्तं विभक्तं सततं विभक्तं तदापने ॥
 ॐ नमोऽस्तुते तं नमो हारीतस्तुतिः नमः ।
 वक्ष्ये तं नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते नमः ॥
 संयुक्तं नमोऽस्तुते पूजितः परमापने ।
 उपनिषत्तुतिः विप्रमुवाच नमोऽस्तुते ॥
 नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते नमः ।
 नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते नमः ॥
 नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते नमः ॥
 नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते नमः ॥
 नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते नमः ॥

যৌনিব: সনকায়াঃ সারদায়াঃ সচর্যৈব: ।
 বিজিহায়াঃ বৈশ্বনাথ বিজয়বৈশ্বনাথসুতরাঃ ॥
 যতশ্চাকামুসারেণ পুন্ডবানাসুতীশরং ।
 পরমং বৈশ্বৰ্য্যং শ্রীকং যতদ্বৈশ্বৰ্য্যমুত্তমং ।
 জামৈব পরমৈকানী পুন্ডবেদিকুসুমীশরং ।

Colophon. ইতি বীচারীতকৃতৌ বিজিহবর্নশ্রীকো হস্তাধিকারো বালাহনীশ্বায: ।
 সংবৎ ১৮০৪ ।

বিষয়: । প্রথমোধ্যায়ে—বৈশ্ববর্নমপ্রতিপাদনং, বাচারপ্রাচলিতং । পঞ্চমোধ্যায়ে—প্রতিপাদনম্ ।
 দ্বিতীয়ে—পঞ্চমোধ্যায়ে—বীচারবিধানম্ । তৃতীয়ে—বীচারবিধানম্ । চতুর্থো—বীচারবিধানম্
 বিত্বপুস্তকবিধানম্ । পঞ্চমে—বৈশ্ববর্নমপ্রতিপাদনম্ । ষষ্ঠে—মহোত্তমবিধানম্ । সপ্তমে—বীচারবিধানম্ ।
 অষ্টমে—বীচারবিধানম্ । নবমে—প্রবীর্ণকম্ ।

No. 366. 'ইন্দ্রদ্যুম্ন'. Substance country-made paper, 14×4 inches. Folia, 61. Lines, 5 on a page. Extent, 1000 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpur, Pandit Kṛṣṇadāsa Śmṛtibhūṣapa. Verse. Correct.

Beginning. যৌনিব সচর্যৈব সচর্যৈব সচর্যৈব সচর্যৈব ।
 সচর্যৈব সচর্যৈব সচর্যৈব সচর্যৈব সচর্যৈব ।

End. সারদাসুতীশী প্রমত্তজিহব বীচুপবাচনিত ।
 সারদাসুতীশী জিহবাসুতীশীশর ।
 সারদাসুতীশী জিহবাসুতীশীশর ।
 সারদাসুতীশী জিহবাসুতীশীশর ।

Colophon. ইতিইন্দ্রদ্যুম্নং সম্বৎ

বিষয়: । জৈনপ্রাচীণশ্রীকো ।

नामानि ।	पृष्ठे ।
अच्युतः (मिहिराचार्यः)	६३
अनन्तः	२५
अनन्तदीक्षितः	२१५
अनन्तदेवः (आपोदेवात्मनः)	१६३
अनन्तदेवः (द्विवेद्यज्ञवात्मनः) (विश्वेश्वरवासी)	४१, १८४
अनन्तपण्डितः (नीलकाण्ठपण्डितस्य प्रपौत्रः नाथपण्डितस्य पौत्रः तिमानिपण्डितस्य पुत्रः)	२०
अनन्तभट्टः (प्रथमश्राद्धिवासीवभट्टात्मनः)	१३३
अनिन्द्यः	१८१
अभयदेवः	७२
अमरसेनः	७
अहोबलश्री	११
आचार्यः (देशिकमण्डलीमुकुटमाश्रित्योपमपरमहंसः)	१४७
आनन्दगिरिः	२३४
आनन्दघनजी	२
आनन्दचन्द्रः	१२६
आनन्दतीर्थः ... १४, ४१, ६०, ७६, ७७. ८१, १०६, १५८, १७८, १८०	
आपोदेवः	११, ५३, २२०
उद्भवः (द्विवेदी)	१८४
उदीषिभट्टाचार्यः	५६
उपेन्द्रभट्टः	१३४, १८३
जगन्नाथदेवः	१०१
जगन्नाथभट्टः (जगन्नाथवाराणसभट्टस्य पुत्रोरामजगन्नाथभट्टस्य पुत्रः) १२, २३६	
जगन्नाथदीक्षितः	१५४
जगन्नाथरायणस्यतिः	७२

नामानि ।	पृष्ठे ।
काशीश्वरः	७८
कुमारपाशः	९८
कृष्णकालः	१५
कृष्णगोविन्दः	६०
कृष्णचन्द्रः	६८
कृष्णदासशर्मा (रामचन्द्रचक्रवर्तिपुत्रः)	६०
कृष्णदेव चौहानः	२५
कृष्णभट्टः	१०९
कृष्णवज्रा	११८
कृष्णानन्दः	१००
केशवः	८४
केशवाचार्यः	२६०
कोनेरिः (मङ्गनाभकुलोत्पन्नकेशवाचार्यपुत्रः)	२६१
कोशाम्नी	१८
कमलेश्वरः	२१०
कोमलेश्वरः	२२०
मङ्गेशः	१००, १०१
मङ्गलपतिपुत्रसोमदेवः	१५१
महाधरः	१५१
मङ्गलानन्दसुनिः (परादर्शकप्राखणायः)	१६०
मोपालचक्रवर्ती	२१०
मोपालोपाध्यायः	१८०
मोषीचन्द्रः	२१०
मोषर्जभट्टः	१०
गोविन्दचरिः (पदवाक्यप्रसादमहर्षिदाधरान्वरचतुर्दशवर्तकः)	१४०
गौरमोहनभट्टः (विद्यालङ्कारः) उपेन्द्रभट्टवंशीयः)	१२०, १२२
घटकर्पूरः	५१ ५५

नावाणि ।							पने ।
नवप्रज्ञानशर्मा							१४२
नखेश्वरः							१५५
नन्दनवाचा (जेष्ठिकन्या) (नैवधर्मावधमिनी)							५६
नम्रकोर्तिक्षुरिः (नामपुरीयतयोगहराणा)						१२०, १२८	
नम्रमौखिवारौद्रतर्काचार्यः							१५
नम्रिका							२६
निरञ्जीवः (शतावधानभट्टाचार्यात्मजः)							१८६
नैतन्यज्ञः							१२८
नृपारिन्दुसिंहः							२३०
नगार्दनभट्ट							४८
नमोत्तरावभारती							८४
नयतीर्थः (आचार्यः) (प्रगुहः)							१०५
नयतीर्थः (भिक्षुः) (आनन्दतीर्थप्रिः)						७५, ७७, ७८	
नयतीर्थः (मुनीन्द्रः)						१०८, १४८, १८०	
नवरामः							२०१
नितामिषः							१६३
निममखनमणिः							३८
निममखनोपाध्यायः							३८
नीवमोक्षानी							४८
नीवदेवः (आपोदेवात्मजः)							११
टीकाकारशर्मा							११६
दृष्टिः							१८८
दायकान्तः							१६
विमामिपक्षितः							२०
विमामिरघुनाथः							२४
वीर्यनाथः							४८
सुन्दरः (विमामिरघुनाथसुन्दरपारद्वाराधकः)							२४

नामानि ।	पन्ने ।
त्रिभुवनचक्रः (वादिसिंहापरनामकः)	२२
त्रिषोचनः	२१
दखी	२०
दर्पणकारः	२५
दामोदरः	२५
दामोदरखानी	११०
दिवाकरः (महादेवभट्टपुत्रः)	८५
दिवाकरः	१२
दिवाकर उपाध्यायः	१५०
दुर्गसिंहः	२१
देवाचार्यः	७०
देवाचार्यः (सनत्कुमारसन्ततिपदाश्रितःत्रिब्रह्मनाम्नाचार्यपदपञ्चम- मकरन्दमधुमताः)	२२८, २३०
देवीदत्तः	१२८
देवीदासः	५५
धर्मखानः	७१
धूर्तखानी	६८
नरनाथः	६६
नरसिंहकविराजः (दाक्षिणात्यवैदिकमहोपाध्यायनीलकण्ठभट्ट- स्य पुत्रोरामलक्ष्मभट्टस्य परिचारकः)	१६१
नरसिंहाचार्यः	८१
नागदेवभट्टः (प्रथमप्रालो)	१२२
नागराजः	१२२
नागोनिभट्टः (शिवभट्टपुत्रः)	२१५
नारायणः	१२८
नारायणः (विश्वनाथात्मजः)	१०८
नारायणः (रामेश्वरहरिपुत्रः)	८५

नामानि ।							पने ।
नारायणसूरिः (माध्वन्दिगीयशाखाध्यायिदेवोपाधिषः)	१३०
नारायणभट्टः (रामेश्वरभट्टपुत्रः)	२१६
नारायणभट्टः (जगद्गुरुः)	२३६
नारायणभट्ट (चरणोपनामकः)	१७१
निबमानन्दाचार्यः	२२८
नीलकण्ठः (चतुर्द्धरवंशावतंसगोविन्दसूरिपुत्रः)	१३८, १४०
नीलकण्ठपण्डितः (गोदावरीपरिसरानुत्पुष्टपुण्यसम्प्रदितिविराजमानः)							२०
नीलकण्ठभट्टः (शङ्करस्य पुत्रः)	८६, १२१
नीलकण्ठभट्टः (दाक्षिणात्यवैदिकमहोपाध्यायः)	१६२
नृसिंहाचार्यः (ह्यारिः)	२३०
पद्मनाभः	२३०
पिङ्गवाचार्यः	१८०
पुत्रबोत्तमदेवः	६६
पुत्रबोत्तमोपाध्यायः	१८०
पूर्वप्रज्ञः	१४८
पूर्वबोधः	१४८, १४८
प्रत्यायिकापुरं	१२८
प्रबोध-वतिः	४८
प्रबोधानन्दसरस्वती	५६
वज्ररामः (प्रभुः)	१८४
वर्द्धमानः	३३
वाचस्पत्यः (चाप्रीदेवपुत्रः)	२२०
वाचस्पत्यः (भारद्वाजपुत्रोत्पन्नः)	८६
वाचस्पत्यभट्टः	६४
वाचस्पत्यः	२०
वृक्षमहोपतिः	२३
वृद्धवर्माः	२१०

वाचाभि ।

पवे ।

उहस्पतिः (महीनाप्रवीणः, कविचक्रवर्ती, राजप्रथितः, प्रथित-
सार्वभौमः, कविप्रथितपुष्पामणिः, रावमुकुटमणिः,
महाचार्यः) ६

महापुत्रं २२

महापद्मसरस्वती २३८

भगवन्तरावदेवः १२३

भनीरथः (पीतमुखिकुक्षोत्पन्नः) ३६

भट्टनारायणः (पदवाक्यप्रमाद्यपारावारधुरीणभोमासाद्वैतसाक्षात्
धुरन्धरः) ३

भट्टोजि ३६

भट्टोजिदीक्षितः (ज्योतिषरत्नरिपुणः) १०, १५०

भवनाथमिश्रः ८६

भवानी (राणी) १४३

भारतीवीर्यसुनिः (परमहंसपरिब्रजकाचार्यः) १८८

भारतीवीर्यविद्यारथः १३२

भास्करः २२६

भास्करराजः (ज्योतिषराजभारतीदीक्षितात्मनः) ८०

भुवनेश्वरशर्मा २००

मकरन्दः २२६

मधुसूदनसरस्वती १४०

मयूखः २६

मयूदेशः (दूषणमोक्षेयनामकमोपायोपाध्यायपुण्ड्रवोत्तमोपा-
ध्यायात्मनः) १८०

महादेवः १०२

महादेवभट्टः (विद्वच्छिरोमणिः, भारद्वाजः, वाचस्पत्यस्य पुत्रः) ८६

महेन्द्रवोयः ५२

माधवः (ग्रामनरोयनात्मकः) २२२

नामानि ।							पृष्ठे ।
माधवशर्मा	६५
माधवाचार्यः	५६, १८३, २२३
मुकुण्ठभट्टः	२२
निसुन्दरचरितः	७७
तिवरः	८०
मुनन्दनभट्टाचार्यः	१४०
शिवन्तसिंहः	१८७
शिवार्यः	८२
पुननभट्टः (महामहोपाध्यायः) (व्यासः)	१६
तुपायः	११६
तुनः (वन्द्यपट्टीय हरिहरभट्टाचार्यात्मजः)	२३८
मुनन्दनचक्रवर्ती (महामहोपाध्यायमोक्षचन्द्रमौलिवादीन्रतर्काचार्य- पुत्रः)	१४
नाथः (चाटकेशपुरस्थायी) (विनायकसुतः)	२१८
तुपतिः	१८
तुवीरशर्मा (गह्वरे, इत्युपनामकः)	११२
तानाथः	५७
त्रोनिभट्टः	६५
नारामतर्कावागीशः	१६१
नेत्रदेवः (नवहोपनाथः, वाजपेयी)	६०
घाट्यायः	१८
धारमखदालः	१८६
नवान्तः	११७
मन्त्रिगौरः (सर्वविद्यासन्ततिः)	२७, ३१
महाशयः (भारतीतीर्थविद्यारण्यभूमिवर्यकिङ्करः)	५, १२, ५२, १३१
महाशयः	१२
महाशयभट्टः (दाक्षिणात्यवैदिकमहोपाध्यायनीलकण्ठभट्टपुत्रः)	१६२

नामाणि ।	पाने ।
रामछायाभट्टः (जगद्गुरुनारायणभट्टपुत्रः)	२२६
रामचन्द्रः	१०३, १८८
रामचन्द्रचक्रवर्ती	६१
रामचन्द्रभट्टः	१
रामचन्द्रसरस्वती	४
रामतारखण्डी (वीरमूर्धनर्गत सिद्धिग्रामनिवासी)	१८१, १८
रामदेवः	१७
रामवरसिंहः	११
रामनाथः	६६, १८
रामनारायणः (चन्द्रशेखरपुत्रः)	१
रामनारायणशर्मा	२३
रामनारायणसिद्धान्तः	६
रामप्रसाददेवशर्मा	२
रामभट्टः (होसिङ्गोपनामकः, भट्टविश्वनाथात्मजः, भट्टमुद्गलानुजः)	१
रामचोचनदेवशर्मा	२१
रामशङ्करः	२३
रामशेखरः	२
रामाभ्यन्ध्याववागीशः	१६
रामानुजः (दिवाकरपुत्रः)	८
रामेश्वरः	२१
रामेश्वरतर्काचक्रारः	२१
रामेश्वरभट्टः	२१
रामेश्वरसूरिः	१
रामशामी	१
देवतीशर्मा (प्रख्यापित्तापुरीवर्षस्थितटोनानिवासी, नारायणस्य प्रपौत्रः, चैतन्यछायास्य पौत्रः, देवीरत्नस्य पुत्रः)	१२
जगन्नाथः (रामछायात्मजः, दिवाकरानुजः, यस्य माता उमादेवी)	१

नामानि							पृष्ठे ।
नक्षोधरसूक्तिः	१०
नक्षोभारावणः (यतिकुलतिककः)	१४१
नोकेष्टकरः (क्षेमङ्गरपुत्रः)	२२०
नगमाजी (वखी)	१८०
नगमाजीवसुः (रामानन्दनाथवागीशपूजाः)	२८, २५६, १६०
नवरत्नः	७
नरदत्तः	५३
नराहमिहिराचार्यः	१
नंजीवदनः (कविचन्द्रः, अक्षमाता रायमती)	२०८, २०६
नागीशः	६८
नाचस्पतिः	१४६
नाचस्पतिमित्रः (महामहोपाध्यायः)	६०
वासुदेवः	१०५, २१८
विक्रमादित्यः	६०
विजयतिककः (महोपाध्यायः)	१०१
विद्याविमोदः	५६
विद्याविमोदाचार्यचूडामणिः	१६६
विमल (सितपटगुहः)	१२५
विष्णुमङ्गलसूदेवः	२०४
विश्वनाथः	२१५
विश्वनाथदेवः (शम्भुदेवपुत्रः, रामदेवानुजः)	१६६
विश्वनाथमङ्गः (होलिपुत्रोपनामकः)	२२
विश्वनाथविहः (महाराजाधिराजः)	२१३
विश्वेश्वरः	४६
विष्णुसखदत्तः	१६६
विष्णुमित्रः	२३२
वीरेश्वरः	२२१

वाचावि ।
वैद्यनाथः (दिवाकरकृदियुगः)	८६
वैद्यनाथमित्रः	१४०
वैद्यनाथकुरिः (रामचन्द्रभट्टयुगः)	२२
वासवीशः	१८०
वास-वतिः (जयोनारायणाक्षवसिजुलतिलकादधीतमाध्यायः)	१०१
वसन्तिशोरदेवशर्मा	१०६
वसन्तः (नारायणयुगः)	२, ८६
वसन्तमित्रः (महोपाध्यायः, वसन्तिभवनवाचात्मनः)	५२, ८८
वसन्तशर्मा	१४२
वसन्तार्याः	१०६, १८२, २४५
वसन्तवधानभट्टार्याः	१८०
वसन्तः	१०१
वसन्तदेवः	१६६
वसन्तनाथभट्टार्याः (वसन्तिभवनयुगः)	२१६
वसन्तभट्टः	२१६
वसन्तरामशर्मा	२२
वसन्तेश्वरनाथः	१२२
वसन्तेश्वरसेनः	५२
वसन्तेश्वरमोक्षामो	१०६
वसन्तः	११०
वसन्तः (महामहोपाध्यायः)	६२
वसन्तशर्मा	२१
वसन्तार्याः (महामहोपाध्याय-वसन्तेश्वरनाथः)	६२
वसन्तेश्वरनाथमोक्षः	६
वसन्तेश्वरभट्टः	१५, ००
वसन्तेश्वरविराजः (वसन्तेश्वरभट्टार्या-वसन्तेश्वरनाथ, वैदिकः)	५०
वसन्तेश्वरार्याः	१०६

वाचाभि ।							५५ ।
अदानन्दतीर्थः	७२
सदाशिवदेवः (व्याधोदेवापरनामकः)	२२२
सप्तकुमारः	२२८
सरपुटा (बबनग्रामसमीपे)	१२६
सरस्वतीकण्ठाभरणः	७३
सर्वागन्दनाथः (मेहरवास्तवः)	२२०
सावनाचार्यः	२३, ६१
सिंहभट्टः	१८
सुन्दरभट्टः	२२६
सुन्दरराजः (कुशिककुलनिप्रिर्मास्यार्थस्य बट्टः पुत्रः)	२००
सोनपुलोपाध्यायः (दर्पबकारस्य पुत्रो दामोदरस्य पुत्रः ज्ञानदेव- जौहतरस्य पुत्रोऽनन्तस्य पुत्रोरामशेखरस्य पुत्रः)							२५
सोमसुन्दरसूरिः	६६, १२२
हरदत्तः	१८६
हरदत्तमिश्रः	१०
हरनाथशर्मा	११०
हरिप्रभरः	१५८
हरिहरन्यायालङ्कारः	६६
हरिहरोपाध्यायः	१६२
हर्षकौर्त्तिसूरिः (चन्द्रकौर्त्तिसूरिशिष्यः)	१२०, १२८
हृषधरशर्मा	१२५
हेमचन्द्र आचार्यः	१०५
हेमाद्रिः	७६
होरिकशर्मा	११६

